

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och lagen om värdepappersföretag samt lagar i anslutning därtill**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås sådana ändringar i lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag som beror på

- den allmänna associationslagstiftningens utveckling, i synnerhet revisionslagens i kraftträdande, den ändrade lagen om aktieföretag och den nya bokföringslagen,
- den internationella utveckling som regleringen och övervakningen av kreditinstitutens verksamhet har undergått,
- den internationella utvecklingen av kreditinstitutens bokslutspraxis,
- de erfarenheter man har av tillämpningen av lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag samt
- behovet att överhuvudtaget förtydliga lagstiftningen.

Bestämmelserna om kreditinstituts revision föreslås bli så ändrade att till revisor kan väljas endast en enligt revisionslagen godkänd revisor och så att ett kreditinstitut alltid skall ha minst en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren. Å andra sidan slopas kravet att ett kreditinstitut alltid skall ha minst två revisorer. De bestämmelser som överlappar den allmänna revisionslagen föreslås bli upphävda.

Bestämmelserna om myndigheternas behörighet att meddela föreskrifter om kreditinstituts bokslut samt att ge utlåtanden och bevilja dispenser föreslås bli justerade. Rätten att meddela bindande bokslutsföreskrifter föreslås bli överförd från finansinspektionen till finansministeriet, till den del föreskrifterna innebär betydande materiell normgivning. Dessutom föreslås flera av de principer för bokslut och soliditetsberäkning som för närvarande ingår i finansinspektionens föreskrifter bli överförda till lagen. När det gäller soliditetsregleringen skall finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter begränsas till genomförande av vederbörande direktiv. Dessutom föreslås precisering av de

bestämmelser som gäller tillämpning av bokföringslagen på kreditinstitut.

I enlighet med internationell praxis föreslås att kreditinstitut i bokslutet skall få uppta sådana värdepapper till marknadsvärdet, vilka har karaktär av omsättningstillgångar. Dessutom föreslås det bli obligatoriskt att i koncernbokslut hänföra finansieringsleasingavtal till finansieringsverksamheten i stället för att uppta sådana avtal som uthyrning av anläggningstillgångar.

Enligt förslaget blir det obligatoriskt för alla depositionsbanker att publicera delårsrapporter. Principerna för offentliggörande av kreditinstituts bokslut föreslås bli preciserade.

Kreditinstitutens riskkontroll och övriga interna övervakning föreslås bli effektiviserad genom att finansinspektionen ges befogenheter att för kreditinstituten uppställa vissa allmänna krav på deras riskkontroll och övriga interna övervakningssystem.

Begreppet temporärt innehav föreslås bli upphävt när det gäller begränsning av kreditinstituts fastighetsinnehav.

Bestämmelserna om bankhemligheten föreslås bli lindrade till den del det är fråga om att lämna ut handlingar för forskningsändamål.

Övervakningen av sparbanksstiftelser föreslås bli överförd från finansministeriet och finansinspektionen till patent- och registerstyrelsen.

Bestämmelserna om masskuldebrevslån för vilka säkerhet har ställts föreslås bli upphävda efter en två års övergångstid.

Bestämmelserna om värdepappersföretags bokslut, revision och soliditetsberäkning föreslås bli ändrade i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser för kreditinstitut. Dessutom föreslås att vissa bestämmelser i affärsbankslagen, andelsbankslagen och sparbankslagen förenhetligas och överförs

till kreditinstitutslagen.

De föreslagna ändringarna gäller kreditinstitutslagen, affärsbankslagen, andelsbankslagen, sparbankslagen, lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform, lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland, lagen

om hypoteksföreningar, lagen om värdepappersföretag, lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland samt lagen om finansinspektionen.

Ändringarna föreslås träda i kraft samtidigt som den nya bokföringslagen.

---

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL .....	1
ALLMÄN MOTIVERING .....	6
1. Gällande lagstiftning .....	6
2. Den internationella utvecklingen och utländsk lagstiftning .....	6
2.1. Direktiven om kreditinstitut och värdepappersföretag .....	6
2.2. Internationell bokslutspraxis i fråga om kreditinstitut och värdepappersföretag .....	7
3. Bedömning av nuläget .....	7
3.1. Ändringsbehov som beror på finansmarknadens allmänna utveckling .....	7
3.1.1. Begränsningen av insättningskyddet leder till ett ökat informationsbehov .....	7
3.1.2. Utvecklandet av riskkontrollen och övervakningen .....	7
3.1.3. Offentligheten i fråga om upplysningar om bankverksamhet .....	8
3.1.4. Säkerheter för masskuldebrevslån .....	8
3.1.5. Övervakning av sparbanksstiftelser .....	8
3.1.6. Dubbelt medlemskap i kreditinstituts förvaltningsorgan .....	9
3.1.7. Verksamhet som kreditinstitut tillåts bedriva .....	9
3.2. Ändring av bestämmelserna om revision .....	9
3.3. Ändring av bestämmelserna om bokslut och delårsrapporter .....	10
3.3.1. Tillämplig lagstiftning .....	10
3.3.2. Närmare bokföringsföreskrifter .....	10
3.3.3. Värdering av tillgångar .....	11
3.3.4. Bokföring av finansieringsleasingavtal .....	11
3.3.5. Bokföring av kapitallån .....	11
3.3.6. Offentliggörande av bokslut och delårsrapporter .....	12
3.4. Ändringsbehov i fråga om myndigheternas normgivningsbehörighet .....	12
3.5. Ändringsbehov gällande den bolagsrättsliga regleringen av kreditinstitutens verksamhet .....	13
3.6. Behoven att förtydliga och förenhetliga lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag .....	14
4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen .....	14
4.1. Beaktande av finansmarknadens allmänna utveckling .....	14
4.1.1. Mål .....	14
4.1.2. De viktigaste förslagen .....	15
4.1.2.1. Ökad offentlig information om kreditinstitutens ekonomiska ställning .....	15
4.1.2.2. Justering av bestämmelserna om kreditinstituts och värdepappersföretags revisorer och revision .....	15
4.1.2.3. Effektivisering av kreditinstitutens och värdepappersföretagens riskkontrollsystem samt den offentliga tillsynen över de interna kontrollmetoderna .....	15
4.1.2.4. Effektivisering av riskkontrollen i fråga om kreditinstituts fastighetsinnehav .....	16

4.1.2.5.	Utlämnande av upplysningar för forskningsändamål . . . . .	16
4.1.2.6.	Upphävande av bestämmelserna om masskuldebrevslån med inteckningssäkerhet . . . . .	16
4.1.2.7.	Förenklad tillsyn över sparbankstiftelser . . . . .	16
4.1.2.8.	Rätten för förvaltningsorganens medlemmar att höra till ett annat kreditinstituts förvaltningsorgan . . . . .	16
4.1.2.9.	Justering av gränserna för affärsverksamhet som är tillåten för kreditinstitut . . . . .	16
4.2.	Ändringar i bestämmelserna om bokslutsinformation . . . . .	17
4.2.1.	Målsättningar . . . . .	17
4.2.2.	De viktigaste förslagen . . . . .	17
4.2.2.1.	Tillämplig lagstiftning och arbetsfördelningen mellan myndigheterna . . . . .	17
4.2.2.2.	Värdering av tillgångar . . . . .	18
4.2.2.3.	Bokföring av finansieringsleasingavtal . . . . .	18
4.2.2.4.	Bokföring av kapitallån . . . . .	18
4.3.	Justering av bestämmelserna om myndigheternas normgivningsbehörighet . . . . .	18
4.3.1.	Mål . . . . .	18
4.3.2.	De viktigaste förslagen . . . . .	19
4.4.	Justering av de associationsrättsliga bestämmelserna . . . . .	19
4.4.1.	Mål . . . . .	19
4.4.2.	De viktigaste förslagen . . . . .	19
4.5.	Förtydligande av lagstiftningen . . . . .	20
4.5.1.	Mål . . . . .	20
4.5.2.	De viktigaste förslagen . . . . .	20
5.	Propositionens verkningar . . . . .	21
6.	Ärendets beredning . . . . .	21
7.	Övriga omständigheter som inverkat på propositionen . . . . .	22
7.1.	Samband med andra propositioner . . . . .	22
7.2.	Frågor som inte tas upp i propositionen . . . . .	22
DETALJMOTIVERING . . . . .		22
1.	Motivering till lagförslagen . . . . .	22
1.1.	Kreditinstitutslagen . . . . .	22
1.2.	Affärsbankslagen . . . . .	52
1.3.	Sparbankslagen . . . . .	53
1.4.	Lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform . . . . .	54
1.5.	Andelsbankslagen . . . . .	54
1.6.	Lagen om hypoteksföreningar . . . . .	55
1.7.	Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland . . . . .	55
1.8.	Lagen om värdepappersföretag . . . . .	55
1.9.	Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investerings tjänster i Finland . . . . .	57
1.10.	Lagen om finansinspektionen . . . . .	57
2.	Ikraftträdande . . . . .	57

LAGFÖRSLAGEN .....	58
1. Lag om ändring av kreditinstitutslagen .....	58
2. Lag om ändring av affärsbankslagen .....	75
3. Lag om ändring av sparbankslagen .....	75
4. Lag om ändring av lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform .	77
5. Lag om ändring av andelsbankslagen .....	78
6. Lag om upphävande av 7 § 1 mom. 12 punkt och 21 § 2 mom. lagen om hypoteksföreningar .....	79
7. Lag om ändring av 23 § lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland .....	80
8. Lag om ändring av lagen om värdepappersföretag .....	80
9. Lag ändring av 15 § lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland .....	83
10. Lag om ändring av lagen om finansinspektionen .....	84
BILAGA .....	85
Parallelltexter .....	85

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1. Gällande lagstiftning

Kreditinstitutslagen (1607/1993) som trädde i kraft 1.1.1994 innebar att Europeiska Gemenskapernas direktiv om kreditinstitutsverksamhet genomfördes. Samtidigt ändrades affärsbankslagen (1269/1990), sparbankslagen (1270/1990) och andelsbankslagen (1271/1990). Därefter har bl.a. revisionslagen (936/1994) och lagen om ändring av lagen om aktiebolag (145/1997) trätt i kraft. Regeringen har avlåtit en proposition med förslag till ny bokföringslag (RP / ) som har beaktats i lagstiftningen om kreditinstitut.

Kreditinstitutslagstiftningen har efter ikräftträddandet reviderats flera gånger. År 1992 stiftades lagen om ombildning av sparbanks till bank i aktiebolagsform (972/1992). Övergångsbestämmelserna om minimibeloppet av kreditinstituts kapitalbas justerades genom lagen 1435/1994. Kreditinstitutslagens bestämmelser om depositionsbankers säkerhetsfonder justerades genom lagarna 897/1995 och 246/1996. Ändringarna har dels samband med de ändringar som gjorts i lagstiftningen om statens säkerhetsfond och dels med genomförandet av de obligatoriska bestämmelserna i direktivet om system för garanti av insättningar (94/19/EEG). I kreditinstitutslagstiftningen har dessutom med avseende på sparbankscentrala institut och sparbanksaktiebolagen gjorts ändringar genom lagarna 1683/1995, 1684/1995, 1685/1996 och 1687/1996 samt med avseende på övervakningen av sparkassor genom lagen 418/1996. Till följd av vissa ändringar i strafflagen justerades sparbankslagens och andelsbankslagens bestämmelser om sparbanksbrott och andelsbanksbrott genom lagarna 601/1995 och 602/1995.

I samband med att valutalagen ändrades (1688/1995) fogades till kreditinstitutslagen en bestämmelse om finansinspektionens rätt att för kreditinstitut meddela närmare föreskrifter om begränsning av valutakursriskerna (1689/1995). Riksdagen godkände inte i ett senare skede motsvarande bestämmelse i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om värdepappersföretag. Bestäm-

melsen skulle ha inneburit att finansinspektionen hade fått motsvarande rätt att meddela föreskrifter också om ränterisker, eftersom en sådan obegränsad normeringsbehörighet skulle ha stått i strid med principerna för delegering av lagstiftningsmakt. Riksdagen förutsatte att regeringen med det snaraste avlåter en ny proposition om saken.

Lagen om värdepappersföretag (579/1996) och den därtill anslutna lagstiftningen trädde i kraft 1.7.1996. Detta innebar att direktivet om investeringstjänster på värdepappersområdet (93/22/EEG) och direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (93/6/EEG) genomfördes. Genom en ändring av kreditinstitutslagen (570/1996) kompletterades bestämmelserna om kreditinstituts soliditet med bestämmelser om kapitalkrav i samband med marknadsriskerna. I det sammanhanget fogades till kreditinstitutslagens en definition av begreppet tjänsteföretag samt vissa bestämmelser om penningtvätt. Dessutom justerades vissa andra av lagen bestämmelser. I det sammanhanget fogades till andelsbankslagen bestämmelser om en sammanslutning av andelsbanker (575/1996) och gjordes motsvarande ändring i kreditinstitutslagen (576/1996). Affärsbankslagen justerades genom lagen 573/1996.

Lagen 949/1996 innebar att direktivet om ändring av vissa direktiv i syfte att stärka tillsynen på finansiella områden (96/26/EEG) genomfördes, bl.a. genom att till lagen fogades en definition av begreppet betydande bindning och en uttrycklig bestämmelse om skyldigheten att meddela namnet på revisorerna. Genom en år 1997 gjord ändring (578/1997) i kreditinstitutslagen och genom därtill anslutna lagar togs i kreditinstitutslagstiftningen in de nödvändiga, närmast lagtekniska ändringar som lagen om ändring av lagen om aktiebolag (145/1997) förutsätter.

### 2. Den internationella utvecklingen och utländsk lagstiftning

#### 2.1. Direktiven om kreditinstitut och värdepappersföretag

Direktiven om kreditinstitut och värdepap-

persföretag har inte ändrats efter att kreditinstitutslagen och ändringarna i den samt lagen om värdepappersföretag trädde i kraft. Vad gäller tolkningen och verkställigheten av direktiven har emellertid aktualiserats vissa tolkningsfrågor bl.a. om riskklassificeringen av värdepappersföretag i samband med soliditetsberäkning samt kundriskbegränsningar. I dessa avseenden överensstämmer den gällande lagstiftningen inte helt med den i övriga medlemsländer vedertagna tolkningen. Dessutom har den i direktivet om värdepappersföretag ingående bestämmelsen om tillsynsmyndigheternas skyldigheter att för kreditinstitut och värdepappersföretag meddela föreskrifter om deras interna kontroll änsålänge inte överförs till lagstiftningen.

## 2.2. Internationell bokslutspraxis i fråga om kreditinstitut och värdepappersföretag

Efter kreditinstitutslagens ikraftträdande har kreditinstituten i flera länder, bl.a. Sverige och Japan, gått över till att i sina bokslut uppta värdepapper till marknadsvärdet. Förfarandet iaktas sedan länge bl.a. i Förenta staterna, England, Danmark, Holland och Frankrike och kan således anses vara rådande internationell praxis. Det överensstämmer också med den internationella redovisningsstandarden (IAS).

En annan trend inom internationell redovisningspraxis är att finansieringsleasingavtal i koncernbokslut upptas som kreditgivning och inte som uthyrning av anläggningstillgångar. Detta enligt IAS-standarden enda tillåtna alternativ har sedan början av 1997 införts också i Sverige. Inom Europeiska unionen har man dessutom beslutat förenhetliga åtminstone de bestämmelser som gäller internationella koncerners koncernbokslut så att de överensstämmer med IAS-standarden.

## 3. Bedömning av nuläget

### 3.1. Ändringsbehov som beror på finansmarknadens allmänna utveckling

#### 3.1.1. Begränsningen av insättningsskyddet leder till ett ökat informationsbehov

Regeringens proposition med förslag till

begränsning av insättningsskyddet avläts till riksdagen hösten 1997. Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft i början av 1998. Begränsningen av insättningsskyddet förutsätter att såväl myndigheternas som ägarnas övervakning effektiveras samt att den offentliga informationen om kreditinstitutens ekonomiska ställning utökas och överhuvudtaget att marknadsdisciplinen förbättras så att insättnarnas ställning och det allmänna förtroendet för finansmarknaden inte äventyras. Den fördjupade ekonomiska integrationen i Europa, i förening med de internationella strävandena att harmonisera bokslutsinformationen förutsätter dessutom att informationen om kreditinstitutens ekonomiska ställning utvecklas i överensstämmelse med den internationella utvecklingen, så att förtroendet för de finländska kreditinstituten som investeringsobjekt på den internationella marknaden kan tryggas.

#### 3.1.2. Utvecklandet av riskkontrollen och övervakningen

Avregleringen av finansmarknaden har i förening med internationaliseringen i allt större utsträckning lett till att kreditinstituten utsätts för ränte-, valutakurs- och andra liknande marknadsrisker. De allt mångsidigare finansiella instrumenten och datasystemens tekniska utveckling har å andra sidan gjort det möjligt att kontrollera riskerna allt bättre. I fråga om den internationella utvecklingen av kreditinstitutsövervakningen är det en tydlig trend att lagstadgade och oflexibla kvantitativa begränsningar frångås samtidigt som kreditinstitutens egna interna riskkontroll- och övervakningssystem får en större betydelse för kontrollen av såväl marknadsrisker som kreditrelaterade risker. Av dessa orsaker är det nödvändigt att utveckla regleringen och övervakningen av såväl kreditinstitutens som värdepappersföretagens interna riskkontroll- och övervakningssystem. Lagstiftningsåtgärder förutsätts dessutom enligt artikel 10 i direktivet om värdepappersföretag. Enligt artikeln skall medlemsstaterna upprätta regler för den interna kontrollen av kreditinstituten och värdepappersföretagen.

I EU-direktiven ingår inga krav på kvantitativa begränsningar av kreditinstituts fastighetsinnehav. De med fastighetsägande sammanhängande riskerna skall enligt direktiven beaktas i den högsta riskklassen vid

beräkandet av det allmänna soliditetskravet. På finländska kreditinstituts fastighetsägande har sedan länge dessutom tillämpats en särskild kvantitativ begränsning som innebär att ett kreditinstituts fastighetsinnehav inte får överstiga 13 procent av balansomslutningen. En betydande del av bankernas fastighetsägande är s.a.s. temporärt och består av fastigheter som bankerna för undvikande av kreditförluster har fått överta som säkerheter för obetalda krediter. Den lagstadgade begränsningen gäller inte sådant temporärt fastighetsinnehav. Det har emellertid varit nödvändigt att underrätta finansinspektionen om sådant ägande och enligt den gällande lagen har det varit nödvändigt att sälja fastigheten inom fem år. På grund av att den finländska fastighetsmarknaden varit relativt långsam i vändningarna har finansinspektionen ofta varit tvungen att förlänga den nämnda fem års fristen.

Bestämmelserna om temporärt fastighetsägande har varit ägnade att öka de administrativa anmälnings- och övervakningsrutinerna och att komplicera en affärsekonomiskt motiverad avveckling av kreditinstitutens överflödiga fastighetsinnehav, utan att begränsningen i praktiken haft någon betydelse för mängden fast egendom i bankernas besittning. Övervakningen av den begränsning som gäller fastighetsägande, i synnerhet handläggningen av anmälningar om temporärt ägande, tar för närvarande in anspråk en avsevärd del av finansinspektionens resurser. Å andra sidan är skyldigheten att inom en viss tid avstå från temporära fastighetsinnehav ägnad att leda till affärsekonomiskt oändamålsenliga lösningar.

Den nuvarande metoden att beräkna den konsoliderade begränsningen av fastighetsinnehav avviker från de allmänna konsolideringsprinciper som tillämpas för beräkning av andra konsoliderade nyckeltal och begränsningar. Dessutom är den onödigt invecklad.

### 3.1.3. Offentligheten i fråga om upplysningar om bankverksamhet

Enligt den gällande lagstiftningen är bankhemligheten evig, vilket innebär att kreditinstitutens skyldighet att hemlighålla upplysningar om kundernas ekonomiska ställning och personliga förhållanden samt deras affärs- och yrkeshemligheter aldrig upphör. Av denna anledning har upplysningar om

bankernas affärsverksamhet inte varit tillgängliga för forskningsändamål. Behovet av denna typ av upplysningar har emellertid hela tiden ökat, bl.a. till följd av det avsevärda offentliga bankstödet.

### 3.1.4. Säkerheter för masskuldebrevslån

Hypoteksbankernas verksamhet reglerades från början av år 1992 genom lagen om finansieringsverksamhet och i början av 1994 överfördes regleringarna till kreditinstitutslagen. Enligt bestämmelserna skall säkerheterna för sådana långfristiga masskuldebrev som emitterats av kreditinstitut överlämnas till finansinspektionen ifall så föreskrivs i avtalsvillkoren. Enligt lagen skall säkerheten vara betryggande och dess art och omfattning skall godkännas av finansinspektionen. Den gällande lagstiftningens säkerhetsbegrepp är svårtolkat och ägnat att vilseleda investerarna. Finansinspektionens ansvar för säkerheternas tillräcklighet är för närvarande oklart, eftersom finansinspektionen inte i praktiken kan övervaka om de säkerheter som överlämnats till den verkligen är betryggande. Övervakningen av säkerheterna tar dessutom en hel del av finansinspektionens resurser i anspråk. Å andra sidan är det nödvändigt att överhuvudtaget utveckla hypoteksbanksverksamheten i överensstämmelse med de mål som uppställts för en diversifiering av finansmarknaden.

### 3.1.5. Övervakning av sparbanksstiftelser

De sparbanksstiftelser som avses i lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform övervakas för närvarande av finansinspektionen. Sparbanksstiftelsernas uttryckliga och lagstadgade syfte är att äga aktier i en ombildad sparbank. Finansministeriets tillstånd skall utverkas för överlåtelse av dessa aktier. I lagen uppställs inga andra särskilda krav på sparbanksstiftelsernas verksamhet än den nämnda, av stiftelsestadgarna framgående begränsningen i fråga om överlåtelse av aktierna. Tillsynen över sparbanksstiftelserna inskränker sig således i praktiken till övervakning av deras stadgeenliga syfte. För övriga stiftelsers vidkommande övervakas detta av patent- och registerstyrelsen. Av dessa orsaker är det svårt att motivera att sparbanksstiftelserna övervakas av en specialmyndighet. Inte heller behövs det något särskilt tillståndsförfä-



rande i samband med att stiftelserna överlåter aktier i sparbanksaktiebolag. Syftet med lagstiftningen är att ombesörja att det ursprungliga syftet med sparbanksrörelsen, dvs. att främja sparsamheten, förverkligas också i det fall att sparbankens eget kapital omvandlas till aktier. Enligt lagen skall sparbanksstiftelserna ha som syfte att främja sparsamheten. Detta syfte förverkligas också i det fall att stiftelsen i ett senare skede avyttrar sparbankens aktier, eftersom stiftelsen i varje fall skall använda den med aktiernas eventuella värdestegring följande nyttan på ett sätt som är förenligt med dess i stadgarna fastställda syfte, dvs. för att främja sparsamheten. Eftersom förverkligandet av detta syfte i tillräcklig utsträckning kan övervakas genom den allmänna övervakningen av stiftelserna, är det inte motiverat att hålla kvar en särskild begränsning när det gäller överlåtelse av aktierna. Sådana begränsningar är inte överhuvudtaget förenliga med de allmänna associationsrättsliga principerna. Ett av syftena med dem är att främja omsättningen av värdepapper. Dessutom har de i kreditinstitutslagstiftningen senare intagna allmänna bestämmelserna om ägarkontroll över kreditinstituten bidragit till att minska behovet av särskild övervakning i samband med överlåtelse av aktier i sparbanksaktiebolag.

### 3.1.6. Dubbelt medlemskap i kreditinstituts förvaltningsorgan

Enligt den gällande lagen får medlemmar i en depositionsbanks förvaltningsorgan inte vara medlemmar i en annan depositionsbanks förvaltningsorgan, med undantag av banker som hör till samma koncern samt spar- och andelsbankers centrala finansiella institut. Bestämmelsen är onödigt kategorisk och stridande mot de mål som uppställs för ägarkontrollen i situationer där ett kreditinstitut äger en betydande minoritetsandel i ett annat kreditinstitut. Motsvarande bestämmelse tillämpas inte på övriga kreditinstitut, vilket ställer depositionsbankerna i ett annat utgångsläge än dessa. Detta kan inte motiveras med skillnader i företagets affärsverksamhet.

### 3.1.7. Verksamhet som kreditinstitut tillåts bedriva

Enligt den gällande lagstiftningen kan ban-

kerna inte utnyttja sina kontorsnät för att tillhandahålla posttjänster i glesbygdsområden. Om bankerna fick en sådan möjlighet skulle detta vara ägnat att främja utbudet av kostnadseffektiva tjänster i glesbygdsområdena. Dessutom skulle en sådan serviceform vara ägnad att bredda bankernas verksamhetsbas. Denna typ av affärsverksamhet skulle å andra sidan inte i någon större utsträckning ta bankernas resurser i anspråk för sådant som faller utanför deras egentliga uppgifter och kunskapsområde.

Den nuvarande lagstiftningen borde dessutom preciseras så att av den klart framgår gällande praxis som innebär att kreditinstitutet kan tillhandahålla koncerninterna tjänster utan hinder av bestämmelserna om verksamhet som är tillåten för kreditinstitut.

## 3.2. Ändring av bestämmelserna om revision

Kreditinstitutslagens bestämmelser om revision och revisorer överlappar delvis den senare stiftade revisionslagen. De kan således upphävas utan att lagens innehåll påverkas i övrigt. Kreditinstitutslagens bestämmelser om revisorer ställer emellertid delvis lindrigare krav på revisorernas behörighet än lagstiftningen om övriga företag. Å andra sidan är de krav som ställs på antalet revisorer strängare än bestämmelserna om andra finländska företag och även strängare än de krav som gäller i fråga om utländska kreditinstitut.

Enligt kreditinstitutslagen kan till revisor för ett företag, med undantag av de allra minsta företagen, väljas endast en sådan godkänd revisor som avses i revisionslagen. Till revisor för ett kreditinstitut kan däremot utöver en godkänd revisor väljas lekmannarevisorer. Den omständigheten att lekmannarevisorer tillåts i kreditinstitut, med avvikelse från vad som är fallet i övriga företag av motsvarande storlek, är inte ägnad att öka det allmänna förtroendet för kreditinstitutsverksamheten. Lekmannarevisorer har inte nödvändigtvis, med beaktande av den moderna bankverksamhetens karaktär, "sådan insikt i och erfarenhet av frågor som gäller redovisning, ekonomi och juridik som med hänsyn till arten och omfånget av samslutningens eller stiftelsens verksamhet behövs för uppgiften" (revisionslagen, 10 § 1 mom.). Den omständigheten att lekmanna-

revisorernas sakkunskap eventuellt är bristfällig kan t.ex. leda till svårlösta ersättningsfrågor ifall de ansvarar för revisionen tillsammans med yrkesrevisorer. När det gäller ett regionalt fungerande kreditinstituts verksamhet och övervakningen av denna kan den behövliga kännedomen om den lokala förhållandena inte heller, med beaktande av revisionens egentliga, i 17 § revisionslagen angivna syfte, på det mest ändamålsenliga sättet garanteras genom att lekmän väljs till revisorer för kreditinstitut. Den behövliga lokalkännedomen kan tryggas på andra sätt, t.ex. genom ändamålsenliga val av styrelser eller förvaltningsrådsmedlemmar.

Kreditinstitutsverksamhetens karaktär ställer överhuvudtaget särskilda krav på revisorernas kompetens. I den gällande lagstiftningen är huvudregeln den att minst en av de revisorer som ett kreditinstitut utser skall vara CGR-revisor. Med finansinspektionens samtycke har emellertid ett kreditinstitut fått välja endast en GRM-revisor. Med tanke på kreditinstitutsverksamhetens allmänna trovärdighet och ägarkontrollens effektivitet vore det ändamålsenligt att alltid förutsätta att en av revisorerna är CGR-revisor. Detta skulle också överensstämja med nuvarande praxis, eftersom finansinspektionen på de senaste åren inte har beviljat kreditinstituten tillstånd att utse GRM-revisorer.

Kreditinstitutslagstiftningen har redan länge förutsatt att ett kreditinstitut skall ha minst två revisorer. Eftersom revisionen numera oftast sköts av en CGR-sammanslutning, vilket innebär att den i praktiken utförs av flera revisorer som är i sammanslutningens anställning, är det svårt att motivera kravet på val av flera revisorer. Enligt revisionslagen förutsätts inte heller de största företagen ha flera revisorer och något sådant krav ställs veterligen inte i övriga EU-länders kreditinstitutslagstiftning.

Värdepappersföretag förutsätts åtnjuta motsvarande offentliga trovärdighet som kreditinstitut. Myndighetsövervakningen av dem har också ordnats på samma grunder som när det gäller kreditinstitut. De gällande revisionsbestämmelserna uppvisar emellertid vissa olikheter som inte kan motiveras med de företagsformer som de hänför sig till, med verksamhetens karaktär eller med skäl som grundar sig på andra liknande omständigheter, i synnerhet som det på värdepappersföretagen enligt den gällande lagen delvis ställs strängare krav än på kreditinsti-

tuten.

### 3.3. Ändring av bestämmelserna om bokslut och delårsrapporter

#### 3.3.1. Tillämplig lagstiftning

Till följd av den föreslagna nya bokföringslagen är det skäl att justera motsvarande bestämmelser om kreditinstituts bokslut. Också lagen om aktiebolag innehåller vissa bestämmelser om bokslut och offentliggörande av bokslut. Det är ändamålsenligt att utsträcka motsvarande principer till att gälla alla typer av kreditinstitut, oberoende av deras sammanslutningsform. Å andra sidan är det med beaktande av direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (86/635/EEG) samt särdragen i kreditinstituts affärsverksamhet motiverat att i kreditinstitutslagstiftningen hålla kvar vissa från den allmänna bokföringslagstiftningen avvikande bestämmelser, för undvikande av att det uppkommer ovisshet om vilka bestämmelser som skall tillämpas. Av den nuvarande lagen framgår inte till alla delar tillräckligt klart i vilka avseenden finansinspektionen är behörig att meddela föreskrifter som avviker från bokföringslagen.

#### 3.3.2. Närmare bokföringsföreskrifter

I finansinspektionens föreskrifter ingår för närvarande vissa från bokföringslagen avvikande regleringar om innehållet i kreditinstituts bokslutsinformation och vissa viktiga värderings- och periodiseringsprinciper. Med tanke på rättssäkerheten och för att de principer som gäller för delegering av lagstiftningsmakt skall kunna beaktas är det nödvändigt att i lag reglera vissa principer som för närvarande framgår enbart av myndigheternas föreskrifter samt att genom finansministeriets beslut reglera vissa av de i bokföringsförordningen angivna bokslutsprinciper som för närvarande regleras i finansinspektionens föreskrifter. Det är också nödvändigt att justera arbetsfördelningen mellan å ena sidan specialmyndigheterna (finansministeriet och finansinspektionen) och å andra sidan bokföringsnämnden, eftersom det av den nuvarande lagstiftningen inte tillräckligt klart framgår i vilka avseenden bokföringsnämnden har behörighet att ge beslut vilkas efterlevnad finansinspektionen skall överva-

ka.

### 3.3.3. Värdering av tillgångar

De gällande värderingsbestämmelserna, särskilt i fråga om värdepapper med karaktär av omsättningstillgångar, överensstämmer inte med gängse internationell praxis enligt vilken värdepapper av detta slag upptas till marknadsvärdet. Möjligheten att intäktsföra enbart realiserade vinster av likvida värdepapper leder lätt till onödiga transaktioner och extra transaktionskostnader då kreditinstituten vill intäktsföra vinster av värdepappersinnehav. Sådana värdepappers marknadsvärde kan också fastställas betydligt tillförlitligare än värdet på omsättningstillgångar i allmänhet. De nuvarande värderingsreglerna beaktar inte heller den omständigheten att kreditinstituten i praktiken skyddar sig mot icke-realiserade värdeförändringar t.ex. genom olika typer av derivatkontrakt, vilket innebär att de nuvarande värderingsreglerna inte ger en korrekt bild av deras rörelseresultat. Dessutom har kreditinstituten redan länge fått intäktsföra positiva kursdifferenser i valutaposter. I de flesta länder är det också tillåtet att i samband med soliditetskalkyler till den primära kapitalbasen hänföra också icke-realiserade värdestegringar på värdepapper som har karaktär av omsättningstillgångar. Eftersom en förutsättning för detta förfarande enligt direktivet om kapitalbasen i kreditinstitut (89/299/EEG) är att värdestegringar hänförs till den bokföringsmässiga kapitalbasen, kommer de nuvarande värderingsreglerna också från soliditetskalkylernas synpunkt att leda till att de finländska kreditinstituten till denna del har sämre konkurrensförutsättningar än kreditinstituten i flera konkurrentländer.

Av metoden att utgå från marknadsvärdet följer att värdepapperens icke-realiserade värdestegringar kommer att ingå i det fria egna kapitalet och således i de utdelningsbara vinstmedlen, om någon särskild begränsning av vinstutdelningen inte bestäms med avseende på dessa poster. Icke-realiserade poster utgör inte på samma sätt varaktigt förvärvat inkomst som realiserade poster. I sådana länder där det är tillåtet att i bokslutet intäktsföra icke-realiserade värdestegringar, hänförs dessa i allmänhet också till de utdelningsbara tillgångarna. En begränsning när det gäller icke-realiserade vär-

destegringars utdelningsbarhet utgörs i praktiken av styrelsens allmänna omsorgsplikt samt av den för finansinspektionen föreskrivna rättigheten att begränsa ett kreditinstituts vinstutdelning ifall detta inte har avsatt tillräckliga reserver. God bokföringssed förutsätter också att det i samband med upprättandet av bokslutet avsätts tillräckliga reserver ifall egendomens värde minskar avsevärt mellan bokslutsdagen och den dag då bokslutet fastställs.

### 3.3.4. Bokföring av finansieringsleasingavtal

Upptagandet av finansieringsleasingavtal i bokslutet reglerades tidigare enbart genom finansinspektionens föreskrifter. Till följd av den nya bokföringslagens bestämmelser om finansieringsleasing är det nödvändigt att precisera reglerna om kreditinstitutens bokföring av finansieringsleasing, eftersom den nya bokföringslagen uttryckligen tillåter två alternativa sätt att uppta finansieringsleasingavtal i koncernbokslut, dvs. antingen som hyra av anläggningstillgångar eller som finansieringsavtal. I fråga om kreditinstitut är det nödvändigt att skapa garantier för att på dem också i framtiden skall kunna tillämpas uteslutande det sistnämnda alternativet, eftersom detta bäst motsvarar finansieringsleasingens faktiska karaktär och dessutom överensstämmer med internationell bokslutsstandard (IAS) samt bl.a. med den praxis som iakttas i Sverige.

### 3.3.5. Bokföring av kapitallån

Sedan 1.9.1997 ingår i lagen om aktiebolag bestämmelser om kapitallån som räknas till det egna kapitalet. Kapitallånen motsvarar i stort sett sådana kapitalinvesteringar som avses i den gällande kreditinstitutslagen. Efter att bestämmelserna om kapitallån trätt i kraft är det inte nödvändigt att i kreditinstitutslagen hålla kvar särskilda bestämmelser om motsvarande instrument. Bankernas behov av kapitalstöd kan i framtiden eventuellt skötas med hjälp av sådana instrument som avses i lagen om aktiebolag. Eftersom det i kreditinstitutens kapitalbaser fortfarande ingår betydande kapitalinvesteringar som är gjorda enligt den nuvarande lagen, är det nödvändigt att ta in övergångsbestämmelser enligt vilka dessa till sin ka-

raktär kvarstår som bokföringsmässigt kapital och ingår i den primära kapitalbasen.

### 3.3.6. Offentliggörande av bokslut och delårsrapporter

I värdepappersmarknadslagen och lagen om aktiebolag ingår bestämmelser om värdepapperssemitenters och publika aktiebolags skyldighet att offentliggöra delårsrapporter. Motsvarande informationsbehov har också insättare med tillgodohavanden i en depositionsbank. Informationsbehovet accentueras i det fall att insättarskyddet begränsas i enlighet med de förslag som lagts fram. Av samma orsak är det också orsak att utveckla kreditinstitutens och i synnerhet depositionsbankernas skyldighet att tillhandahålla allmänheten kopior av sina bokslut på så sätt att förfarandet överensstämmer med det som t.ex. i lagen om aktiebolag föreskrivs i fråga om publika aktiebolag.

### 3.4. Ändringsbehov i fråga om myndigheternas normgivningsbehörighet

Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande GrUU 13/1996 rd — RP 38/1996 rd att en förutsättning för att finansinspektionen skall kunna bemyndigas att i lagstiftningen utfärda föreskrifter som innefattar materiell normgivning är att det stiftas en lag i grundlagsordning. Däremot kan finansinspektionen enligt utskottets utlåtande genom en vanlig lag bemyndigas att utfärda normer som till sin karaktär är tekniska och hänför sig till verkställigheten. Finansinspektionen kan således utöva administrativ verkställande makt men inte egentlig lagstiftande makt.

Utskottet anförde på dessa grunder att den nämnda propositionen, vari föreslogs att finansinspektionen berättigas att meddela närmare föreskrifter om beräkning av de med kreditinstituts marknadsriskerna förenade kapitalkraven, skulle stiftas i grundlagsordning. Utskottet ansåg i utlåtandet att det från statsförfattnings synpunkt hade varit tillräckligt att i lagen t.ex. sammankoppla finansinspektionens normgivningsbemyndigande med vissa materiella förutsättningar eller begränsningar eller med sådant som är nödvändigt för uppfyllande av de krav som uppställs i de gällande direktiven om saken.

Riksdagen godkände i det sammanhanget

inte det i propositionen ingående förslaget att finansinspektionen ges rätt att meddela föreskrifter om begränsning av kreditinstituts ränterisker. Till denna del förutsatte riksdagen att regeringen med det snaraste avlåter en ny proposition om saken. Någon sådan proposition har emellertid inte kunnat avlätas eftersom det inte har ansetts vara möjligt att på lagstiftningsnivå fastställa sådana allmänna principer för begränsning av ränter eller andra motsvarande risker, som innebär att finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter utan att det blir fråga om materiell normgivning med en avsevärd ekonomisk betydelse. Detta beror framförallt på att det för beräkningen av denna typ av risker inte finns vare sig internationella normer eller någon annan allmänt godtagen beräkningsmetod som ett normgivningsbemyndigande kunde baseras på. För att skapa en sådan beräkningsmetod inom den nationella lagstiftningen förutsätts det å andra sidan så detaljerade regleringar att det genom eventuella lagstadgade, relativt allmänna principer likväl inte är möjligt att i praktiken i någon större utsträckning begränsa behovet att på en hierarkiskt sett lägre nivå meddela föreskrifter som är klart hänförliga till den materiella normgivningsbehörigheten. Det mest ändamålsenliga sättet att kontrollera risker av detta slag är att genom myndighetsföreskrifter uppställa tillräckligt allmänna krav för kreditinstituten och värdepappersföretagens interna riskkontrollsystem. Också direktivet om värdepappersföretag förutsätter att det meddelas allmänna föreskrifter av detta slag. Dessutom kan finansinspektionen med stöd av den allmänna behörighet som den har enligt lagen om finansinspektionen uppställa riktgivande gränser för kreditinstituts och värdepappersföretags största tillåtna riskpositioner, samt med stöd av 68 § 1 mom. kreditinstitutslagen och motsvarande bestämmelse i lagen om värdepappersföretag ingripa i sådana fall där den anser det vara fråga om överstora exponeringar.

Till följd av grundlagsutskottets ställningstagande godkände riksdagen den nämnda propositionen så ändrad att finansministeriet i stället för finansinspektionen skall meddela närmare föreskrifter om beräkning av de kapitalkrav som är förenade med kreditinstituts marknadsriskerna. Motsvarande ändring gjordes emellertid inte i bestämmelserna om värdepappersföretag, även om direktivet förutsätter att bestämmelserna för vardera grup-

pen av tillsynsobjekt skall vara överensstämmande till innehållet, med vissa smärre undantag. Den nuvarande lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag kan således inte anses vara konsekvent till den del som den reglerar myndigheternas rätt att meddela närmare föreskrifter om tillämpning av lagen. I lagstiftningen ingår fortfarande talrika andra sådana bestämmelser om finansinspektionens normgivningsrätt, vilka inte i sak begränsar innehållet i finansinspektionens bestämmelser och vilka således måste anses berättiga till sådan materiell normgivning som avses i grundlagsutskottets betänkande. Det är t.ex. fråga om rätten att meddela föreskrifter om begränsning av valutakursrisken i förhållande till kapitalbasen, om beaktande av förbindelser utanför balansräkningen vid soliditetsberäkningen, om likviditeten, om de resultaträknings- och balansräkningsscheman som skall tillämpas i bokslutet, om de bilageuppgifter som skall fogas till bokslutet samt om beräkning av de kapitalkrav som är förenade med värdepappersföretags marknadsrisker.

En stor del av de föreskrifter som finansinspektionen meddelar med stöd av kreditinstitutslagen och lagen om värdepappersföretag är å andra sidan till sin karaktär liktydiga med verkställighet av de gällande direktiven och förutsätter synnerligen detaljerad normgivning baserad på specialsakkunskap samt en god överblick av utvecklingen inom branschen. Det är således betydligt mera ändamålsenligt att normgivningen kvarstår hos finansinspektionen än att den överförs till ministeriet.

### **3.5. Ändringsbehov gällande den bolagsrättsliga regleringen av kreditinstitutens verksamhet**

I den gällande kreditinstitutslagstiftningen ingår vissa bestämmelser vilkas ändamålsenlighet det är skäl att ompröva, såväl till följd av de strukturella förändringar som kreditinstitutslagstiftningen undergår som till följd av den utveckling som den allmänna associationslagstiftningen undergår. Bestämmelser av det slag som det här är fråga om är bl.a. de som gäller finansiering av förvärv av egna aktier och andelar samt emottagande av egna aktier som pant, fastställande av utdelningsbara vinstmedel, apport i samband med ökning av aktiekapitalet, förvaltningsorgans

skadeståndsskyldighet samt brott mot bokföringsföreskrifter. Ändringsbehoven beror delvis på att den allmänna associationslagstiftningens utveckling inte till alla delar har beaktats i kreditinstitutslagstiftningen. Vissa ändringsbehov är bl.a. förenade med bestämmelserna om finansiering av förvärv av egna aktier och mottagande av egna aktier som pant. Dessa bestämmelser borde justeras bl.a. i överensstämmelse med EU:s allmänna kapitaldirektiv, bestämmelserna om apport i samband med ökning av aktiekapital, vilkas ändamålsenlighet borde omprövas bl.a. med anledning av de ändringar som gjorts i lagen om aktiebolag, samt i överensstämmelse med bestämmelserna om fastställande av utdelningsbara vinstmedel, som borde preciseras med anledning av de ändringar som gjorts i lagen om aktiebolag. I kreditinstitutslagstiftningen har inte heller i tillräcklig utsträckning beaktats de i lagen om aktiebolag ingående bestämmelserna om minoritetsdelägars rätt till dividend. Också de i affärsbankslagen ingående rösträttsbegränsningarna är svåra att motivera från bolagsrättslig synpunkt och de står i strid med strävandena att utöka ägaransvaret inom kreditinstituten.

En del av ändringsbehoven beror på att lagen om finansieringsverksamhet, som trädde i kraft 1992 och vars bestämmelser sedermera överfördes till den nya kreditinstitutslagen, innebar att väsentligen samma krav kom att ställas på kreditinstituten i aktiebolagsform som på affärsbankerna. Associationsrättsliga specialbestämmelser som dikterades av kreditinstitutsverksamhetens särdrag ingick ursprungligen endast i affärsbankslagen, men togs inte till alla delar in i lagen om finansieringsverksamhet och sedermera inte heller i kreditinstitutslagen. På affärsbankerna tillämpas därför numera bestämmelser som i vissa avseenden avviker från dem som gäller övriga kreditinstitut i aktiebolagsform, utan att detta kan motiveras med några skillnader i dessa kreditinstitutsformers verksamhet. Bestämmelser av detta slag är bl.a. de som gäller apport i samband med ökning av aktiekapitalet, finansiering av förvärv av egna aktier, mottagande av egna aktier som pant samt skadeståndsskyldighet. I vissa avseenden avviker andels- och sparbankslagarnas bestämmelser, t.ex. de som gäller bokföringsbrott och -förseelser, omotiverat från dem som skall tillämpas på kreditinstitut i aktiebolagsform.

### 3.6. Behoven att förtydliga och förenhetliga lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag

De senaste årens talrika ändringar i kreditinstitutslagen har lett till vissa inexaktheter som det är skäl att avhjälpa i detta sammanhang. Det är bl.a. fråga om vissa kvarvarande bestämmelser om finansministeriets skyldighet att godkänna stadgarna för vissa former av kreditinstitut samt att bevilja vissa tillstånd. Motsvarande bestämmelser har upphävts i fråga om de flesta kreditinstitutsformerna.

Den gällande lagstiftningens terminologi har i vissa avseenden visat sig vara svårbegriplig och behöver därför ses över. Det är här framförallt fråga om den terminologi som har samband med konsolideringsgrupper och konsoliderad övervakning. Vissa justeringsbehov sammanhänger dessutom med lagstiftningen om möjligheterna att göra undantag i fråga om konsolideringsgrupper och koncerner. För att förtydliga lagstiftningen är det också skäl att till lagen foga den i andra bankdirektivet (89/646/EEG) ingående definitionen av begreppet kvalificerat innehav.

Direktivet om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut förutsätter att vid beräkning av kapitalbasen, begränsningarna av stora kundrisker, soliditetsgraden samt kapitalkravet i förening med marknadsrisker skall iaktas samma krav för kreditinstitut som för värdepappersföretag, med några få undantag som bestämts särskilt för värdepappersföretag. Dessutom skall på vardera gruppen tillämpas bestämmelserna om konsoliderad övervakning enligt samma principer. Också på dessa företagsgruppers bokslut tillämpas i första hand samma normer, med anledning av att på vardera gruppen skall tillämpas direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut. Eftersom vardera gruppen står under samma offentliga övervakning och delvis verkar inom samma bransch, är det inte heller nödvändigt att tillämpa olika revisionsnormer på dem. I den gällande lagen om värdepappersföretag ingår emellertid en hel del bestämmelser som till sina ordalydelse, sin struktur och i fråga om vissa detaljer avviker från kreditinstitutslagen, utan att de i fråga om sitt sakinnehåll är avsedda att avvika från kreditinstitutslagen. Lagtekniskt sett är det inte ändamålsenligt att upprätthålla två

normsystem som i sak är av samma innehåll men formellt avviker från varandra. De dubbla systemen är dessutom ägnade att försvåra tillämpningen och tolkningen av lagen. Å andra sidan kan ett värdepappersföretags jämfört med de flesta andra typer av kreditinstitut begränsade verksamhetsform t.ex. vad beträffar bokslutsinformationens omfattning eller rapporteringsfrekvensen, beaktas på så sätt att för dem i dessa avseenden genom bestämmelser på en i hierarkiskt avseende lägre nivå uppställs avvikande krav, utan att det finns någon orsak att reglera de lagstadgade principerna på annat sätt.

Det är också skäl att förtydliga vissa av kreditinstitutslagens paragrafer strukturellt. I detta avseende kan nämnas bl.a. bestämmelserna om ägande av näringsammanslutningar och stora kundrisker.

## 4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

### 4.1. Beaktande av finansmarknadens allmänna utveckling

#### 4.1.1. Mål

Ett av propositionens syften är att utöka och förtydliga den offentliga informationen om kreditinstitutens och värdepappersföretagens ekonomiska ställning samt att effektivera och förtydliga myndighets- och ägarövervakningen. Det är meningen att säkerställa att informationen om kreditinstitutens och värdepappersföretagens ekonomiska ställning samt övervakningen av informationen bättre motsvarar både de generella krav som bolagslagstiftningen ställer på publika bolag och de särskilda krav som ställs på övervakningen av kreditinstitut och värdepappersföretag. Syftet med propositionen är att till denna del särskilt beakta

- det med avvecklingen av insätterskyddet följande ökade behovet av information om depositionsbankerna,

- behovet att justera bestämmelserna om kreditinstitutens revisorer och revision dels med anledning av den utveckling som den allmänna associationslagstiftningen undergår, i synnerhet till följd av revisionslagstiftningens ikraftträdande, dels till följd av att ägartillsynen över kreditinstituten behöver effektiviseras och förtroendet för den förbättras,

- de krav som bl.a. den internationella utvecklingen, i synnerhet EU-direktiven, in-

nebar för myndighetsövervakningen av kreditinstitutens och värdepappersföretagens riskkontroll och överhuvudtaget när det gäller de interna kontrollsystemen,

- behovet att ordna kontrollen av de med kreditinstitutens fastighetsinnehav sammanhängande riskerna på ett i administrativt hänseende ändamålsenligt sätt,

- behovet att utan hinder av bankhemligheten få tillgång till upplysningar för forskningsändamål,

- behovet att utreda principerna för masskuldebrev med inteckningssäkerheter samt ansvarsförhållandena i dessa avseenden,

- behovet att förenkla tillsynen över sparbanksstiftelser,

- behovet att lindra och förenhetliga de principer som gäller de inom kreditinstitutens förvaltningsorgan verksamma medlemmarnas möjlighet att delta i förvaltningen av andra kreditinstitut,

- behovet att precisera definitionen av affärsverksamhet som är tillåten för kreditinstitut med bestämmelser om tillhandahållande av posttjänster och koncerninterna tjänster.

#### 4.1.2. De viktigaste förslagen

##### 4.1.2.1. Ökad offentlig information om kreditinstitutens ekonomiska ställning

I syfte att uppnå de ovan nämnda målen föreslås att depositionsbankerna åläggas en med värdepappersmarknadslagen överensstämmande skyldighet att offentliggöra delårsrapporter samt att samtliga kreditinstitut åläggas att offentliggöra sina bokslut och delårsrapporter på samma sätt som t.ex. enligt lagen om aktiebolag. På delårsrapporterna skall enligt förslaget tillämpas värdepappersmarknadslagens normer om saken. I delårsrapporterna skall utöver de uppgifter som förutsätts i värdepappersmarknadslagen offentliggöras upplysningar om hur bankens lagstadgade soliditetsrelation utvecklas.

Vidare föreslås att samtliga kreditinstitut, oberoende av storlek och företagsform, skall översända en kopia av sitt bokslut till registermyndigheten och dessutom hålla en kopia framlagd för allmänheten på kreditinstitutets kontor. Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om aktiebolag skall bokslutet hållas framlagt under hela räkenskapsperio-

den. Dessutom föreslås att ett medlemskreditinstitut som hör till en sammanslutning av andelsbanker skall ha motsvarande skyldighet också i fråga om sammanslutningens bokslut. Bestämmelserna om delårsrapporter skall enligt förslaget tillämpas också på sammanslutningens sammanställda delårsrapport.

Eftersom värdepappersföretag alltid är aktiebolag, för vilka lagstiftningen om offentliggörande av bokslut är tillräckligt utförlig, och eftersom ett värdepappersföretags kunder inte har ett lika stort informationsbehov som insättare har, föreslås inte att på värdepappersföretag skall tillämpas principer som avviker från den allmänna bolagslagstiftningen.

##### 4.1.2.2. Justering av bestämmelserna om kreditinstitut och värdepappersföretags revisorer och revision

För säkerställande av att den allmänna revisionslagen tillämpas på kreditinstitut enligt samma principer som på övriga företag föreslås att de i kreditinstitutslagen ingående bestämmelser som är parallella med revisionslagen upphävs. I syfte att öka kreditinstitutslagens allmänna tillförlitlighet och säkerställa att revisorerna har beredskap att utföra revisionen på ett yrkeskunnigt sätt, föreslås det vara obligatoriskt att för varje kreditinstitut välja minst en CGR-revisor. Av samma orsak skall det inte längre vara möjligt att välja lekmannarevisorer. Å andra sidan föreslås ett slopande av kravet att för ett kreditinstitut alltid välja minst två revisorer.

Dessutom föreslås att på värdepappersföretag skall tillämpas samma bestämmelser som på kreditinstitut.

##### 4.1.2.3. Effektivisering av kreditinstitutens och värdepappersföretagens riskkontrollsystem samt den offentliga tillsynen över de interna kontrollmetoderna

I syfte att uppfylla de krav som ställs i direktivet om värdepappersföretag samt effektivisera myndighetsövervakningen av kreditinstitutens och värdepappersföretagens riskkontrollsystem och övriga interna kontrollsystem föreslås att finansinspektionen berättigas och åläggas att meddela närmare

föreskrifter om de krav som skall ställas på kreditinstitutens och värdepappersföretagens interna riskkontrollsystem samt övriga interna kontrollsystem och -metoder. Föreskrifterna skall enligt förslaget gälla bl.a. ordnandet av intern kontroll, de allmänna principerna för kvantifiering av olika risker, rapportering av riskpositioner till ledningen, limiter för stora affärstransaktioner samt ordnande av arbetsfördelning mellan kreditinstitutet och kontrollsystem mellan de olika funktionerna.

#### 4.1.2.4. Effektivisering av riskkontrollen i fråga om kreditinstituts fastighetsinnehav

I syfte att åstadkomma en i administrativt hänseende effektiv kontroll av de risker som är förenade med kreditinstituts fastighetsinnehav föreslås att det med begränsningen av kreditinstituts fastighetsinnehav sammanhängande begreppet temporärt innehav, med därtill hörande anmälningsskyldighet, upphävs. Samtidigt föreslås skyldigheten att inom en viss tid sälja sådan egendom bli upphävd. Dessutom föreslås en förenkling av beräkningsprinciperna för konsoliderad begränsning av fastighetsinnehav.

#### 4.1.2.5. Utlämnande av upplysningar för forskningsändamål

Bestämmelserna om bankhemlighet föreslås bli på så sätt lindrade att en handling som innehåller sekretessbelagda upplysningar får utlämnas för vetenskaplig forskning när sextio år har förflutit från handlingens tillkomst. En förutsättning för utlämnandet föreslås vara att mottagaren av handlingen skriftligen förbinder sig att inte utnyttja handlingen till skada för vederbörande. Enligt förslaget blir det straffbart att bryta mot en sådan förbindelse.

#### 4.1.2.6. Upphävande av bestämmelserna om masskuldebrevslån med in-teckningssäkerhet

Bestämmelserna om överlämnande till finansinspektionen av säkerheter för skuldebrevslån föreslås bli upphävida, eftersom det inte på det sätt som bestämmelserna förutsätter är möjligt att genom myndighetsåtgär-

der kontrollera om säkerheterna är betryggande och eftersom det inte heller i övrigt på ett naturligt sätt passar in bland finansinspektionens övriga uppgifter att uppehålla säkerheter för deponenters räkning. På sådana med säkerheter förenade masskuldebrev som har emitterats innan lagen träder i kraft och under de två följande åren närmast efter lagens ikraftträdande skall emellertid tillämpas den gällande lagen.

#### 4.1.2.7. Förenklad tillsyn över sparbanksstiftelser

Tillsynen över sparbanksstiftelser föreslås bli överförd till patent- och registerstyrelsen, dvs. den myndighet som övervakar stiftelserna. Samtidigt föreslås att stiftelserna inte längre skall behöva ansöka om finansministeriets tillstånd för att avyttra aktier i sparbanksaktiebolag. Sparbanksstiftelserna skall enligt förslaget ha uteslutande rätt att teckna aktier i sparbanksaktiebolag som skall grundas. Sparbanksstiftelsernas syfte skall fortsättningsvis vara att främja sparsamheten.

#### 4.1.2.8. Rätten för förvaltningsorganens medlemmar att höra till ett annat kreditinstituts förvaltningsorgan

Enligt förslaget skall de bestämmelser i affärs-, spar- och andelsbankslagen upphävas enligt vilka det är förbjudet för den som är styrelse- eller förvaltningsrådsmedlem, principal, fullmäktig, kontrollant eller verkställande direktör att höra till motsvarande förvaltningsorgan i en annan depositionsbank. Där- emot föreslås för samtliga kreditinstitut en gemensam bestämmelse om att det skall för- eskivas i respektive kreditinstituts bolagsordning eller stadgar om de nämnda perso- nernas deltagande i andra företags förvaltning.

#### 4.1.2.9. Justering av gränserna för affär- sverksamhet som är tillåten för kreditinstitut

Definitionen av affärsverksamhet som är tillåten för kreditinstitut föreslås bli så justerad att de skall få tillhandahålla posttjänster samt koncerninterna tjänster, under de förut- sättningar som närmare anges i lagen.



## 4.2. Ändringar i bestämmelserna om bokslutsinformation

### 4.2.1. Målsättningar

Ett av syftena med justeringen av bestämmelserna om bokslut är att förenhetliga finländska kreditinstituts bokslutsprinciper med internationell praxis, bl.a. för att säkerställa att de finländska kreditinstitutens strängare principer för egendomsvärdering inte äventyrar deras konkurrensförutsättningar eller att eventuella avvikelser i bokslutsinformationen inte försvarar deras agerande på den internationella finansmarknaden eller på något annat sätt gör det svårt att få en rättvisande bild av kreditinstitutens ekonomiska ställning och rörelseresultat.

Målet är dessutom att säkerställa att det inte uppkommer onödiga skillnader mellan kreditinstitutslagstiftningen och den allmänna bokföringslagstiftningen, uttryckligen till följd av den nya bokföringslagen och de ändringar som gjorts i lagen om aktiebolag, samt att tillräcklig uppmärksamhet ägnas dels särdragen i kreditinstitutsverksamheten och dels bestämmelserna i direktivet om kreditinstituts bokslut.

Justeringen av bokslutsbestämmelserna syftar också till att förtydliga det inbördes förhållandet mellan å ena sidan den allmänna bokföringslagstiftningen och bolagslagstiftningen och å andra sidan kreditinstitutslagstiftningens bokslutsbestämmelser samt att i anslutning därtill förtydliga bestämmelserna om specialmyndigheternas rätt att genom föreskrifter och dispenser avvika från den allmänna bokförings- och bolagslagstiftningen. Målet är att skapa en klarare arbetsfördelning mellan bokföringsnämnden och specialmyndigheterna samt att dessutom säkerställa att specialmyndigheternas föreskrifter inte står i strid med de statsförfattningsrättsliga principerna för delegering av lagstiftande makt.

### 4.2.2. De viktigaste förslagen

#### 4.2.2.1. Tillämplig lagstiftning och arbetsfördelningen mellan myndigheterna

För att säkerställa att den nya bokföringslagen och den övriga allmänna företagslagstiftningen blir konsekvent tillämpad på kreditinstitutens bokslut till den del det inte

finns någon särskild anledning att avvika från dem föreslås att i kreditinstitutslagen i detalj anges vilka bestämmelser i bokföringslagen och bolagslagarna som inte skall tillämpas på kreditinstitut. Samtidigt föreslås att vissa bestämmelser i kreditinstitutslagen upphävs eftersom de blir överflödiga då den nya bokföringslagen träder i kraft. Det är bl.a. fråga om bokslutets innehåll och undertecknande, som kommer att regleras i den nya bokföringslagen. Å andra sidan föreslås i syfte att förtydliga normsystemet och förbättra den allmänna rättssäkerheten att vissa principer som tidigare framgått enbart av finansinspektionens föreskrifter skall överföras till lagen. Som exempel kan nämnas de från bokföringslagen avvikande bestämmelserna om den tid inom vilken bokslutet skall upprättas samt om hur oreglerade krediträntor skall behandlas i bokslutet. Av samma anledning föreslås en precisering av de grunder på vilka finansinspektionen kan bevilja dispens från bokslutsbestämmelserna. Till denna del föreslås att dispens skall kunna beviljas endast på de grunder som anges i bokföringslagen och -förordningen. I syfte att förtydliga lagstiftningen föreslås dessutom preciseringar i arbetsfördelningen mellan specialmyndigheterna och bokföringsnämnden, när det gäller att utfärda anvisningar och ge utlåtanden samt att bevilja dispenser som hänför sig till kreditinstitut.

I den förordning som utfärdas med stöd av den nya bokföringslagen föreskrivs om resultat- och balansräkningsscheman och bilageuppgifter samt om innehållet i verksamhetsberättelsen. För säkerställande av enhetligheten i bestämmelserna om bokslutsinformationens omfattning och innehåll i fråga om samtliga kreditinstitutsformer samt för säkerställande av att specialdirektivet om den information som skall framgå av kreditinstitutens bokslut samt särdragen i kreditinstitutens affärsverksamhet i tillräcklig utsträckning blir beaktade, föreslås att på kreditinstitutet fortfarande inte skall tillämpas den allmänna bokföringslagstiftningens eller bolagslagarnas bestämmelser om resultat- och balansräkningsscheman eller om bilageuppgifter och om verksamhetsberättelse, utan att motsvarande föreskrifter för samtliga kreditinstitutsformer fortsättningsvis skall meddelas av specialmyndigheten. För säkerställande av att kreditinstitutens bokslutsinformation inte utan särskild orsak avviker från vad som annorstädes föreskrivs

om vederbörande sammanslutningsform föreslås att specialmyndigheten skall vara skyldig att i tillämpliga delar beakta den allmänna bokföringslagens och bolagslagarnas för den ifrågavarande sammanslutningsformen avsedda bestämmelser om de uppgifter som skall framgå av bokslutet.

I enlighet med vad som ovan sägs om behovet att begränsa finansinspektionens rätt att utfärda normer som hänför sig till området för den materiella lagstiftningen föreslås att finansministeriet i stället för finansinspektionen skall meddela mot bokföringsförordningen svarande föreskrifter om bokslutsscheman och den information som skall framgå av bokslut.

Eftersom värdepappersföretag får bedriva endast den typ av affärsverksamhet som också kreditinstitut bedriver, eftersom samma specialdirektiv tillämpas på kreditinstituts som på värdepappersföretags bokslut och eftersom kreditinstituten och värdepappersföretagen står under tillsyn av samma myndighet i enlighet med samma principer, föreslås att på värdepappersföretagens bokslut skall tillämpas samma lagrum som på kreditinstituten. På värdepappersföretagens bokslut skall således tillämpas vad som nedan sägs om kreditinstitut.

#### 4.2.2.2. Värdering av tillgångar

För att de värderingsprinciper som gäller kreditinstituts tillgångar skall överensstämma med internationell praxis föreslås att värdepapper vilka har karaktär av omsättningstillgångar och för vilka kan anges ett tillförlitligt noterat marknadspris, får upptas i bokslutet till sitt sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Sådana värdepapper är fordringsbevis som enligt bokföringslagen upptas som rörliga aktiva samt offentligt noterade aktier, förutsatt att dessa är föremål för handel. Sådana värdepappers icke-realiserade värdestegringar skall bokföras som räkenskapsperiodens resultat. Samtidigt preciseras definitionen av begreppet värdepapper med karaktär av anläggningstillgångar, vilket innebär att kreditinstituten inte i samma utsträckning som för närvarande kan lämna långfristiga fordringsbevis ovärderade. I samband med värderingsbestämmelserna föreslås noggrannare bestämmelser än för närvarande också om användning av derivatkontrakt för att skydda balansräkningsposter mot förändringar i valuta- och aktiekurserna.

Eftersom intäktsföringen av icke-realiserade värdestegringar kan ge upphov till oväntade skattepåföljder, föreslås en tre års övergångsperiod för ändringen av värderingsprinciperna.

#### 4.2.2.3. Bokföring av finansieringsleasingavtal

För säkerställande av att finansieringsleasingavtal åtminstone i de koncernbokslut som upprättas för kreditinstitut också i framtiden tas upp på ett sätt som i så stor utsträckning som möjligt överensstämmer med annan finansieringsverksamhet, föreslås att det blir obligatoriskt att i kreditinstituts koncernbokslut iaktta det enligt den nya bokföringslagen alternativa förfarandet att i hyresgivarens bokföring uppta finansieringsleasingobjekt som om de hade sålts till hyrestagaren.

#### 4.2.2.4. Bokföring av kapitallån

För att de till lagen om aktiebolag fogade bestämmelserna om kapitallån skall kunna beaktas föreslås att motsvarande bestämmelser fogas till kreditinstitutslagen. Eftersom kapitallånen i praktiken till väsentliga delar överensstämmer med den typ av kapitallån som avses i den gällande kreditinstitutslagen, föreslås att bestämmelserna om kapitalbevis upphävs och att bestämmelserna om kapitallån utsträcks till att gälla samtliga kreditinstitut, oberoende av sammanslutningsformen. På kapitalbevis som har emitterats före lagens ikraftträdande skall enligt förslaget emellertid tillämpas den nuvarande lagen.

### 4.3. Justering av bestämmelserna om myndigheternas normgivningsbehörighet

#### 4.3.1. Mål

Syftet med propositionen är att begränsa den normgivningsrätt som finansinspektionen har enligt den gällande lagstiftningen och som kan anses innebära en obegränsad eller bristfälligt avgränsad normgivningsbehörighet. Avsikten är dessutom att säkerställa att myndigheternas normgivningsbehörighet inom hela lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag är reglerad på enhetliga och konsekventa grunder. Å andra

sidan är avsikten att säkerställa att den behövliga normgivningen på respektive nivå ombetros den myndighet som har den bästa sakkunskapen och överhuvudtaget de bästa resurserna för ändamålet.

#### 4.3.2. De viktigaste förslagen

Enligt förslaget skall de bestämmelser upphävas som innebär att finansinspektionen har normgivningsbehörighet som inte preciseras i lagen och som inte avgränsas t.ex. genom direktiven. Det är fråga om finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter om den likviditet som skall upprätthållas av kreditinstitut och värdepappersföretags samt av utländska kreditinstitut och värdepappersföretags filialer samt om begränsning av kreditinstituts valutakursrisker i förhållande till kapitalbasen. Kännetecknande för dessa bestämmelser är att de föreskrifter som meddelas med stöd av dem inte kan baseras på några allmänt godtagna rekommendationer eller direktiv eller ens på vedertagen praxis samt att det inte heller på lagnivå är möjligt att avgränsa dem tillräckligt noggrant på så sätt att de närmare föreskrifterna kan anses vara av enbart teknisk karaktär eller ha samband med verkställigheten.

De bestämmelser enligt vilka finansinspektionens normgivningsbehörighet är baserad på tillämpning av direktiven om övervakning av kreditinstitutens soliditet, föreslås bli ändrade på så sätt att finansinspektionens normgivningsbehörighet avgränsas uttryckligen till tillämpning av de i bestämmelserna angivna direktiven om kapitalbas, soliditet, stora kundrisker samt kapitalkrav i förening med marknadsrisker.

Vidare föreslås att bestämmelsen om finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om notariatverksamhet som är tillåten för kreditinstitut skall ändras så att finansinspektionens normgivningsrätt upphävs, eftersom begreppet notariatverksamhet är vedertaget och dess innebörd tillräckligt noggrant kan anges i detaljmotiveringen.

#### 4.4. Justering av de associationsrättsliga bestämmelserna

##### 4.4.1. Mål

Syftet med propositionen är att komplettera kreditinstitutslagstiftningen i syfte att säkerställa att den är konsekvent och täckande,

dels så att på samtliga kreditinstitut i aktiebolagsform tillämpas de av lagen om aktiebolag framgående principerna till den del som det till följd av karaktären av deras affärsverksamhet inte finns någon orsak att avvika från de allmänna bolagsrättsliga principerna, dels så att på samtliga kreditinstitut oberoende av deras sammanslutningsform skall tillämpas motsvarande associationsrättsliga regleringar till den del som det inte till följd av särdragen i någon företagsform finns anledning att avvika från de gemensamma principerna.

##### 4.4.2. De viktigaste förslagen

I affärsbankslagen ingår begränsningen att ingen vid en affärsbanks bolagsstämma får rösta med ett större röstetal än en tjugonde del av de vid stämman företrädda rösterna. Denna begränsning föreslås bli upphävd.

Andelsbankslagens och sparbankslagens bestämmelser om vinstutdelning föreslås bli förenhetligade med motsvarande bestämmelser i lagen om aktiebolag, till följd av de ändringar som gjorts i den sistnämnda lagen. Dessutom föreslås att bestämmelsen om den rätt till dividend som tillkommer minoritetsdelägarna i ett kreditinstituts dotterföretag skall ändras i överensstämmelse med lagen om aktiebolag.

Bestämmelserna om kreditinstituts rätt att finansiera förvärv av egna aktier och att som pant ta emot egna aktier och andelar föreslås bli förenhetligade och överflyttade från banklagarna till kreditinstitutslagen. Detta innebär att de kommer att tillämpas också på andra kreditinstitut i aktiebolagsform än affärsbanker. För uppfyllande av de krav som ställs i det andra bolagsrättsliga direktivet (77/91/EEG), också kallat kapitaldirektivet, föreslås att bestämmelserna om finansiering av förvärv av egna aktier och andelar samt om emottagande av sådana som pant skall utsträckas till att gälla också finansiering av egna aktier och andelar samt vissa med dem jämförbara kapitalinstrument. Samtidigt föreslås bestämmelsen bli justerad i överensstämmelse med de krav som ställs i kapitaldirektivet på så sätt att kreditinstitut endast i samband med sin sedvanliga affärsverksamhet får ta emot egna aktier och med dem jämförliga kapitalinstrument som pant och finansiera förvärv av sådana. Dessutom föreslås, inom de gränser som kapitaldirektivet ställer, en lindring av bestämmelserna om

kreditinstitutens möjligheter att ta emot egna aktier och med dessa jämförbara kapitalinstrument som pant också i samband med finansiering av kreditinstitutens egna aktieemissioner, för att de finländska kreditinstituten inte i detta avseende skall få sämre konkurrensförutsättningar än övriga europeiska kreditinstitut. Enligt förslaget får emellertid de egna aktier och med dessa jämförbara kapitalinstrument som emottas som pant utgöra högst 10 procent av kreditinstitutets bundna egna kapital.

De i olika banklagar ingående, från lagen om aktiebolag avvikande bestämmelserna om förvaltningsorganens skadeståndsskyldighet föreslås bli förenhetligade och överförda till kreditinstitutslagen. Samtidigt föreslås att det skadeståndsansvar gentemot aktieägare och andra, som åvilar förvaltningsorganens medlemmar inom övriga kreditinstitut i form av aktiebolag skall utsträckas till att omfatta också situationer där ersättningsansvaret är baserat på överträdelse av kreditinstitutslagen och med stöd av denna meddelade föreskrifter, såsom för närvarande är fallet i fråga om affärsbanker, andelsbanker och sparbanker. Ansvaret föreslås således inte längre vara begränsat enbart till brott mot lagen om aktiebolag och bolagsordningen. Å andra sidan föreslås ersättningsansvaret i fråga om affärs-, andels- och sparbanker klarare än för närvarande bli begränsat enbart till brott mot respektive associationslag, bolagsordningen och stadgarna samt kreditinstitutslagen och med stöd av denna meddelade föreskrifter, och inte såsom för närvarande generellt till brott mot bestämmelserna om bankverksamhet. Bestämmelserna om aktieägarnas och medlemmarnas ansvar för uppsåtligt eller grovt oaktsamt brott mot kreditinstitutslagen och associationslagarna föreslås dessutom bli justerade i överensstämmelse med lagen om aktiebolag.

Straffstadgandena om brott mot bokföringsbestämmelserna, vilka ingår i den gällande andelsbankslagen och sparbankslagen och i vilka inte har beaktats de ändringar som gjorts i strafflagen och lagen om aktiebolag, föreslås bli upphävda. Samtidigt föreslås att i kreditinstitutslagen tas in ett för samtliga kreditinstitut gemensamt straffstadgande som överensstämmer med motsvarande bestämmelser i bokföringslagen och lagen om aktiebolag. Dessutom föreslås att straffstadgandena om olaglig utdelning av medel förenhetligas.

Affärsbankslagens bestämmelser om tillämpning av principer som avviker från lagen om aktiebolag bl.a. på penninglån till ägare, föreslås bli utsträckta också till övriga kreditinstitut i form av aktiebolag.

#### 4.5. Förtydligande av lagstiftningen

##### 4.5.1. Mål

Syftet med propositionen är till denna del att avhjälpa vissa i kreditinstitutslagstiftningen kvarstående inkonsekvenser som har uppkommit i samband med de talrika ändringar som i olika sammanhang gjorts i lagstiftningen.

Särskilt avseende har fästs vid förenhetligandet av tillsynen över kreditinstitutens och värdepappersföretagens soliditet, bokslut och revision, bl.a. för säkerställande av att i dessa avseenden enligt de ifrågavarande direktiven tillämpas samma principer, till den del som direktiven inte förutsätter andra regleringar.

##### 4.5.2. De viktigaste förslagen

Till lagen om värdepappersföretag föreslås bli fogad en förtydligande bestämmelse om att på värdepappersföretag, utöver lagen om värdepappersföretag, skall tillämpas kreditinstitutslagen, enligt vad som föreskrivs i den först nämnda lagen. Samtidigt föreslås att de i lagen om värdepappersföretag ingående bestämmelserna, som i sak överensstämmer med kreditinstitutslagen, skall ersättas med hänvisningar till motsvarande paragrafer i kreditinstitutslagen till den del dessa gäller bokslut och revision, kapitalbas, soliditet, stora kundrisker och marknadsriskrelaterade kapitalkrav.

Bestämmelserna om olika kreditinstitutsformer föreslås bli förenhetligade på så sätt att finansministeriet inte längre skall fastställa stadgarna för vare sig sparbanksaktiebolag eller kooperativa banker i aktiebolagsform och inte heller ändringar i stadgarna. Bestämmelserna om andels- och sparbankers skyldighet att utverka finansministeriets tillstånd att minska sitt bundna egna kapital i syfte att täcka förluster föreslås bli upphävda, eftersom sådant tillstånd inte krävs för andra kreditinstitut och inte heller annars är motiverat från associationsrättslig synpunkt.

Bestämmelserna om innehavsbegränsningar för näringssammanslutningar och fastig-

heter och om stora kundrisker föreslås bli förtydligade. Dessutom föreslås precisering av bestämmelsen om avdrag från kapitalbasen för finansiella institut och tjänsteföretag som huvudsakligen äger aktier i näringsammanslutningar, i syfte att säkerställa att indirekt ägande i näringsammanslutningar behandlas på samma sätt som direkt ägande. Dessutom föreslås att till lagen fogas den i andra bankdirektivet ingående definitionen av begreppet kvalificerat innehav, som därmed kan ersätta de i sak motsvarande bestämmelser som ingår i flera lagrum.

Begreppet konsolideringsgrupp och den därtill anslutna terminologin föreslås bli justerade. Samtidigt föreslås att lagen om finansinspektionen preciseras så att finansinspektionens rätt att få upplysningar och förätta inspektioner överensstämmer med direktivet om gruppberedad tillsyn över kreditinstitut (92/30/EEG).

## 5. Propositionens verkningar

Förslaget får betydande ekonomiska verkningar för kreditinstitutet och värdepappersföretagen, närmast till följd av de ändringar som det innebär i fråga om principerna för värdering av tillgångar som skall upptas i bokslutet. Den omständigheten att värdepapper med karaktär av omsättningstillgångar tillåts bli upptagna i bokslutet till marknadsvärde förbättrar kreditinstitutens och värdepappersföretagens bokföringsmässiga resultat, ökar deras kapitalbas samt förbättrar deras soliditet. Förslaget innebär att kreditinstitutens bokföringsmässiga resultat och primära egna kapital växer med ett belopp från vilket avdras skatterna på icke-realiserade värdestegringar. De tre största affärsbankskoncernerna hade i slutet av 1996 värdepapper som skulle påverkas av ändringen till ett bokföringsvärde på sammanlagt ca 60 miljarder mark, varav ca 57 miljarder utgjordes av fordringsbevis och ca 3 miljarder av aktier. Dessa värdepappers icke-realiserade värdestegringar uppgick till sammanlagt ca 950 miljoner mark, varav fordringsbevisens värdestegring utgjorde ca 280 miljoner mark och aktiernas ca 670 miljoner mark. Efter som icke-realiserade värdestegringar enligt näringskattelagen utgör beskattningsbar inkomst, skulle ändringen ha en positiv inverkan på skatteinkomsterna. Verkningarna skulle emellertid realiseras till fullt belopp först efter utgången av den föreslagna tre års

övergångsperioden, då kreditinstitutet senast skulle vara tvungna att inkludera de icke-realiserade värdestegringarna i sitt resultat.

Den partiella överföringen av den hierarkiskt sett lägre normgivningsbehörigheten i fråga om kreditinstitutens och värdepappersföretagens bokslutsinformation från finansinspektionen till finansministeriet kan medföra en viss ökning av finansministeriets personallutgifter. Upphävandet av bestämmelserna om temporärt fastighetsinnehav samt överföringen av tillsynen över sparbanksstiftelserna från finansinspektionen leder till en liten minskning av finansinspektionens utgifter. Å andra sidan är överföringen av sparbanksstiftelserna till patent- och registerstyrelsens övervakning ägnad att i någon mån öka patent- och registerstyrelsens kostnader.

Upphävandet av bestämmelserna om masskuldebrev med säkerhet kan ökat priset på sådana kreditinstituts medelsanskaffning som har emitterat denna typ av masskuldebrevslån. I slutet av år 1996 fanns det fem kreditinstitut vilka huvudsakligen beviljade krediter av medel som skaffats med denna typ av masskuldebrevslån. Det utestående beloppet av masskuldebrevslån för vilka säkerheter överlämnats till finansinspektionen uppgick till ca 4 miljarder mark.

Till övriga delar får propositionen inga direkta ekonomiska verkningar på kreditinstitut, myndigheter eller andra, eftersom de föreslagna ändringarna huvudsakligen är antingen lagtekniska eller gäller endast en mindre del av kreditinstitutens och värdepappersföretagens verksamhet.

## 6. Ärendets beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Under beredningen hördes justitieministeriet, handels- och industriministeriet, bokföringsnämnden, patent- och registerstyrelsen, Centralhandelskammaren, Finlands Bank, finansinspektionen, Bankföreningen i Finland, Finansbolagens Förening i Finland, Sparbanksförbundet, Andelsbankscentralen-ABC andelslag, Fondkommissionärsföreningen och CGR-föreningen.

I propositionen har dessutom beaktats de förslag som framställts i den av företrädare för finansministeriet, Finlands Bank och finansinspektionen bestående kommissionen för revidering av kreditinstitutslagstiftningen, till den del förslagen i kommissionens pro-

memoria gäller den möjlighet som medlemmarna i kreditinstituts förvaltningsorgan har att delta i andra kreditinstituts förvaltning, upphävandet av bestämmelserna om temporärt fastighetsinnehav, lindring av banksekretessbestämmelserna i fråga om utlämnande av upplysningar för forskningsändamål, tillsyn över sparbanksstiftelser, utvidgning av finansinspektionens rätt att förrätta inspektionen och erhålla upplysningar samt teknisk justering av vissa bestämmelser.

I propositionen har vidare beaktats finansinspektionens 29.8.1996 daterade arbetsgruppspromemoria om hur värdepapper skall upptas och värderas i kreditinstituts och värdepappersföretags bokslut.

## 7. Övriga omständigheter som inverkat på propositionen

### 7.1. Samband med andra propositioner

Propositionen innehåller hänvisningar till den nya bokföringslagen som enligt planerna skall träda i kraft 1.1.1998. Innan de föreslagna lagarna godkänns är det skäl att se till att deras hänvisningar till den nya bokföringslagen samstäms med denna och att de föreslagna lagarna inte sätts i kraft innan den nya bokföringslagen träder i kraft.

I lagförslagets motivering hänvisas till ett lagförslag om begränsning av insättarskyddet. Det är emellertid motiverat att sätta i

kraft de lagar som föreslås i denna proposition oberoende av när lagstiftningen om begränsning av insättarskyddet träder i kraft.

### 7.2. Frågor som inte tas upp i propositionen

I propositionen beaktas inte vissa av Europeiska kommissionens förslag som huvudsakligen gäller ändring av direktivet om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut (89/647/EEG) och som för närvarande behandlas av rådet. Beredningen av dessa ändringar inleds då direktivändringarna har antagits, sannolikt ännu under år 1997.

Propositionen innehåller inte heller förslag till regleringar som gäller avveckling av kreditinstitut, överföring av affärsverksamhet, borgenärsskydd samt förvaltning och ägartillsyn i överensstämmelse med den allmänna associationslagstiftningen och finansmarknadens utveckling. Avsikten är att börja utreda behovet av dessa regleringar, som förutsätter mera omfattande beredning, så snart som möjligt efter att denna proposition har avlåtits.

Det i propositionen ingående förslaget till upphävande av bestämmelserna om masskuldebrevslån med säkerheter förutsätter omedelbara åtgärder för utredning av möjligheterna att utveckla hypoteksbankernas roll på finansmarknaden, som en del av den allmänna utvecklingen av finansmarknaden.

## DETALJMOTIVERING

### 1. Motivering till lagförslagen

#### 1.1. Kreditinstitutslagen

##### 1 kap. Allmänna stadganden

2 §. *Kreditinstitut*. I paragrafens 2 mom. föreslås en lagteknisk ändring som innebär att momentet kompletteras med en hänvisning till sådana banker i aktiebolagsform som avses i 41 b § andelsbankslagen, vilka för närvarande inte ingår i definitionen av depositionsbanksbegreppet.

5 §. *Koncern och konsolideringsgrupp*. I paragrafens 1 mom. föreslås i överens-

stämmelse med gällande 1 mom. att begreppen koncern, moderföretag och dotterföretag i denna lag skall ha samma innebörd som motsvarande begrepp i bokföringslagen. Bokföringslagens koncernbegrepp används vid tillämpningen av 15, 18 och 19 § samt 4 kap. Nedan i 3 mom. definieras särskilt begreppen konsolideringsgruppens moderföretag och konsolideringsgruppens dotterföretag, vilka används t.ex. vid tillämpning av 7—9 kap.

I 2—5 mom. definieras begreppet kreditinstitut. Syftet med definitionen av begreppet konsolideringsgrupp är att avgränsa företag som står i ett sådant ekonomiskt eller admi-

nistrativt beroendeförhållande till ett kreditinstitut att deras ekonomiska ställning och inbördes affärstransaktioner med kreditinstitutet på ett avgörande sätt kan påverka kreditinstitutets ekonomiska ställning. Uppgifterna om sådana företags ekonomiska ställning måste kunna sammanställas med uppgifterna om kreditinstitutets ekonomiska ställning i samband med övervakningen av begränsningar som gäller kreditinstitutets ekonomiska verksamhetsbetingelser och ekonomiska ställning, för att syftena med kreditinstitutsövervakningen skall kunna uppnås. Tack vare den gruppbaseade tillsynen kan kreditinstitutets ekonomiska ställning övervakas som en helhet, oberoende av olika företagsstrukturer.

Till en konsolideringsgrupp skall liksom enligt den gällande lagen i enlighet med direktivet om gruppbasead tillsyn räknas endast de under kreditinstitutets bestämmande inflytande stående kreditinstitutet och finansiella instituten samt tjänsteföretagen, men inte s.k. näringsammanslutningar. Med en sammanslutning av det sistnämnda slaget avses enligt vedertagen vokabulär företag som inte är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag av det slag som avses i kreditinstitutslagen. De risker som näringsammanslutningar medför för ett kreditinstituts ekonomiska stabilitet skall enligt förslaget beaktas endast genom de begränsningar som anges nedan i 21 § samt med hjälp av den allmänna bestämmelsen i 68 §. Inte heller de intresseföretag som avses i bokföringslagen räknas in i konsolideringsgruppen. Såväl näringsammanslutningarnas som intresseföretagens inverkan på den konsoliderade kapitalbasen skall emellertid beaktas i enlighet med vad som bestäms nedan i 79 §.

Samföretag av det slag som avses i bokföringslagen skall, med avvikelse från den gällande lagstiftningen, beaktas vid beräkning av det konsoliderade kapitalkravet med tillämpning av sådan sammanställning på proportionell grund som avses i 6 kap. 15 § 1 mom. bokföringslagen, ifall de är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag. I annat fall skall de beaktas som intresseföretag. Detta krav baserar sig på artikel 5.2 i direktivet om gruppbasead tillsyn över kreditinstitut (nedan direktivet). Denna tvingande bestämmelse har inte tidigare tagits in i lagstiftningen av den anledningen att det inte i den allmänna bokföringslagen har funnits

bestämmelser om sammanställning på proportionell grund. Samföretag kommer att beaktas vid beräkningen av konsoliderade kapitalkrav i enlighet med lagförslagets 71, 79 och 79 a §, som behandlas nedan. Samföretag räknas inte i egentlig mening höra till konsolideringsgruppen, eftersom de inte står under ett kreditinstituts bestämmande inflytande på det sätt som avses i denna paragraf. Samföretag får emellertid lämnas utanför den gruppbaseade tillsynen på samma grunder som konsolideringsgruppens dotterföretag.

Begreppet konsolideringsgrupp föreslås bli bibehållet i lagen, även om det inte i egentlig mening används i direktivet, vilket enbart nämner företag som omfattas av sammanställningen. I praktiken används begreppet konsolideringsgrupp emellertid liksom det i lagen vedertagna begreppet koncern. En konsolideringsgrupp kan i tillsynshänseende uppfattas som en koncern, till åtskillnad från en sådan bolagsrättslig koncern som avses i lagen om aktiebolag och en sådan bokföringsmässig koncern som avses i bokföringslagen. När kapitalbasen enligt denna lag samt det kapitalkrav som är förenat med olika typer av risker beräknas för en konsolideringsgrupp, används i lagen emellertid t.ex. termerna kreditinstitutets konsoliderade kapitalbas eller kreditinstitutets konsoliderade soliditet, vilka bättre beskriver konsolideringsgruppens huvudsakligen kalkylmässiga karaktär.

Både en holdingsammanslutning och ett kreditinstitut kan vara moderföretag i en konsolideringsgrupp. Avgörande för vilka bestämmelser som skall tillämpas på en konsolideringsgrupp är å andra sidan alltid det till denna hörande kreditinstitutet, eftersom en holdingsammanslutning inte har någon självständig betydelse i tillsynshänseende. Av denna anledning används i lagen benämningen kreditinstitutets konsolideringsgrupp, oberoende av om dess moderföretag är ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning.

Definitionen av begreppet konsolideringsgrupp inbegriper också sådana underkonsolideringsgrupper som utgörs av ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning som är dotterföretag till en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut samt av dessas dotterföretag. I lagförslagets 71 och 79 a § föreskrivs emellertid att något konsoliderat kapitalkrav inte behöver beräknas för sådana

underkonsolideringsgruppers vidkommande.

Begreppet konsolideringsgrupp definieras i 2 mom. som föreslås bli omstrukturerat. I momentet fastställs uttryckligen den av direktivet följande och redan i praktiken iakttagna principen att också ett finländskt kreditinstitut utländska holdingsammanslutning samt övriga till kreditinstitutets konsolideringsgrupp hörande utländska företag skall inkluderas i den gruppbaseade tillsynen. Enligt artikel 4 i direktivet behöver utländska holdingsammanslutningar och kreditinstitut samt företag där dessa har ett bestämmande inflytande inte underkastas gruppbasead tillsyn i den medlemsstat där kreditinstitutet etablerats, ifall de ingår i ett utländskt kreditinstituts konsolideringsgrupp som står under tillsyn av de behöriga myndigheterna i någon annan medlemsstat. En sådan situation kan uppkomma t.ex. då ett finländskt kreditinstitut är dotterföretag till ett utländskt kreditinstitut eller då en utländsk holdingsammanslutning har kreditinstitut som dotterföretag både i Finland och i någon annan medlemsstat. I dessa fall skall tillämpas den föreslagna paragrafens 5 mom. enligt vilket finansinspektionen på ansökan av ett kreditinstitut kan bevilja tillstånd att lämna en utländsk holdingsammanslutning och dess utländska dotterföretag utanför en finländsk holdingsammanslutning. Sådant tillstånd kan beviljas endast ifall finansinspektionen kan förvissa sig om att hela den till holdingsammanslutningen hörande konsolideringsgruppen på det sätt som förutsätts i direktivets artikel 4 står under tillsyn av behöriga myndigheter i en medlemsstat.

I paragrafens nya 3 mom. definieras i syfte att förtydliga lagstiftningen begreppen konsolideringsgruppens moderföretag och konsolideringsgruppens dotterföretag, i enlighet med de relationer som anges i 2 mom.

Av paragrafens nya 4 mom. framgår den i direktivets artikel 3.3 uttryckta principen att smärre dotterföretag inom en konsolideringsgrupp utan de behöriga myndigheternas tillstånd i enskilda fall kan undantas från reglerna om gruppbasead tillsyn. En förutsättning är att dotterföretagets balansomslutning uppgår till ett marktbelopp motsvarande mindre än 10 miljoner ecu eller 1 % av den totala balansomslutningen i moderföretaget. Relationstalet skall enligt direktivet beräknas på moderföretagets och inte på koncernens eller konsolideringsgruppens balansräkning. I mångförgrenade koncernstrukturer avses

med moderföretaget det moderföretag som står närmast dotterföretaget. I direktivet bestäms inga exakta gränser för beaktande av flera mindre dotterföretags sammanlagda inverkan. Som gräns föreslås i detta avseende 5 % av den konsoliderade balansräkningen, vilket överensstämmer med nuvarande, på finansinspektionens gällande bestämmelser baserade praxis.

Ett dotterföretag inom en konsolideringsgrupp skall emellertid oavsett det som sägs ovan alltid inkluderas i konsolideringsgruppen, ifall det i egenskap av dotterföretag inom en koncern skall sammanställas i det finländska moderföretagets koncernbokslut. Dotterföretaget skall inkluderas i konsolideringsgruppen utan hinder av de ovan nämnda gränserna, ifall alternativet att lämna dotterföretaget utanför koncernbokslutet inte skulle ge en rättvisande bild av kreditinstitutets ekonomiska ställning och rörelseresultat. Denna bedömning är i sin tur beroende av hur de i 39 § ingående bestämmelserna om koncernbokslut tillämpas i enskilda fall.

Den i 4 mom. angivna undantagsmöjligheten gäller inte holdingsammanslutningar.

Gällande 3 mom. föreslås bli ändrat i överensstämmelse med 5 mom. på så sätt att finansinspektionen inte kan bevilja undantag från koncerndefinitionen i 1 mom., eftersom någon sådan undantagsmöjlighet inte finns heller enligt den allmänna associationslagstiftningen. Däremot kan finansinspektionen fortsättningsvis bevilja undantag från den i 2 mom. ingående definitionen av begreppet konsolideringsgrupp. Denna undantagsmöjlighet är baserad på direktivets artikel 3.3. Lagrummet föreslås bli ändrat i överensstämmelse med direktivet på så sätt att undantag kan beviljas endast då det med tanke på den gruppbaseade tillsynens mål inte är nödvändigt att den gruppbaseade tillsynen utsträcks till dotterföretaget. Med avvikelse från de gällande bestämmelserna kan undantag inte beviljas på den grunden att den gruppbaseade tillsynen inte har kunnat utsträckas till ett företag. Detta förfarande kan motiveras bl.a. med hänvisning till de av det s.k. BCCI-direktivet (95/26/EEG) framgående principerna, enligt vilka en förutsättning för att ett kreditinstitut beviljas auktorisation är att gruppstrukturen är så transparent att den möjliggör effektiv tillsyn. Grunder på vilka undantag kan beviljas vore t.ex.

- att företaget på det sätt som avses i 2 mom. hör till en konsolideringsgrupp över



vilken en utländsk myndighet utövar tillsyn,  
- att företaget inte har behövt sammanställas med koncernbokslutet på den grunden att det har förvärvats för att innehåsa temporärt och dess aktier behandlas som omsättnings-tillgångar,

- att företaget inte har behövt sammanställas med koncernbokslutet på den grunden att förfarandet inte hindrar utomstående att få en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning.

Ett dotterföretag som med stöd av 4 eller 5 mom. har lämnats utanför konsolideringsgruppen är enligt 11 § lagen om finansinspektionen (503/1993) från finansinspektionens sida underkastat samma granskningsrätt och rätt att få uppgifter som övriga dotterföretag inom konsolideringsgruppen.

Den undantagsmöjlighet som följer av 5 mom. gäller endast gruppbasead tillsyn över företag. Det föreligger således ingen undantagsmöjlighet t.ex. i fråga om vilka av de till konsolideringsgruppen hörande företagens balansposter som skall tas med i rapporterna om ett kreditinstituts konsoliderade ekonomiska ställning, hur dessa poster skall värderas eller hur konsolideringsgruppens inbördes poster skall elimineras. Undantag kan beviljas också med avseende på en holdingsammanslutning.

Den föreslagna paragrafens 4 och 5 mom. skall inte direkt tillämpas på sådana samföretag eller intresseföretag som avses i bokföringslagen och inte heller på närings-sammanslutningar, eftersom dessa inte ingår i konsolideringsgrupper. Nedan i 71 och 79 a § föreskrivs emellertid att vid beräkningen av konsoliderade kundrisker och konsoliderade kapitalkrav får ett samföretag som är ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett tjänsteföretag lämnas obeaktat, ifall dess balanslutning underskrider den i detta moment angivna gränsen eller ifall finansinspektionen på de i detta moment angivna grunderna beviljar tillstånd därtill. Frågan om intresseföretag och närings-sammanslutningar skall beaktas vid beräkningen av kapitalbasen avgörs däremot utslutande på grundval av bestämmelserna om koncern-bokslutets omfattning, eftersom sådana företags balansposter inte heller annars skall sammanställas med moderföretagets balansposter.

5 b §. *Kvalificerat innehav.* Paragrafen innehåller en med artikel 1.10 i andra bankdirektivet (89/646/EEG) överensstämmande

definition av begreppet kvalificerat innehav (qualifying holding), som används i 18 och 21 §. Ett kreditinstitut har ett kvalificerat innehav i ett annat företag om det äger över 10 % av dettas aktie-, andels- eller därmed jämförbara kapital. Ett kvalificerat innehav kan också bestå i att kreditinstitutet i det andra företaget äger en så stor andel av dettas aktier eller andelar, att dessa representerar minst 10 % av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför. Med rösträtt som baserar sig på direkt aktie- eller andelsinnehav jämställs motsvarande, på bolagsordningen eller avtal baserade röstetal, varvid i tillämpliga delar iaktas vad som i bokföringslagens koncernbestämmelser föreskrivs om bestämmande inflytande. Likaså skall de i företaget gällande röstningsbegränsningarna och de aktier och andelar som tillhör företaget eller dess dotterföretag beaktas vid beräkningen av röstetalet, i tillämpliga delar med iakttagande av vad som bestäms i bokföringslagens bestämmelser om koncerner.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om beaktande av indirekta innehav. Ett kreditinstitut har ett indirekt kvalificerat innehav i ett annat företag då ett till konsolideringsgruppen hörande finansiellt institut eller tjänsteföretag i förhållande till kreditinstitutet är ett sådant intresseföretag som avses i bokföringslagen och detta finansiella instituts eller tjänsteföretags innehav i något företag, tillsammans med kreditinstitutens direkta innehav utgör minst tio procent av det ifrågavarande företagets samtliga aktier eller andelar eller av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför. De aktier eller andelar som ägs via ett sådant finansiellt institut eller tjänsteföretag som avses ovan skall emellertid beaktas endast i det förhållande som kreditinstitutet äger aktier eller andelar i det finansiella institutet eller tjänsteföretaget. Om kreditinstitutet således äger 30 % av det finansiella institutet A och 9 % av företaget B och om det finansiella institutet A dessutom äger 50 % av företaget B, har kreditinstitutet på grundvalen av sitt indirekta innehav ett kvalificerat innehav i företaget B ( $9\% + 30\% \times 50\% = 24\%$ ). Motsvarande principer tillämpas på en konsolideringsgrupp. Vid tillämpningen av momentet är det emellertid inte nödvändigt att beakta sådana aktier som med stöd av 11 kap. 8 § 1 punkten lagen om aktiebolag inte behöver specificeras i bokslutsbilagorna.

Enligt det nämnda lagrummet är det inte nödvändigt att i bilageuppgifterna specificera till omsättningstillgångarna hörande aktier eller aktieinnehav som uppgår till mindre än 100 000 mark och utgör mindre än 5 % av det aktieägende bolagets egna kapital. Inte heller andelar som uppfyller motsvarande villkor behöver beaktas vid beräkningen av det kvalificerade innehavet.

Vid beräkningen av de i 21 § angivna relationstalen beaktas indirekta innehav på så sätt att såsom i lagrummet avsedda investeringar beaktas dels direkta kapitalinvesteringar i sådana företag som avses i denna paragraf och dels investeringar i ett finansiellt institut eller tjänsteföretag som avses ovan, i samma förhållande som kreditinstitutet äger aktier eller andelar i det finansiella institutet eller i tjänsteföretaget. Också vid tillämpningen av 21 § får sådana aktie- och andelsinnehav lämnas utan avseende som enligt lagen om aktiebolag inte behöver specificeras i bokslutet.

8 §. *Firma* Paragrafens 3 mom. föreslås i enlighet med den neutralitetsprincip som gäller olika typer av gruppstrukturer bli så ändrad att finansministeriets tillstånd kan gälla samtliga företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp.

## 2 kap. Inrättande och ägande av kreditinstitut

14 §. *Bolagsordningens och stadgarnas innehåll.* Nedan i denna proposition föreslås, på de grunder som nämns i samband med paragraferna, att de bestämmelser skall upphävas i 13 § affärsbankslagen, 57 § sparbankslagen och 19 § andelsbankslagen som gäller rätten för medlemmar i en depositionsbanks förvaltningsorgan att höra till ett annat kreditinstituts förvaltningsorgan. I syfte att möjliggöra innehavs- och samarbetsarrangemang mellan kreditinstitut föreslås att i stället för begränsningarna i de nämnda lagrummen intas bestämmelser i kreditinstitutets bolagsordning och stadgar om rätten för medlemmarna av dess förvaltningsorgan att höra till andra kreditinstitut och affärsföretags förvaltningsorgan. Paragrafens 3 punkt föreslås bli preciserad på så sätt att den gäller rätten för medlemmarna i förvaltningsrådet, medlemmarna och suppleanterna i styrelsen, för verkställande direktören och vice verkställande direktören samt för de anställda och för en sparbanks fullmäktige

att höra till ett annat affärsföretags förvaltning. Till ett affärsföretags förvaltning hör den som är medlem eller suppleant i förvaltningsrådet eller styrelsen, verkställande direktör eller vice verkställande direktör. Det kan också vara fråga om att i enlighet med 58 § sparbankslagen verka som fullmäktig eller om att i enlighet med 80 § lagen om andelslag sköta uppgifter som hänför sig till ett andelslags förvaltning. Vid tillämpningen av denna paragraf anses förvaltningen av en bank emellertid inte inbegripa sparbanksprincipaler eller andelsbanksfullmäktige.

18 §. *Anmälan om innehav av aktier och andelar.* Paragrafens 1 mom. föreslås bli justerad i överensstämmelse med 5 b §.

## 3 kap. Kreditinstitutets verksamhet

20 §. *Området för affärsverksamheten.* I punkt 8) i lagrummets förteckning över verksamhetsformer som är tillåtna för kreditinstitut, dvs. notariatverksamhet inom de gränser som finansinspektionen fastställer, föreslås hänvisningen till finansinspektionens befogenhet i detta avseende bli upphävd, eftersom den ger finansinspektionen sådan odefinierad normgivningsbehörighet som strider mot de allmänna principerna för delegering av lagstiftande makt. Ändringen påverkar inte notariatverksamheten som vedertaget begrepp. Med notariatverksamhet avses fortfarande sådana i finansinspektionens nuvarande föreskrift angivna funktioner som hör till ansökningslagstiftningens område, dvs. lagfarts- och inteckningsärenden, inrättande och omorganisering av sammanslutningar, andra ansökningar och anmälningar till olika myndigheter, indrivning av fordringar, intressebevakning i samband med verkställighet av beslut, uppbevaring av kunders egendom, åtgärder i samband med bouppteckning och boutredning, rättslig kundrådgivning i fråga om fastighetsförvaltning och investeringar, köp och försäljning av affärsföretag samt fastighets- och bostadsaktier och -andelar i samband med fastighetsförvaltningsuppdrag, uthyrning av fastigheter och bostäder samt kreditförmedling. Som notariatverksamhet skall däremot fortfarande inte betraktas skötsel av tviste- och brottmål vid domstol, förmyndarärenden, godmansuppdrag och indrivning med karaktär av sakförarverksamhet.

I syfte att säkerställa att 1 mom. inte begränsar kreditinstitutens möjligheter att till-

handahålla andra koncernföretag sådana administrativa tjänster som de behöver, föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket kreditinstitutet utan hinder av 1 mom. får erbjuda administrativa tjänster till företag inom samma koncern eller konsolideringsgrupp. Det kan vara fråga om t.ex. ADB-, redovisnings-, personal- och fastighetsförvaltningstjänster, anskaffning av kontorsmateriel och övriga sådana tjänster som i allmänhet sköts av koncernens centralförvaltning. Däremot tillåts fortfarande inte upphandling av råvaror för koncernens industriföretag eller annan sådan varuhandel eller tillverkning för koncernföretags bruk. Enligt momentet tillåts kreditinstitutet dessutom förmedla posttjänster. Omfattningen av dessa tjänster skall fastställas i ett avtal med innehavaren av postförmedlingskoncessionen.

21 §. Förhållandet mellan ett kvalificerat innehav och kapitalbasen. Bestämmelsen föreslås bli ändrad så att den bättre överensstämmer med strukturen och terminologin i artikel 12 i andra bankdirektivet (89/646/EEG). Begränsningarna anges med det i föreslagna 5 b § definierade begreppet kvalificerat innehav. De i 1 och 2 mom. angivna begränsningarna gäller således direkta och indirekta investeringar i sådana företag som avses i 5 b §. Som investeringar skall således beaktas dels bokföringsvärdet av ett företags aktier och andelar, dels bokföringsvärdet av de kapitallån som beviljats företaget. Bestämmelsens sakinnehåll föreslås inte bli ändrat, med undantag av de utvidgningar som görs i fråga om kapitallån och indirekta innehav.

De i 1 och 2 mom. angivna begränsningarna gäller emellertid inte heller för närvarande investeringar i andra kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag, eftersom syftet med bestämmelsen är att begränsa ett kreditinstituts kvalificerade innehav endast i s.k. näringsammanslutningar, dvs. i andra sammanslutningar än kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag. Ett kreditinstitut kan emellertid ha sådana kvalificerade innehav också indirekt på så sätt att det har ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag som inte berörs av lagrummets begränsningar och som i sin tur äger aktier eller andelar i en sådan näringsammanslutning som avses i lagrummet. En mot ett kreditinstituts innehav i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag svarande andel av

det sistnämndas innehav i näringsammanslutningen skall enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. beaktas som en indirekt innehav, utöver kreditinstitutets eventuella direkta innehav. Ifall ett kreditinstitut äger t.ex. 30 % av det finansiella institutet A och 9 % av företaget B, medan det finansiella institutet A äger 50 % av företaget B, skall kreditinstitutet anses ha ett kvalificerat innehav ( $9\% + 50\% \times 30\% = 24\%$ ) i företaget B. Ifall kreditinstitutets kapitalbas uppgår till 100 miljoner mark och det finansiella institutet A:s aktie- och kapitalläninvesteringar i företaget B uppgår till sammanlagt 20 miljoner mark, kan kreditinstitutet i aktier och kapitallån i företaget B investera högst 9 miljoner mark, eftersom beloppet av kreditinstitutets direkta investeringar (9 Mmk) och den mot kreditinstitutets innehav i det finansiella institutet svarande andelen av dettas investeringar ( $30\% \times 20 \text{ Mmk} = 6 \text{ Mmk}$ ) sammanlagt skulle uppgå till det maximibelopp som lagrummet tillåter ( $15\% \times 100 \text{ Mmk} = 15 \text{ Mmk}$ ). Såsom i momentet angivna indirekta investeringar behöver inte beaktas sådana av ett ovan avsett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag ägda aktier, som i kreditinstitutets, det finansiella institutets eller tjänsteföretagets bokslut får lämnas ospecificerade på det sätt som avses i 11 kap. 8 § 1 punkten lagen om aktiebolag.

Till paragrafen föreslås för klarhetens skull bli fogat ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 mom. i ändrad utformning blir 5 mom. I det nya 3 mom. föreskrivs i överensstämmelse med den princip som framgår av gällande 1 mom. att begränsningarna i 1 och 2 mom. skall tillämpas också på de till konsolideringsgruppen hörande företagens sammanlagda innehav, varvid de i 1 och 2 mom. föreskrivna proportionella begränsningarna beräknas på den konsoliderade kapitalbasen. Dessutom föreskrivs i 3 mom. för klarhetens skull, i överensstämmelse med den gällande lagstiftningen och artikel 3.5 i direktivet om gruppbaserad tillsyn, att till en konsolideringsgrupp vid tillämpningen av paragrafen skall räknas endast sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i vilka kreditinstitutet har ett sådant bestämmande inflytande som avses i 5 § eller till vilka det står i motsvarande förhållande. Med avvikelse från definitionen i 5 § skall till en konsolideringsgrupp vid tillämpningen av denna paragraf inte räknas en holdings-

ammanslutning eller systerföretag och dessas dotterföretag som står under dess bestämmande inflytande. Till sitt sakinnehåll föreslås lagrummet förbli oförändrat.

Terminologin i gällande 3 mom. föreslås bli ändrad och momentet föreslås bli nya 5 mom.

22 och 23 §. Gällande 23 § om temporärt fastighetsinnehav samt om skyldigheten att anmäla om och avstå från sådant innehav föreslås bli upphävd. I 22 § föreslås den ändringen att den däri angivna innehavs begränsningen inte inkluderar sådana i gällande 23 § avsedda fastigheter och aktier i fastighetssammanslutningar som utgör säkerheter för fordringar. I fråga om innehav av detta slag skall inte längre tillämpas bestämmelserna om särskild anmälningskyldighet eller om skyldighet att inom en viss tid avstå från innehavet. Också fastighetsinnehav av detta slag begränsas emellertid av det 8 %:s kapitalkrav som skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 9 kap.

Vidare föreslås en sådan förenkling av 22 § att det på denna baserade konsoliderade kapitalkravet skall beräknas direkt på den konsoliderade balansräkningen. Med konsoliderad balansräkning avses en i enlighet med bokföringslagen och 39 § upprättad concernbalans, varmed dessutom i överensstämmelse med bokföringslagen och de principer som framgår av 39 § har sammanställts sådana eventuellt till konsolideringsgruppen i enlighet med 5 § hänförliga företag som inte enligt bokföringslagen är dotterföretag inom koncernen.

Dessutom föreslås en sådan precisering av undantaget rörande fastighetsleasing att genom fastighetsleasingavtal hyrda fastigheter kan lämnas utanför den av paragrafen följande begränsningen endast i det fall att den med fastigheten förenade värdeminskningens risk genom avtal har överförts på hyrestagaren. Ett sådant undantag kommer i fråga t.ex. då en väsentlig del av en fastighets värde utgörs av en på denna befintlig byggnad och hyrorna täcker byggnadens planerliga avskrivningar under byggnadens hela ekonomiska användningstid.

24 a §. Finansiering av förvärv och emottagande som pant av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer. Den föreslagna paragrafen överensstämmer med vad som i 66 § affärsbankslagen, 20 § 3 mom. sparbankslagen och 12 § 3 mom. andelsbankslagen föreskrivs om affärsbankers, sparbankers

och andelsbankers rätt att i samband med värdepappersverksamhet under finansinspektionens tillsyn ta emot egna aktier och aktier i moderföretaget. Eftersom motsvarande undantag inte i den gällande lagstiftningen föreskrivs i fråga om andra kreditinstitut i aktiebolagsform, föreslås dessa bestämmelser på det sätt som nämns nedan i ändrad utformning bli överförda till kreditinstitutslagen, varvid de på enahanda grunder kommer att gälla samtliga kreditinstitut oberoende av deras sammanslutningsform.

Tillämpningsområdet för bestämmelsen föreslås i syfte att trygga neutraliteten i olika typer av koncernstrukturer, enligt 1 mom. bli utvidgat till samtliga företag inom ett kreditinstituts konsolideringsgrupp. De undantag som lagrummet tillåter kan emellertid inte tillämpas på sådana till en konsolideringsgrupp hörande företag som inte inom ramen för sin normala affärsverksamhet sysslar med att ta emot i lagrummet angivna aktier och andelar som pant.

Bestämmelsen utsträcks i 1 mom. till att i överensstämmelse med det andra bolagsrättsliga direktivet (77/91/EEG), dvs. kapitaldirektivet, också gälla finansiering av förvärv av egna aktier och andelar. I överensstämmelse med de krav som ställs i direktivet jämföras med utlåning också ställande av säkerhet av kreditinstitutets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel. Den sistnämnda utvidgningen av tillämpningsområdet gäller t.ex. den situationen att en kund tar ett lån i kreditinstitutet B mot en bankgaranti som utställs av kreditinstitutet A och för de på detta sätt erhållna medlen förvärvar aktier i kreditinstitutet A.

Möjligheten att finansiera förvärv av egna aktier och andelar eller att ta emot sådana som pant föreslås i 2 mom. med avvikelse från den gällande lagstiftningen bli begränsad endast till aktier och andelar som är sådana börs- och marknadsvärdepapper som avses i 3 § värdepappersmarknadslagen. Den gällande lagens hänvisning till värdepappersverksamhet som närmare definieras av finansinspektionen föreslås bli upphävd. Bestämmelsen överensstämmer därmed med de krav som anges i kapitaldirektivets artikel 23. Den kommer inte att stå i strid med artikel 23.3 eftersom långivning eller emottagande av egna eller moderföretagets aktier som pant inte i sig leder till minskning av kreditinstitutets nettotillgångar.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom.

får ett kreditinstitut endast med de i momentet angivna begränsningarna ta emot egna aktier eller andelar som pant när det finansierar en aktieemission eller en placeringsandels- eller grundfondsemission. Enligt momentet får beloppet av de aktier eller andelar som emottas som pant inte överstiga 10 % av kreditinstitutets bundna egna kapital. Ifall det är fråga om att som pant ta emot aktier eller andelar i moderföretaget, skall begränsningen räknas på moderföretagets bundna egna kapital. Föreslagna 3 mom. utgör ett begränsande undantag till 2 mom., som överhuvudtaget gäller emottagande av egna aktier eller andelar som pant. Även om det annars enligt 2 mom. vore möjligt att finansiera förvärv av egna aktier eller andelar eller att ta emot sådana som pant, är detta enligt 3 mom. förbjudet till den del de i 1 mom. angivna gränserna därigenom överskrids.

I 4 mom. utsträcks tillämpningsområdet till att omfatta också andra kapitalinstrument än aktier och andelar. Sådana är i den gällande lagen nämnda kapitalinvesteringar, i lagen om aktiebolag och i föreslagna 38 § angivna kapitallån samt i lagen om skuldebrev avsedda debenturer och övriga skuldförbindelser som är efterställda andra skulder. Den föreslagna bestämmelsen utgör ett undantag från den i lagen om skuldebrev ingående bestämmelsen om att ett företag inte som pant får ta emot debenturer som det emitterat. Finansiering av sådana debenturer eller emottagande av dem som pant får emellertid på samma sätt ingå i kreditinstitutets sedvanliga affärsverksamhet som finansiering av aktieförvärv eller emottagande av aktier som pant. Emottagande av debenturer och andra ovan nämnda förbindelser som pant skall således i likhet med finansiering av förvärv av sådana tillåtas under samma förutsättningar som när det gäller egna aktier och andelar.

Att ingå låne- eller förpantningsavtal eller ställa säkerhet i strid med denna bestämmelse föreslås vara straffbart enligt nya 100 d §. Den nuvarande bestämmelsen enligt vilken ett avtal som strider mot paragrafen är ogiltigt föreslås bli upphävd eftersom tillämpningen av en sådan bestämmelse är ägnad att avsevärt försvaga den rättssäkerhet som är förenad med avtals giltighet, särskilt ifall paragrafens tillämpningsområde utsträcks till långivningsavtal.

Eftersom också värdepappersföretag får

bedriva sådan verksamhet som avses i lagrummet och det undantag som i kapitaldirektivet görs i fråga om kreditinstitut gäller också andra finansiella institut, skall motsvarande bestämmelse fogas till lagen om värdepappersföretag.

#### 4 kap. **Bokslut, delårsrapport och revision**

30 §. *Tillämpningsområdet för bestämmelserna om bokslut.* Paragrafens 1 mom. föreslås bli så förtydligat att däri uttryckligen anges att denna lag och med stöd därav givna författningar är de primära normerna, medan bokföringslagen samt bokslutsbestämmelserna i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag är sekundära. Förslaget innebär till denna del i sak ingen ändring av den gällande lagen.

Enligt föreslagna 1 mom. är bokföringsförordningen inte direkt tillämplig på kreditinstitut. Bokföringsförordningen innehåller huvudsakligen bestämmelser om resultaträknings- och balansräkningsscheman samt om de minimikrav som ställs bilagornas och verksamhetsberättelsens innehåll, vilka av de orsaker som anges nedan i samband med 31 § inte i alla avseenden som sådana kan tillämpas på kreditinstitut. Av denna anledning bestäms i 1 mom. att genom finansministeriets beslut föreskrivs till vilka delar bokföringsförordningen skall tillämpas på kreditinstitut. I 31 § föreskrivs närmare om finansministeriets rätt att meddela föreskrifter i överensstämmelse med bokföringsförordningen.

I den föreslagna paragrafens 1 mom. ingår dessutom en med den nya bokföringslagen överensstämmande bestämmelse om att 11 kap. 13 § lagen om aktiebolag, vari bestäms att bokföringsnämnden kan ge anvisningar och utlåtanden angående tillämpningen av de i lagen om aktiebolag ingående bestämmelserna om bokslut, inte skall tillämpas på kreditinstitut.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. nämns för klarhetens skull i detalj de i bokföringslagen, lagen om aktiebolag och lagen om andelslag ingående bestämmelser som inte skall tillämpas på kreditinstitutets bokslut. Bestämmelsen i 1 kap. 4 § 1 mom. bokföringslagen om räkenskapsperiodens längd skall inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom det inte finns någon orsak att avvika från den gamla principen att ett kreditinsti-

tuts räkenskapsperiod, till åtskillnad från vad som föreskrivs i bokföringslagen, är ett kalenderår. Bestämmelsen i 3 kap. 1 § 2 mom. bokföringslagen om att scheman för resultaträkning och balansräkning skall bestämmas i bokföringsförordningen, skall inte tillämpas på kreditinstitut eftersom dessa scheman i fråga om kreditinstitut, med avvikelse från vad som gäller andra bokföringsskyldiga, skall bestämmas i enlighet med direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (86/635/EEG). Bestämmelsen i 3 kap. 2 § 2 mom. bokföringslagen om de förutsättningar under vilka en bokföringsskyldig kan avvika från bokföringslagen skall inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom det av de orsaker som anges i samband med 31 § har ansetts vara nödvändigt att för kreditinstitut hålla kvar systemet att avvikelse från bokslutsbestämmelserna får ske endast med särskilt tillstånd. Bestämmelsen i 3 kap. 6 § bokföringslagen om tidpunkten för upprättande av bokslut skall inte tillämpas på kreditinstitut. Om denna tidpunkt skall i överensstämmelse med gällande, på finansinspektionens föreskrifter baserade praxis intas bestämmelser i föreslagna 33 § 1 mom. Den bestämmelse i 4 kap. 1 § bokföringslagen vari omsättningsbegreppet definieras skall enligt förslaget inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom begreppet inte ingår i det av direktivet framgående resultaträkningsschemat för kreditinstitut och inte heller annars är tillämpligt på kreditinstitut. De i 4 kap. 4 § bokföringslagen ingående definitionerna av olika tillgångsslag skall enligt förslaget inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom särskilda bestämmelser om dessas tillgångsslag ingår i lagförslagets 35 §. De i 5 kap. 2 och 3 § samt 6 § 1 mom. ingående bestämmelserna om värdering av olika tillgångsslag skall enligt förslaget inte tillämpas på kreditinstitut eftersom det i lagförslagets 36 § föreskrivs särskilt om värdering av kreditinstituts balansräkningsposter.

Vad som i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag föreskrivs om bokslut skall enligt lagförslaget inte tillämpas på kreditinstitut, med undantag av 11 kap. 4 §, 9 § 1-6 mom. och 9 a § lagen om aktiebolag samt 79 b § 1 mom. lagen om andelslag. De övriga lagrummen gäller endast på aktiebolag tillämpliga krav rörande bokslutsinformation samt användning av uppskrivningsfonden bl.a. för ökning av aktie- och placeringsan-

delskapitalet. Till övriga delar skall de i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag ingående bokslutsbestämmelserna formellt inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom avsikten är att förtydliga de för kreditinstitut gällande bokslutsnormerna samt att säkerställa största möjliga enhetlighet i de för samtliga kreditinstitutsformer gällande bokslutsnormerna. I denna lag och med stöd därav utfärdade finansministeriebeslut skall däremot särskilt utfärdas för samtliga kreditinstitutsformer gemensamma, mot de i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag ingående bestämmelserna svarande bokslutsbestämmelser, till den del motsvarande bestämmelser inte ingår i den allmänna bokföringslagstiftningen. För säkerställande av att i aktiebolagsform inrättade kreditinstituts och andelsbankers bokslutsinformation inte i onödan avviker från de krav som ställs i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag, skall i lagförslagets 31 § intas en särskild bestämmelse om att i finansministeriets beslut om innehållet i ett kreditinstituts bokslut skall iakttas lagen om aktiebolag och lagen om andelslag i tillämpliga delar, dvs. till den del som något behov att avvika från dessa bestämmelser inte kan härledas från karaktären av kreditinstitutens verksamhet eller från direktivets bestämmelser. Den valda lagtekniska lösningen leder således inte för kreditinstitutens vidkommande till lindrigare krav än vad som föreskrivs i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag. Den föreslagna paragrafen överensstämmer till denna del också med den gällande lagens syn på saken.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs i detalj om de i bokföringslagen, lagen om aktiebolag och lagen om andelslag ingående bestämmelser om koncernbokslut som enligt förslaget inte skall tillämpas på kreditinstitut. De i 6 kap. 1 § 3 och 4 mom. bokföringslagen ingående bestämmelserna om situationer där koncernbokslut inte behöver upprättas skall enligt förslaget inte automatiskt tillämpas på kreditinstitut, eftersom det med tanke på den gruppbaseade tillsynen över kreditinstitutet kan vara nödvändigt att upprätta ett koncernbokslut och eftersom det enligt direktivet om gruppbasead tillsyn (92/30/EEG) inte är möjligt att avvika från bestämmelserna om gruppbasead tillsyn enbart på de grunder som anges i det nämnda lagrummet. Finansinspektionen kan emellertid enligt lagförslagets 39 § bevilja ett

kreditinstitut tillstånd att avvika från bestämmelserna om koncernbokslut i de fall som anges i det nämnda lagrummet. Den i 6 kap. 2 § 2 mom. bokföringslagen ingående bestämmelsen om koncernresultaträkning och koncernbalansräkning skall enligt förslaget inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom föreskrifter om dessa, på de grunder som anges i 31 §, skall meddelas i finansministeriets beslut. Vad som i 6 kap. 2 § 1 mom. och 12 § 2 mom. bokföringslagen föreskrivs om undantag från skyldigheten att sammanställa dotter- och intresseföretag skall inte direkt tillämpas på kreditinstitut, av de skäl som ovan konstateras i fråga om tillämpningen av 6 kap. 1 § 3 mom. bokföringslagen. Finansinspektionen kan emellertid i enlighet med lagförslaget 39 §, på de grunder som anges i bokföringslagen, bevilja dispens från kravet på sammanställning av ett dotter- eller intresseföretag. Vad som i 6 kap. 18 § bokföringslagen föreskrivs om finansieringsleasingavtal skall enligt förslaget inte tillämpas på kreditinstitut, utan till denna del skall tillämpas lagförslaget 39 § 2 mom. De i lagen om aktiebolag och lagen om andelslag ingående bestämmelserna om koncernbokslut skall i fråga om 2 mom. inte tillämpas på de nämnda grunderna, med undantag av 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag, enligt vilket koncernbokslut alltid skall upprättas i de situationer som nämns i lagrummet. Vad som i 6 kap. 4 § 3 mom. bokföringslagen föreskrivs om att de av bokföringslagen följande bokslutsprinciperna för moderföretaget skall iakttas i koncernbokslutet, skall tillämpas på kreditinstitut i den omfattning som dessa av bokföringslagen följande principer i enlighet med denna paragrafs 3 mom. skall tillämpas på kreditinstitutets eget bokslut.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagstiftningen, i syfte att säkerställa att enhetliga principer iakttas i koncernbokslutet samt för att trygga neutraliteten i koncernstrukturerna och enhetliga konkurrensförutsättningar inom den finansiella verksamheten, att de bestämmelser i detta kapitel som gäller kreditinstitutets bokslut skall tillämpas också på de till konsolideringsgruppen hörande finländska finansiella instituten. Också en finländsk holdingsammanslutning skall i egenskap av finansiellt institut vara skyldig att upprätta ett separat bokslut i enlighet med denna lag. Fastighets-

bolag och andra sådana tjänsteföretag som avses i lagen får, liksom för närvarande, upprätta separata bokslut i enlighet med bokföringslagen.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs i detalj om vilka bestämmelser i bokföringslagen, lagen om aktiebolag och lagen om andelslag som inte skall tillämpas vid offentliggörande av bokslut. De i 3 kap. 9 och 11 § bokföringslagen ingående bestämmelserna om registrering av bokslut och annat offentliggörande skall för klarhetens skull inte tillämpas på kreditinstitut, eftersom på kreditinstitut i dessa avseenden enligt 40 § ställs närmast mot lagen om aktiebolag svarande strängare krav, varigenom det säkerställs att samtliga kreditinstitut, oberoende av deras storlek och företagsform skall offentliggöra sina bokslut enligt samma principer. I syfte att förtydliga lagstiftningen föreslås dessutom en uttrycklig bestämmelse om att vad som i 11 kap. 14 § lagen om aktiebolag och i 79 c § lagen om andelslag föreskrivs om registrering av bokslut inte skall tillämpas på kreditinstitut, eftersom motsvarande bestämmelse redan ingår i lagförslaget 40 §. Bestämmelserna om offentliggörande av bokslut skall tillämpas också på holdingsammanslutningar, enligt vad som närmare föreskrivs i 40 §. På övriga finansiella institut och tjänsteföretag skall däremot uteslutande tillämpas respektive associationslagstiftning och bokföringslagen.

31 §. *Närmare stadganden, öreskrifter, anvisningar, utlåtanden och dispens.* Gällande 31 § 1 mom. föreslås bli upphävt som överflödigt, eftersom motsvarande bestämmelse ingår i den nya bokföringslagen. Gällande 2—4 mom. föreslås bli överförda till nya 33 §. I lagförslaget 31 § föreslås att närmare föreskrifter, anvisningar, utlåtanden och dispenser skall meddelas och beviljas delvis avvikande från gällande praxis på så sätt att finansministeriet skall ha rätt att bestämma innehållet i bokslutsinformationen. Den också i gällande lagstiftning ingående möjligheten att meddela från bokföringslagen avvikande föreskrifter på en i hierarkiskt avseende lägre nivå är det skäl att bibehålla för att de från den allmänna bokföringslagstiftningen avvikande bestämmelser skall kunna genomföras som följer av kreditinstitutsverksamhetens speciella karaktär och i synnerhet av direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (86/635/EEG). Å

andra sidan innebär omfattningen av den behövliga regleringen, i synnerhet vad beträffar den information som skall framgå av bilagorna, att alla behövliga föreskrifter inte kan tas in i lagen.

Även om det nämnda direktivet delvis begränsar normgivningsbehörigheten medger det också en hel del nationell prövningsrätt, vilket innebär att de behövliga föreskrifterna inte kan anses vara enbart inriktade på att verkställa direktivet i administrativt hänseende. Av denna anledning skulle alternativet att finansinspektionen får behålla sin normgivningsbehörighet i nuvarande omfattning innebära att den har odefinierad, till den materiella lagstiftningens område hörande normgivningsbehörighet som strider mot de allmänna principerna om delegering av lagstiftande makt. Därför föreslås att det i 1 mom. tas in en bestämmelse om att finansministeriet skall meddela föreskrifter om de scheman som skall iakttas vid upprättandet av resultaträkning och balansräkning, om bilageuppgifterna samt om den information som skall framgå av verksamhetsberättelsen. I fråga om bilageuppgifterna och verksamhetsberättelsen skall i tillämpliga delar iaktas vad som föreskrivs om dessa i den allmänna bokförings- och bolagslagstiftningen, i syfte att säkerställa att på kreditinstitut inte utan särskilda grunder tillämpas andra principer än de som gäller andra företag. Dessa lagrum skall emellertid enligt förslaget inte direkt tillämpas på kreditinstitut eftersom i bestämmelserna, såsom ovan påpekas, skall beaktas kreditinstitutsverksamhetens speciella karaktär och det ovan nämnda direktivets indispositiva bestämmelser och eftersom det med beaktande av lagstiftningens tydlighet är motiverat att samma normer tillämpas på alla kreditinstitut, oberoende av deras företagsform. Bestämmelserna skall enligt förslaget gälla också koncernbokslut.

Finansinspektionen skall enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. fortfarande meddela närmare föreskrifter om hur olika resultaträknings- och balansposter skall tas upp i resultaträknings- och balansräkningsschemat och likaså om hur bilageuppgifterna skall läggas fram. Vidare kan finansinspektionen meddela närmare föreskrifter t.ex. om periodiseringen av inkomster och utgifter samt, inom de gränser som föreskrivs nedan i 36 och 36 §, om värderingen av tillgångar, om omräkning av i valuta upptagna bokslutsposter till finska mark samt om hur derivatkon-

trakt och andra finansiella instrument, såsom försäljnings- och repoavtal samt avtal om uthyrning av värdepapper skall tas upp i bokslutet.

Koordineringen av finansministeriets beslut och finansinspektionens föreskrifter med den allmänna bokföringslagstiftningen och god bokföringssed skall enligt förslaget tryggas genom att dessa myndigheter alltid åläggs att inhämta utlåtande av bokföringsnämnden innan de ger beslut eller meddelar föreskrifter.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. ingår en särskild bestämmelse om finansinspektionens rätt att helt eller delvis intäktsföra räntor på s.k. oreglerade fordringar. En fordran anses vara oreglerad om dess förfallna räntor och/eller amorteringar har varit obetalda minst 90 dagar. En fordran på ett konkursbo eller en annan fordran anses också vara oreglerad om den på grund av gäldenärens konstaterade insolvens inte förväntas bli betald. Med oreglerade fordringar jämställs finansieringsleasingavtal då de med dessa sammanhängande hyrorna har varit obetalda motsvarande tid. Eftersom det kan vara motiverat att tillämpa lindrigare principer på vissa oreglerade fordringar, t.ex. på sådana där staten är borgenär, skall finansinspektionen enligt förslaget ha rätt men inte skyldighet att förbjuda intäktsföring av oreglerade fordringar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. har finansinspektionen uttryckligen rätt att ge utlåtanden och anvisningar till kreditinstituten om tillämpning av bestämmelserna om kreditinstituts bokslut. Bestämmelsen överensstämmer med gällande praxis samt med vad som i bokföringslagen föreskrivs om bokföringsnämndens uppgifter. I bokföringslagen föreskrivs på motsvarande sätt att bokföringsnämnden inte har rätt att ge anvisningar och utlåtanden till kreditinstituten. Finansinspektionen är emellertid enligt förslaget, i syfte att trygga en enhetlig och konsekvent bokslutspraxis, skyldig att be bokföringsnämnden om utlåtande då ärendet är av betydelse för tillämpning av den allmänna bokförings- och bolagslagstiftningen. Ett ärende skall alltid anses ha betydelse för tillämpningen av den allmänna bokförings- och bolagslagstiftningen i sådana fall då en anvisning eller ett utlåtande gäller en sådan bestämmelse i bokförings- eller bolagslagstiftningen i fråga om vilken kreditinstituten



varken i lagen eller med stöd därav utfärdade bestämmelser eller föreskrifter har meddelats föreskrifter som avviker från den allmänna lagstiftningen.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreslås med avvikelse från 3 kap. 2 § 2 mom. bokföringslagen att från denna lag och med stöd därav meddelade föreskrifter samt från bokföringslagens och bolagslagarnas bestämmelser, ifall de annars tillämpas på kreditinstitut, får avvika endast med finansinspektionens tillstånd. Tillstånd får beviljas endast för en begränsad tid. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med gällande praxis. Tillståndsförfarandet är motiverat med tanke på enhetligheten i kreditinstitutens bokslutspraxis samt i synnerhet för den skull att bokslutet har en direkt betydelse för beloppet av kreditinstitutens kapitalbas, som är ett viktigt objekt för myndighetstillsynen. En förutsättning för att undantag skall kunna göras är emellertid att detta är nödvändigt för att ge en rättvisande bild av kreditinstitutets rörelseresultat och ekonomiska ställning. Undantag kan beviljas då det enligt bokföringsförordningen är möjligt. Finansinspektionen är då den beviljar undantag inte formellt bunden av ett sådant beslut av handels- och industriministeriets som avses i 2 § 2 mom. bokföringslagen och som allmänt anger förutsättningarna för beviljande av undantag. Finansinspektionen skall emellertid alltid be bokföringsnämnden om ett utlåtande ifall ärendet är av betydelse för den allmänna tillämpningen av bokföringslagen och -förordningen.

32 §. *Räkenskapsperiod.* Den föreslagna paragrafen överensstämmer med gällande 33 §. Gällande 32 § föreslås bli upphävd, eftersom den delvis överlappar bokföringslagen och -förordningen samt lagen om aktiebolag och eftersom det är ändamålsenligt att på de ovan i samband med 31 § angivna grunderna låta verksamhetsberättelsens närmare innehåll bli beroende av finansministeriets beslut.

33 §. *Bokslut.* Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med gällande 31 §. Bestämmelserna i 1 mom. föreslås bli upphävd som obehövlige, eftersom motsvarande bestämmelser ingår i bokföringslagen. I stället föreslås att i denna paragrafs 1 mom. föreskrivs om den för upprättande av bokslut tillbudsstående tiden på så sätt att den i överensstämmelse med nuvarande praxis är två månader i stället för tre månader, vilket

den är enligt bokföringslagen. Finansinspektionen kan emellertid på ansökan av kreditinstitutet förlänga tidsfristen, om det finns någon särskild anledning till detta. Det kan t.ex. vara fråga om sådana betydande företagsarrangemang eller störningar i datasystemen som infaller vid övergången från en räkenskapsperiod till en annan och som gör det svårt att inom utsatt tid få tillförlitliga uppgifter.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. innebär att gällande 31 § 3 mom. ändras till följd av föreslagna 30 § 2 mom., eftersom föreskrifter om bilageuppgifterna enligt det sist nämnda momentet skall tas in i finansministeriets beslut och inte meddelas av finansinspektionen.

34 §. *Bokföring av transaktioner.* Gällande 34 § föreslås i ändrad utformning bli överförd till 36 § och i denna nya paragraf föreslås vissa från bokföringslagen avvikande preciseringar av grunderna för bokföring av transaktioner med värdepapper, derivatkontrakt och valuta. I enlighet med den inom handeln med värdepapper vedertagna och i finansinspektionens föreskrifter godtagna praxisen skall förvärv och överlåtelse av värdepapper och derivatkontrakt bokföras enligt transaktionstidpunkten (avtalsprincipen). Enligt 2 kap. 3 § bokföringslagen skall grunden för bokföring av en utgift vara antingen mottagandet av en produktionsfaktor (prestationsprincipen) eller betalningen (kontantprincipen). Därför föreskrivs i paragrafen uttryckligen att avtalsprincipen skall iaktas vid handel med värdepapper och derivatkontrakt. Enligt gällande praxis skall principen dessutom tillämpas på valutahandel på så sätt att kursdifferenser bokförs enligt avtalsprincipen. Det är emellertid inte förenligt med god bokföringssed att tillämpa avtalsprincipen vid förnyandet av existerande avtal, ifall detta skulle innebära att kapitalet bli bokfört två gånger. I sådana fall vore det alljämt möjligt att tillämpa kontantprincipen.

Bokföringsprinciperna skulle inte gälla finansieringshändelser, som enligt vedertagen praxis noteras i balansräkningen då kapitalet betalas.

Den föreslagna paragrafen skall gälla endast principerna för bokslutsnoteringar. På sådana noteringar av affärshändelser som görs under räkenskapsperioderna skall tillämpas de gällande principerna enligt vilka finansinspektionen bl.a. kan meddela från

bokföringslagen avvikande föreskrifter med stöd av 14 § 1 mom. lagen om finansinspektionen. Enligt samma paragraf kan finansinspektionen också meddela från bokföringslagen avvikande föreskrifter t.ex. om förvaring av bokföringsmaterial utomlands.

35 §. *Bokföring av värdepapper.* Den i gällande 35 § ingående, mot den upphävda bokföringslagen svarande bestämmelsen om balansräkningens minimiinhåll föreslås bli upphävd som överflödigt, eftersom det inte heller i bokföringslagen längre ingår några bestämmelser om balansräkningens minimiinhåll. Vilka poster som skall noteras i ett kreditinstituts balansräkning som separata poster framgår således av schemat i finansministeriets beslut. Posterna i balansräkningsschemat baserar sig emellertid på bokslutsdirektivets huvudsakligen indispositiva bestämmelser. I stället för bestämmelser om minimiinhåll i balansposterna innehåller paragrafen bestämmelser om värdering av tillgångsslagen.

Denna nya paragraf preciserar i fråga om värdepapper den i 4 kap. 3 och 4 § bokföringslagen ingående bestämmelsen om tillgångsslag. I fråga om övriga tillgångsposter gäller bokföringslagens bestämmelser.

Den i den föreslagna paragrafens 1 mom. ingående definitionen av värdepapper som skall bokföras bland bestående aktiva överensstämmer med redovisningsdirektivets definition av begreppet "financial fixed asset" samt med den för närvarande i finansinspektionens föreskrifter ingående definitionen av begreppet andra värdepapper än sådana som är avsedda att överlåtas. Definitionen föreslås emellertid i 2 punkten, i fråga om fordringsbevis som är avsedda att innehas till förfallodagen, bli så preciserad att denna kategori av fordringsbevis får överlåtas eller överförs till ett annat tillgångsslag endast i situationer som kreditinstitutet inte skäligen har kunnat bereda sig på. Det kan t.ex. vara fråga om en oförutsedd försämring av soliditeten, som tvingar kreditinstitutet att realisera egendom, eller om en genomgripande omorganisering av verksamheten. Däremot kan förändringar i räntenivån eller balansstrukturen inte anses vara en i detta avseende godtagbar orsak. Eftersom det är fråga om ett undantagsstådande borde förutsättningarna för förtida överlåtelse av detta slags fordringsbevis tolkas snävt. En snäv tolkning kan motiveras i synnerhet av den anledningen att värdeminskningar på dessa

fordringsbevis, till åtskillnad från vad som gäller andra motsvarande värdepapper, inte behöver noteras i bokslutet. Kreditinstitut som vill utnyttja denna möjlighet borde redan när de förvärvar fordringsbevis försäkra sig om att de har förutsättningar att behålla dem ända till förfallodagen, utan att äventyra sin ekonomiska ställning. I praktiken kan såsom värdepapper av detta slag således betraktas endast värdepapper som med tillräckligt stor sannolikhet i väsentliga avseenden är effektivt skyddade eller kan skyddas mot värdesänkningar under hela sin löptid, t.ex. genom motsvarande skuldposter eller genom derivatkontrakt. Vid förvärvstidpunkten borde också klart kunna påvisas en avsikt att behålla fordringsbevisen till förfallodagen. Närmare föreskrifter om detta slags värdepapper skall liksom för närvarande meddelas av finansinspektionen. Föreskrifterna kan också förutsätta finansinspektionens tillstånd för förtida återlämnande av värdepapperen.

Bestående aktiva av det slag som avses i bokföringslagen är enligt lagförslaget utöver sådana till bestående aktiva hänförliga värdepapper som nämns ovan dessutom immateriella och materiella nyttigheter samt sådana fordringar och egna aktier som hänförs till posten "investeringar" i det balansräkningsschema som avses i bokföringsförordningen. Till bestående aktiva hänförliga värdepapper, egna aktier och ovan nämnda fordringar skall i det balansräkningsschema som avses i bokföringsförordningen räknas som investeringar, men detta begrepp används inte i fråga om kreditinstitut eftersom det i direktivet avsedda balansräkningsschemat för kreditinstitut inte känner till begreppet investering. Nedan i 36 § används för andra sådana poster än värdepapper som enligt ovanstående hänförs till bestående aktiva benämningen övriga långfristiga investeringar och de värderas liksom värdepapper som hänförs till bestående aktiva.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. hänförs till rörliga aktiva alla värdepapper som inte enligt vad som sägs ovan skall hänföras till bestående aktiva. Sådana rörliga aktiva kan vara dels värdepapper som motsvarar i bokföringslagen avsedda omsättningstillgångar, dels värdepapper som motsvarar i bokföringslagen avsedda finansieringstillgångar och sådana värdepapper som enligt bokföringslagen räknas som långfristiga placeringar, ifall de inte uppfyller den

definition av begreppet bestående aktiva som ingår i 1 mom. Således skall också långfristiga aktieinvesteringar behandlas som rörliga aktiva och värderas i enlighet därmed. Den föreslagna paragrafen skulle i detta avseende inte innebära någon ändring i den gällande lagstiftningen.

36 §. *Värdering av tillgångar och skulder.* Gällande 36 § föreslås i ändrad utformning bli 38 §. I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs om värdering av krediter och andra sådana fordringar som inte är värdepapper enligt 2-4 punkterna. Värderingsprincipen överensstämmer med bokföringslagen och nuvarande praxis. Lånefordringar hos koncern- och ägarintresseföretag skall enligt förslaget värderas i överensstämmelse med bokföringslagen och -förordningen enligt de principer som gäller bestående aktiva, liksom övriga långfristiga investeringar av det slag som avses i 4 punkten. Ifall sådana fordringar i fråga om sina villkor motsvarar kreditinstitutets sedvanliga utlåning, skall de emellertid värderas i enlighet med 1 punkten.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs med avvikelse från bokföringslagen och gällande praxis att till rörliga aktiva hänförliga fordringsbevis och likaså sådana till rörliga aktiva hänförliga värdepapper som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen får värderas till ett högre sannolikt överlåtelsepris än anskaffningspriset (den s.k. mark to market -principen). En förutsättning är emellertid att kreditinstitutet handlar med värdepapper. Värdepapper av det slag som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen är sådana som är föremål för handel på fondbörsen eller inom annan yrkesmässigt organiserad handel. Till följd av vissa avgränsningssvårigheter definieras begreppet värdepapper som är föremål för handel inte särskilt. Såsom värdepapper med vilka ett kreditinstitut bedriver handel anses således sådana till rörliga aktiva hänförliga värdepapper som kreditinstitutet själv har klassificerat som sådana värdepapper. Såsom värdepapper som är föremål för handel kan inte betraktas värdepapper som kreditinstitutet har klassificerat som långfristiga eller strategiska investeringar eller vilka kan överlåtas endast om kreditinstitutets ledning fattar ett särskilt beslut om saken. På samma sätt som värdepapper som är föremål för handel skall enligt förslaget värderas också derivatkontrakt som har ingåtts i annat än

säkringssyfte. De i denna punkt avsedda värdepapperens och derivatkontraktens sannolika överlåtelsepris skall enligt förslaget beräknas med iakttagande av den inom bokföringen vedertagna försiktighetsprincipen, utgående från det på bokslutsdagen noterade marknadspriset eller, ifall något sådant inte finns att tillgå, utgående från bokslutsdagens köpnoteringar. Finansinspektionen kan enligt förslaget till 31 § meddela närmare föreskrifter om värderingsprinciperna. Med stöd av den föreslagna övergångsbestämmelsen får emellertid sådana värdepapper och derivatkontrakt vid behov under de tre efter lagens ikraftträdande följande räkenskapsperioderna värderas i enlighet med 3 punkten, dvs. utgående från det lägsta värdets princip.

Den föreslagna paragrafens 3 punkt gäller värdering av andra värdepapper än sådana till rörliga aktiva hänförliga som avses i 2 punkten. På dessa värdepapper, dvs. i praktiken aktier och andelar som inte är offentligt noterade, värdepapper med vilka kreditinstitutet inte enligt vad som sägs ovan bedriver handel samt under den ovan nämnda övergångsperioden vid behov också andra aktier som hänförs till rörliga aktiva, skall i enlighet med bokföringslagen och gällande praxis tillämpas det lägsta värdets princip.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 punkt skall i 35 § avsedda, till bestående aktiva hänförliga värdepapper i enlighet med bokföringslagen och gällande praxis värderas enligt anskaffningsutgiftsprincipen. På samma sätt som bland bestående aktiva bokförda värdepapper skall också värderas övriga långfristiga investeringar, som kan vara t.ex. lånefordringar på koncern- och ägarintresseföretag, egna och moderföretagets aktier samt därmed jämförbara poster som enligt schemat i bokföringsförordningen skall noteras under bestående aktiva bland "Investeringar". Aktieinvesteringar i andra än koncern- och ägarintresseföretag skall inte hänföras till långfristiga investeringar utan de skall alltid, liksom för närvarande, behandlas som antingen i 2 eller 3 punkten avsedda värdepapper avsedda att överlåtas. På övriga anläggningstillgångar, dvs. materiella och immateriella nyttigheter, skall direkt tillämpas den allmänna bokföringslagstiftningen, likväl så att för uppskrivning som avses i bokföringslagen, lagen om aktiebolag och lagen om andelslag i enlighet med den föreslagna paragrafens 4 mom. och gällande praxis skall utverkas finansinspektionens

tillstånd.

I den föreslagna paragrafens 5 punkt föreskrivs i överensstämmelse med gällande praxis hur skulder skall tas upp i balansräkningen.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs i enlighet med gällande praxis hur sådana fordringar och skulder skall tas upp i balansräkningen som har förvärvats till ett högre respektive lägre pris än deras nominella belopp. Sådana fordringar och skulder, närmast s.k. nollräntelån, skall vid förvärvstidpunkten alltid tas upp i balansräkningen till det belopp som har betalats respektive erhållits för dem. Differensen mellan detta belopp och det belopp som skall återbetalas skall under löptiden periodiseras som räntetäckter eller -kostnader eller som en korrektivpost. Detta årligen i resultaträkningen bland räntetäckterna eller -kostnaderna noterade belopp skall årligen i bokslutet fogas till anskaffningsutgiften för fordran eller till skuldens bokföringsvärde och från detta korrigerade belopp skall vid behov göras sådana värderingsnoteringar som avses i 1 mom. Smärre differenser mellan anskaffningspris och nominellt belopp kan lämnas obeaktade, med iakttagande av den med god bokföringssed förenliga väsentlighetsprincipen.

Den föreslagna paragrafens 3 mom. gäller bokföring av icke-realiserade värderingsdifferenser som räkenskapsperiodens intäkter och kostnader. Dessutom innehåller momentet en bestämmelse om sådan säkringsbokföring (hedge counting) som delvis överensstämmer med gällande praxis. En säkring av det slag som avses i lagrummet utgörs av en post (i allmänhet värdepapper men i princip också ett derivatkontrakt eller en indexbunden eller till någon annan grund relaterad skuld) som påverkas av en eller flera i samma riktning verkande eller lika stora värdeförändringar och som skall säkras, samt av en eller flera, i förhållande till de poster som skall säkras i samma riktning verkande eller lika stora men motsatta och av en faktisk (men inte nödvändigtvis i bokföringen noterad) värdeförändring påverkade poster (i allmänhet en skuld eller ett derivatkontrakt men i princip också ett värdepapper eller en fordran i någon annan form). En förutsättning för tillämpning av lagrummet är att säkringen är effektiv och att det råder en tillräcklig omvänd korrelation mellan de säkrade och de säkrande posterna. Lagrummet kan tillämpas såväl på s.k. specifik hedging

av enskilda fordringar eller skulder som på portföljer bestående av flera fordringar, skulder och/eller derivatkontrakt. Bestämmelserna om säkringsbokföringen tillämpas så att de värderingar av de säkrade posterna som skall göras med stöd av 1 mom. lämnas utanför bokföringen i motsvarighet till de säkrande posternas värdeförändring eller så att värderingsnoteringar görs i fråga om båda posterna. Närmare föreskrifter om förutsättningarna för tillämpning av lagrummet meddelas av finansinspektionen med stöd av 31 § 2 mom.

37 §. *Poster i utländsk valuta.* Gällande, med den upphävda bokföringslagen överensstämmande 37 § om resultaträkningens minimiinnehåll föreslås bli upphävd såsom obehövlig, eftersom den nya bokföringslagen inte innehåller några bestämmelser om resultaträkningens minimiinnehåll. Det schema som ingår i finansministeriets beslut är således avgörande för vilka poster som skall tas upp i ett kreditinstituts resultaträkning. Posterna i detta schema baserar sig i sin tur på redovisningsdirektivets huvudsakligen indispositiva bestämmelser. I stället för att ange minimiinnehållet i resultaträkningsposterna bestämmer paragrafen hur poster i utländsk valuta skall tas upp i bokslutet.

I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs i likhet med gällande 34 § 3 mom. hur poster i utländsk valuta skall tas upp i balansräkningen. Materiella och immateriella nyttigheter i utländsk valuta samt aktier och andelar som hänförs till bestående aktiva och vilkas anskaffningsutgift inte är säkrad mot kursförändringar genom motsvarande skuld eller derivatkontrakt, får emellertid direkt med stöd av lag tas upp i balansräkningen till den historiska kursen. Om en anskaffningsutgift är säkrad skall den alltid omräknas enligt bokslutsdagens kurs. Behandlingen av sådana poster som avses här kommer således inte, såsom för närvarande, att bli beroende av finansinspektionens föreskrifter, eftersom omräkningsprincipen i enskilda fall kan få en betydande inverkan på räkenskapsperiodens resultat och det därför är motiverat att ta in entydiga bestämmelser om saken i lagen. Förfarandet överensstämmer med artikel 39 i direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (86/635/EEG).

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs med avvikelser från bokföringslagen i

överensstämmelse med gällande praxis att såväl negativa som positiva kursdifferenser alltid skall tas upp i resultaträkningen som räkenskapsperiodens intäkter och kostnader.

38 §. *Bundet och fritt eget kapital.* Gällande 38 § föreslås i ändrad utformning bli 39 §. Denna nya paragraf motsvarar gällande 36 §. I paragrafen föreslås bestämmelser om sådana kapitallån som avses i 5 kap. lagen om aktiebolag. Bestämmelserna kommer på detta sätt att gälla samtliga kreditinstitut, oberoende av deras associationsform. Bestämmelserna i 5 kap. lagen om aktiebolag skall således formellt inte tillämpas på kreditinstitut i aktiebolagsform, även om denna paragraf i sak överensstämmer med motsvarande bestämmelser i lagen om aktiebolag.

I fråga om sina villkor motsvarar kapitallån huvudsakligen sådana kapitalinvesteringar som avses i den gällande paragrafen och som inte längre får emitteras efter att lagen har trätt i kraft. Kapitallån har emellertid till åtskillnad från kapitalinvesteringar alltid i samband med ett kreditinstituts upplösning och konkurs bättre företrädesrätt än aktiekapital och därmed jämförbart kapital. Med avvikelser från kapitalinvesteringar av det slag som avses i den gällande lagen kan kapitallån inte återbetalas ens med finansinspektionens samtycke, ifall det inte finns full täckning för det bundna kapitalet. Bestämelsen är nödvändig för skyddande av borgenärer som har investerat i kreditinstitutet under förutsättning att det har tillräckligt mycket efterställt kapital. Det vore emellertid möjligt att återbetala ett kapitallån i det fall att det återbetalade beloppet samtidigt ersätts med ett nytt kapitallån. De nuvarande bestämmelserna om utbyte av kapitalinvesteringar mot aktier och om utfärdande av kapitalbevis behöver inte hållas kvar, eftersom det inte heller i lagstiftningen om aktiebolag finns några särskilda bestämmelser om saken.

Efter att lagen trätt i kraft är det inte möjligt att emittera kapitalbevis av det slag som avses i den gällande paragrafen. Kapitalbevis som har emitterats före denna lags ikraftträdande får enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen alltså räknas till det egna kapitalet och den primära kapitalbasen.

39 §. *Koncernbokslut.* Den gällande, i 39 § fastställda principen enligt vilken bokföringsnämndens utlåtande skall inhämtas om finansinspektionens föreskrifter, ingår i preciserad utformning i lagförslagets 31 §.

Denna paragraf innehåller i överensstämmelse med gällande 38 § bestämmelser om koncernbokslut. Eftersom på koncernbokslut enligt 30 § skall tillämpas bokföringslagen om annat inte bestäms i denna lag, föreslås i paragrafen bestämmelser endast om sådana på kreditinstitutskoncerner tillämpliga principer som avviker från bokföringslagen.

I 6 kap. 13 § bokföringslagen föreskrivs om sammanställning av dotterbolag med koncernbokslut såsom intresseföretag, dvs. genom det s.k. enradiga konsolideringsförfarandet i sådana fall då dotterföretagets verksamhet avviker från moderföretagets verksamhet så avsevärt att en fullständig sammanställning skulle leda till att en rättvisande bild inte fås av koncernens ekonomiska ställning och rörelseresultat. Motsvarande princip ingår i gällande 2 mom., likväl så att andra än kreditinstituts, finansiella instituts och tjänsteföretags verksamhet anses avvika på ett i detta avseende betydande sätt från kreditinstituts, finansiella instituts och tjänsteföretags verksamhet. I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreslås den nämnda principen bli bevarad, dock förtydligad genom en hänvisning direkt till bokföringslagen i stället för att en särskild bestämmelse om principen tas in i kreditinstitutslagen. På intresseföretag skall motsvarande sammanställningsmetod tillämpas direkt med stöd av bokföringslagen. Sådana samföretag som avses i bokföringslagen skall sammanställas direkt med stöd av bokföringslagen enligt den s.k. partiella konsolideringsmetoden, i det fall att de är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag. I annat fall skall de sammanställas på samma sätt som övriga intresseföretag. Eftersom samföretag enligt bokföringslagen ingår i definitionen av intresseföretag, skall på samföretag till övriga delar tillämpas bestämmelserna om intresseföretag. Finansinspektionen kan med stöd av lagförslagets 31 § 4 mom. på ansökan av en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut bevilja tillstånd att använda en från 1 mom. avvikande sammanställningsmetod, ifall detta är nödvändigt för att få en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och rörelseresultat.

Paragrafens nya 2 mom. gäller upptagande av finansieringsleasingavtal i koncernbokslut. Med finansieringsleasingavtal avses avtal som definieras i 6 kap. 18 § bokföringslagen samt avtal som definieras i handels- och industriministeriets med stöd

därav utfärdade beslut. En nytthet som är objekt för ett finansieringsleasingavtal kan enligt bokföringslagen tas upp i koncernbokslutet i enlighet med den ovan nämnda paragrafen i bokföringslagen bland antingen hyresgivarens eller hyrestagarens tillgångar.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. ingår en från bokföringslagen avvikande indispositiv bestämmelse enligt vilken finansieringsleasingavtal skall tas upp i hyresgivarens balansräkning som om den nytthet som är objekt för avtalet vore överlåten till hyrestagaren. Förfarandet innebär inte heller nödvändigtvis en förändring av gällande praxis, eftersom finansieringsleasingavtal enligt finansinspektionens gällande föreskrifter skall tas upp i koncernbalansräkningen som en egen post omedelbart efter allmänhetens fordringar, medan skillnaden mellan leasinghyrorna och de planenliga leasingavskrivningarna, vilken till sin karaktär motsvarar en ränteintäkt, skall inkluderas i finansieringsbidraget. Den föreslagna ändringen skall emellertid utgöra en garanti för att kreditinstitutet inte skall kunna utnyttja den av den nya bokföringslagen följande möjligheten att behandla leasingobjekt uteslutande som hyra av anläggningstillgångar, vilket vore ägnat att ge en felaktig bild av den finansieringsverksamhet som kreditinstitutet bedriver.

Enligt 7 mom. i den gällande paragrafen har finansinspektionen en allmän behörighet att i enskilda fall bevilja undantag från bestämmelserna om koncernbokslut. Undantag kan också innebära att ett dotterföretag lämnas utanför koncernbokslutet eller att något koncernbokslut överhuvudtaget inte upprättas. Enligt bokföringslagen behöver något koncernbokslut inte upprättas i sådana fall som anges i 6 kap. 1 § 3 och 4 mom. bokföringslagen, närmast då det är fråga om en liten koncern eller helägda eller i det närmaste helägda dotterbolag. I 6 kap. 3 § bokföringslagen nämns alternativet att lämna ett dotterbolag utanför koncernbokslutet. Enligt bokföringslagen behöver ett dotterföretags bokslut inte tas med i koncernbokslutet om sammanställningen inte är nödvändig för att ge en rättvisande bild av koncernens resultat och ekonomiska ställning, om moderföretagets innehav i dotterföretaget är kortvarigt och avsett enbart att överlåtas vidare, om de uppgifter som är nödvändiga för att upprätta bokslutet inte kan erhållas eller om betydande hinder i väsentlig grad begränsar moderföretagets möjligheter att utöva inflytande i

dotterföretaget. Eftersom i synnerhet förutsättningen att en rättvisande bild skall kunna fås av koncernens resultat och ekonomiska ställning är ytterst generell och i olika kreditinstitut kan leda till divergerande tolkningar, eftersom bortlämnandet av ett dotterföretag kan ha en betydande inverkan på kreditinstitutets soliditet och eftersom koncernbokslutet och konsolideringsgruppen så långt som möjligt borde motsvara varandra, får kreditinstitutets koncernbokslut enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. lämnas ogjort eller dotterföretaget lämnas utanför koncernen endast med finansinspektionens dispens. En förutsättning för beviljande av dispens är enligt det föreslagna lagrummet att det finns en i bokföringslagen angiven grund för detta. Med avvikelse från denna huvudregel får sådana små koncernföretag som enligt föreslagna 5 § 2 mom. utan finansinspektionens dispens får lämnas utanför konsolideringsgruppen också lämnas utanför koncernbokslutet utan finansinspektionens tillstånd. En förutsättning är emellertid alltid att bortlämnandet inte gör det svårt att få en rättvisande bild av koncernens resultat och ekonomiska situation. Motsvarande principer skall enligt förslaget tillämpas också på intresseföretag och samföretag. I lagrummet hänvisas inte särskilt till samföretag eftersom dessa i bokföringslagen betraktas som intresseföretag. Intresseföretag som är bostads- eller fastighetsbolag får emellertid lämnas utanför koncernbokslutet också utan finansinspektionens dispens, om inte sammanställningen är nödvändig för att en rättvisande bild skall kunna fås av koncernens ekonomiska ställning och rörelseresultat. Med bostads- och fastighetsbolag avses bolag vilka enligt bolagsordningen har som syfte att äga och besitta en eller flera fastigheter av det slag som nämns i bolagsordningen. Sådana bolag uppvisar i allmänhet inte vinst och de har således i allmänhet ingen betydande inverkan på koncernbokslutet. Att tillämpa dispensförfarandet på detta slags intresseföretag skulle dessutom på grund av deras stora antal vara synnerligen betungande i administrativt hänseende, både för kreditinstitutet och för myndigheterna.

Finansministeriets dispens enligt detta moment gäller enbart skyldigheten att upprätta koncernbokslut samt dettas omfattning. I fråga om principerna för enskilda koncernbokslut, t.ex. vilken sammanställningsmetod som skall användas, kan finansinspektionen

med stöd av 31 § 2 mom. bevilja dispens under de i lagrummet angivna förutsättningarna.

Enligt 11 kap. 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag skall koncernbokslut alltid upprättas ifall aktiebolaget är publikt eller delar ut vinst eller andra medel på det sätt som anges i lagrummet. Ett kreditinstitut i aktiebolagsform skall alltid upprätta koncernbokslut i de fall som avses i den nämnda paragrafen och finansinspektionen kan således inte bevilja dispens från denna skyldighet även om det annars skulle föreligga dispensförutsättningar.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs om möjligheten att utan finansinspektionens dispens slippa upprätta ett underkoncernbokslut. En förutsättning för tillämpning av momentet är emellertid att underkoncernen ingår i det enligt denna paragraf upprättade koncernbokslutet för ett finländskt kreditinstitut. Dessutom skall underkoncernbokslut för kreditinstitut i aktiebolagsform alltid upprättas i sådana fall som avses i 11 kap. 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag.

Enligt 30 § 4 mom. skall också en holdingsammanslutning upprätta koncernbokslut i enlighet med denna paragraf.

Gällande 5 och 6 mom. som gäller koncernens verksamhetsberättelse föreslås bli upphävda enligt vad som ovan sägs i samband med 32 §.

40 §. *Offentliggörande av bokslutet.* Eftersom den gällande lagstiftningens bestämmelser om offentliggörande av bokslut inte täcker samtliga kreditinstitut föreslås i 1 mom. en bestämmelse om att kreditinstitut och holdingsammanslutningar, oberoende av sin storlek och associationsform, alltid skall tillställa registermyndigheten en kopia av sitt bokslut och därtill hörande handlingar med iakttagande av ett förfarande som överensstämmer med lagen om aktiebolag och lagen om andelslag. Ovan i 30 § föreslås för klarhetens skull bli konstaterat att motsvarande bestämmelser i bokföringslagen, lagen om aktiebolag och lagen om andelslag inte skall tillämpas på kreditinstitut och holdingsammanslutningar. Bestämmelsen gäller inte kreditinstituts dotterföretag, med undantag av dotterkreditinstitut.

I 2—4 mom. kompletteras gällande 40 § genom bestämmelser som i likhet med lagen om aktiebolag förutsätter att kreditinstituts bokslut hålls framlagda för allmänheten. Bokslutet inbegriper den fastställda resultat-

räkningen och balansräkningen inklusive fullständiga bilageuppgifter och en fullständig verksamhetsberättelse samt, i fråga om holdingsammanslutningar och kreditinstitut som är moderföretag i en koncern, dessutom motsvarande uppgifter om koncernen. I den föreslagna paragrafen föreskrivs vidare, i överensstämmelse med lagen om aktiebolag, att utöver dessa uppgifter skall revisionsberättelsen, intyg om datum för fastställande av bokslutet samt det högsta förvaltningsorganets beslut om vinst eller förlust hållas framlagda. I detta sammanhang skall således inte tillämpas den i 3 kap. 10 § 3 mom. bokföringslagen angivna möjligheten att lägga fram endast ett sammandrag av bokslutet. Ett eventuellt sammandrag kan emellertid offentliggöras på något annat sätt, t.ex. så att det utöver vad som föreskrivs i 2—4 mom. distribueras till de anställda eller till andra referensgrupper.

Med avvikelse från lagen om aktiebolag skall bokslutet hållas framlagt under hela räkenskapsperioden, oberoende av om det har tillställts registermyndigheten. Framläggningskyldigheten gäller det senast fastställda bokslutet.

En holdingsammanslutning är enligt förslaget skyldig att hålla sitt bokslut framlagt på sitt huvudkontor. Dessutom skall ett kreditinstitut som är dotterföretag till en holdingsammanslutning eller ett annat kreditinstitut hålla moderföretagets bokslut, vilket enligt lagen skall inkludera även koncernbokslutet, framlagt för allmänheten också på sina egna kontor, i likhet med kreditinstitutets egna bokslut.

Eftersom varken bokföringslagen, lagen om aktiebolag eller lagen om andelslag tillämpas på registreringen av kreditinstituts och holdingsammanslutningars bokslut, överensstämmer de i den föreslagna paragrafens 5 mom. ingående bestämmelserna om registermyndigheten och dennas skyldigheter med dessa lagar.

Ett kreditinstitut som hör till en sammanslutning som avses i andelsbankslagen är enligt förslaget dessutom skyldig att offentliggöra sammanslutningens sammanställda bokslut så som föreskrivs i denna paragraf, med stöd av den bestämmelse som nedan föreslås bli fogad till andelsbankslagen.

Till lagen om värdepappersföretag föreslås för klarhetens skull bli fogad en bestämmelse enligt vilken lagen om aktiebolag skall tillämpas på offentliggörande av ett värde-

pappersföretags bokslut. Vad som bestäms i denna paragraf skall således inte tillämpas på värdepappersföretag.

41 §. *Delårsrapport*. Gällande 41 § föreslås i ändrad utformning bli 42 § medan i denna paragraf föreslås bestämmelser om skyldigheten att upprätta och offentliggöra delårsrapporter. Enligt värdepappersmarknadslagen och lagen om aktiebolag skall värdepappersmittenter och andra publika aktiebolag upprätta delårsrapporter för sex respektive för fyra och åtta månader. De i värdepappersmarknadslagen fastställda principerna föreslås bli utsträckta till samtliga depositionsbanker, för att insättarna i informationshänseende skall jämföras med investerarna på värdepappersmarknaden. Skyldigheten att upprätta delårsrapporter skall således gälla också de depositionsbanker på vilka inte tillämpas motsvarande bestämmelser i värdepappersmarknadslagen eller lagen om aktiebolag. På de depositionsbankers delårsrapporter som enligt gällande lagstiftning underlyder motsvarande bestämmelser i värdepappersmarknadslagen eller lagen om aktiebolag, skall enligt gällande lagstiftning fortsättningsvis tillämpas värdepappersmarknadslagen med stöd av denna meddelade föreskrifter eller lagen om aktiebolag, om annat inte följer av denna paragraf.

En depositionsbank skall antingen sexmånadersvis eller för fyra och åtta månader upprätta en delårsrapport inklusive resultaträkning och balansräkning samt en redogörelse för resultatutvecklingen och betydande förändringar i förbindelserna utanför balansräkningen och resultaträkningen samt i verksamhetsmiljön, t.ex. i lagstiftningen, räntenivån eller konkurrensläget. Dessutom skall i delårsrapporterna nämnas sådana exceptionella omständigheter som har påverkat resultatutvecklingen, t.ex. betydande försäljningsvinster eller kreditförluster. Ifall det från upprättandet av en delårsrapport till översiktsperiodens utgång har inträffat med tanke på depositionsbankens ekonomiska ställning väsentliga händelser, skall dessa nämnas i delårsrapporten. I delårsrapporten skall också intas en prognos över den ekonomiska utvecklingen från slutet av prognosperioden till slutet av räkenskapsperioden. I delårsrapporten skall dessutom uppges hur soliditeten och den konsoliderade soliditeten har utvecklats under de senaste fem åren.

Med stöd av den föreslagna paragrafens 1 mom. skall på en depositionsbanks delårs-

rapport tillämpas värdepappersmarknadslagens bestämmelser om upprättande av årsrapport för en förlängd räkenskapsperiod, om styrelsens skyldighet att upprätta delårsrapport och om revisorernas anmärkningar till denna, om moderföretagets rapportering på koncernens vägnar samt om god bokföringssed i dessa sammanhang.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. skall en depositionsbank offentliggöra sin delårsrapport inom samma tid som enligt värdepappersmarknadslagen och lagen om aktiebolag.

Paragrafen gäller också depositionsbanker som hör till en sammanslutning av andelsbanker. Enligt andelsbankslagen är ett centralinstitut skyldigt att upprätta delårsrapport för sammanslutningen med iakttagande av motsvarande principer. Sammanslutningens delårsrapport skall i tillämpliga delar upprättas med iakttagande av denna paragraf samt de bestämmelser som gäller årsredovisning för en sammanslutning av andelsbanker. I andelsbankslagen föreslås vidare en bestämmelse om att en andelsbank som hör till en sammanslutning är skyldig att i enlighet med denna paragraf hålla sammanslutningens delårsrapport framlagd för allmänheten.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. skall 1—3 mom. tillämpas också på en holdingsammanslutning som är en depositionsbanks moderföretag. Dessutom kan en underkoncerns moderbolag enligt 5 mom. slippa upprätta en delårsrapport ifall denna skyldighet inte följer av någon annan lag.

Enligt den föreslagna paragrafens 6 mom. har finansinspektionen motsvarande rätt att meddela närmare föreskrifter samt att ge anvisningar och utlåtanden och bevilja dispens som enligt 31 § gäller i fråga om bokslut. I överensstämmelse med motsvarande bestämmelse om bokslut har finansinspektionen utslutande rätt att bevilja dispens, vilket innebär att på en delårsrapport som avses i denna paragraf inte skall tillämpas 2 kap. 11 § 3 mom. värdepappersmarknadslagen, enligt vilket lagrum bokföringsnämnden är den myndighet som beviljar undantag. Finansinspektionen skall emellertid be bokföringsnämnden om utlåtande på samma grunder som i fråga om bokslut.

42 §. *Tillämpning av bestämmelserna om revision och revisorer*. Gällande 42 § om revisors behörighet föreslås i ändrad utformning bli 43 §. I denna mot gällande 41 § svarande paragraf föreskrivs för klarhetens



skull att på kreditinstitut skall tillämpas revisionslagen, på kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom lagen om aktiebolag samt på andelsbanker lagen om andelslag, om inte annat föreskrivs i denna lag. Samtidigt upphävs den gällande paragrafens krav på val av två revisorer samt vissa bestämmelser som överlappar revisionslagen.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. ingår en med nuvarande praxis överensstämmande uttrycklig bestämmelse om att det i 24 § 2 mom. revisionslagen för revisorer gällande förbudet att stå i skuld till den sammanslutning som är föremål för revisionen inte som sådant skall tillämpas på kreditinstitut, eftersom ett sedvanligt kundförhållande till ett kreditinstitut inte i sig äventyrar revisorns oavhängighet. I lagrummet skall emellertid i överensstämmelse med gällande 43 § 3 mom. föreskrivas om revisorns skyldighet att underrätta finansinspektionen om krediter och säkerheter som han fått av kreditinstitutet, för att finansinspektionen skall kunna övervaka att beloppet av krediterna eller borgensförbindelserna eller de med dessa sammanhängande villkoren inte är på så sätt avvikande från det normala att revisorns oavhängighet kan anses bli äventyrad.

43 §. *Revisorernas behörighet.* Gällande 43 § föreslås med undantag av dess 3 mom. bli upphävd som överflödigt, eftersom motsvarande bestämmelser ingår i revisionslagen. I denna mot gällande 42 § svarande paragraf stryks de bestämmelser som överlappar revisionslagen. Till denna del är det inte fråga om några faktiska ändringar jämfört med den gällande lagstiftningen. Dessutom föreslås emellertid i syfte att öka kreditinstitutsverksamhetens allmänna trovärdighet att det inte längre skall vara möjligt att utnämna lekmannarevisorer för kreditinstitut. Med finansinspektionens tillstånd får för ett kreditinstitut utses endast andra än CGR-revisorer. Paragrafen innebär således att kreditinstitutet ovillkorligen måste välja CGR-revisorer, vilket överensstämmer med gällande praxis.

Den gällande paragrafens 3 mom. blir, såsom ovan sägs, lagförslagets nya 42 §.

44 §. *Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare.* Denna paragraf ändras i överensstämmelse med revisionslagen. Samtidigt justeras paragrafens terminologi i motsvarighet till lagen om aktiebolag. Detta innebär i sak inga ändringar i den gällande lagstift-

ningen.

45—49 §. Dessa paragrafer upphävs såsom obehövliga, eftersom motsvarande bestämmelser ingår i revisionslagen

## 7 kap. Likviditet och kassareserv

66 §. *Likviditet.* Den i paragrafens 2 mom. ingående bestämmelsen om finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter om kreditinstituts likviditet föreslås bli upphävd eftersom den innebär att finansinspektionen ges en oindividualiserad normgivningsbehörighet som strider mot de allmänna principerna för delegering av lagstiftningsmakt. I praktiken har föreskrifter av det slag som avses här inte meddelats. Upphävandet av lagrummet påverkar inte finansinspektionens rätt att med stöd av lagen om finansinspektionen kräva rapportering om kreditinstituts finansiella risker och övriga likviditet, men finansinspektionen kan inte uppställa några kvantitativa minimigränser för ett kreditinstituts likviditet, med undantag av vad som i 67 § föreskrivs om kassareserv. I enlighet med lagförslagets 68 § 1 mom. kan finansinspektionen emellertid kräva att ett kreditinstitut begränsar överstora likviditetsrisker.

67 §. *Kassareserv.* Enligt förslaget skall det i 2 mom. 4 punkten ingående omnämnandet om att fordringsbevis som är lätta att marknadsföra skall räknas in i kassareserven ersättas med en noggrannare förteckning, eftersom den nuvarande lagstiftningen i väsentliga avseenden låter definitionen av begreppet kassareserv bli beroende av finansinspektionens prövning, vilket står i strid med de allmänna principerna om delegering av lagstiftande makt. Till kassareserven får räknas sådana i lagrummet närmare angivna, av finländska och därmed jämförbara offentliga sammanslutningar och kreditinstitut emitterade fordringsbevis som inte är förenade med någon betydande motpartsrisk, vilket med beaktande av att dessa fordringsbevis i praktiken är synnerligen likvida innebär att riskkoefficienten 0 eller 20 % används vid soliditetsberäkningen. I kassareserven inräknas emellertid inte direkt med stöd av lagen sådana fordringsbevis som har emitterats av offentliga sammanslutningar och kreditinstitut i stater som hör till den s.k. B-zonen (dvs. stater utanför OECD) och inte heller fordringsbevis som har emitterats av internationella utvecklingsbanker. I kas-

sareserven får dessutom inräknas sådana av finansinspektionen godkända fordringsbevis som är offentligt noterade. I fråga om poster som räknas till kassareserven förutsätts alltid att de hänförs till rörliga aktiva och att de inte har sämre företrädesrätt än emittentens övriga skulder. Bestämmelsen överensstämmer i sak med finansinspektionens gällande föreskrifter.

I 4 mom. fastställs uttryckligen gällande praxis, enligt vilken finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om rapportering av relationstalet och om de poster som ingår i kassareserven. Den föreslagna 4 punkten i 2 mom. begränsar emellertid såtillvida finansinspektionens normgivningsbehörighet att denna inte skall kunna betraktas som delegering av lagstiftande makt.

## 8 kap. Riskkontroll

68 §. *Generalklausul om riskkontroll.* Paragrafens 1 mom. föreslås bli så kompletterad att ett kreditinstitut och till dess konsolideringsgrupp hörande företag inte bara skall ha tillräckliga riskkontrollsystem utan överhuvudtaget också med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern övervakning. Den interna övervakningen innefattar bl.a. intern revision, av ledningen upprätthållna rapporteringssystem, limiter för vissa transaktioner samt arbetsfördelning mellan olika funktioner och regler för inbördes kontrollsystem.

I gällande 2 mom. upphävs bestämmelsen om finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter som begränsar valutakursriskerna, eftersom den innebär en betydande ospecificerad normgivningsbehörighet som står i strid med de allmänna principerna om delegering av lagstiftande makt. Finansinspektionen kan emellertid med stöd av 4 § 2 punkten i lagen om finansinspektionen fastställa riktgivande gränser för ett kreditinstituts ränte- och valutapositioner samt för dess övriga riskpositioner. Om dessa gränser överskrids eller om finansinspektionen anser att ett kreditinstitut i sin verksamhet i övrigt tar alltför stora risker, kan finansinspektionen med stöd av generalklausulen i 1 mom. kräva att kreditinstitutet begränsar sin exponering på den grunden att kreditinstitutet på det sätt som avses i 1 mom. i förhållande till sin verksamhet har tagit alltför stora risker. Kreditinstitutet är i detta fall skyldigt att vid vite rätta sig efter finansinspektionens beslut.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreslås bl.a. i syfte att genomföra artikel 10 i direktivet om värdepappersföretag (93/22/EEG) en bestämmelse om att finansministeriet skall ha rätt och skyldighet att meddela närmare föreskrifter om de krav som ställs på kreditinstitutens riskkontroll och överhuvudtaget på den interna övervakningen. Föreskrifterna kan gälla dels de investeringstjänster som kreditinstitutet tillhandahåller, dels också dessas övriga affärsverksamhet, såsom kreditgivning och fastighetssinnehav.

Enligt det ovan nämnda direktivets artikel 10.1 skall varje hemland upprätta särskilda sundhetsregler (prudential rules) vilka värdepappersföretagen vid varje tidpunkt har att följa. Enligt reglerna skall ett värdepappersföretag framförallt ha sunda förvaltnings- och redovisningsförfaranden, kontroll- och säkerhetsarrangemang för elektronisk databehandling och lämpliga interna kontrollanordningar omfattande särskilt regler om anställdas egna affärer. Sådana föreskrifter som avses i artikeln skall meddelas av finansinspektionen, eftersom de inskränker sig till förfaranden som gäller effektivisering av övervakningen och således inte berör kreditinstitutets affärsverksamhet. Föreskrifterna påverkar således inte direkt kreditinstitutens ekonomiska ställning och affärsekonomiska beslutsfattande.

69 §. *Kundrisker och riskrapportering.* Gällande 1 mom. föreslås bli 4 mom. varvid nuvarande 2 mom. i ändrad utformning blir nytt 1 mom. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 3 mom. i ändrad utformning kvarstår som 3 mom. och nuvarande 4 mom. i ändrad utformning blir nytt 5 mom. Förslaget till nytt 2 mom. motsvarar väsentligen gällande 70 § 3—5 mom., delvis justerade i överensstämmelse med direktivet om övervakning och kontroll av kreditinstituts stora exponeringar (92/121/EEG).

Gällande 4 mom. innehåller en bestämmelse om finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om stora kundrisker. I överensstämmelse med vad som nedan i 81 a § föreslås om precisering av finansinspektionens normgivningsbehörighet vad gäller soliditetsrelationen och det med marknadsriskerna sammanhängande kapitalkravet, föreslås i paragrafens nya 5 mom. att finansinspektionens normgivningsbehörighet begränsas i enlighet med direktivet om stora

exponeringar.

Dessutom föreslås paragrafen med anledning av lagstiftningen om andelsbankssammanslutningar bli justerad på så sätt att sådana fordringar, investeringar eller förbindelser utanför balansräkningen som hänför sig till samma konsolideringsgrupp, vid beräkningen av de kundrisker som är förenade med sammanslutningens medlemsinstitut får lämnas utanför begränsningarna på samma sätt som enligt bestämmelserna om de poster som tas upp inom konsolideringsgruppen, eftersom sammanslutningens kundrisker skall beräknas konsoliderat med beaktande av de principer som gäller för konsolideringsgrupper. I denna paragraf föreskrivs endast om beaktande av sammanslutningens interna poster hos de enskilda medlemsinstituten, eftersom bestämmelser om konsolidering av kundrisker på sammanslutningsnivån ingår i andelsbankslagen.

70 §. *Begränsningar av kundriskerna.* Enligt lagförslaget skall paragrafens 3—5 mom. upphävas i syfte att förtydliga strukturen i bestämmelserna om stora kundrisker. Motsvarande principer föreslås i preciserad utformning bli överförda till 69 §, så som anförs i samband med den nämnda paragrafen. Dessutom föreslås gällande 6 mom. bli upphävt, enligt vilket finansinspektionen kan bevilja undantag från bestämmelserna om stora kundrisker i samband med att kreditinstitut eller deras kundföretag fusioneras, eftersom myndigheten inte enligt direktivet om stora exponeringar har rätt att av de orsaker som anges i momentet bevilja tillstånd till avvikelser från direktivet. Däremot föreslås i överensstämmelse med artikel 4.5 i det nämnda direktivet en allmän bestämmelse om att ett kreditinstitut som överskrider de föreskrivna gränserna skall underrätta finansinspektionen om saken och utan dröjsmål vidta åtgärder för att begränsa kundriskerna eller öka sin kapitalbas. Finansinspektionen kan utsätta en frist inom vilken kundrisken skall reduceras eller kapitalbasen ökas, vid hot om att kreditinstitutets koncession återkallas.

71 §. *Konsoliderade kundrisker.* Denna bestämmelses ordalydelse föreslås bli preciserad i enlighet med vad som ovan anförs i samband med 5 §.

## 9 kap. Kreditinstitutets soliditet

72 §. *Kapitalbasens och den konsoliderade*

*kapitalbasens minimibelopp.* Ordalydelsen i 1 mom. föreslås bli preciserad genom en hänvisning till den konsoliderade kapitalbasen samt till de konsoliderade tillgångarna och de konsoliderade förbindelserna utanför balansräkningen, eftersom kapitlet innehåller bestämmelser också om beräkning av det konsoliderade soliditetstalet, som i praktiken har en större betydelse än kreditinstitutets soliditetstal. Dessutom föreslås den gällande lagens uttryck "fordringar och investeringar" bli ersatt med uttrycket "tillgångar" eftersom beräkningen av soliditetstalet omfattar kreditinstitutets samtliga balansräkningsposter och eftersom i synnerhet begreppet "investering" är vedertaget i andra sammanhang och där uteslutande avser långfristiga balansräkningsposter.

73 §. *Primär kapitalbas.* Till följd av de i 38 § gjorda ändringarna i fråga om kapitallån föreslås en komplettering av begreppet primär kapitalbas. I paragrafens 3 mom. föreslås i syfte att säkerställa den konsoliderade kapitalbasens varaktighet att till kapitalbasen inte får räknas kapitallån som har garanterats av ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp eller en därmed jämförbar sammanslutning, eftersom det i fråga om den konsoliderade beräkningen av kapitalbasen också i detta fall är fråga om ställande av interna säkerheter.

Den i andra momentet för närvarande ingående hänvisningen som avser under räkenskapsperioden influten vinst föreslås bli överförd till 1 mom., vari som förutsättning för att denna post skall inräknas i den primära kapitalbasen anges att den är baserad på en delårsresultaträkning som enligt en revisors utlåtande är upprättad enligt de bestämmelser och föreskrifter som gäller bokföring och bokslut. Samtidigt föreslås att den hänvisning stryks som gäller finansinspektionens rätt att till denna del meddela närmare föreskrifter. Paragrafen överensstämmer därigenom bättre med artikel 2.1 2) i direktivet om kapitalbasen i kreditinstitut (89/299/EEG, nedan direktivet). Ändringen medför i sak ingen ändring av nuvarande praxis.

Med stöd av direktivets artikel 2.1 1) föreslås i 2 mom. i överensstämmelse med nuvarande praxis att aktiekapitalposter och därmed jämförbara poster av det egna kapitalet skall vara icke-kumulativa, vilket innebär att rätten till dividend eller ränta på dem inte överförs till följande räkenskapsperiod,

ifall dividenden eller räntan för räkenskapsperioden inte har kunnat betalas i brist på utdelningsbara vinstmedel.

I 3 mom. föreslås i överensstämmelse med de allmänna associationsrättsliga principerna rörande kapitallån en bestämmelse om att i kapitalbasen inte får inräknas kapitallån för vilkas kapital- eller räntebetaling har ställts säkerhet av ett till samma ekonomiska intressegemenskap som kreditinstitutet hörande företag. I enlighet med principerna om omfattningen av den konsoliderade övervakningen råder det en sådan intressegemenskap mellan företag som hör till samma konsolideringsgrupp, samt dessutom då ett företag enligt lag eller avtal är ansvarigt för ett annat företags skulder antingen direkt med stöd av lag eller med stöd av avtal. Direkt med stöd av lag ansvariga för varandras skulder är bl.a. andelsbanker som hör till en sådan sammanslutning av andelsbanker som avses i andelsbankslagen. I syfte att säkerställa neutraliteten i olika typer av gruppstrukturer föreslås i momentet en bestämmelse om att som intern garanti betraktas också säkerheter ställda av sådana företag som hör till en av företag i ovan nämnda relation bestående koncern eller konsolideringsgrupp eller där dessa företag annars har ett bestämmande inflytande. På den sist nämnda grunden skall momentet tillämpas t.ex. på garantier och andra säkerheter som ställts av andelsbankernas och sparbänkernas säkerhetsfonder och de till dessa hörande bankgruppernas ömsesidiga försäkringsbolag. Eftersom bestämmelserna om kapitallån enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen inte skall tillämpas på sådana kapitalinvesteringar som avses i den gällande lagen, är utgångspunkten den att föreslagna 3 mom. inte skall tillämpas på kapitalinvesteringar som har gjorts enligt den gällande lagen. Med tanke på lagstiftningens konsekvens föreslås emellertid i övergångsbestämmelsen ett särskilt konstaterande av att 3 mom. skall tillämpas på sådana säkerheter för kapitalinvesteringar som har ställts efter lagens ikraftträdande.

74 §. *Supplementär kapitalbas*. I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreslås en detaljerad bestämmelse om de poster som skall räknas till den supplementära kapitalbasen, eftersom innehållet i den supplementära kapitalbasen för närvarande bestäms med stöd av de föreskrifter som finansinspektionen meddelar. Den nuvarande lagstiftningens

bestämmelse om att andelsbanksmedlemmars tillskottsplikt skall räknas in i kapitalbasen föreslås bli upphävd, eftersom tillskottsplikten inte har karaktär av eget kapital. Direktivet om kapitalbasen i kreditinstitut (89/299/EEG) tillåter dessutom att sådana poster räknas till den supplementära kapitalbasen endast om de enligt den nationella lagstiftningen anses som eget kapital. De former av tillskottsplikt som avses i lagen om andelslag utgör emellertid varken enligt 79 a § lagen om andelslag eller enligt någon annan lag en banks bundna eller fria egna kapital. Sådana poster har inte heller förekommit i praktiken.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. gäller poster som räknas till den s.k. högre supplementära kapitalbasen och som i enlighet med 4 mom. får räknas till kapitalbasen högst till beloppet av den primära kapitalbas som avses i 73 §. Till den högre supplementära kapitalbasen får utöver den i balansräkningen upptagna uppskrivningsfonden räknas sådana för obestämd tid emitterade skuldförbindelser som uppfyller de i momentet angivna förutsättningarna, eller s.k. perpetual-lån. Sådana skuldförbindelser får räknas till den supplementära kapitalbasen för det första endast i det fall att återbetalning av deras kapital enligt artikel 3.2 a) i kapitalbasdirektivet är tillåten om finansinspektionen på ansökan av emittenten ger sitt förhandsgodkännande. Förbindelserna får emellertid återinlösas också utan finansinspektionens tillstånd till den del de inte längre på grund av de i paragrafens 4 mom. angivna begränsningarna kan räknas till kapitalbasen. Dessutom skall räntebetalingsskyldigheten enligt artikel 3.2 b) vara såtillvida villkorlig att kreditinstitutet enligt avtalsvillkoren kan lämna den för räkenskapsperioden eller någon annan avtalad ränteperiod upplupna räntan obetald av någon i avtalsvillkoren angiven orsak som sammanhänger med kreditinstitutets ekonomiska ställning. Det kan t.ex. vara fråga om att kreditinstitutet inte den dag räntan förfaller till betalning har utdelningsbara vinstmedel eller att kreditinstitutets soliditet underskrider den föreskrivna gränsen. I finansinspektionens föreskrifter anges närmare de situationer där räntebetalingen åtminstone måste kunna uppskjutas. Sådana närmare föreskrifter borde kunna meddelas eftersom direktivets ordalydelse lämnar rum för tolkning och eftersom någon internationell praxis inte har utformats. Rän-

tebetalningsskyldigheten kan med avvikelse från vad som är fallet med sådana förbindelser som räknas till den primära kapitalbasen vara på så sätt kumulativt att också räntor från tidigare räkenskapsperioder skall betalas till den del som uppskovsförutsättningarna inte längre uppfylls.

I fråga om förbindelser som hänförs till den högre supplementära kapitalbasen förutsätts enligt artikel 3.2 d) i det ovan nämnda direktivet dessutom att de skall kunna tas i anspråk till täckning av förluster medan kreditinstitutet fortsätter med sin verksamhet. I enlighet med internationell praxis kan detta krav uppfyllas antingen så att förbindelsernas nominella belopp sänks i motsvarighet till förlusterna eller så att förbindelserna jämföras med eget kapital vid bedömningen av skyldigheten att försätta kreditinstitutet i likvidation till följd av att en i lagen angiven del av det egna kapitalet har gått förlorat. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om det sätt på vilket förbindelser som hänförs till den högre supplementära kapitalbasen skall tas i anspråk till täckning av kreditinstitutets förluster. Sådana föreskrifter behövs eftersom direktivets ordalydelse lämnar rum för tolkning och eftersom någon internationell praxis inte har utformats.

Enligt det ovan nämnda direktivet förutsätts dessutom att säkerhet inte har ställts för betalningen av ränta eller kapital på de poster som hänförs till den högre supplementära kapitalbasen. Garantiförbindelser eller andra säkerheter för betalningen av kapital och ränta kan dock ställas av ett företag som inte är ett kreditinstitut eller som inte hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som ett sådant, under förutsättning att den som ställer garantin eller säkerheten inte på grund av sin regressrätt får bättre rätt än den som innehar förbindelsen. De räntor och det kapital som hänför sig till en förbindelse inom den högre supplementära kapitalbasen förutsätts dessutom vara efterställda kreditinstitutets övriga skulder. Dessutom skall förbindelsernas kapital i sin helhet vara inbetalt till kreditinstitutet. Enligt den tolkning som omfattas av Europeiska kommissionen får emellertid hela bokföringsvärdet av en skuldförbindelse som har emitterats till ett lägre belopp än det nominella räknas till kapitalbasen, vid tillämpningen av de bokföringsbestämmelser som nämns i samband med 36 § 2 mom.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. innebär ingen egentlig ändring av nuvarande praxis som baserar sig på finansinspektionens föreskrifter.

Den föreslagna paragrafens 3 mom. gäller i överensstämmelse med 2 mom. villkoren för förbindelser som hänförs till den s.k. lägre supplementära kapitalbasen. Förbindelser av detta slag skall i enlighet med 2 mom. inte vara förenade med säkerheter och de skall också vara efterställda andra förbindelser. Dessutom skall deras löptid vara minst fem år. De får emellertid återinlösas tidigare med finansinspektionens tillstånd eller om de till följd av de begränsningar som anges i 4 mom. inte längre kan räknas till kapitalbasen. Av dessa förbindelser får emellertid enligt kapitalbasdirektivets artikel 4.3 under de sista fem åren beaktas endast ett gradvis med högst en femtedel årligen minskat belopp. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna bestämmelse. Föreskrifterna behövs eftersom direktivets ordalydelse lämnar rum för tolkning och eftersom någon internationell praxis inte har utformats.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs i överensstämmelse med gällande 2 mom. om den supplementära kapitalbasens och den lägre supplementära kapitalbasens maximibelopp i förhållande till den primära kapitalbasen.

74 a §. *Övrig kapitalbas.* I denna paragraf föreslås mera detaljerade bestämmelser än de nuvarande om de s.k. Tier 3 -poster som skall täcka de i handelslagret ingående riskerna och det med valutakursrisken sammanhängande kapitalkravet. Poster av detta slag är handelslagrets nettointäkter och minst tvååriga debenturer samt med sådana jämförbara förbindelser som uppfyller de ovan i 73 § 3 mom. angivna förutsättningarna och vilkas återbetalning kreditinstitutet har rätt att uppskjuta ifall kreditinstitutets kapitalbas till följd av återbetalningen skulle sjunka under det i detta kapitel bestämda beloppet. I den sist nämnda posten ingår enligt förslaget också sådana i den högre supplementära kapitalbasen ingående poster som till följd av den i 73 § 4 mom. angivna begränsningen av den supplementära kapitalbasens maximibelopp inte skall räknas till den supplementära kapitalbasen. Med handelslagrets nettointäkter avses den under räkenskapsperioden uppkomna ränte- och dividendavkastningen på de i handelslagret ingående pos-

terna och de till handelslagret hörande posternas försäljningsbidrag samt den under räkenskapsperioden uppkomna icke-realiserade värdestegringen, minskad med de under räkenskapsperioden inträffade värdesänkningarna på dessa poster. De finansieringskostnader som har föränletts av anskaffningen av de i handelslagret ingående posterna inkluderas inte. Handelslagrets nettointäkter skall emellertid räknas till de i denna paragraf angivna posterna endast till den del som de tas upp i en delårsresultaträkning som har uppgjorts enligt finansinspektionens föreskrifter och som inte har undergått revision. Intäkter som har tagits upp i det fastställda bokslutet och i den reviderade delårsresultaträkningen skall i enlighet med 73 § räknas till den primära kapitalbasen. Den föreslagna paragrafen innebär ingen egentlig ändring i förhållande till den nuvarande definitionen av de nämnda posterna som baserar sig på finansinspektionens föreskrifter. Närmare föreskrifter skall, liksom om andra poster som räknas till kapitalbasen, i enlighet med nuvarande praxis och förslaget till 81 a § meddelas av finansinspektionen.

75 §. *Avdragsposter.* Föreslagna 2 mom. skall i syfte att hindra dubbelt utnyttjande av kapitalbasen kompletteras så att lånefordringar på depositionsbankers säkerhetsfonder direkt jämföras med investeringar i andra kreditinstitut, eftersom säkerhetsfondens tillgångar i praktiken kommer att utgöra kreditinstitutets kapitalbas.

Andelsbankernas säkerhetsfond skall sammanställas med sammanslutningen av andelsbanker när dennas soliditet beräknas, ifall sammanslutningens medlemskreditinstitut har bestämmande inflytande i säkerhetsfonden. Eftersom sammanslutningens soliditet beräknas enligt de principer som gäller för konsoliderad soliditet, får ett med sammanslutningen sammanställt kreditinstituts lånefordringar som hänför sig till andelsbankernas säkerhetsfond lämnas utan avseende på samma sätt som kreditinstitutets investeringar i andra kreditinstitut eller finansiella institut som hör till dess konsolideringsgrupp. Sådana poster måste elimineras vid beräkningen av sammanslutningens soliditet. Såsom lånefordringar beaktas också med sämre företrädesrätt än vanliga skulder gjorda investeringar i en säkerhetsfonds främmande eller blandade kapital.

Europeiska kommissionen omfattar en

tolkning enligt vilken något avdrag inte behöver göras för sådana i lagrummet angivna ägarandelar i fråga om vilka det enligt principerna för indirekt ägande i sista hand gäller andra än finansiella instituts innehav och vilka kan lämnas obeaktade utan att äventyra syftet med bestämmelsen, dvs. att hindra dubbelt utnyttjande av kapitalbasen. Av denna anledning kan finansinspektionen med stöd av föreslagna 4 mom. ge tillstånd till att avdrag får lämnas ogjort för sådana finansiellt instituts vidkommande, vilka har som huvudsakligt syfte att äga aktier i näringsammanslutningar. Tillstånd får inte beviljas finansiella institut som hör till samma konsolideringsgrupp som ett kreditinstitut eller en värdepappersföretag. Företag för vilka avdrag inte gjorts skall emellertid beaktas vid tillämpningen av 21 §.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 5 mom. enligt vilket hänvisningarna till en konsolideringsgrupp skall täcka också en sammanslutning av andelsbanker, eftersom denna vid beräkningen av soliditeten behandlas som en konsolideringsgrupp. Denna paragraf gäller endast beaktande av sammanslutningens interna poster i enskilda medlemskreditinstitut eftersom det i andelsbankslagen ingår bestämmelser om konsolidering av kundrisker på sammanslutningsnivån.

76 §. *Riskgruppering av tillgångarna.* Till 1 mom. I gruppen föreslås bli fogad en hänvisning till Kommunernas garanticentral, eftersom kommunerna enligt 19 § i lagen om denna (487/1996) svarar för garanticentralens förbindelser och det därför inte är motiverat att tillämpa ett högre kapitalkrav på den än på kommunerna. På motsvarande sätt föreslås till I gruppen bli fogad en hänvisning till kommunala pensionsanstalten, på vilken används benämningen Kommunernas Pensionsförsäkring. Kommunernas Pensionsförsäkring jämföras i fråga om motpartsrisken med kommunerna, eftersom utgifterna enligt 5 § lagen om pension för kommunala arbetstagare (202/1964) skall fördelas mellan de kommuner som är medlemmar i Kommunernas Pensionsförsäkring.

Till II gruppen föreslås bli fogad en ny 7 punkt enligt vilken inhemska värdepappersföretag och med dessa jämförbara utländska värdepappersföretag vid soliditetsberäkningen får behandlas som kreditinstitut. Detta tillägg, som baserar sig på direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kre-

ditinstitut (93/6/EEG), är också annars motiverat eftersom kreditinstitut och värdepappersföretag efter att lagen om värdepappersföretag trätt i kraft övervakas enligt samma grunder. Med inhemska värdepappersföretag jämställda utländska värdepappersföretag är sådana företag som är etablerade i en EES-stat och som enligt direktivet står under hemlandstillsyn. Om företag som är hemmahörande i stater utanför EES och erbjuder investeringstjänster av det slag som avses i lagen om värdepappersföretag, skall de stå under offentlig tillsyn och på dem tillämpas minst ett mot nämnda direktiv svarande minimikapitalkrav samt andra mot direktivet svarande krav. Även sådana utländska värdepappersföretag kan jämföras med inhemska värdepappersföretag.

Till II gruppen föreslås bli fogad en ny 8 punkt som också den är baserad på det ovan nämnda direktivet. Enligt denna punkt får till II gruppen räknas fordringar hos fondbörser som avses i värdepappersmarknadslagen, hos optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och hos den värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelsystemet och likaså fordringar som sådana sammanslutningar garanterat samt fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som har emitterats av sådana sammanslutningar. Till denna grupp får hänföras också motsvarande utländska sammanslutningar, ifall dessa i sitt hemland står under offentlig tillsyn och tillsynen motsvarar vad som i den ovan nämnda lagen föreskrivs om inhemska sammanslutningar.

Paragrafens gällande 2 mom. föreslås bli upphävt eftersom det däri ingående bemyndigandet för finansinspektionen att meddela föreskrifter har överförts till föreslagna 81 a §.

77 §. *Förbindelser utanför balansräkningen.* Denna paragraf föreslås bli så ändrad att den obegränsade normgivningsbehörighet som finansinspektionen för närvarande har preciseras på det sättet att meddelandet av närmare föreskrifter inskränks till tillämpning av direktivet om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut (89/647/EEG). Detta innebär att finansinspektionens normgivningsbehörighet inte längre skall vara så generell att den strider mot de allmänna principerna om delegering av lagstiftningsmakt.

78 §. *Kapitalkrav för täckning av kreditrisker.* Paragrafens ordalydelse föreslås bli pre-

ciserad i överensstämmelse med den precisering som föreslås i 72 §. Dessutom föreslås det i paragrafen ingående begreppet "förbindelser utanför balansräkningen" bli så preciserat att här hänvisas också till derivatkontrakt, eftersom soliditetskravet, också i sådana situationer där anskaffningsutgiften för en derivatkontrakt upptas bland balansräkningens tillgångar, inte skall beräknas på bokföringsvärdet utan i stället på det värde som bestäms enligt 77 §.

78 a §. *Kapitalkrav för täckning av positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursrisker.* För att göra lagstiftningen tydligare föreslås en sammanslagning av gällande 78 a och 78 b §. På grund av de komplicerade och detaljerade beräkningsprinciperna är det inte möjligt att på lagnivå reglera de i lagrummet avsedda riskerna på det sätt som avses i direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (93/6/EEG). Därför kommer föreskrifter om beräkningen av de kapitalkrav som är förenade med de i lagrummet angivna riskerna fortsättningsvis att meddelas i författningar på lägre än lagnivå. Finansinspektionen är den myndighet som är bäst lämpad att meddela sådana föreskrifter och bestämmelser om saken, såsom föreslås i 81 a §. För att finansinspektionens normgivningsbehörighet inte skall strida mot de allmänna principerna för delegering av lagstiftningsmakt föreslås till paragrafen bli fogad ett nytt 3 mom. enligt vilket finansinspektionens normgivningsbehörighet inskränks till tillämpning av det nämnda direktivet. Detta innebär att finansinspektionen inte kommer att ha någon ekonomiskt betydande normgivningsbehörighet.

78 b §. *Kapitalkrav för täckning av valutakursrisker och övriga risker.* Paragrafen föreslås bli upphävd på de grunder som nämns i samband med 78 a §.

78 c §. *Undantag som orsakas av handelslagret.* Det i paragrafens 3 mom. föreskrivna tillämpningsområdet för undantagstillstånd föreslås till följd av sammanslagningen av 78 a och 78 b § bli begränsat till 78 a § 1 mom. Lagrummets sakinhåll förändras inte.

79 a §. *Konsoliderad kapitalbas.* Paragrafen föreslås bli förtydligad genom närmare bestämmelser om de poster som skall inkluderas i konsolideringsgruppens kapitalbas. Ändringarna kommer inte i sak att påverka gällande praxis som är baserad på finansinspektionens föreskrifter. Eftersom det hör till

undantagen att ett kreditinstituts konsolideringsgrupp omfattar andra företag än koncernföretag, föreslås i 1 mom. en bestämmelse om att till den konsoliderade kapitalbasen skall räknas de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 73, 74 och 74 a §, minskade med de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 75 §. Det nämns uttryckligen att den koncernreserv som uppkommer vid sammanställningen av koncernföretagen skall räknas till den konsoliderade kapitalbasen medan på motsvarande sätt det i koncernbalansen angivna koncernaffärsvärdet skall dras av från den konsoliderade kapitalbasen. Företag som sammanställs enligt kapitalandelsmetoden, dvs. det vid sammanställningen av intresseföretag och näringsammanslutningar uppkommande affärsvärdet och koncernreserven skall ingå i den koncernreserv och det koncernaffärsvärde som framgår av koncernbokslutet, vilket innebär att de beaktas direkt med stöd av 1 mom. I 1 mom. konstateras dessutom gällande, på finansinspektionens föreskrifter och kapitalbasdirektivet baserade praxis, enligt vilken minoritetens andel av koncernens kapitalbas räknas till den primära kapitalbasen.

Vinst och förlust som hänför sig till intresseföretag och till sådana kreditinstituts eller en holdingsammanslutnings dotterföretag, som inte är kreditinstitut eller finansiella institut och inte heller tjänsteföretag skall i enlighet med lagförslagets 39 § sammanställas med iakttagande av kapitalandelsmetoden. Även om dessa företag inte i enlighet med 5 § inkluderas i konsolideringsgruppen har de en viktig betydelse för kreditinstitutets konsoliderade ekonomiska ställning och det är således nödvändigt att beakta deras inverkan på koncernens fria egna kapital i samband med den konsoliderade kapitalbasen. Enligt nuvarande praxis ingår en andel av sådana företags vinster och förluster i den konsoliderade kapitalbasen direkt med stöd av föreslagna 1 mom. och det är därför inte nödvändigt att föreskriva särskilt om dessa poster. Förfarandet skulle leda till att det mellan koncernens i bokföringen upptagna egna kapital och konsolideringsgruppens primära kapitalbas inte uppkommer sådana differenser att kreditinstitutet med tanke på bokföringen och övervakningen måste upprätta en särskild koncernbalans, utom i sådana exceptionella fall där till en konsolideringsgrupp hör sådana i 5 § 2 mom. avsedda

företag vilka inte såsom dotterföretag skall sammanställas i koncernbokslutet.

I 2 mom. föreskrivs om beräkning av den konsoliderade kapitalbasen i den i praktiken relativt sällsynta situationen att till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp hör företag i vilka kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen har endast ett sådant bestämmande inflytande som avses i 5 § 2 mom. och som därför inte såsom dotterföretag har inkluderats i koncernbokslutet. I en sådan situation skall särskilt upprättas en konsoliderad balansräkning som inkluderar kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen, dess i bokföringslagen avsedda dotterföretag samt de övriga till konsolideringsgruppen hörande dotterföretag som avses i 5 § 2 mom., med iakttagande av vad som i bokföringslagen och 39 § föreskrivs om upprättande av koncernbokslut. Intresseföretag och andra dotterföretag än kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag skall således sammanställas också i den konsoliderade balansräkningen genom kapitalandelsmetoden.

79 a §. *Den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp.* I den föreslagna paragrafen ingår mot gällande 79 § 2 och 3 mom. svarende bestämmelser om beräkning av den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp. Ett kreditinstitut skall enligt 1 mom. uppfylla det i 78 § angivna, med marknadsriskerna förenade kapitalkravet dels beräknat för kreditinstitutet och dels för hela konsolideringsgruppen. Det konsoliderade soliditetstalet skall enligt denna paragraf beräknas som förhållandet mellan de konsoliderade tillgångarna och förbindelserna utanför balansräkningen enligt 76 och 77 § samt den i enlighet med 79 § beräknade konsoliderade kapitalbasen. På motsvarande sätt skall det i 78 a § angivna konsoliderade kapitalkravet räknas på de enligt denna paragraf beräknade konsoliderade riskerna.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att de i 76 § avsedda balansräkningsposterna och likaså de balansräkningsposter på vilka den i 78 a § 1 mom. 4 och 5 punkterna angivna avvecklings- och motpartsrisken beräknas skall beräknas konsoliderat så att som konsoliderade balansräkningsposter beaktas de i koncernbalansen upptagna balansräkningsposterna. På motsvarande sätt skall förbindelser utanför balansräkningen räknas som det sammanlagda beloppet av koncernföretagens förbindelser, vari koncernens interna förbindelser har eliminerats.



I överensstämmelse med vad som anförs ovan i samband med 79 § 2 mom. skall sådana till en konsolideringsgrupp hörande företags balansräkningsposter som inte inkluderas i den bokföringsmässiga koncernen, i enlighet med 3 mom. sammanställas utgående från principerna för upprättande av koncernbokslut.

Eftersom det inte är ändamålsenligt att tillämpa sedvanliga konsolideringsprinciper vid beräkningen av de risker som avses i 78 a § 1 mom. 1—3 punkterna och 2 mom., föreslås i 4 mom. en mot gällande lag svarende bestämmelse om att risker av detta slag i fråga om företag som hör till konsolideringsgruppen skall sammanräknas med beaktande av finansinspektionens närmare föreskrifter om saken.

I paragrafens 5 mom. bestäms i överensstämmelse med gällande praxis att kraven på den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp inte särskilt behöver uppfyllas i fråga om en underkonsolideringsgrupp.

Paragrafens 6 mom. gäller undantag i fråga om sådana samföretag som avses i bokföringslagen. Samföretag skall enligt bokföringslagen sammanställas i koncernbokslutet enligt den s.k. partiella konsolideringsmetoden, vilket innebär att de enligt föreslagna 79 § och 2 mom. skall beaktas direkt vid beräkningen av den konsoliderade kapitalbasen och minimikravet i fråga om den konsoliderade kapitalbasen. För att strängare regler inte skall tillämpas på små samföretag än på små dotterföretag, föreslås i 6 mom. en bestämmelse om att samföretag får lämnas obeaktade i enlighet med de principer som enligt 5 § 4 mom. får tillämpas på dotterföretag.

De i gällande 3 mom. ingående principerna föreslås bli överförda till föreslagna 81 a §.

80 §. *Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen.* I paragrafen föreslås en terminologisk justering, av de orsaker som anförs ovan i samband med 5 §.

81 §. *Soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstmedel.* I paragrafen föreslås en terminologisk justering, av de orsaker som anförs ovan i samband med 5 §. Dessutom föreslås förbudet mot vinstutdelning för konsekvensens skull bli utsträckt till att gälla också de företag som hör till samma konsolideringsgrupp. Vidare föreslås att bestämmelsen utsträcks till att utöver vin-

stutdelning gälla också användning av utdelningsbara medel för förvärv av aktier, eftersom ett aktiebolag enligt 6 kap. 9 § och 7 kap. lagen om aktiebolag kan använda utdelningsbara medel till anskaffning av egna aktier.

Enligt gällande 18 § affärsbankslagen skall på en affärsbank inte tillämpas den rätt till minimiutdelning som aktieägarna har enligt lagen om aktiebolag. Bestämmelsen upphävs i enlighet med vad som föreslås nedan. På samtliga kreditinstitut skall således i syfte att trygga minoritetsaktieägarnas rätt till dividend tillämpas 12 kap. 4 § 2 och 3 mom. lagen om aktiebolag. Dessa lagrum skall enligt förslaget tillämpas också på kreditinstitut och dess vinstutdelning, om inte annat följer av en sådan särskild vinstutdelningsbegränsning som avses i 1 mom. I 2 mom. föreslås emellertid en särskild bestämmelse om att på ett kreditinstituts konsolideringsgrupps dotterföretag i aktiebolagsform skall tillämpas nämnda, i lagen om aktiebolag angivna rätt till minimiutdelning också i det fall att det konsoliderade soliditetstalet underskrider den i lagen angivna gränsen. Ett kreditinstituts respektive dess dotterföretags aktieägare behandlas olika på grund av att kreditinstitutets delägare alltid när de investerar kapital i kreditinstitutet kan vara medvetna om denna särskilda begränsning av rätten till utdelning, som är avsedd att trygga kreditinstitutets soliditet. Däremot kan ett finansiellt instituts aktieägare först i ett senare skede, när det finansiella institutet hamnar under ett kreditinstituts bestämmande inflytande, komma att beröras av den nämnda begränsningen, varvid dessa minoritetsaktieägares ekonomiska ställning försvagas av orsaker som är helt oberoende av dem själva.

81 a §. *Närmare föreskrifter.* I paragrafens 1 mom. ingår en allmän bestämmelse om finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om kapitalbasen och beräkning av minsta kapitalkrav samt om den konsoliderade kapitalbasen och om beräkning av minsta konsoliderade kapitalkrav.

Eftersom paragrafen är ägnad att begränsa finansinspektionens normgivningsbehörighet uttryckligen med avseende på tillämpningen av de i paragrafen angivna direktiven och eftersom den på detta sätt begränsade normgivningsbehörigheten inte inbegriper prövningsrätt som på ett betydande sätt kan påverka kreditinstitutens ekonomiska ställning,

står bestämmelsen inte i konflikt med de allmänna principerna om delegering av lagstiftningsmakt. Bestämmelsen innebär inte någon egentlig ändring av gällande praxis.

## 12 kap. Särskilda stadganden

94 §. *Tystnadsplikt.* Paragrafen föreslås bli på så sätt kompletterad och konsekvent utformad att den till alla delar skall kunna tillämpas på samtliga företag som hör till en konsolideringsgrupp. Det är nödvändigt att på enahanda grunder utsträcka tystnadsplikten till hela konsolideringsgruppen, eftersom t.ex. ett kreditavtal med en kund oberoende av koncernstrukturen kan ingås lika väl av kreditinstitutet självt som av ett finansiellt institut som är dess dotterföretag. Härvid behöver informationen inte heller särskilt begränsas inom konsolideringsgruppen utan t.ex. de till finansieringsverksamheten anslutna kundregistren kan administreras centralt, på koncernnivån.

94 b §. *Utlämnande av upplysningar för forskningsändamål.* Enligt den föreslagna nya paragrafen får ett kreditinstitut och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företag lämna ut handlingar som innehåller upplysningar av det slag som avses i 94 § för vetenskaplig forskning när minst 60 år har förflutit från handlingarnas tillkomst. Innan en sådan handling överlämnas till en person som bedriver vetenskaplig forskning skall denne skriftligen förbinda sig att inte utnyttja handlingen för att skada eller förringa vederbörande eller hans närstående eller för att kränka de övriga intressen som sekretessen skall skydda. Paragrafens ordalydelse överensstämmer med motsvarande bestämmelse i en under beredning varande lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Den som ger förbindelsen förutsätts vara en fysisk person, eftersom brott mot förbindelsen bestraffas som brott mot tystnadsplikt.

Förslaget innebär inte i sig att tystnadsplikten enligt 94 § upphör efter den nämnda tiden utan endast att nyttjanderätten till en viss handling överläts för ett på förhand bestämt forskningsändamål.

97 b §. *Vinstutdelning och annan användning av tillgångarna.* I syfte att säkerställa en jämlik behandling av alla kreditinstitut i aktiebolagsform föreslås gällande 18 § affärsbankslagen bli upphävd och motsvarande

principer bli tillämpade på samtliga kreditinstitut i aktiebolagsform samt på finansiella institut som hör till samma konsolideringsgrupper som dessa, likväl så att de i lagen om aktiebolag ingående bestämmelserna om minoritetsaktieägares rätt till minimiutdelning skall tillämpas också på kreditinstitut i aktiebolagsform och på aktiebolag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa, enligt vad som framgår ovan i samband med 81 §.

97 c §. *Skadeståndsskyldighet.* I affärsbankslagen, andelsbankslagen och sparbankslagen ingår bestämmelser om de till förvaltningsorganen hörande medlemmarnas skadeståndsskyldighet när dessa bryter mot de tillämpliga associationslagarna samt mot andra lagar som reglerar dessa bankformers verksamhet, exempelvis mot kreditinstitutslagen. Det associationsrättsliga skadeståndsansvar som åvilar medlemmarna i förvaltningsorganen för andra kreditinstitut i aktiebolagsform än affärsbanker är däremot begränsat till brott mot lagen om aktiebolag. I lagen om hypoteksföreningar ingår inte överhuvudtaget några bestämmelser om skadeståndsansvar när det gäller förvaltningsorganens medlemmar. I syfte att förenhetliga det skadeståndsansvar som åvilar medlemmarna i kreditinstitutens förvaltningsorgan föreslås motsvarande bestämmelser i affärsbankslagen, andelsbankslagen och sparbankslagen bli upphävd, medan i denna paragraf intas motsvarande, för samtliga kreditinstitutsformer överensstämmande bestämmelser om saken. Till följd av ändringen utsträcks det associationsrättsliga skadeståndsansvar som ankommer på förvaltningsorganens medlemmar i kreditinstitut som har formen av aktiebolag så att det täcker också brott mot kreditinstitutslagen och med stöd av denna utfärdade bestämmelser och föreskrifter, t.ex. försummelse att iakttä bestämmelserna om upprättande av bokslut. Å andra sidan avgränsas det associationsrättsliga skadeståndsansvar som ankommer på medlemmarna i affärsbankers, andelsbankers och sparbankers förvaltningsorgan enligt paragrafen uttryckligen till brott mot de nämnda författningarna, dvs. kreditinstitutslagen och med stöd därav utfärdade bestämmelser samt mot banklagarna, de allmänna associationslagarna och mot kreditinstitutets bolagsordning eller stadgar och utsträcks överhuvudtaget inte till brott mot bestämmelser om bankverksamhet. Ett på detta sätt ospecificerade

rat skadeståndsansvar överensstämmer inte med det i den övriga associationslagstiftningen reglerade skadeståndsansvar som gäller förvaltningsorgans medlemmar och är på grund av sin vaga utformning svårt att tillämpa.

De bestämmelser i affärsbankslagen, andelsbankslagen och sparbankslagen som gäller revisorers och av förvaltningsrådet utsedda granskares eller inspektörers skadeståndsansvar samt jämkning av ersättningsskyldigheten och fördelning av denna mellan flera ersättningsskyldiga, föreslås bli upphävda och i denna paragraf ersatta med gemensamma bestämmelser för samtliga kreditinstitutsformer. Bestämmelsernas sakinhåll ändras till denna del inte, med undantag av att det inte längre skall finnas någon särskild bestämmelse om revisorernas skadeståndsskyldighet, eftersom motsvarande bestämmelser ingår i revisionslagen.

I paragrafens 5 mom. föreslås för tydlighetens skull att i affärsbankslagen, andelsbankslagen och sparbankslagen fortsättningsvis skall ingå bestämmelser om väckande av skadeståndstalan för en affärsbanks, sparbanks eller andelsbanks räkning, eftersom det inte är ändamålsenligt att förenhetliga de nämnda lagarnas bestämmelser om associationsrättslig beslutsfattande.

### 13 kap. Straffstadganden och vite

100 c §. *Kreditinstituts bokföringsförseelse.* I strafflagen, bokföringslagen och lagen om aktiebolag ingår allmänna straffbestämmelser om brott mot bestämmelserna om bokföring och bokslut. I den gällande andelsbankslagen och sparbankslagen finns straffbestämmelser som avviker från de nyss nämnda, senare tillkomna allmänna bestämmelserna. På kreditinstitut i aktiebolagsform tillämpas endast de nämnda straffbestämmelserna i strafflagen, bokföringslagen och lagen om aktiebolag. Eftersom de i lagen om aktiebolag och bokföringslagen ingående straffbestämmelserna utslutande gäller brott mot dessa lagars bestämmelser om bokföring och bokslut, är brott mot kreditinstitutslagens bokslutsbestämmelser när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform således enligt den gällande lagstiftningen inte överhuvudtaget straffbara. Av denna anledning föreslås i paragrafen, i överensstämmelse med den gällande bestämmelsen om bokföringsförseelse i bokföringslagen och den

gällande bestämmelsen om aktiebolagsförseelse i lagen aktiebolag, bli intagen en bestämmelse som på samma sätt som enligt bokföringslagen och lagen om aktiebolag kriminaliserar brott mot kreditinstitutslagens bestämmelser om slutredovisning över ett kreditinstituts bokslut, fusion, delning och likvidation.

Också lagförslagets 40 § om offentliggörande av bokslutet och 41 § om delårsrapport föreslås i detta sammanhang bli förenade med straffhot. Till denna del överensstämmer den föreslagna straffbestämmelsen med motsvarande bestämmelser i lagen om aktiebolag och bokföringslagen.

100 d §. *Brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel.* I paragrafen föreslås i överensstämmelse med vad som i 16 kap. 8 § 4, 5 och 6 punkterna lagen om aktiebolag föreskrivs om aktiebolagsbrott bli intagen en straffbestämmelse enligt vilken den skall dömas för kreditinstitutsbrott som i strid med 24 a § beviljar lån, ställer säkerhet eller som pant tar emot egna eller moderföretagets aktier, andelar, kapitallån eller debenturer eller som i strid med 38 § återbetalar kapitallån eller betalar ränta samt som delar ut medel i strid med denna lag, lagen om aktiebolag, lagen om andelslag, andelsbankslagen eller sparbankslagen. Samtidigt upphävs de bestämmelser i affärsbankslagen, andelsbankslagen och sparbankslagen som gäller olaglig vinstutdelning och olagligt emottagande av egna aktier och andelar som pant.

### 14 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

109—111 §. *Paragraferna föreslås bli upphävda.* På värdepapper som emitterats före lagens ikraftträdande och under de två åren närmast efter ikraftträdandet skall emellertid fortsättningsvis tillämpas dessa paragrafer på det sätt som framgår av den nedan relaterade övergångsbestämmelsen.

#### Övergångsbestämmelser

1. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som den nya bokföringslagen, eftersom förslaget i väsentliga avseenden sammanhänger med denna.

2. Värdepapper som enligt föreslagna 36 § skall upptas i bokslutet till sitt sannolika värde får för den räkenskapsperiod under

vilken lagen träder i kraft och för de två följande perioderna upptas i bokslutet i enlighet med nuvarande praxis, för att kreditinstitutet skall kunna bereda sig bl.a. på de eventuella skatteverkningarna av förändring- en i värderingspraxis.

3. På kapitalbevis som kreditinstitutet före lagens ikraftträdande har emitterat med stöd av den gällande lagens 36 § skall den gällande lagen tillämpas. Sådana kapitalbevis får således oavsett lagförslaget 38 § och de ändringar som föreslås i 73 § räknas till det bundna egna kapitalet och den primära kapitalbasen till dess att de eventuellt blir återinlösta. Också på kapitalbevis av detta slag skall emellertid från det att lagen träder i kraft tillämpas lagförslaget 73 § 3 mom. enligt vilket till kapitalbasen inte får räknas kapital-, dividend-, ränte eller andra gottgörelseposter för vilkas betalning har ställts i momentet angiven säkerhet inom konsolideringsgruppen eller en därmed jämförbar grupp.

4. Lagförslaget bestämmelser om revision är avsedda att träda i kraft så snart som möjligt efter lagens ikraftträdande. Bestämmelserna om revisorernas behörighet skall således tillämpas räknat från det att revisorer första gången efter lagens ikraftträdande väljs i enlighet med lagen och bolagsordningen eller stadgarna. I övrigt skall bestämmelserna om revision tillämpas räknat från det att en revisor som uppfyller de i denna lag angivna behörighetsvillkoren skall väljas. I praktiken skall lagen således tillämpas räknat från den första ordinarie bolagsstämma eller motsvarande möte som hålls efter ikraftträdandet.

5. Enligt förslaget skall de upphävda 109—111 § fortsättningsvis tillämpas på masskuldebrev som har emitterats före lagens ikraftträdande eller under de två år som följer efter ikraftträdandet. Övergångsperioden räknas från den dag då lagen träder i kraft.

## 1.2. Affärsbankslagen

### 2 kap. Bildande och aktiekapital

7 §. Den i 2 mom. ingående begränsningen som gäller ökning av aktiekapitalet föreslås bli upphävd, eftersom vad som i lagen om aktiebolag bestäms om apport och efterapport, i synnerhet efter att dessa bestäm-

melser preciserats, räcker för att trygga en tillräcklig täckning av aktiekapitalet och någon motsvarande begränsning inte gäller i fråga om övriga kreditinstitut som har formen av aktiebolag. Lagförslaget innebär emellertid att den i 13 § kreditinstitutslagen ingående bestämmelsen att startkapitalet skall inbetalas i pengar och likaså de i andelsbankslagen och sparbankslagen ingående bestämmelserna om inbetalning av placeringsandelskapitalet och grundfonden förblir i kraft.

### 3 kap. Förvaltning

13 §. Den i paragrafen ingående begränsningen av rätten för en medlem i en affärsbanks förvaltningsråd eller direktion, verkställande direktören eller ett förrättningsställes kontrollant att höra till en annan depositionsbanks förvaltningsorgan föreslås bli upphävd, eftersom det i syfte att möjliggöra olika ägar- och samarbetsarrangemang vore ändamålsenligare att föreskriva om sådana begränsningar i affärsbankens bolagsordning, så som anförs ovan i samband med 14 § kreditinstitutslagen.

16 §. Den i 1 mom. ingående röstningsbegränsningen föreslås bli upphävd.

18 §. Denna paragraf föreslås bli upphävd eftersom motsvarande principer för samtliga kreditinstituts vidkommande föreslås bli intagna i 97 b § kreditinstitutslagen. Med avvikelse från vad som för närvarande bestäms i affärsbankslagen föreslås emellertid att vad som i 12 kap. 4 § 2 och 3 mom. lagen om aktiebolag bestäms om rätt till minimiutdelning skall tillämpas på samtliga kreditinstitut, med de begränsningar som anges i 81 § kreditinstitutslagen.

### 7 kap. Skadeståndsskyldighet

60—63 §. Dessa paragrafer föreslås bli upphävda och de i dem ingående bestämmelserna bli överförda till kreditinstitutslagen, enligt vad som anförs ovan i samband med 97 c § kreditinstitutslagen.

64 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli justerat med anledning av att 60-63 § upphävs. Lagrummets sakinnehåll föreslås inte bli ändrat.

### 8 kap. Straffstadganden

65 §. Paragrafens 2 och 3 punkter föreslås

bli upphävda till följd av den 100 d § som föreslås bli fogad till kreditinstitutslagen.

## 9 kap. Särskilda stadganden

66 §. Denna paragraf föreslås bli överförd till 24 a § kreditinstitutslagen, vilket innebär att den på enahanda sätt kommer att tillämpas på samtliga kreditinstitut, oberoende av dessas bolagsform. Dessutom föreslås att i lagrummet görs de ändringar som anges i dess motivering.

### 1.3. Sparbankslagen

#### 3 kap. Ökning av eget kapital samt grundkapital, grundfond och reservfond

20 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli justerat till följd av den nya 24 a § som intas i kreditinstitutslagen.

Bestämmelsen i 3 mom. om rätten att ta emot egna grundfondsandelar som pant föreslås bli upphävd och överförd till 24 a § kreditinstitutslagen, varvid den på enahanda sätt kommer att tillämpas på samtliga kreditinstitut, oberoende av dessas associationsform. Dessutom föreslås i lagrummet de ändringar som framgår av dess motivering.

Paragrafens 4 mom. föreslås bli preciserat till följd av att 3 mom. upphävs. Momentets sakinhåll föreslås inte bli ändrat.

38 §. Enligt paragrafens gällande 3 mom. skall finansministeriets samtycke utverkas för nedsättning av grundkapitalet och grundfonden i syfte att täcka förluster. Eftersom det enligt den övriga associationslagstiftningen inte förutsätts något myndighetstillstånd för kapitalnedsättning i syfte att täcka förluster och nedsättningen inte heller påverkar bankens soliditet, föreslås 3 mom. bli upphävt.

40 §. De i paragrafens 2 och 5 mom. ingående bestämmelserna om sparbankers och koncerners vinstutdelning föreslås bli justerade i överensstämmelse med lagen om aktiebolag på så sätt att de i balansräkningen aktiverade utgifterna för bildande av banken, anskaffningsutgiften för de egna grundfondsandelarna och det belopp av koncernföretagens frivilliga reserveringar som i koncernbalansen upptagits som fritt eget kapital skall bestämmas vara icke-utdelningsbara poster. För klarhetens skull tillfogas en hän-

visning om den begränsande inverkan på vinstutdelningen som är förenad med räntebetalning på kapitallån. Om ränta eller annan gottgörelse som skall betalas på kapitallån för en räkenskapsperiod beaktas som en kostnad i bokslutet, behöver räntan eller annan gottgörelse inte längre särskilt beaktas som en avdragspost när det gäller vinstutdelningen.

## 4 kap. Förvaltning

57 §. Den lagstadgade begränsningen av rätten för en sparbanks förvaltningsorgan att delta i en annan depositionsbanks förvaltning föreslås bli upphävd på de grunder som anges i samband 14 § kreditinstitutslagen och 13 § affärsbankslagen.

## 9 kap. Skadeståndsskyldighet

127—130 §. Dessa paragrafer föreslås bli upphävda och de i dem ingående bestämmelserna i delvis justerad form bli överförda till kreditinstitutslagen, på de grunder som anges i samband med 97 c § kreditinstitutslagen.

131, 133 och 134 §. Dessa lagrums paragrafhänvisningar föreslås bli upphävda till följd av att 127—130 § upphävs.

## 10 kap. Straffstadganden

135 §. Paragrafens 1 mom. föreslås bli upphävt med anledning av att motsvarande bestämmelser i justerad form föreslås bli intagna i 100 c § kreditinstitutslagen.

136 §. Denna paragraf föreslås bli justerad i överensstämmelse med den 100 d § som föreslås bli fogad till kreditinstitutslagen.

### 1.4. Lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform

4 §. Den i paragrafens 2 mom. ingående hänvisningen till lagen om depositionsbankernas verksamhet föreslås bli upphävd till följd av att den sistnämnda lagen upphävs. Momentets sakinhåll förblir oförändrat.

Paragrafens 3 mom. om att finansministeriet skall fastställa bolagsordningen för bolag som avses i lagen föreslås bli upphävt, eftersom motsvarande bestämmelser om andra kreditinstitutformer redan tidigare har

upphävts som obehövliga.

6 §. Den i 1 mom. ingående hänvisningen föreslås med anledning av att 7 § affärsbankslagen upphävs bli så ändrad att den gäller motsvarande bestämmelse i lagen om aktiebolag. Dessutom föreslås att sista meningen i 1 mom. upphävs. Enligt denna får stiftelsen inte utan finansministeriets tillstånd överlåta aktier i ett sparbanksaktiebolag. De till kreditinstitutslagen efter stiftandet av denna fogade bestämmelserna om ägarkontroll skall säkerställa att aktier inte överlåts till olämpliga mottagare. Stiftelsens stadgar och den allmänna tillsynen över den skall å andra sidan säkerställa att sparbanksaktiebolagets nettotillgångar i överensstämmelse med sparbankens ursprungliga syfte blir använda för främjande av sparsamheten. Den övervakning som förutsätts inom ramen för finansministeriets tillståndsförfarande ersätts således dels med finansministeriets ägarkontroll och dels, enligt vad som föreslås nedan, med patent- och registerstyrelsen allmänna tillsyn över stiftelserna.

7 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli justerat till följd av att 8 § upphävs.

8—10 §. Dessa paragrafer föreslås bli upphävda, varefter patent- och registerstyrelsen i egenskap av allmän övervakningsmyndighet övervakar sparbanksstiftelserna liksom övriga stiftelser. Finansinspektionen skall emellertid fortsättningsvis övervaka att stiftelserna i enlighet med kreditinstitutslagens bestämmelser om allmän ägarkontroll uppfyller de krav som lagen ställer på kreditinstitutsägare.

11 §. Paragrafen föreslås till följd av att lagen om depositionsbankernas verksamhet upphävs bli så ändrat att det gäller motsvarande bestämmelse i kreditinstitutslagen. Paragrafens sakinhåll förblir oförändrat.

## 1.5. Andelsbankslagen

### 2 a kap. Sammanslutning av andelsbanker

7 m §. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom. om centralinstitutets skyldighet upprätta och offentliggöra en sammanställd delårsrapport i tillämpliga delar med iakttagande av 2 mom. och 41 § kreditinstitutslagen. Centralinstitutets medlemskreditinstitut skall på begäran ge kopior av delårsrapporten, enligt vad som föreskrivs i 40 § kreditinstitutslagen. Sammanslutningens delårsrapport skall i tillämpliga delar upprättas i sam-

ma omfattning och enligt samma principer som bokslutet.

### 3 kap. Placeringsandelskapital och reservfond

11 §. Enligt gällande 2 mom. skall finansministeriets tillstånd utverkas för en nedsättning av placeringsandelskapitalet i syfte att täcka skulder. Eftersom det i den övriga associationslagstiftningen inte finns några bestämmelser som förutsätter myndighetstillstånd för nedsättning av kapitalet och en sådan nedsättning inte påverkar bankens soliditet, föreslås 2 mom. bli upphävt.

12 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli justerat med anledning av den nya 24 a § som föreslås bli intagen i kreditinstitutslagen.

Bestämmelsen i 3 mom. om emottagande av egna och moderföretagets placeringsandelar som pant föreslås bli överförd till 24 a § kreditinstitutslagen, vilket innebär att den på enahanda sätt skall tillämpas på samtliga kreditinstitut, oberoende av deras associationsform. Dessutom föreslås de ändringar som framgår av motiveringen till lagrummet.

Paragrafens 4 mom. föreslås bli preciserat till följd av att 3 mom. upphävts. Momentets sakinhåll föreslås inte bli ändrat.

13 a §. Bestämmelserna om en andelsbanks och dess koncerns vinstutdelning föreslås bli justerade i överensstämmelse med lagen om aktiebolag på så sätt att de i balansräkningen aktiverade utgifterna för bildande av banken, anskaffningsutgiften för egna placeringsandelar och det belopp av koncernföretagets frivilliga reserveringar som i koncernbalansen upptagits som fritt eget kapital skall bestämmas vara icke-utdelningsbara poster. För klarhetens skull tillfogas en hänvisning om den begränsande inverkan på vinstutdelningen som är förenad med räntebetaling på kapitallån.

Ifall ränta eller annan gottgörelse som skall betalas på kapitallån för en räkenskapsperiod beaktas som en kostnad i bokslutet, behöver räntan eller gottgörelsen inte längre särskilt beaktas som en avdragspost när det gäller vinstutdelningen.

19 §. Den lagstadgade begränsningen av rätten för en andelsbanks förvaltningsorgan att delta i en annan depositionsbanks förvaltning föreslås bli upphävd på de grunder som anges i samband med 14 § kreditinstitutslagen och 13 § affärsbankslagen.

6 a kap. **Bildande av ett aktiebolag som fortsätter andelsbankens verksamhet samt ombildning av en andelsbank till ett aktiebolag**

41 f §. Paragrafens 4 mom. enligt vilket finansministeriet skall fastställa en i lagrummet angiven banks bolagsordning föreslås bli upphävt, eftersom motsvarande bestämmelser om andra kreditinstitutsformer redan har upphävts såsom obehövliga.

9 kap. **Skadeståndsskyldighet**

85—88 §. Dessa paragrafer föreslås bli upphävda och de i dem ingående bestämmelserna föreslås delvis justerade bli överförda till kreditinstitutslagen, på de grunder som anges ovan i motiveringen till 97 c § kreditinstitutslagen.

89—91 §. Dessa paragrafer föreslås bli justerade till följd av att 85—88 § upphävs.

10 kap. **Straffstadganden**

92 §. Paragrafens 1 mom. föreslås bli upphävt med anledning av att motsvarande bestämmelser i justerad utformning föreslås bli intagna i 100 c § kreditinstitutslagen.

93 §. Bestämmelserna i denna paragraf föreslås bli justerade och överförda till 100 d § kreditinstitutslagen.

1.6. **Lagen om hypoteksföreningar**

2 kap. **Hypoteksförenings bildande**

7 §. Det föreslås att 1 mom. 12 punkten upphävs som obehövligen till följd av den ändring som föreslås i 14 § kreditinstitutslagen.

4 kap. **Hypoteksförenings rörelse**

21 §. Paragrafens 2 mom. föreslås bli upphävt som obehövt eftersom motsvarande bestämmelse ingår i 20 § kreditinstitutslagen.

1.7. **Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland**

5 kap. **Särskilda stadganden**

23 §. *Likviditet.* I paragrafen föreslås i

överensstämmelse med finansinspektionens gällande föreskrifter en bestämmelse om att en utländsk filial till stöd för sin likviditet skall ha en kassareserv, enligt vad som föreskrivs i 67 § kreditinstitutslagen.

1.8. **Lagen om värdepappersföretag**

1 kap. **Allmänna stadganden**

1 §. *Tillämpningsområde.* Till följd av de strukturella ändringar som föreslås i lagen fogas till paragrafen för klarhetens skull ett nytt 5 mom. vari det konstateras att på värdepappersföretag tillämpas också kreditinstitutslagen, enligt vad som närmare föreskrivs i lagen om värdepappersföretag.

5 §. *Definitioner.* Till paragrafen föreslås i överensstämmelse med kreditinstitutslagen bli fogat ett nytt 5 mom. med en definition av begreppet tjänsteföretag, eftersom tjänsteföretag enligt direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (93/6/EEG) i likhet med kreditinstitut skall inkluderas i den gruppbaseerade tillsynen över värdepappersföretag.

6 §. *Konsolideringsgrupp.* Denna paragraf föreslås bli justerad på samma grunder som 5 § kreditinstitutslagen, eftersom omfattningen av den gruppbaseerade tillsynen över kreditinstituten och värdepappersföretagen enligt direktiven bestäms enligt samma principer för vardera gruppen.

3 kap. **Värdepappersföretagets verksamhet**

20 a §. *Finansiering av förvärv och emottagande som pant av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer.* Till lagen föreslås bli fogad en mot föreslagna 24 a § kreditinstitutslagen svarande paragraf, eftersom finansiering av kundernas värdepappershandel kan utgöra en del av värdepappersföretagets sedvanliga affärsverksamhet och det därför är nödvändigt att avvika från de i lagen om aktiebolag angivna begränsningarna på samma grunder som i fråga om kreditinstitut.

4 kap. **Bokslut och revision**

21—25 §. I 21 § föreslås en bestämmelse om att på värdepappersföretags bokslut skall tillämpas vad som i kreditinstitutslagen föreskrivs om kreditinstituts bokslut. Paragrafen

innebär i sak ingen ändring jämfört med den nuvarande situationen. I syfte att förtydliga lagstiftningen och säkerställa att i sak överensstämmande bestämmelser som är tillämpliga på företag som bedriver samma typ av rörelse inte skall tolkas på olika sätt, föreslås att lagens i sak med kreditinstitutslagen överensstämmande men på olika sätt uttryckta bestämmelser i 22—25 § skall upphävas och ersättas med en hänvisning till motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen.

För klarhetens skull föreslås i 21 § en särskild bestämmelse om att på offentlighöjande av värdepappersföretags bokslut skall tillämpas utslutande lagen om aktiebolag. På värdepappersföretag skall således inte tillämpas 40 § kreditinstitutslagen.

26—28 §. De bestämmelser som gäller revision föreslås bli förenhetligade med motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagstiftningen genom hänvisningar till motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen och genom upphävande av likalydande bestämmelser.

#### 5 kap. **Soliditet och riskkontroll**

29 §. *Generalklausul om riskkontroll.* I 2 mom. föreslås en mot 68 § kreditinstitutslagen svarande ändring.

30 §. *Likviditet.* Den av den gällande paragrafen följande obegränsade normgivningsbehörigheten för finansinspektionen föreslås bli upphävd, eftersom den nuvarande bestämmelsen står i konflikt med de allmänna principerna för delegering av lagstiftningsmakt, I praktiken har föreskrifter av detta slag inte meddelats och om regleringen av värdepappersföretagens likviditet finns inte heller några internationella normer, som en sådan normgivning kunde stödas på.

31—43 §. Gällande 31—43 § föreslås bli ersatta med hänvisningar till motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen, för att förtydliga lagstiftningen och säkerställa att soliditeten för kreditinstitut och värdepappersföretag räknas ut på samma sätt, med undantag av de bestämmelser i gällande 31 § 2 och 4 mom. samt 40 § som är tillämpliga endast på värdepappersföretag. Paragrafen innebär i sak inte någon ändring jämfört med den gällande lagstiftningen. Förslaget till 32 innebär en komplettering av 80 och 81 § kreditinstitutslagen på så sätt att den av

lagrummen följande skyldigheten att vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkraven och iakttäta förbudet mot utdelning av dividend gäller såväl situationer där kapitalbasen inte relativt sett motsvarar det i kreditinstitutslagen angivna kapitalkravet eller konsoliderade kapitalkravet, som situationer där kapitalbasen inte motsvarar det i 31 § föreskrivna ovillkorliga minimibeloppet.

#### 6 kap. **Kontroll av stora exponeringar**

Bestämmelserna i gällande 6 kap. föreslås bli upphävida och ersatta med en till 31 § fogad hänvisning till motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen, i syfte att förtydliga lagstiftningen och säkerställa att begränsningarna av kreditinstitut och värdepappersföretags kundrisker beräknas på samma sätt. Det är inte fråga om någon innehållsmässig ändring av den nuvarande lagstiftningen.

#### 8 kap. **Straffstadganden**

56 a §. *Värdepappersföretags bokföringsförelse.* Till lagen föreslås bli fogad en ny straffbestämmelse som överensstämmer med vad som anförs ovan i samband med 100 c § 1 punkten kreditinstitutslagen. Hänvisningarna i 4 kap. innebär att paragrafen skall tillämpas då ett värdepappersföretags bokslut har upprättats utan iakttagande av vad som bestäms i 4 kap. kreditinstitutslagen samt i de med stöd därav utfärdade bestämmelserna och föreskrifterna.

56 b §. *Brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier.* Till lagen föreslås bli fogad en ny straffbestämmelse som överensstämmer med vad som anförs ovan i samband med 16 a § samt med 24 a § och 100 d § 3 punkten kreditinstitutslagen.

#### 1.9. **Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland**

#### 4 kap. **Övriga stadganden**

15 §. *Likviditet.* Paragrafen föreslås bli ändrad i överensstämmelse med 30 § lagen om värdepappersföretag.



## 1.10. Lagen om finansinspektionen

### 1 kap. Allmänna stadganden

2 §. *Tillsynsobjekt.* Paragrafens 17 punkt föreslås bli upphävd till följd av de ändringar som ovan föreslås i lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform och som gäller överföring av sparbanksstiftelserna till patent- och registerstyrelsens allmänna tillsyn över stiftelserna.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett omnämmande om holdingsammanslutningar. Enligt 68 § kreditinstitutslagen och 29 § lagen om värdepappersföretag, som behandlas ovan i denna proposition, skall på ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som ett kreditinstitut eller värdepappersföretag separat tillämpas de bestämmelser om riskkontrollsystem och intern övervakning som avses i de nämnda lagrummen. Finansinspektionens föreskrifter är direkt förpliktande för varje till konsolideringsgruppen hörande företag. Eftersom ansvaret för riskkontrollsystemen och den interna övervakningen inom koncernstrukturer där en holdingsammanslutning är ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretags moderföretag, i praktiken för hela konsolideringsgruppens vidkommande vilar på holdingsammanslutningen, är det nödvändigt att utsträcka finansinspektionens övervakningsbefogenheter också till holdingsammanslutningen i samma utsträckning som till kreditinstitutet och värdepappersföretaget.

3 §. *Stadganden som skall tillämpas.* Till paragrafens 2 mom. föreslås bli fogad en hänvisning till lagen om allmänna handlingars offentlighet, eftersom det inte kan anföras några särskilda grunder för att lämna den nämnda lagen otillämpad i detta sammanhang. Vad som i 18 § föreskrivs om de till finansinspektionens förvaltningsorgan hörande medlemmarnas och tjänstemännens och övriga i 18 § nämnda personers tystnadsplikt skall fortsättningsvis tillämpas som specialbestämmelser, utan hinder av lagen om allmänna handlingars offentlighet.

### 3 kap. Tillsynsbefogenheter

11 §. *Granskrivningsrätt och rätt att få upp-*

*gifter.* Finansinspektionens granskningsrätt och rätt att få uppgifter skall i 4 mom., enligt direktivet om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut (92/30/EEG), utsträckas till att omfatta samtliga företag som hör till en konsolideringsgrupp. Samtidigt föreslås definitionen av granskningsrätten och rätten att få uppgifter bli preciserad när det gäller företag som hör till samma koncern som ett kreditinstitut. Vidare föreslås paragrafen bli så preciserad att de på tillsynsobjektet tillämpliga bestämmelserna om granskningsrätten och rätten att få uppgifter i sin helhet gäller också sådana företag som avses i 4 mom. Granskningsrätten och rätten att få uppgifter begränsas också för dessa företags vidkommande av det av 1—3 mom. följande kravet att inhämtandet av uppgifterna och granskningen av dem skall vara nödvändigt för övervakningen av tillsynsobjektet. Bedömningen av om granskningen och inhämtandet av uppgifterna är nödvändiga skall i fråga om hela paragrafen konsekvent utföras av tillsynsmyndigheten själv, eftersom ett ifrågasättande av myndighetens rätt i dessa avseenden kan leda till att syftet med tillsynen äventyras t.ex. i situationer där det finns anledning att misstänka missbruk eller där ett kreditinstituts soliditet är exponerad för stora risker som snabbt kan realiseras. Enligt artikel 3.4 i direktivet gäller informations- och tillsynsrätten även företag som med stöd av 5 § 4 eller 5 mom. inte omfattas av bestämmelserna om gruppbaserad tillsyn.

### 5 kap. Särskilda stadganden

23 §. *Vite.* Finansinspektionens rätt att förelägga vite föreslås bli utvidgad i enlighet med den utvidgning av granskningsrätten och rätten att få uppgifter som föreslås i 11 §.

## 2. Ikraftträdande

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft 1.1.1998 eller vid en senare tidpunkt som sammanfaller med den nya bokföringslagens ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

## 1.

**Lag****om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs* i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 23 §, 66 § 2 mom., 70 § 4—6 mom., 76 § 2 mom., 78 b § samt 109—111 §,

av dessa lagrum 23 och 78 b § sådana de lyder i lag 570/1996,

*ändras* 2 § 2 mom., 5 §, 8 § 3 mom., 14 § 3 punkten, 18 § 1 mom., 20 § 2 mom. 8 punkten, 21 och 22 §, 4 kap., 67 § 2 mom. 4 punkten, 68 och 69 §, 70 § 3 mom., 71 §, 72 § rubriken och 1 och 4 mom., 73, 74 och 74 a §, 75 § 2 och 3 mom., 76 § rubriken samt inledande stycket till 1 mom. och 3 punkten i I gruppen, 77, 78 och 78 a §, 78 c § 3 mom., 79, 80 och 81 § samt 94 § 1—3 mom.,

av dessa lagrum 5, 69, 71 och 78 sådana de lyder delvis ändrade i lag 570/1996, 21 och 22 §, 72 § 1 och 4 mom., 74 a §, 78 a §, 78 c § 3 mom., 79 och 80 § samt 94 § 1—3 mom. sådana de lyder i den sistnämnda lagen, 4 kap. och 73 § delvis ändrade i lag 578/1997 och 68 § delvis ändrad i lag 1689/1995, samt

*fogas* till lagen en ny 5 b §, till 20 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 24 a §, till 67 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1683/1995, ett nytt 4 mom., till 75 § ett nytt 3 och 5 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., till 76 § 1 mom. II gruppen nya 7 och 8 punkter samt till lagen nya 79 a, 81 a, 94 b, 97 b, 97 c, 100 c och 100 d §, som följer:

## 2 §

*Kreditinstitut*

-----  
Depositionsbanker är affärsbankerna, sparbankerna, sparbanksaktiebolagen, andelsbankerna, de kooperativa bankerna i aktiebolagsform, de banker i aktiebolagsform som avses i 41 b § andelsbankslagen (1271/1990) och Postbanken Ab.

## 5 §

*Koncern och konsolideringsgrupp*

Med koncern, moderföretag och dotterföretag avses i denna lag detsamma som i bokföringslagen ( / ).

Till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp räknas kreditinstitutet, dess inhemska eller utländska holdingsammanslutning samt såda-

na inhemska och utländska kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag

1) vari kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 och 6 § bokföringslagen,

2) som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet, med dettas holdingsammanslutning eller med dessas dotterföretag, eller

3) som har gemensam ledning med kreditinstitutet, med dettas holdingsammanslutning eller med dessas dotterföretag.

Vad som i 2 mom. 2 och 3 punkterna sägs om dotterföretag skall på motsvarande sätt tillämpas på företag till vilket kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning står i ett sådant förhållande som avses i 2 eller 3 punkten.

En holdingsammanslutning samt ett kreditinstitut som har i 2 mom. 1 punkten angivet bestämmande inflytande i ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett tjänsteföretag,

eller som står i ett sådant förhållande till ett i fråga om balansomslutningen mindre kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten, benämns i denna lag konsolideringsgruppens moderföretag. Ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett värdepappersföretag vari kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen har sådant bestämmande inflytande som avses i 2 mom. 1 punkten, samt ett kreditinstitut, ett finansiellt institut och ett värdepappersföretag till vilket en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut med större balansomslutning står i ett sådant förhållande som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten, benämns i denna lag konsolideringsgruppens dotterföretag.

En konsolideringsgrupps dotterföretag vars balansomslutning utgör mindre än en procent av den för moderföretaget senast fastställda balansomslutningen och inte når upp till ett markbelopp motsvarande 10 miljoner ecu, behöver inte sammanställas med konsolideringsgruppen. Om ett till en konsolideringsgrupp hörande dotterföretags balansomslutning sammanräknad med andra till konsolideringsgruppen hörande dotterföretags balansomslutning utgör minst fem procent av den konsoliderade balansomslutningen eller om företaget skall sammanställas i koncernbokslutet, skall det likväl sammanställas med konsolideringsgruppen.

Ett till en konsolideringsgrupp hörande företag kan vid tillämpningen av bestämmelserna om gruppbaserad tillsyn, enligt vad finansinspektionen beslutar i det enskilda fallet, lämnas obeaktat ifall tillämpningen av bestämmelserna inte är nödvändig för uppnående av syftet med den gruppbaserade tillsynen över kreditinstitutet.

## 5 b §

*Kvalificerat innehav*

Med kvalificerat innehav avses sådant ägande i ett kreditinstitut eller annat företag, där innehavet representerar minst tio procent av kreditinstitutets eller företagets samtliga aktier eller andelar eller en så stor andel av aktierna eller andelarna att dessa representerar minst tio procent av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför. Vid beräkningen av röstandelen skall i tillämpliga delar iaktas 1 kap. 5 § bokföringslagen. Vid beräkningen av det kvalificerade in-

nehavet skall till kreditinstitutets ägande räknas också aktier och andelar som innehas av sådana utanför konsolideringsgruppen stående finansiella institut och tjänsteföretag som enligt bokföringslagen är kreditinstitutets intresseföretag, i samma förhållande som kreditinstitutet äger aktier eller andelar i dessa institut eller företag. Sådana aktier och motsvarande andelar får emellertid lämnas obeaktade som i enlighet med 11 kap. 8 § 1 punkten lagen om aktiebolag (734/1978) inte behöver specificeras.

## 8 §

*Firma*

Finansministeriet kan ge ett företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet.

## 14 §

*Bolagsordningens och stadgarnas innehåll*

I ett kreditinstituts bolagsordning eller stadgar skall, utöver vad som stadgas i andra lagar, anges

3) rätten för medlemmarna i förvaltningsrådet, medlemmarna och suppleanterna i styrelsen, för verkställande direktören och vice verkställande direktören samt för de anställda och för en sparbanks fullmäktige att höra till förvaltningen i ett annat företag,

## 18 §

*Anmälan om innehav av aktier och andelar*

Den som ämnar förvärva ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut skall på förhand underrätta finansinspektionen.

## 20 §

*Området för affärsverksamheten*

Kreditinstitutets verksamhet är följande:

8) notariatverksamhet,

Kreditinstitutet får utan hinder av 1 mom. tillhandahålla posttjänster enligt avtal med någon som har koncession för postförmedling samt utföra administrativa tjänster för företag inom samma koncern eller konsolideringsgrupp som kreditinstitutet.

## 21 §

### *Förhållandet mellan ett kvalificerat innehav och kapitalbasen*

Ett kreditinstitut får investera högst 15 procent av sin kapitalbas i sådana andra företags än kreditinstituts, finansiella institut eller tjänsteföretags aktier, andelar eller kapitallån, i vilka kreditinstitutet har ett kvalificerat innehav.

Ett kreditinstituts sammanlagda investeringar av det slag som avses i 1 mom. får inte överstiga 60 procent av dess kapitalbas.

Ett företag som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp får ensamt eller tillsammans med andra till konsolideringsgruppen hörande företag, i sådana i 1 mom. avsedda företags aktier, andelar eller kapitallån i vilka de till konsolideringsgruppen hörande företagen tillsammans har ett kvalificerat innehav, investera högst ett i 1 och 2 mom. angivet belopp av kreditinstitutets konsoliderade kapitalbas. Med avvikelse från 5 § skall vid tillämpningen av denna paragraf till kreditinstitutets konsolideringsgrupp utöver kreditinstitutet räknas endast sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i vilka kreditinstitutet har sådant bestämmande inflytande som avses i 5 § 2 mom. 1 punkten eller till vilka det står i ett sådant förhållande som avses i samma moments 2 eller 3 punkt.

Vid beräkningen av de investeringsbelopp som avses i 1—3 mom. skall såsom kreditinstitutets och de till dess konsolideringsgrupp hörande företagens investeringar beaktas också de i 5 b § 2 mom. avsedda finansiella institutens och tjänsteföretagens aktie- och andelsinnehav, beräknade så som anges i det nämnda momentet.

Vid beräkningen av de i 1—3 mom. angivna relationstalen beaktas inte aktier som kreditinstitutet eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har tecknat på basis av förbindelser i samband med en aktieemission som det ordnat, aktier i försäkringsbolag som avses i lagen om försäk-

ringsbolag (1062/1979) eller aktie- och andelsinnehav som är nödvändiga för sanering av affärsverksamheten hos kreditinstitutets kunder eller hos företag inom dess konsolideringsgrupp.

## 22 §

### *Begränsning som gäller innehav av fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar*

Ett kreditinstitut får i fastigheter samt i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar investera högst ett belopp som utgör 13 procent av dess balansomslutning. Kreditinstitutet får tillsammans med företag som hör till dess konsolideringsgrupp i fastigheter samt i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar investera högst ett belopp som utgör 13 procent av kreditinstitutets konsoliderade balansomslutning.

Med aktier och andelar som kreditinstitutet och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag äger i fastighetssammanslutningar jämfställs, när det i 1 mom. angivna relationstalet beräknas, de krediter som kreditinstitutet och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har beviljat fastighetssammanslutningen samt de garantier som institutet eller företaget har ställt för sammanslutningen, i samma förhållande som kreditinstitutets eller det till dess konsolideringsgrupp hörande företagens aktie- eller andelsinnehav i fastighetssammanslutningen utgör av den aktie- eller andelskapital. Vid beräkningen av det i 1 mom. angivna konsoliderade relationstalet inkluderas i detta inte krediter som beviljats en fastighetssammanslutning inom kreditinstitutets konsolideringsgrupp och inte heller garantier som har ställts för en sådan fastighetssammanslutning, ifall fastighetssammanslutningen sammanställs i den konsoliderade balansräkningen.

Vid beräkningen av det i 1 mom. angivna relationstalet beaktas inte sådana fastigheter och aktier eller andelar i en fastighetssammanslutning, vilka

1) kreditinstitutet eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har övertagit som säkerhet för en obetald fordran, eller vilka

2) har leasats i samband med finansieringsverksamhet och för vilka värdeminskningensrisken huvudsakligen har avtalats bli överförd på leasingtagaren.

Med avvikelse från 5 § skall vid tillämpningen av denna paragraf till kreditinstitutets konsolideringsgrupp utöver kreditinstitutet räknas endast sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i vilka kreditinstitutet har sådant bestämmande inflytande som avses i 5 § 2 mom. 1 punkten eller till vilka det står i ett sådant förhållande som avses i samma momens 2 eller 3 punkt. Kreditinstitutets i 1 mom. angivna konsoliderade balansräkning skall upprättas genom sammanställning av dessa företags balansräkningar, enligt vad som i bokföringslagen och i 39 § bestäms om koncernbokslut.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från de krav som anges i 1 mom.

24 a §

*Finansiering av förvärv och emottagande som pant av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer*

Ett kreditinstitut och ett till samma konsolideringsgrupp hörande företag får bevilja lån för förvärv av egna och sitt moderföretags aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av kreditinstitutets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel ställs för återbetalningen av lån som avses i föregående mening.

Om annat inte följer av 3 mom. får ett kreditinstitut och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag, utan hinder av 7 kap 1 § 1 mom. och 12 kap. 7 § 3 mom. lagen om aktiebolag samt 34 § 3 mom. lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv eller emottagande som pant av egna eller moderföretagets aktier och andelar, om dessa är sådana börs- eller marknadsvärdepapper som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen och om beviljandet av lånet eller emottagandet av panten hör till kreditinstitutets eller det till dess konsolideringsgrupp hörande företagets normala affärsverksamhet och lånet har beviljats eller panten tagits emot på sådana sedvanliga villkor som kreditinstitutet iakttar i sin verksamhet.

Ett kreditinstitut och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag får såsom pant ta emot egna och moderföretagets aktier och andelar högst till ett nominellt belopp som

motsvarar 10 procent av det långivande företagets eller, ifall aktier eller andelar i det långivande företagets moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

Denna paragrafs bestämmelser om egna och moderföretagets aktier och andelar skall på motsvarande sätt tillämpas på egna och av moderföretaget emitterade grundfundsandelar, placeringsandelar, kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga förbindelser som är efterställda emittentens övriga skulder.

4 kap.

### Bokslut, delårsrapport och revision

30 §

*Tillämpningsområdet för bestämmelserna om bokslut*

Ett kreditinstitutets bokslut och koncernbokslut skall upprättas och offentliggöras enligt detta kapitel och de med stöd därav meddelade föreskrifterna. På kreditinstitut tillämpas bokföringslagen till de delar som nedan inte bestäms annat. På kreditinstitut i aktiebolagsform tillämpas dessutom bokslutsbestämmelserna i lagen om aktiebolag och på andelsbanker bokslutsbestämmelserna i lagen om andelslag, till de delar som annat inte bestäms nedan. Genom finansministeriets beslut föreskrivs till vilka delar bokföringsförordningen skall tillämpas på kreditinstitut. På kreditinstitut tillämpas inte 11 kap. 13 § lagen om aktiebolag.

Vid upprättande av bokslut för kreditinstitut tillämpas inte 1 kap. 4 § 1 mom., 3 kap. 1 § 3 mom., 2 § 2 mom. och 6 §, 4 kap. 1 och 4 § samt 5 kap. 2 och 3 § och 6 § 1 mom. bokföringslagen, 11 kap. 1, 2, 6 a, 7 och 8 § och 9 § 7 mom. lagen om aktiebolag samt 79 § 2 och 3 mom., 79 a § och 79 b § 2 mom. lagen om andelslag.

Vid upprättande av koncernbokslut för kreditinstitut tillämpas inte 6 kap. 1 § 3 och 4 mom., 2 § 2 mom., 3 § 1 mom., 12 § 2 mom. och 18 § 1 mom. bokföringslagen, 11 kap. 10 § 1 mom. och 11 § lagen om aktiebolag samt 79 d § lagen om andelslag. Vid upprättande av koncernbokslut tillämpas 6 kap. 4 § 2 och 3 mom. bokföringslagen i den omfattning som de däri angivna beräkningsprinciperna och lagrummen med stöd

av 2 mom. skall tillämpas på kreditinstitut.

Vad som ovan i 1 och 2 mom. samt nedan i 31—38 § bestäms om kreditinstitutets bokslut skall på motsvarande sätt tillämpas på finländska holdingsammanslutningar som hör till ett kreditinstitutets konsolideringsgrupp samt på andra finländska finansiella institut som hör till konsolideringsgruppen. Vad som bestäms i ovan 3 mom. och nedan i 39 § skall på motsvarande sätt tillämpas på finländska holdingsammanslutningar.

Vad som bestäms i 3 kap. 9 och 11 § bokföringslagen, 11 kap. 14 § lagen om aktiebolag och 79 c § lagen om andelslag skall inte tillämpas på registrering eller annat offentlighöjande av ett kreditinstitutets eller en holdingsammanslutnings bokslut.

### 31 §

#### *Närmare stadganden, föreskrifter, anvisningar, utlåtanden och dispens*

Genom finansministeriets beslut meddelas föreskrifter om de scheman som skall iaktas vid upprättandet av ett kreditinstitutets och dess concerns resultaträkning och balansräkning samt om resultaträkningens och balansräkningens bilageuppgifter och verksamhetsberättelsen. I beslut skall i tillämpliga delar beaktas vad som i bokföringslagen och -förordningen samt i lagen om aktiebolag bestäms om bilageuppgifterna och verksamhetsberättelsen. Finansministeriet skall innan det utfärdar beslutet inhämta utlåtanden från finansinspektionen och bokföringsnämnden.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur bokslut och concernbokslut för kreditinstitut skall upprättas. Finansinspektionen kan genom sina föreskrifter begränsa rätten att som räkenskapsperiodens intäkter bokföra ränte- och hyresinkomster som grundar sig på sådana fordringar eller finansieringsleasingavtal, vilkas till betalning förfallna räntor, amorteringar eller hyror vid bokslutstidpunkten har varit obetalda i minst 90 dagar eller som till följd av gäldenärens konstaterade insolvens sannolikt inte kommer att betalas. Finansinspektionen skall innan den meddelar dessa föreskrifter inhämta utlåtanden från finansministeriet och bokföringsnämnden.

Finansinspektionen kan ge anvisningar och utlåtanden om hur de i detta kapitel, i finansministeriets beslut enligt 1 mom., i lagen om aktiebolag och i lagen om andelslag

ingående bokslutsbestämmelserna och -föreskrifterna samt om hur bokföringslagen, bokföringsförordningen och de med stöd av dessa givna ministeriebesluten skall tillämpas på kreditinstitut. Ifall en anvisning eller ett utlåtande är av betydelse för den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller förordningen, lagen om aktiebolag eller lagen om andelslag skall finansinspektionen, innan den ger anvisningen eller utlåtandet inhämta bokföringsnämndens utlåtande.

Finansinspektionen kan på ansökan av ett kreditinstitut av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 3 mom. angivna bestämmelserna och föreskrifterna i sådana fall som avses i bokföringsförordningen eller ifall undantaget behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av kreditinstitutets verksamhet och ekonomiska ställning. Ifall ett ärende är av betydelse för den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller -förordningen eller bokföringsbestämmelserna i lagen om aktiebolag eller lagen om andelslag, skall finansinspektionen innan den avgör ärendet inhämta bokföringsnämndens utlåtande om ansökan.

### 32 §

#### *Räkenskapsperiod*

Räkenskapsperioden är ett kalenderår. När affärsverksamheten inleds eller läggs ned får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än ett kalenderår, dock högst 18 månader.

### 33 §

#### *Bokslut*

Bokslut skall upprättas inom två månader efter räkenskapsperiodens utgång, om inte finansinspektionen på kreditinstitutets ansökan av något särskilt skäl beviljar undantag.

I bokslutet skall ingå resultaträkning och balansräkning för föregående räkenskapsperiod. Om specifikationerna till resultaträkningen och balansräkningen har ändrats under räkenskapsperioden, skall det föregående bokslutets uppgifter i mån av möjlighet rättas så att de kan jämföras med det senare bokslutet.

Styrelsen och verkställande direktören skall datera och underteckna bokslutet. Om en styrelsemedlem eller verkställande direk-

tören har anfört avvikande åsikt mot bokslutet, skall ett uttalande om detta på hans yrkande fogas till bokslutet.

Bokslutet skall lämnas till en revisor minst en månad före den ordinarie bolagsstämman eller ordinarie andelslagsstämman, principalmötet eller hypoteksföreningens stämma.

### 34 §

#### *Bokföring av transaktioner*

Avtal om förvärv eller överlåtelse av värdepapper, kursdifferenser vid förvärv och överlåtelse av valuta samt derivatkontrakt skall tas upp i balansräkningen enligt datum för ingående av avtalet eller derivatkontraktet.

### 35 §

#### *Bokföring av värdepapper*

Till bestående aktiva hänförs:

1) aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag samt av sådana företag emitterade konvertibla skuldebrev och teckningsrätter, ifall dessa är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder;

2) fordringsbevis som uppfyller av finansinspektionen närmare angivna villkor och som är avsedda att innehas till förfallodagen; samt

3) övriga värdepapper som uppfyller av finansinspektionen närmare angivna villkor och som är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder.

Andra värdepapper än sådana som avses i 1—3 punkterna hänförs till rörliga aktiva.

Värdepapper som avses i 1 mom. 2 punkten får före förfallodagen avyttras eller överföras till rörliga aktiva endast i sådana av finansinspektionen närmare angivna situationer som kreditinstitutet inte skäligen kunnat förutse när det förvärvade värdepapperen.

### 36 §

#### *Värdering av tillgångar och skulder*

I bokslutet antecknas:

1) fordringar, med undantag av sådana lånefordringar på koncern- och ägarintresseföretag som skall anses vara långfristiga investeringar, upptas till nominellt belopp,

likväl högst till det sannolika värdet;

2) sådana till rörliga aktiva hänförliga fordringsbevis, i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen angivna övriga värdepapper samt med dessa jämförliga utländska värdepapper som kreditinstitutet handlar med samt andra derivatkontrakt än sådana som har ingåtts i säkringssyfte, upptas till sannolikt överlåtelsepris;

3) andra än i 2 punkten avsedda, till rörliga aktiva hänförliga värdepapper upptas till beloppet av anskaffningsutgiften eller, om bokslutsdagens sannolika överlåtelsepris är lägre, till det sistnämnda beloppet;

4) till bestående aktiva hänförliga värdepapper, sådana lånefordringar på koncern- och ägarintresseföretag som skall anses vara långfristiga investeringar samt andra sådana långfristiga investeringar upptas till beloppet av anskaffningsutgiften eller, om bokslutsdagens sannolika överlåtelsepris är lägre, till det sistnämnda beloppet; samt

5) skulder upptas till nominellt belopp eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp vartill den stiger på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

Om en fordran eller skuld har betalats eller mottagits till ett högre eller lägre kapitalbelopp än dess nominella belopp, skall fordran eller skulden vid tillämpningen av 1 mom. 1 och 5 punkterna inte upptas till det nominella beloppet utan i stället till det kapitalbelopp som betalades eller mottogs när fordran eller skulden uppkom. Den mellan en sådan fordrans nominella belopp och anskaffningsutgift uppkomna differensen, vilken bokförts som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad, skall upptas som en ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för fordran. På motsvarande sätt skall den differens mellan en skulds nominella belopp och det vid skuldens uppkomst mottagna kapitalbeloppet, vilken bokförts som räkenskapsperiodens kostnad eller kostnadsminskning, i bokslutet upptas som en ökning eller en minskning av skuldens bokföringsvärde.

Som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad skall, utöver vad som bestäms i bokföringslagen, bokföras differensen mellan de i 1 mom. 2 punkten angivna värdepapperens sannolika överlåtelsepris vid bokslutstidpunkten och deras bokföringsvärde enligt det föregående bokslutet eller, om värdepapperen har förvärvats under räkenskapsperioden, anskaffningsutgiften. Ifall som effektiv säk-

ring mot värdeförändringar som berör värdepapper, skulder eller derivatkontrakt har ingåtts derivatkontrakt, emitterats skuldförbindelser eller förvärvats värdepapper, skall sådana i förhållande till varandra säkrande posters värdeförändringar inte upptas i resultaträkningen som räkenskapsperiodens intäkter eller kostnader.

Uppskrivning enligt 5 kap. 17 § bokföringslagen får ske endast med tillstånd av finansinspektionen.

### 37 §

#### *Poster i utländsk valuta*

Tillgångar, skulder och övriga förbindelser i utländsk valuta skall omräknas till finska mark enligt den kurs som Finlands Bank noterar på bokslutsdagen. Den i valuta angivna anskaffningsutgiften för materiella och immateriella nyttigheters och till bestående aktiva hänförliga aktier eller andelar får, då den inte är effektivt säkrad mot förändringar i växelkursen, omräknas till finska mark enligt den kurs som Finlands Bank noterar på anskaffningsdagen.

De kursdifferenser som uppkommer vid omräkning av valutaposter till finska mark upptas i resultaträkningen som räkenskapsperiodens intäkter eller kostnader.

### 38 §

#### *Bundet och fritt eget kapital*

Ett kreditinstituts egna kapital skall i balansräkningen indelas i bundet eget kapital och fritt eget kapital samt i kapitallån som upptas som en särskild post. Det bundna egna kapitalet består av aktie-, andels- eller grundkapitalet, tilläggsandelskapitalet, placeringsandelskapitalet, grundfonden, reservfonden, överkursfonden och uppskrivningsfonden. Övriga fonder hänförs till det fria egna kapitalet. Räkenskapsperiodens vinst och tidigare räkenskapsperioders vinst skall uppges särskilt, som tillägg till det fria egna kapitalet, medan räkenskapsperiodens förlust och tidigare räkenskapsperioders förlust skall uppges som en minskning av det fria egna kapitalet.

Till det egna kapitalet hänförs kapitallån, ifall det uppfyller följande villkor:

1) kapital, ränta och annan gottgörelse får betalas endast vid kreditinstitutets upplös-

ning och konkurs, efterställda alla andra skulder;

2) kapital får i övrigt återbetalas endast då det i kreditinstitutets och, ifall detta är ett moderföretag, då det i koncernens för den senast avslutade räkenskapsperioden fastställda balansräkning finns full täckning för det bundna kapitalet och de övriga icke utdelningsbara tillgångarna;

3) ränta och annan gottgörelse får betalas endast ifall det belopp som betalas ut får användas till vinstutdelning enligt kreditinstitutets och, ifall detta är koncernens moderföretag, enligt koncernens för den senast avslutade räkenskapsperioden fastställda balansräkning; samt

4) kapitalet upptas i balansräkningen som en särskild post av det egna kapitalet.

Kreditinstitutet eller ett till samma koncern som detta hörande företag får inte ställa säkerhet för betalning av lånekapital, ränta eller annan gottgörelse. Ränta och annan gottgörelse som betalas på kapitallån minskar det belopp som för den senast avslutade räkenskapsperioden får användas till vinstutdelning.

Avtal om kapitallån skall ingås skriftligen. Mot 2 mom., 1, 2 eller 3 punkten stridande ändringar i lånevillkoren är ogiltiga. På återbetalning av kapital, på betalning av ränta och annan gottgörelse i strid med 1 mom. samt på ställande av säkerhet enligt 3 mom. skall, när det gäller kapitallån som har emitterats av kreditinstitut i aktiebolagsform och andelslag, i tillämpliga delar iaktas 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag och 39 § lagen om andelslag.

Kapitallån har sinsemellan samma företrädare i förhållande till kreditinstitutets tillgångar, om inte annat har avtalats mellan kreditinstitutet och kapitallånets borgenärer.

### 39 §

#### *Koncernbokslut*

Dotter- och samföretag som inte är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag, skall enligt 6 kap. 13 § bokföringslagen sammanställas i koncernbokslutet.

En nyttighet som enligt ett finansieringsleasingavtal som avses i 6 kap. 18 § bokföringslagen har överförts till hyrestagaren skall i koncernbokslutet upptas som om den vore såld ifall koncernföretaget är hyresgivare och som om den vore köpt ifall koncern-



företaget är hyrestagare.

Finansinspektionen kan på ansökan av ett kreditinstitut bevilja dispens från kravet att upprätta koncernbokslut eller från kravet att sammanställa ett dotterföretag i koncernbokslutet, ifall detta är motiverat enligt 6 kap. 1 § 3 eller 4 mom. eller 3 § bokföringslagen och annat inte följer av 11 kap. 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag. Finansinspektionen kan, då detta enligt 6 kap. 3 § bokföringslagen är motiverat, på ansökan av kreditinstitutet bevilja dispens från kravet att sammanställa intresseföretags bokslut. Dotterföretag som avses i denna lags 5 § 4 mom. och intresseföretag som uppfyller motsvarande förutsättningar får emellertid utan finansinspektionens dispens lämnas utanför koncernbokslutet, ifall det enligt 6 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten bokföringslagen finns någon grund för detta. Också ett intresseföretag som är ett bostads- eller fastighetsaktiebolag får utan finansinspektionens dispens lämnas utanför koncernbokslutet, ifall det finns någon i 6 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten bokföringslagen angiven grund för detta.

Ett finländskt kreditinstituts eller en finländsk holdingsammanslutnings dotterföretag får utan finansinspektionens dispens lämnas utanför koncernbokslutet, ifall det föreligger i 6 kap. 1 § 4 mom. bokföringslagen angivna skäl för detta och annat inte följer av 11 kap. 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag.

#### 40 §

##### *Offentliggörande av bokslutet*

Kreditinstitut och holdingsammanslutningar skall anmäla bokslutet för registrering inom två månader efter att det fastställts. Till anmälan skall fogas en kopia av bokslutet jämte bilagor och av revisionsberättelsen, en styrelsemedlems eller verkställande direktörens skriftliga intyg om datum för fastställandet av bokslutet samt om bolagsstämmans eller andelsbankens stämmas, fullmäktiges, principalmötets eller hypoteksföreningens stämmas beslut om kreditinstitutets vinst eller förlust. Kreditinstitutet och den holdingsammanslutning som är koncernens moderföretag skall göra registreringsanmälan också om koncernbokslutet och koncernrevisionsberättelsen.

Ett kreditinstitut skall, när två veckor har förflutit efter att resultaträkningen och ba-

lansräkningen fastställts, hålla kopior av de i 1 mom. nämnda, senast fastställda handlingarna rörande kreditinstitutet samt den holdingsammanslutning eller det kreditinstitut som är dess moderföretag framlagda för allmänheten på sitt kontor. Holdingsammanslutningen skall dessutom hålla kopior av handlingarna framlagda på sitt huvudkontor. Var och en som ber om en kopia av de framlagda handlingarna skall ges en sådan inom två veckor.

Moderföretaget skall på begäran ge kopior av ett i 39 § angivet dotterföretags bokslut, ifall detta inte anmäls för registrering.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning har rätt att av andra än myndigheter uppbära avgifter för kopior, enligt motsvarande avgiftsgrunder som registermyndigheten tillämpar.

Som den registermyndighet som avses i 1 mom. verkar patent- och registerstyrelsen. Registermyndigheten övervakar iakttagandet av den i 1 mom. nämnda anmälningsskyldigheten. Ifall anmälningsskyldigheten försummas kan registermyndigheten ålägga den som enligt 32 § skall underteckna bokslutet att vid vite inkomma med anmälan inom föreskriven tid. I beslutet om föreläggande av vite får inte sökas ändring genom besvär.

I andelsbankslagen föreskrivs om skyldigheten för de till ett i 7 a § andelsbankslagen angivet centralinstitut hörande medlemskreditinstituten att hålla sammanslutningens sammanställda bokslut framlagt till påseende.

#### 41 §

##### *Delårsrapport*

En depositionsbank skall för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader upprätta en delårsrapport för antingen de sex första eller för de fyra eller åtta första månaderna. På delårsrapporterna skall i övrigt tillämpas vad som bestäms nedan i 2 och 3 mom. samt i 2 kap. 5 § 2—5 mom. värdepappersmarknadslagen. Angående delårsrapporterna för depositionsbanker på vilka tillämpas 2 kap. 5 § värdepappersmarknadslagen eller 11 kap. 12 § lagen om aktiebolag gäller dessutom vad som bestäms i dessa lagar, om annat inte följer av denna paragraf.

En depositionsbanks delårsrapport skall innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning el-

ler, ifall depositionsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och -balansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i skulderna och förbindelserna utanför balansräkningen samt i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. I delårsrapporten skall dessutom redogöras för bankens soliditet eller, ifall banken hör till en konsolideringsgrupp, för dess konsoliderade soliditet den sista dagen av rapportperioden och av de fem föregående rapportperioderna. Delårsrapportens uppgifter skall dessutom vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande period under den föregående räkenskapsperioden.

Delårsrapporten skall offentliggöras inom två månader efter utgången av rapportperioden. Offentliggörandet skall i tillämpliga delar ske i enlighet med 40 § 2 och 4 mom. samt med iakttagande av vad som på något annat ställe i lag bestäms om offentliggörande av delårsrapporter.

I andelsbankslagen föreskrivs om skyldigheten för ett i 7 a § andelsbankslagen angivet centralinstitut att upprätta och offentliggöra sammanslutningens delårsrapport.

Om en holdingsammanslutning är en depositionsbanks moderföretag skall på dess delårsrapporter tillämpas vad som föreskrivs ovan i 1—3 mom. På en depositionsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en delårsrapport skall inte tillämpas vad som bestäms ovan i denna paragraf, om inte annat bestäms på något annat ställe i lag.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och utlåtanden om upprättande av delårsrapporter samt av särskilda skäl för viss tid bevilja dispens från bestämmelserna i denna paragraf, ifall detta inte leder till att investerarnas eller deponenternas ställning äventyras. I fråga om föreskrifterna, anvisningarna, utlåtandena och dispenserna skall i tillämpliga delar iaktas 31 § 2—4 mom. På delårsrapporter som avses i denna paragraf skall inte tillämpas 2 kap. 11 § 3 mom. värdepappersmarknadslagen. I delårsrapporten skall nämnas om dispens har beviljats.

## 42 §

*Tillämpning av bestämmelserna om revision och revisorer*

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (936/1994) och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom lagen om aktiebolag, och när det gäller andelsbanker dessutom lagen om andelslag (247/1954), om inte nedan bestäms annat.

På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 24 § 2 mom. revisionslagen. En revisor skall emellertid underrätta finansinspektionen om kredit som han fått av kreditinstitutet eller av ett till samma koncern eller konsolideringsgrupp hörande företag samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för honom.

## 43 §

*Revisorernas behörighet*

Till revisor för ett kreditinstitut får väljas endast en sådan godkänd revisor som avses i 2 § 2) punkten revisionslagen. Minst en revisor skall uppfylla kraven i 4 § revisionslagen eller vara en sådan revisionsammanslutning som avses i 5 § revisionslagen.

## 44 §

*Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare*

Finansinspektionen skall för kreditinstitut förordna en revisor enligt 27 § revisionslagen och 10 kap. 1 § 4 mom. lagen om aktiebolag samt om särskild granskning och granskare enligt 10 kap. 14 § lagen om aktiebolag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskning och granskare i de ovan angivna fallen skall i övrigt tillämpas revisionslagen och lagen om aktiebolag. Finansinspektionen skall dessutom förordna en behörig revisor för kreditinstitut som saknar en revisor som uppfyller de i 43 § angivna kraven.

## 67 §

*Kassareserv*

-----  
Till en depositionsbanks kassaresen hör följande:  
-----

4) fordringsbevis som emitterats av sådana offentliga sammanslutningar och kreditinstitut som avses i 76 § 1 mom. I gruppen 2—4 punkterna och i II gruppen 1 punkten samt övriga av finansinspektionen godkända och offentligt noterade fordringsbevis som har hänförs till rörliga aktiva, med undantag av fordringsbevis som är efterställda emittentens övriga skulder.

-----  
Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de poster som ingår i den i 2 mom. nämnda kassareserven samt om rapportering av relationstalet till finansinspektionen.

## 68 §

*Generalklausul om riskkontroll*

Ett kreditinstitut och till dess konsolideringsgrupp hörande företag får inte i sin verksamhet ta så stora risker att kreditinstitutets soliditet eller konsoliderade soliditet utsätts för väsentlig fara. Kreditinstitutet och de till dess konsolideringsgrupp hörande företagen skall ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern övervakning och tillräckliga riskkontrollsystem.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de krav som ställs på de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystem och på den interna kontrollen.

## 69 §

*Kundrisker och riskrapportering*

Med ett kreditinstituts kundrisker avses i denna lag summan av de i 76 § angivna fordringar och investeringar som hänför sig till en och samma fysiska eller juridiska person eller till en fysisk eller juridisk person som tillsammans med denna utgör en väsentlig ekonomisk intressegemenskap samt i 77 § angivna förbindelser utanför balansräkningen.

I ett kreditinstituts kundrisker ingår emel-

lertid inte

1) poster som hänförs till 76 § I gruppen, om inte gruppindelningen uteslutande baserar sig på sådan garanti som avses i I gruppen 6 punkten,

2) sådana till 76 § II gruppen 1 och 2 punkterna hänförliga poster vilkas återstående löptid är högst ett år, om inte gruppindelningen uteslutande baserar sig på garanti som avses i II gruppen 1 och 2 punkterna,

3) sådana fordringar, investeringar eller förbindelser utanför balansräkningen som avses i 1 mom. och hänför sig till ett till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet hörande kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag. Vad som i 3 punkten bestäms om kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som hör till en och samma konsolideringsgrupp skall vid beräkningen av de kundrisker som är förenade med ett medlemskreditinstitut till en i 7 a § andelsbankslagen avsedd sammanslutnings centralinstitut tillämpas på sådana sammanslutningar som avses i 7 a § 1 mom. andelsbankslagen samt på sådana under deras gemensamma bestämmande inflytande stående sammanslutningar som sammanställs vid beräkningen av kundriskerna.

Med stor kundrisk avses i denna lag kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets kapitalbas.

Ett kreditinstitut skall inrapportera sina stora kundrisker till finansinspektionen minst fyra gånger om året.

Finansinspektionen meddelar, för att uppfylla kraven i rådets direktiv 91/121/EEG om övervakning och kontroll av kreditinstituts stora exponeringar och 92/30/EEG om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut, närmare föreskrifter om rapportering till finansinspektionen av sådana uppgifter som avses i denna paragraf och 71 § samt om beräkning av de relationstal som avses i 70 och 71 §.

## 70 §

*Begränsningar av kundriskerna*

-----  
Om ett kreditinstituts kundrisker eller sammanlagda stora kundrisker överskrider den i 1 eller 2 mom. angivna gränsen, skall kreditinstitutet utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen samt vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade

med kundriskerna. Finansinspektionen skall bestämma en tid inom vilken kreditinstitutet skall uppfylla de i 1 eller 2 mom. angivna kraven, eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets koncession.

## 71 §

*Konsoliderade kundrisker*

En holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut som är moderföretag i en konsolideringsgrupp skall i enlighet med 69 § inrapportera kreditinstitutets konsoliderade stora kundrisker.

I fråga om förhållandet mellan de konsoliderade kundriskerna och den konsoliderade kapitalbasen gäller på motsvarande sätt 70 §.

Vid beräkningen av de konsoliderade kundriskerna skall de kundrisker som är förenade med sådana samföretag som avses i bokföringslagen beaktas i samma förhållande som vid sammanställningen av samföretagets balansräkning med kreditinstitutets eller holdingsammanslutningens koncernbalans. Ett samföretag kan i detta avseende lämnas obeaktat, varvid i tillämpliga delar iakttas vad som i 5 § 4 mom. bestäms om en konsolideringsgrupps dotterföretag.

Om en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut som avses i 1 mom. är dotterföretag till en finländsk holdingsammanslutning eller ett finländskt kreditinstitut, skall 1 och 2 mom. inte tillämpas.

## 72 §

*Kapitalbasens och den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp*

För trygghet av kreditinstitutets soliditet och konsoliderade soliditet skall beloppet av dess kapitalbas och konsoliderade kapitalbas i förhållande till de risker som är förenade med dess tillgångar och förbindelser utanför balansräkningen samt i förhållande till de konsoliderade tillgångarna och de konsoliderade förbindelserna utanför balansräkningen, vara minst så stort som anges i detta kapitel.

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas, vid täckningen av kapitalkravet på grund av de risker som avses i 78 a § och kundriskerna i sådana poster som ingår i handelslagret, dessutom de i 74 a § angivna tillgångarna.

## 73 §

*Primär kapitalbas*

Till ett kreditinstituts kapitalbas räknas den primära kapitalbasen, som består av

- 1) aktiekapitalet, andels- och tilläggsandelsskapitalet samt grundkapitalet,
- 2) placeringsandelsskapitalet och grundfonden,
- 3) de medel som finns på aktie-, placeringsandels- och grundfondskonton,
- 4) kapitallån som avses i 38 § 2 mom.,
- 5) reservfonden och överkursfonden,
- 6) fonder under fritt eget kapital och oanvända vinstmedel,
- 7) allmän förlustreservering,
- 8) under räkenskapsperioden influen vinst, om denna är baserad på en delårsresultaträkning som enligt en revisors utlåtande är upprättad enligt de bestämmelser och föreskrifter som gäller bokföring och bokslut, samt

9) övriga av finansinspektionen godkända poster som kan jämföras med dem som nämns ovan.

Till de poster som avses i 1 mom. 1—4 punkterna får inte räknas poster vilkas kapital inte har inbetalts till kreditinstitutet och inte heller poster som medför kumulativ rätt till dividend, ränta eller annan gottgörelse. Innan de poster som avses i 1 mom. inräknas i den primära kapitalbasen skall avdrag göras för den skatt som eventuellt hänför sig till dem enligt kreditinstitutets skattesats.

Till de poster som avses i 1 mom. 1—4 punkterna får inte räknas kapital-, dividend-, ränte- eller andra gottgörelseposter för vilkas betalning säkerhet har ställts av

- 1) kreditinstitutet självt eller av en till samma koncern eller konsolideringsgrupp hörande sammanslutning,
- 2) en sammanslutning som med stöd av lag eller avtal ansvarar för kreditinstitutets skulder eller en sammanslutning som står under en sådan sammanslutnings bestämmande inflytande så som avses i 5 § 2 mom. 1 punkten eller i ett sådant förhållande till den som avses i samma mom. 2 eller 3 punkt, eller av

3) en sammanslutning av vars röstetal sammanslutningar som avses i 2 punkten tillsammans innehar över hälften eller en sammanslutning i vilken en sådan sammanslutning har bestämmande inflytande enligt 5 § 2 mom. 1 punkten eller till vilken den står

i ett sådant förhållande som avses i samma moments 2 eller 3 punkt.

## 74 §

*Supplementär kapitalbas*

Till ett kreditinstituts kapitalbas räknas den supplementära kapitalbasen, som består av

- 1) uppskrivningsfonden,
- 2) skuldförbindelser som emitterats på obestämd tid, under de förutsättningar som anges i 2 mom. och av
- 3) minst femåriga debenturer och med dem jämförbara förbindelser, under de förutsättningar som anges i 3 mom.

Skuldförbindelser som avses i 1 mom. 2 punkten får hänföras till den supplementära kapitalbasen om de uppfyller följande villkor:

1) deras kapital återbetalas endast ifall finansinspektionen på ansökan av emittenten tillåter det,

2) betalningen av ränta på dem kan enligt avtalsvillkoren uppskjutas med hänvisning till kreditinstitutets ekonomiska ställning,

3) deras kapital kan användas för täckning av förluster medan kreditinstitutet bedriver verksamhet eller de kan annars jämsättas med eget kapital vid bedömningen av skyldigheten att försätta kreditinstitutet i likvidation,

4) de är efterställda kreditinstitutets övriga skulder,

5) kreditinstitutet eller något annat sådant företag som avses i 73 § 3 mom. har inte ställt säkerhet för betalningen av kapital, ränta eller annan gottgörelse,

6) deras kapital har betalats till kreditinstitutet.

Skuldförbindelser som avses i 1 mom. 3 punkten får räknas till den supplementära kapitalbasen om de uppfyller de ovan i 2 mom. 4—6 punkterna angivna förutsättningar och de får återbetalas tidigast fem år efter att de emitterats, om inte finansinspektionen beviljar tillstånd till förtida återbetalning. Sådana skuldförbindelser får emellertid under de fem sista åren före förfallodagen beaktas högst till det belopp som erhålls genom att från det föregående år beaktade beloppet dras av en femtedel av förbindelsens ursprungliga belopp.

Av de poster som avses i 1 mom. får till kapitalbasen räknas högst ett belopp som

motsvarar summan av de poster som avses i 73 §. Av de poster som avses i 1 mom. 3 punkten får emellertid till kapitalbasen räknas högst hälften av det belopp som motsvarar summan av de poster som avses i 73 §.

## 74 a §

*Övrig kapitalbas*

Vid beräkningen av det kapitalkrav som avses i 78 a § och den övre gräns för de stora kundrisker som avses i 78 c § 2 mom. får till kapitalbasen, utöver vad som bestäms i 73 och 74 §, räknas:

1) handelslagrets nettointäkter, till den del dessa inte räknas till den primära kapitalbasen enligt 73 §;

2) debenturer och med dem jämförbara förbindelser vilka uppfyller de krav som anges i 74 § 2 mom. 4—6 punkterna och vilka får återbetalas tidigast två år efter att de emitterats, om inte finansinspektionen beviljar tillstånd till förtida återbetalning, samt vilkas återbetalning enligt avtalsvillkoren kan uppskjutas ifall en återbetalning av kapitalet skulle leda till att det i 78 a § angivna lägsta kapitalkravet underskrids; samt

3) sådana i 74 § 1 mom. 2 punkten angivna förbindelser som inte med stöd av 74 § 4 mom. kan räknas till den supplementära kapitalbasen.

## 75 §

*Avdragsposter*

Från det sammanlagda beloppet av kreditinstitutets primära och supplementära kapitalbas skall avdras:

1) aktier, andelar och kapitallån i sådana kreditinstitut och finansiella institut av vars samtliga aktier eller andelar kreditinstitutet äger över 10 procent;

2) andra än i 1 punkten avsedda kreditinstituts och finansiella instituts aktier, andelar och kapitallån till den del dessa sammanlagt, inklusive de poster som avses i 4 punkten, överstiger 10 procent av kreditinstitutets kapitalbas före de avdrag som skall göras från den sammanlagda primära och supplementära kapitalbasen;

3) sådana försäkringsanstalters aktier, andelar och kapitallån av vars samtliga aktier

eller andelar kreditinstitutet äger över 10 procent, samt

4) lånefordringar på depositionsbankers säkerhetsfonder, till den del de tillsammans med de poster som avses i 2 punkten överstiger det belopp som avses i 2 punkten.

Vid beräkningen av de avdrag som avses i 2 mom. 1—3 punkterna skall med aktier, andelar och kapitallån jämföras sådana fordringar på företaget vilka är efterställda gäldenärens övriga skulder. Vid beräkningen av avdrag enligt 1 punkten anses kreditinstitutets innehav omfatta också av sådana finansiella institut och tjänsteföretag som avses i 5 b § 2 mom. ägda aktier, andelar, kapitallån och därmed jämförbara fordringar, räknade på det sätt som avses i det nämnda momentet. Vid beräkningen av sådana avdrag som avses ovan i detta moment beaktas inte investeringar i sammanslutningar inom samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet.

Med finansinspektionens tillstånd får ett avdrag enligt 2 mom. lämnas ogjord då en investering som avses i 2 mom. är nödvändig i samband med saneringen av ett annat kreditinstituts eller finansiellt instituts eller en försäkringsanstalts affärsverksamhet eller då det finansiella institutets huvudsakliga verksamhet går ut på att äga aktier eller andelar i andra företag än kreditinstitut eller finansiella institut och det finansiella institutet inte hör till något annat kreditinstitut eller värdepappersföretags konsolideringsgrupp.

Vad som ovan i denna paragraf bestäms om det till en konsolideringsgrupp hörande sammanslutningarna, skall vid beräkningen av ett till en sammanslutning som avses i 7 a § andelsbankslagen hörande medlemskreditinstituts soliditet tillämpas på sammanslutningar som avses i 7 a § 1 mom. andelsbankslagen samt på sådana under deras gemensamma bestämmande inflytande stående sammanslutningar som sammanställs vid beräkningen av soliditeten av andelsbankernas sammanslutning.

#### 76 §

##### *Riskgruppering av tillgångarna*

Ett kreditinstituts tillgångar skall vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstale grupperas som följer:

I gruppen

3) fordringar hos finska kommuner, samkommuner och församlingar, Kommunernas garanticentral, den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstygare (202/1964) avsedda kommunala pensionsanstalten samt landskapet Åland och av dem garanterade fordringar,

#### II gruppen

7) fordringar hos värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag och hos utländska värdepappersföretag vilka övervakas i motsvarighet till lagen om värdepappersföretag samt fordringar som dessa har garanterat och likaså fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper emitterade av ett sådant värdepappersföretag,

8) fordringar hos optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), hos fondbörser som avses i värdepappersmarknadslagen och hos den värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) samt hos utländska optionsföretag, fondbörser och clearingorganisationer som är reglerade på motsvarande sätt och övervakas i motsvarighet till de ovan nämnda lagarna och likaså fordringar som sådana sammanslutningar har garanterat samt fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som har emitterats av sådana sammanslutningar.

#### 77 §

##### *Förbindelser utanför balansräkningen*

Ett kreditinstituts garantiförbindelser och andra förbindelser utanför balansräkningen skall vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstale beaktas genom att deras enligt rådets direktiv 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut uträknade kreditmotvärde multipliceras med ett tal som bestäms enligt 76 och 78 §.

#### 78 §

##### *Kapitalkrav för täckning av kreditrisker*

Kreditinstitutets kapitalbas skall utgöra minst 8 procent av de till 76 § II—IV grupperna hänförliga tillgångarnas samt de i 77 § angivna förbindelsernas och derivatkon-

traktens sammanlagda belopp, så räknat att av II gruppens poster beaktas 20 procent, av III gruppens poster 50 procent och av IV gruppens poster 100 procent av dessas bokföringsvärde eller i enlighet med 77 § bestämda värde.

## 78 a §

*Kapitalkrav för täckning av positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursrisker*

Kreditinstitutet skall utöver vad som bestäms ovan i detta kapitel ha minst en kapitalbas som täcker följande risker i samband med handelslagret:

- 1) den risk som orsakas av den allmänna utvecklingen på marknaden (allmän risk),
- 2) den risk som orsakas av omständigheter hänförliga till den som har utfärdat ett instrument eller, i fråga om derivatinstrument, den som har utfärdat det underliggande instrumentet (specifik risk),
- 3) den risk som orsakas av teckningsförbindelser (övrig positionsrisk),
- 4) den risk som orsakas av icke avvecklade transaktioner (avvecklingsrisk), samt
- 5) den risk som orsakas av en motparts insolvens (motpartsrisk).

Kreditinstitutet skall utöver vad som bestäms i 1 mom. ha en kapitalbas som täcker hela den valutakursrisk som är förenad med verksamheten samt risker som kan jämföras med dem som nämns i 1 mom.

Det kapitalkrav som avses i 1 och 2 mom. skall beräknas i enlighet med rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut.

## 78 c §

*Undantag som orsakas av handelslagret*

Finansinspektionen kan på ansökan av kreditinstitutet bevilja tillstånd att hänföra de i handelslagret ingående posterna till de tillgångar som avses i 76 §, varvid på kreditinstitutet inte tillämpas 78 a § 1 mom. Efter att kreditinstitutet beviljats sådant tillstånd skall kundriskerna beräknas också med avseende på posterna i handelslagret enligt 69 § 2 mom., utan tillämpning av vad som anges ovan i 2 mom.

## 79 §

*Konsoliderad kapitalbas*

Som konsoliderad primär kapitalbas beaktas kreditinstitutets eller, om en holdingsammanslutning är moderföretag i kreditinstitutets konsolideringsgrupp, holdingsammanslutningens

- 1) i koncernbalansen upptagna poster som avses i 73 §,
- 2) koncernreserv enligt koncernbalansen, samt dess
- 3) i koncernbalansen upptagna minoritetsandel av koncernens egna kapital.

Från den konsoliderade primära kapitalbasen skall dras av affärsvärdet enligt koncernbalansen. Som konsoliderad supplementär kapitalbas skall beaktas de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 74 § och som övrig kapitalbas de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 74 a §. Från den sammanlagda konsoliderade primära och supplementära kapitalbasen skall dras av de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 75 §.

Om det till konsolideringsgruppen hör i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag som inte har upptagits i koncernbokslutet som dotterföretag, skall de i 1 mom. avsedda posterna räknas på den konsoliderade balansräkningen, i vilken utöver koncernföretagen har sammanställts i 5 § 2 mom. avsedda företag, i tillämpliga delar med iakttagande av bestämmelserna om hur kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag sammanställs i koncernbokslut.

## 79 a §

*Den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp*

Om ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning är moderföretag i en konsolideringsgrupp skall kreditinstitutet utöver det minimikravet som gäller kreditinstitutets kapitalbas uppfylla det i detta kapitel angivna minimikravet på den konsoliderade kapitalbasen.

Vid beräkningen av det i 78 § samt i 78 a § 1 mom. 4 och 5 punkterna angivna

kravet på den konsoliderade kapitalbasen skall såsom konsoliderade tillgångar, skulder och förbindelser utanför balansräkningen beaktas de i koncernbokslutet upptagna tillgångarna och skulderna samt det sammanlagda beloppet av de förbindelser som koncernföretagen givit, från vilket avdragits förbindelserna till övriga koncernföretag.

Om det till konsolideringsgruppen hör i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag som inte har upptagits i koncernbokslutet som dotterföretag, skall de i 2 mom. avsedda tillgångarna och skulderna räknas på den konsoliderade balansräkningen, i vilken utöver koncernföretagen har sammanställts i 5 § 2 mom. avsedda företag, i tillämpliga delar med iakttagande av bestämmelserna om sammanställning av kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i koncernbokslut. Som konsoliderade förbindelser utanför balansräkningen skall beaktas det sammanlagda beloppet av de till konsolideringsgruppen hörande företagens förbindelser, från vilket har avdragits de till övriga företag inom konsolideringsgruppen givna förbindelserna.

Vid beräkningen av det i 78 a § 1 mom. 1—3 punkterna och 2 mom. angivna kravet på den konsoliderade kapitalbasen skall de till konsolideringsgruppen hörande företagens risker sammanräknas på det sätt som finansinspektionen närmare föreskriver.

Om ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning som avses i 1 mom. är dotterföretag inom ett annat finländskt kreditinstituts konsolideringsgrupp, skall på institutet eller sammanslutningen inte tillämpas 1 mom.

Vid beräkningen av den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp får sådana samföretag som avses i bokföringslagen lämnas obeaktade, i tillämpliga delar med iakttagande av vad som i 5 § 4 mom. bestäms om dotterföretagen inom en konsolideringsgrupp.

## 80 §

### *Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen*

Om kreditinstitutets kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det minimibelopp som stadgas i denna lag skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen

utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall bestämma en tid inom vilken kapitalkravet och det konsoliderade kapitalkravet skall vara uppfyllt eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets koncession.

## 81 §

### *Soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstmedel*

Om kreditinstitutets kapitalbas underskrider den i denna lag angivna gränsen får kreditinstitutet inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet och inte heller använda vinstmedel för inlösning eller annat förvärv av egna aktier, om inte finansinspektionen av något särskilt skäl beviljar undantag för en viss tid. Om kreditinstitutets konsoliderade kapitalbas underskrider den i denna lag angivna gränsen får kreditinstitutet och till dess konsolideringsgrupp hörande företag inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet och inte heller använda vinstmedel för inlösning eller annat förvärv av egna aktier, om inte finansinspektionen av något särskilt skäl beviljar undantag för en viss tid.

I fråga om den rätt till utdelning som tillkommer aktieägarna i andra finansiella institut i aktiebolagsform än värdepappersföretag gäller, utan hinder av 1 mom., 12 kap. 4 § 2 och 3 mom lagen om aktiebolag.

## 81 a §

### *Närmare föreskrifter*

Finansinspektionen meddelar sådana närmare föreskrifter om tillämpningen av detta kapitel som förutsätts i rådets direktiv 89/299/EEG om kapitalbasen i kreditinstitut, 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut, 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut samt 92/30/EEG om gruppbaseerad tillsyn över kreditinstitut.

## 12 kap.

### *Särskilda stadganden*



## 94 §

*Tystnadsplikt*

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ inom ett kreditinstitut, inom ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företag eller inom en kreditinstitutssammanslutning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon av kreditinstitutets kunder eller hos kunder till kreditinstitutets konsolideringsgrupp tillhörande finansiella institut eller hos någon annan person med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den för vilken tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke till att saken röjs. Uppgifter som skall hållas hemliga får inte heller lämnas till bolagsstämma, principalmöte, andelslagsstämma eller fullmäktige eller till en hypoteksförenings stämma eller till aktieinnehavare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande företag är skyldiga att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

Kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande företag har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp, om medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda har tystnadsplikt enligt 1 mom. eller motsvarande tystnadsplikt.

## 94 b §

*Utlämnande av upplysningar för forskningsändamål*

En handling som innehåller upplysningar av det slag som avses i 94 § får utlämnas för vetenskaplig forskning när minst 60 år har förflutit från dess tillkomst och om mottagaren skriftligen förbinder sig att inte utnyttja handlingen för att skada eller förringa vederbörande eller hans närstående eller för

att kränka de övriga intressen som sekretessen skall skydda.

## 97 b §

*Vinstutdelning och annan användning av tillgångarna*

På kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande finansiella institut tillämpas inte 12 kap. 7 § lagen om aktiebolag. I 24 a § ingår särskilda bestämmelser om lånefinansiering för förvärv av egna aktier eller aktier i moderföretaget.

## 97 c §

*Skadeståndsskyldighet*

Ett kreditinstituts stiftare, medlemmarna av förvaltningsrådet, styrelsen eller direktionen, verkställande direktören, fullmäktige och medlemmarna i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag är skyldiga att ersätta skada som de i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat kreditinstitutet. Detsamma gäller skada som genom överträdelse av lagen om aktiebolag, lagen om andelslag, affärsbankslagen, sparbankslagen, andelsbankslagen, lagen om hypoteksföreningar (936/1978), denna lag, eller stadganden och föreskrifter, som har utgivits på grund av denna lag, eller genom överträdelse av kreditinstitutets bolagsordning eller stadgar har åsamkats aktieägare, medlemmar, innehavare av placeringsandelar eller grundfondsbevis eller andra.

En av förvaltningsrådet eller styrelsen utsedd granskare är under de förutsättningar som anges i 1 mom. ersättningsskyldig både för skada som han själv har orsakat och för skada som hans biträde har orsakat uppsåtligen eller av vårdslöshet. Bestämmelser om revisorers skadeståndsansvar finns i revisionslagen (936/1994).

Ett kreditinstituts aktieägare, en sparbanks principaler och en andelsbanks medlemmar eller fullmäktige är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av de författningar, den bolagsordning eller de stadgar som avses i 1 mom. uppsåtligen eller av grov vårdslöshet har orsakat kreditinstitutet, aktieägare, medlemmar, innehavare av placeringsandelar eller grundfondsbevis eller andra.

Angående jämkning av skadestånd samt

fördelning av skadeståndsansvar mellan två eller flera ersättningsskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/1974).

I affärsbankslagen (1269/1990), sparbankslagen (1270/1990 och andelsbankslagen bestäms om väckande av skadeståndstalan för en affärsbanks, sparbanks eller andelsbanks räkning.

#### 100 c §

##### *Kreditinstituts bokföringsförseelse*

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 4 kap., finansministeriets beslut eller föreskrifter som finansinspektionen har meddelat med stöd därav,

2) bryter mot vad som i 40 § bestäms om anmälan av bokslut för registrering eller framläggande av bokslut,

3) bryter mot vad som i 41 § bestäms om upprättande av delårsrapport eller

4) bryter mot bestämmelserna om slutredovisning över ett kreditinstituts fusion, delning eller likvidation

skall, om inte gärningen enligt 30 kap. 9 eller 10 § strafflagen skall bestraffas som ett bokföringsbrott eller som ett bokföringsbrott av oaktsamhet eller om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans, för kreditinstituts bokföringsförseelse dömas till böter.

#### 100 d §

##### *Brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel*

Den som uppsåtligen

1) bryter mot bestämmelserna om återbetalning av kapitallån, betalning av ränta eller annan gottgörelse eller ställande av säkerhet,

2) utbetalar kreditinstitutets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel i strid med denna lag, lagen om aktiebolag, lagen om andelslag, affärsbankslagen, andelsbankslagen, sparbankslagen eller

lagen om hypoteksföreningar (936/1978),

3) i strid med 24 a § beviljar lån, ställer säkerhet eller som pant tar emot egna eller moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara förbindelser,

skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för den inte föreskrivs på något annat ställe i lag, för brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

1. Denna lag träder i kraft den 199 .

2. Utan hinder av 36 § 1 mom. 2) punkten får däri angivna värdepapper och derivatkontrakt under den räkenskapsperiod då denna lag träder i kraft samt under de två följande räkenskapsperioderna upptas i bokslutet så som föreskrivs i 36 § 1 mom. 3) punkten.

3. På kapitalbevis som har emitterats före denna lags ikraftträdande skall utan hinder av denna lag tillämpas vad som har föreskrivits om dem i samband med emissionen. Till kapitalbasen får emellertid inte räknas kapitalbevis ifall efter denna lags ikraftträdande enligt 73 § 3 mom. har ställts säkerhet för betalningen av dessas kapital eller ränta, dividend eller annan gottgörelse.

4. Den som väljs till revisor för ett kreditinstitut skall uppfylla de i 43 § angivna behörighetsvillkoren senast vid den ordinarie bolagsstämma, det principalmöte eller hypoteksföreningsmöte som följer efter denna lags ikraftträdande. Denna lags bestämmelser om revision skall för första gången tillämpas vid revisionen av den räkenskapsperiods bokföring och bokslut samt förvaltning, för vilken en revisor som uppfyller i 43 § angivna behörighetsvillkor enligt vad som anförs ovan senast skall väljas.

5. De upphävda 109—111 § skall tillämpas på masskuldebrev, vilka har emitterats före denna lags ikraftträdande eller under de två år som följer efter ikraftträdandet samt på de säkerheter som ställts för sådana masskuldebrevslån.

## 2.

**Lag****om ändring av affärsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/1990) 7 § 2 mom., 13 §, 16 § 1 mom., 18, 60—63 och 66 §,  
 av dessa lagrum 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1609/1993 och 1684/1995, 16 § 1 mom. sådan den lyder i lag 931/1992, 18 § sådan den lyder i den sistnämnda lagen och 66 § i lag 573/1996, samt  
*ändras* 64 och 65 § som följer:

## 64 §

Om skadeståndsskyldighet för en affärsbanks stiftare och aktieägare, medlemmarna av dess förvaltningsråd och direktion, verkställande direktören samt granskare som utsetts av förvaltningsrådet föreskrivs i kreditinstitutslagen (1607/1993) och om skadeståndsskyldighet för revisorerna i revisionslagen (936/1994). Om väckande av skadeståndstalan för en affärsbanks räkning gäller 15 kap. 5—7 § lagen om aktiebolag.

Utän hinder av 15 kap. 5 och 6 § lagen om aktiebolag har finansinspektionen rätt att väcka skadeståndstalan för en affärsbanks räkning mot en person eller sammanslutning

som avses i 97 a § kreditinstitutslagen, om finansinspektionen anser att deponenternas intresse kräver det.

## 65 §

Den som grovt försummar att fullgöra en skyldighet som enligt 27—30, 33 och 34 § åligger direktionen skall för *brott mot bestämmelserna om affärsbanks likvidation* dömas till böter, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs i någon annan lag.

Denna lag träder i kraft den 199 .

## 3.

**Lag****om ändring av sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i sparbankslagen av den 28 december 1990 (1270/1990) 20 § 3 mom., 57 och 127—130 §, 135 § 1 mom. samt 136 § 2 och 5 punkterna,  
 av dessa lagrum 57 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1610/1993 och 1685/1995 och 135 § 1 mom. sådant det lyder i lag 601/1995,  
*ändras* 20 § 2 och 4 mom., 38 § 3 mom. 40 § 2 och 5 mom., 131 § 1 mom., 133 och 134 §,  
 av dessa lagrum 40 § 5 mom. sådan den lyder i lag 1610/1993 samt  
*fogas* till 131 § ett nytt 1 mom., varvid det ändrade 1 mom. och nuvarande 2 och 3 mom. blir 2—4 mom., som följer:

## 20 §

En sparbank eller dess dotterföretag får inte mot vederlag förvärva en annan sparbanks grundfundsandelar eller egna eller moderbankens grundfundsandelar. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

Vad som sägs i 2 mom. och i 24 a § kreditinstitutslagen (1607/1993) utgör inte hinder för att en sparbank, då denna enligt 81 § genom fusion övertar ett aktiebolag, förvärvar eller som pant tar emot en grundfundsandel som tillhör aktiebolaget, att banken

löser in en grundfundsandel enligt 80 § 1 mom. eller att den på auktion ropar in en för sparbankens fordran utmätt grundfundsandel. En av sparbanken förvärvad grundfundsandel skall säljas så snart detta kan ske utan förlust, om den inte har dragits in genom nedsättning av grundfonden. En grundfundsandel som har förvärvats i samband med övertagande av ett aktiebolag eller i enlighet med 80 § skall dock säljas inom två år efter förvärvet.

### 38 §

Nedsättning av grundkapitalet och grundfonden skall anmälas för registrering inom fyra månader efter nedsättningsbeslutet. Grundkapitalet och grundfonden anses nedsatta då registreringen har skett. Har registreringsanmälan inte gjorts inom stadgad tid eller har registrering vägrats, förfaller beslutet. Likaså förfaller ett sådant beslut om ändring av stadgarna som förutsätter att grundkapitalet eller grundfonden nedsätts.

### 40 §

Som vinstandel kan utdelas endast sådan vinst och sådant annat fritt eget kapital som har uppkommit efter att grundfonden inrättades, efter avdrag av ett belopp motsvarande de i balansräkningen aktiverade utgifterna för sparbankens bildande och ett belopp motsvarande anskaffningsutgiften för de grundfundsbevis som banken innehar. I 38 § kreditinstitutslagen föreskrivs om sådan begränsning av vinstutdelningen som följer av ränta och annan gottgörelse som skall betalas för kapitallån och i 81 § kreditinstitutslagen om soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstutdelningen.

En sparbank som är moderföretag i en koncern får inte, det oaktat att vinstutdelning enligt 1—3 mom. vore tillåten, som vinst dela ut ett belopp som överskrider det sammanlagda beloppet av vinsten enligt den fastställda koncernbalansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och koncernens övriga fria egna kapital, minskat med den förlust som koncernbalansräkningen utvisar, med de övriga icke utdelningsbara poster som avses i 2 mom., med det belopp till vilket de i koncernföretagens bokslut gjorda reserveringarna enligt 5 kap. 15 § bokföringslagen ( / ) och skillnaden mellan

de gjorda och planenliga avskrivningarna i koncernbokslutet har tagits upp i det fria egna kapitalet samt med det belopp som enligt lag eller stadgarna skall avsättas till reservfonden eller annars lämnas outdelat.

### 131 §

Om skadeståndsskyldighet för en sparbanks stiftare och principaler, medlemmarna av dess förvaltningsråd och styrelse, verkställande direktören och fullmäktige samt för inspektorer som utses av förvaltningsrådet och styrelsen föreskrivs i kreditinstitutslagen. Om revisorernas skadeståndsskyldighet föreskrivs i revisionslagen (936/1994).

Principalerna beslutar med stöd av 97 c § kreditinstitutslagen om väckande av skadeståndstalan för en sparbanks räkning. Styrelsen har dessutom rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan som baserar sig på en straffbar gärning.

### 133 §

För en sparbanks räkning får sådan talan som avses i 97 c § kreditinstitutslagen och som inte grundar sig på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år har förflutit från det beslutet om sparbankens bildande fattades på den konstituerande stämman,

2) förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmarna, verkställande direktören, fullmäktige eller principalerna sedan tre år har förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan, eller mot

3) revisorerna eller en av förvaltningsrådet eller styrelsen utsedd granskare sedan tre år har förflutit efter framläggandet av den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg som ligger till grund för talan.

Har tiden för väckande av talan gått ut, kan inte talan som avses i 131 § 4 mom. väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.

### 134 §

Finansinspektionen och sparbanksinspektionen har, om de anser att deponenternas eller grundfundsandelsägarnas intresse kräver det, rätt att för en sparbanks räkning väcka skadeståndstalan mot en person eller sammanslutning som avses i 97 c § kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den  
199 .

## 4.

**Lag****om ändring av lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen den 6 november 1992 om ändring av lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (972/1992) 4 § 3 mom. samt 8—10 § av dessa lagrum 8—10 § sådana de lyder i lag 1176/1994 samt *ändras* 4 § 2 mom., 6 § 1 mom., 7 § 2 mom. och 11 §., som följer:

## 4 §

Ny koncession behöver inte sökas för den bank som fortsätter sparbankens verksamhet.

## 6 §

Utan hinder av lagen om aktiebolag (734/1978) skall de aktier som motsvarar sparbankens av grundkapitalet och reservfonden bestående aktiekapital utan vederlag överlåtas till en eller flera stiftelser som enligt 7 § utses till ägare av aktierna eller grundas för detta ändamål.

## 7 §

Utan hinder av 6 § 2 mom. 2 punkten lagen om stiftelser (109/1930) får stiftelsen

införas i stiftelseregistret innan den har mottagit aktierna.

## 11 §

Med avvikelse från 8 § kreditinstitutslagen (1607/1993) skall ett sparbanksaktiebolag i sin firma utöver den beteckning som anger bankens sammanslutningsform även användas ordet eller sammansättningsleden "sparbank".

Denna lag träder i kraft den 199 .  
Finansinspektionen skall inom två månader efter denna lags ikraftträdande överföra sådana stiftelser till patent- och registerstyrelsens stiftelseregister, vilka när denna lag träder i kraft är införda i finansinspektionens register.

## 5.

## Lag

## om ändring av andelsbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i andelsbankslagen av den 28 december 1990 (1271/1990) 11 § 2 mom., 12 § 3 mom., 19 §, 41 f § 4 mom., 85—88 §, 92 § 1 mom. och 93 § 2 och 5 punkterna, av dessa lagrum 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1611/1993 och 575/1996, 41 f § 4 mom. sådant det lyder i lag 1126/1993, 92 § 1 mom. sådan den lyder i lag 602/1995 samt 93 § 5 punkt sådan den lyder i lag 575/1996,  
*ändras* 12 § 2 och 4 mom. samt 13 a, 90 och 91 §,  
 av dessa lagrum 13 a § sådan den lyder i den nämnda lagen 1611/1993 och 91 § i den nämnda lagen 575/1996, samt  
*fogas* till 7 m §, sådan den lyder i lag 575/1996, ett nytt 4 mom. samt till 89 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1611/1993, ett nytt 1 mom., varvid nuvarande 1—4 mom. blir 2—5 mom., som följer:

## 7 m §

Centralinstitutets medlemskreditinstitut skall hålla en kopia av det bokslut som avses i 2 mom. framlagd för allmänheten och ge kopior av bokslutet med iakttagande av 40 kap. 2 och 4 mom. kreditinstitutslagen. Centralinstitutet skall upprätta och offentliggöra en sammanställd delårsrapport i tillämpliga delar med iakttagande av 2 mom. och 41 § kreditinstitutslagen. Centralinstitutets medlemskreditinstitut skall på begäran ge kopior av delårsrapporten, enligt vad som föreskrivs i 40 § kreditinstitutslagen.

## 12 §

En andelsbank eller dess dotterföretag får inte mot vederlag förvärva en annan andelsbanks placeringsandelar eller egna eller moderbankens placeringsandelar. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

Vad som sägs i 2 mom och i 24 a § kreditinstitutslagen utgör inte något hinder för att en andelsbank vid övertagande av ett aktiebolag genom fusion enligt 39 § förvärvar till aktiebolaget hörande placeringsandelar, löser in placeringsandelar enligt 38 § 1 mom. eller på auktion ropar in placeringsandelar som utmätts för andelsbankens fordran. En av andelsbanken förvärvad placeringsandel skall säljas så snart detta kan ske utan förlust, om den inte har dragits in genom nedsättning av placeringsandelskapitalet. Placeringsandelar som har förvärvats i samband med övertagande av ett aktiebolag

eller enligt 38 § skall dock säljas inom två år efter förvärvet.

## 13 a §

Som en andelsbanks vinst får utdelas det belopp som avses i 35 § 3 mom. lagen om andelslag (247/1954), efter avdrag motsvarande de i balansräkningen aktiverade utgifterna för andelsbankens bildande samt anskaffningsutgiften för de egna placeringsandelar som andelsbanken innehar. I 36 § kreditinstitutslagen föreskrivs om sådan begränsning av vinstutdelningen som följer av ränta och annan gottgörelse som skall betalas för kapitallån och i 80 § kreditinstitutslagen om soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstutdelningen.

En andelsbank som är moderföretag i en koncern får inte, det oaktat att vinstutdelning enligt 35 § 3 mom. lagen om andelslag vore tillåten, som vinst dela ut ett belopp som överskrider det sammanlagda beloppet av vinsten enligt den fastställda koncernbalansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och koncernens övriga fria egna kapital, minskat med den förlust som koncernbalansräkningen utvisar, med de övriga icke utdelningsbara poster som avses i 2 mom., med det belopp till vilket de i koncernföretagens bokslut gjorda reserveringarna enligt 5 kap. 15 § bokföringslagen ( / ) och skillnaden mellan de gjorda och planenliga avskrivningarna i koncernbokslutet har tagits upp i det fria egna kapitalet samt med det belopp som enligt lag eller stadgarna skall avsättas till reservfonden eller annars lämnas outdelat.

## 89 §

Om skadeståndsskyldighet för en andelsbanks stiftare, medlemmar och fullmäktige samt för dess förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör och för medlemmarna i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag föreskrivs i kreditinstitutslagen. Om revisorernas skadeståndsskyldighet föreskrivs i revisionslagen (936/1994).

---

## 90 §

För en andelsbanks räkning får sådan talan som avses i 97 c § kreditinstitutslagen och som inte grundar sig på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år har förflutit från det att stiftelseurkunden undertecknades,

2) förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmarna eller medlemmarna i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag, verkställande direktören, andelsbankens medlemmar eller fullmäktige sedan tre år har förflutit från utgången av den räkenskapsperiod

under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan, eller mot

3) revisorerna eller en av förvaltningsrådet utsedd inspektör sedan tre år har förflutit efter framläggandet av den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg som ligger till grund för talan.

## 91 §

Finansinspektionen och centralinstitutet har, då andelsbanken hör till centralinstitutet inom sammanslutningen av andelsbanker, om de anser att deponenternas eller placeringsandelsägarnas intresse kräver det, rätt att väcka skadeståndstalan för andelsbankens räkning mot en person eller sammanslutning som avses i 97 c § kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

## 6.

**Lag**

**om upphävande av 7 § 1 mom. 12 punkt och 21 § 2 mom. av lagen om hypoteksföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

## 1 §

Genom denna lag upphävs 7 § 1 mom. 12 punkt och 21 § 2 mom. av lagen den 8 december 1978 om hypoteksföreningar

(936/1978).

## 2 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

## 7.

**Lag****om ändring av 23 § lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras 23 § 1 mom. lagen den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) som följer:

5 kap.  
**Särskilda stadganden**

23 §

*Likviditet*

En filial skall till stöd för sin likviditet ha en kassareserv, enligt vad som föreskrivs i 67 § kreditinstitutslagen.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om beräkning av relationstalet för kassareserven samt om rapporteringen av relationstalet till finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

## 8.

**Lag****om ändring av lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut  
upphävs i lagen den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 22—25 §, 27 och 28 §, 32—43 § och 6 kap., av dessa lagrum 32 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 583/1997 samt  
ändras 6 och 21 §, 26 § och 28—31 samt  
fogas till 1 § ett nytt 5 mom., till 5 § ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 16 a, 56 a och 56 b § som följer:

1 §

*Tillämpningsområde*

På värdepappersföretag tillämpas kreditinstitutslagen (1607/1993) enligt vad som föreskrivs i denna lag.

5 §

*Definitioner*

Med tjänsteföretag avses i denna lag ett företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastig-

heter, eller som producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande, till värdepappersföretags huvudsakliga verksamhet hörande tjänster för ett eller flera värdepappersföretag.

6 §

*Konsolideringsgrupp*

Till ett värdepappersföretag konsolideringsgrupp räknas värdepappersföretag, dess inhemska eller utländska holdingsammanslutning samt inhemska och utländska värdepappersföretag, finansiella institut och tjänsteföretag

1) vari värdepappersföretaget eller dess holdingsammanslutning har sådant inflytan-



de bestämmande som avses i 1 kap. 5 och 6 §,

2) som har gemensam förvaltning med värdepappersföretaget, dess holdingsammanslutning eller dessas dotterföretag, eller

3) som har gemensam ledning med värdepappersföretaget, dess holdingsammanslutning eller dessas dotterföretag.

Vad som i 1 mom. 2 och 3 punkterna sägs om dotterföretag skall på motsvarande sätt tillämpas på företag till vilket värdepappersföretag eller dess holdingsammanslutning står i ett sådant förhållande som avses i 2 eller 3 punkten.

En holdingsammanslutning samt ett värdepappersföretag som har i 1 mom. 1 punkten angivet inflytande bestämmande i ett värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag eller som står i ett i 1 mom. 2 eller 3 punkten angivet förhållande till ett i fråga om balansomslutningen mindre värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag, benämns i denna lag konsolideringsgruppens moderföretag. Ett värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag som är större i fråga om balansomslutningen står i ett sådant förhållande som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten, benämns i denna lag konsolideringsgruppens dotterföretag.

En konsolideringsgrupps dotterföretag vars balansomslutning utgör mindre än en procent av den för moderföretaget senast fastställda balansomslutningen och inte når upp till 10 miljoner ecu eller motsvarande belopp, behöver inte sammanställas med konsolideringsgruppen. Om ett till en konsolideringsgrupp hörande dotterföretags balansomslutning sammanräknad med andra till konsolideringsgruppen hörande dotterföretags balansomslutning utgör minst fem procent av den konsoliderade balansomslutningen eller om uppgifterna för företaget skall sammanställas med koncernbokslutet, skall företaget likväl hänföras till konsolideringsgruppen.

Ett till konsolideringsgruppen hörande företag kan vid tillämpningen av bestämmelserna om gruppbasead tillsyn, enligt vad finansinspektionen i det enskilda fallet beslutar,

lämnas obeaktat ifall tillämpningen inte behövs för uppnående av syftet med den gruppbaseade tillsynen.

## 16 a §

### *Finansiering av förvärv och emottagande som pant av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer*

Ett värdepappersföretag och ett till samma konsolideringsgrupp hörande företag får bevilja lån för förvärv av egna och sitt moderföretags aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av värdepappersföretagets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel ställs för återbetalningen av lån som avses i föregående mening.

Om annat inte följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag, utan hinder av 7 kap. 1 § 1 mom. och 12 kap. 7 § 3 mom. lagen om aktiebolag (734/1978) samt 34 § 3 mom. lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv eller emottagande som pant av egna eller moderföretagets aktier och andelar, om dessa är sådana börs- eller marknadsvärdepapper som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen och om beviljandet av lånet eller emottagandet av panten hör till värdepappersföretagets eller det till dess konsolideringsgrupp hörande företags normala affärsverksamhet och lånet har beviljats eller panten tagits emot på sådana sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.

Ett kreditinstitut och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag får såsom pant ta emot egna och moderföretagets aktier och andelar högst till ett nominellt belopp som motsvarar 10 procent av det långivande företags eller, ifall aktier eller andelar i det långivande företags moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

Denna paragrafs bestämmelser om egna och moderföretagets aktier och andelar skall på motsvarande sätt tillämpas på egna och av moderföretaget emitterade grundfundsandelar, placeringsandelar, kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga förbindelser som är efterställda emittentens övriga skulder.

## 21 §

*Bokslut och delårsrapport*

På värdepappersföretags bokslut och koncernbokslut skall tillämpas 30-39 § kreditinstitutslagen.

På offentliggörande av värdepappersföretags bokslut samt på värdepappersföretags delårsrapporter skall tillämpas lagen om aktiebolag och värdepappersmarknadslagen.

## 26 §

*Revision samt särskild granskning och granskare*

I fråga om värdepappersföretags revision och revisorer samt förordnande av särskild granskning och granskare gäller vad som föreskrivs i revisionslagen (936/1994) och 42—44 § kreditinstitutslagen.

## 29 §

*Generalklausul om riskkontroll*

Ett värdepappersföretag och till dess konsolideringsgrupp hörande företag får inte i sin verksamhet ta en så stor risk att kreditinstitutets soliditet eller konsoliderade soliditet utsätts för väsentlig fara. Kreditinstitutet och de till dess konsolideringsgrupp hörande företagen skall ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern övervakning och tillräckliga riskkontrollsystem.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de krav som ställs på de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystem och på den interna kontrollen.

## 30 §

*Likviditet*

Ett värdepappersföretags likviditet skall vara tryggad på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt.

## 31 §

*Minsta kapitalbas*

På värdepappersföretags kapitalbas och konsoliderade kapitalbas skall tillämpas 72 § 3 och 4 mom., 73—75 och 79 § kreditinsti-

tutslagen.

Ett värdepappersföretags sammanlagda kapitalbas skall alltid uppgå till minst det startkapital som föreskrivs i 13 §. Vid fusion mellan två eller flera värdepappersföretag kan finansinspektionen medge undantag från detta krav. Det övertagande värdepappersföretagets eller det nybildade värdepappersföretagets kapitalbas får emellertid inte sjunka under den sammanlagda kapitalbas som de fusionerade företagen hade vid tidpunkten för fusionen.

Beloppet av ett värdepappersföretags kapitalbas och konsoliderade kapitalbas skall alltid uppgå till minst det enligt 71 § 1 mom., 76—78, 79 a § och 81 a § kreditinstitutslagen beräknade beloppet. Utöver vad som föreskrivs i de nämnda paragraferna får beloppet av värdepappersföretagets kapitalbas och konsoliderade kapitalbas inte underskrida en fjärdedel av de fasta kostnader som upptagits i den för föregående räkenskapsperiod godkända resultaträkningen eller, ifall det efter fastställandet av bokslutet har skett betydande förändringar i värdepappersföretagets verksamhet, det belopp som finansinspektionen fastställt på ansökan av värdepappersföretaget.

På värdepappersföretags stora kundrisker och konsoliderade stora kundrisker tillämpas 69—71 § kreditinstitutslagen.

Om ett värdepappersföretags kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det belopp som föreskrivs i 2—4 mom. skall värdepappersföretaget utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kravet på kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen. Finansinspektionen skall för värdepappersföretaget bestämma en tid inom vilken kravet på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen skall vara uppfyllt eller framställa hos finansministeriet om återkallande av värdepappersföretagets koncession.

Om ett värdepappersföretags kapitalbas sjunker under det i 2—4 mom. angivna beloppet får företaget inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar dispens. Om ett värdepappersföretags konsoliderade kapitalbas sjunker under det i 2—4 mom. angivna beloppet, får värdepappersföretaget och till dess konsolideringsgrupp hörande företag inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl be-

viljar dispens. I fråga om den rätt till dividend som tillkommer aktieägarna i sådana finansiella institut i aktiebolagsform samt i tjänsteföretag som hör till samma konsolideringsgrupp som ett värdepappersföretag gäller, utan hinder av vad som sägs ovan, 12 kap. 4 § 2 och 3 mom. lagen om aktiebolag.

8 kap.

### **Straffstadganden**

56 a §

#### *Värdepappersföretags bokföringsförseelse*

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 4 kap., i strid med beslut som finansministeriet utfärdat med stöd därav eller i strid med finansinspektionens föreskrifter skall, om inte gärningen är straffbar som ett bokföringsbrott eller som ett bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 9 eller 10 § strafflagen och om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något

annat ställe i lag, dömas till böter för värdepappersföretags bokföringsförseelse.

56 b §

#### *Brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier*

Den som uppsåtligen bryter mot vad som i 16 a § föreskrivs om lån och säkerheter eller om emottagande av moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara förbindelser som pant skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs på något annat ställe i lag, för brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier, dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

—————  
Denna lag träder i kraft den 199 .

## **9.**

### **Lag**

#### **om ändring av 15 § lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut ändras 15 § 1 mom. lagen den 26 juli 1996 om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) som följer:

15 §

#### *Likviditet*

En filials likviditet skall vara tryggad på

ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt.  
—————

—————  
Denna lag träder i kraft den

199 .

## 10.

**Lag****om ändring av lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) 2 § 17 punkten, sådan den lyder i lag 572/1992,  
*ändras* 3 § 2 mom. samt 11 § 1, 2 och 4 mom., samt  
*fogas* till 2 § en ny 20 punkt och till 23 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

## 2 §

*Tillsynsobjekt*

Med tillsynsobjekt avses i denna lag

20) kreditinstituts och värdepapperföretags  
 holdingsammanslutning.

## 3 §

*Stadganden som skall tillämpas*

Lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/1989) samt lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/1951) skall tillämpas på finansinspektionen.

## 11 §

*Granskningsrätt och rätt att få uppgifter*

Finansinspektionen har rätt att på ett för-  
 rättningställe som hör till ett tillsynsobjekt  
 för granskning få tillgång till de handlingar  
 och andra dokument som gäller tillsynso-  
 bjektet och dess kunder och som anses vara  
 behövliga för utförandet av uppdraget.

Finansinspektionen har även rätt att för  
 granskning få tillgång till tillsynsobjektets  
 databehandlingssystem och andra system  
 samt kassa och övriga tillgångar.

Tillsynsobjektet skall dessutom utan obe-  
 fogat dröjsmål tillstå finansinspektionen  
 de uppgifter som den begär samt de utred-  
 ningar som finansinspektionen anser vara  
 behövliga för fullgörande av sitt uppdrag.

Vad som ovan i 1—3 mom. föreskrivs om  
 tillsynsobjekt skall tillämpas också på

1) företag som i förhållande till tillsynso-  
 bjektet är ett sådant moderföretag, dotterfö-  
 retag eller intresseföretag som avses i bok-  
 föringslagen ( /1997), samt

2) andra företag som hör till ett kreditin-  
 stituts eller ett värdepappersföretags konsoli-  
 deringsgrupp.

## 23 §

*Vite*

Finansinspektionen har i 1 mom. angiven  
 befogenhet mot ett företag som vägrar upp-  
 fylla sina skyldigheter enligt 11 §.

Denna lag träder i kraft den 199

Helsingfors den 31 oktober 1997

**Republikens President**

**MARTTI AHTISAARI**

Minister Jouko Skinnari

## 1.

**Lag****om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 23 §, 66 § 2 mom., 70 § 4—6 mom., 76 § 2 mom., 78 b § samt 109—111 §,  
 av dessa lagrum 23 och 78 b § sådana de lyder i lag 570/1996,  
*ändras* 2 § 2 mom., 5 §, 8 § 3 mom., 14 § 3 punkten, 18 § 1 mom., 20 § 2 mom. 8 punkten, 21 och 22 §, 4 kap., 67 § 2 mom. 4 punkten, 68 och 69 §, 70 § 3 mom., 71 §, 72 § rubriken och 1 och 4 mom., 73, 74 och 74 a §, 75 § 2 och 3 mom., 76 § rubriken samt inledande stycket till 1 mom. och 3 punkten i I gruppen, 77, 78 och 78 a §, 78 c § 3 mom., 79, 80 och 81 § samt 94 § 1—3 mom.,  
 av dessa lagrum 5, 69, 71 och 78 sådana de lyder delvis ändrade i lag 570/1996, 21 och 22 §, 72 § 1 och 4 mom., 74 a §, 78 a §, 78 c § 3 mom., 79 och 80 § samt 94 § 1—3 mom. sådan den lyder i den sistnämnda lagen, 4 kap. och 73 § delvis ändrade i lag 578/1997 och 68 § delvis ändrad i lag 1689/1995, samt  
*fogas* till lagen en ny 5 b §, till 20 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 24 a §, till 67 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1683/1995, ett nytt 4 mom., till 75 § ett nytt 3 och 5 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., till 76 § 1 mom. II gruppen nya 7 och 8 punkter samt till lagen nya 79 a, 81 a, 94 b, 97 b, 97 c, 100 c och 100 d §, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

*Kreditinstitut*

Depositionsbanker är affärsbankerna, sparbanksaktiebolagen, andelsbankerna, de kooperativa bankerna i aktiebolagsform och Postbanken Ab.

5 §

*Koncern och konsolideringsgrupp*

Med koncern, moderföretag och dotterföretag avses i denna lag koncern, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen (655/73).

Till en konsolideringsgrupp räknas kreditinstitut, dess holdingsammanslutningar samt kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som är dotterföretag till kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning. Till

Depositionsbanker är affärsbankerna, sparbankerna, sparbanksaktiebolagen, andelsbankerna, de kooperativa bankerna i aktiebolagsform, *de banker i aktiebolagsform som avses i 41 b § andelsbankslagen (1271/1990)* och Postbanken Ab.

5 §

*Koncern och konsolideringsgrupp*

Med koncern, moderföretag och dotterföretag avses i denna lag *detsamma som i bokföringslagen ( / ).*

Till *ett kreditinstituts* konsolideringsgrupp räknas *kreditinstitutet*, dess *inhemska eller utländska* holdingsammanslutning samt *sådana inhemska och utländska* kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag

## Gällande lydelse

konsolideringsgruppen räknas dessutom kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning eller dotterföretag till dem eller gemensam ledning med kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller deras dotterföretag.

## Föreslagen lydelse

1) *vari kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 och 6 § bokföringslagen,*

2) *som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet, med dettas holdingsammanslutning eller med dessas dotterföretag, eller*

3) *som har gemensam ledning med kreditinstitutet, med dettas holdingsammanslutning eller med dessas dotterföretag.*

*Vad som i 2 mom. 2 och 3 punkterna sägs om dotterföretag skall på motsvarande sätt tillämpas på företag till vilket kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning står i ett sådant förhållande som avses i 2 eller 3 punkten.*

*En holdingsammanslutning samt ett kreditinstitut som har i 2 mom. 1 punkten angivet bestämmande inflytande i ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett tjänsteföretag, eller som står i ett sådant förhållande till ett i fråga om balansomslutningen mindre kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten, benämns i denna lag konsolideringsgruppens moderföretag. Ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett värdepappersföretag *vari kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen har sådant bestämmande inflytande som avses i 2 mom. 1 punkten, samt ett kreditinstitut, ett finansiellt institut och ett värdepappersföretag till vilket en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut med större balansomslutning står i ett sådant förhållande som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten, benämns i denna lag konsolideringsgruppens dotterföretag.**

*En konsolideringsgrupps dotterföretag vars balansomslutning utgör mindre än en procent av den för moderföretaget senast fastställda balansomslutningen och inte når upp till ett markbelopp motsvarande 10 miljoner ecu, behöver inte sammanställas med konsolideringsgruppen. Om ett till en konsolideringsgrupp hörande dotterföretags balansomslutning sammanräknad med andra till konsolideringsgruppen hörande dotterföretags balansomslutning utgör minst fem procent av den konsoliderade balansomslutningen eller om företaget skall sammanställas i koncernboksutet, skall det likväl sammanställas med konsolideringsgruppen.*

Om stadgandena om koncern eller konsoli-

*Ett till en konsolideringsgrupp hörande*

*Gällande lydelse*

deringsgrupp inte kan tillämpas eller det inte är ändamålsenligt att tillämpa dem på grund av koncernens eller konsolideringsgruppens sammansättning eller av något särskilt skäl, kan kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning göra avsteg från dem enligt beslut som finansinspektionen meddelar i varje enskilt fall.

*Föreslagen lydelse*

*företag kan vid tillämpningen av bestämmelserna om gruppbaserad tillsyn, enligt vad finansinspektionen beslutar i det enskilda fallet, lämnas obeaktat ifall tillämpningen av bestämmelserna inte är nödvändig för uppnående av syftet med den gruppbaseade tillsynen över kreditinstitutet.*

## 5 b §

*Kvalificerat innehav*

*Med kvalificerat innehav avses sådant ägande i ett kreditinstitut eller annat företag, där innehavet representerar minst tio procent av kreditinstitutets eller företagets samtliga aktier eller andelar eller en så stor andel av aktierna eller andelarna att dessa representerar minst tio procent av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför. Vid beräkningen av röstandelen skall i tillämpliga delar iakttagas 1 kap. 5 § bokföringslagen.*

*Vid beräkningen av det kvalificerade innehavet skall till kreditinstitutets ägande räknas också aktier och andelar som innehas av sådana utanför konsolideringsgruppen stående finansiella institut och tjänsteföretag som enligt bokföringslagen är kreditinstitutets intresseföretag, i samma förhållande som kreditinstitutet äger aktier eller andelar i dessa institut eller företag. Sådana aktier och motsvarande andelar får emellertid lämnas obeaktade som i enlighet med 11 kap. 8 § 1 mom. 1 punkten lagen om aktiebolag (734/1978) inte behöver specificeras.*

## 8 §

*Firma*


---

Finansministeriet kan ge en depositionsbanks dotterföretag tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet.

## 8 §

*Firma*


---

Finansministeriet kan ge ett företag som hör till en depositionsbanks konsolideringsgrupp tillstånd att i sin firma använda benämningen "bank" eller en hänvisning till depositionsbankens verksamhet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

## 14 §

*Bolagsordningens och stadgarnas innehåll*

I ett kreditinstituts bolagsordning eller stadgar skall, utöver vad som stadgas i andra lagar, anges

3) rätten för medlemmarna och suppleanterna i styrelsen *samt* för verkställande direktören och vice verkställande direktören att höra till förvaltningen i ett annat affärsföretag,

3) rätten för medlemmarna *i förvaltningsrådet, medlemmarna* och suppleanterna i styrelsen, för verkställande direktören och vice verkställande direktören *samt för de anställda och för en sparbanks fullmäktige* att höra till förvaltningen i ett annat företag,

## 18 §

*Anmälan om innehav av aktier och andelar*

Ämnar någon direkt eller indirekt förvärva en så stor andel i ett kreditinstitut att den utgör minst 10 procent av aktie- eller andelskapitalet eller medför minst 10 procent av röstetalet för aktierna eller andelarna eller annars berättigar till ett därmed jämförbart inflytande i kreditinstitutets förvaltning, skall finansinspektionen på förhand underrättas om förvärvet.

## 18 §

*Anmälan om innehav av aktier och andelar*

*Den som ämnar förvärva ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut skall på förhand underrätta finansinspektionen.*

## 20 §

*Området för affärsverksamheten*

Kreditinstitutets verksamhet är följande:

8) notariatverksamhet *inom de gränser som finansinspektionen fastställer,*

8) notariatverksamhet,

*Kreditinstitutet får utan hinder av 1 mom. tillhandahålla posttjänster enligt avtal med någon som har koncession för postförmedling samt utföra administrativa tjänster för företag inom samma koncern eller konsolideringsgrupp som kreditinstitutet.*



## Gällande lydelse

## 21 §

*Förhållandet mellan kreditinstitutets innehav av aktier och andelar och kreditinstitutets kapitalbas*

Ett kreditinstitut får ensamt eller tillsammans med dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i aktier och andelar i en sammanslutning som idkar annan verksamhet än sådan som avses i 20 § och tjänsteföretag och av vars aktie- eller andelskapital de äger över tio procent eller en så stor del att de har över tio procent av de röster som alla aktier och andelar medför, investera högst 15 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

Kreditinstitutet och dess dotterföretag samt kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som avses i 5 § 2 mom. får sammanlagt ha sådana investeringar som avses i 1 mom. högst till ett belopp som motsvarar 60 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

När de i 1 och 2 mom. angivna relationstalen räknas beaktas dock inte aktier som kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag har tecknat på

## Föreslagen lydelse

## 21 §

*Förhållandet mellan ett kvalificerat innehav och kapitalbasen*

Ett kreditinstitut får investera högst 15 procent av sin kapitalbas i sådana andra företags än kreditinstitutets, finansiella institutets eller tjänsteföretags aktier, andelar eller kapitallån, i vilka kreditinstitutet har ett kvalificerat innehav.

*Ett kreditinstitutets sammanlagda investeringar av det slag som avses i 1 mom. får inte överstiga 60 procent av dess kapitalbas.*

*Ett företag som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp får ensamt eller tillsammans med andra till konsolideringsgruppen hörande företag, i sådana i 1 mom. avsedda företags aktier, andelar eller kapitallån i vilka de till konsolideringsgruppen hörande företagen tillsammans har ett kvalificerat innehav, investera högst ett i 1 och 2 mom. angivet belopp av kreditinstitutets konsoliderade kapitalbas. Med avvikelse från 5 § skall vid tillämpningen av denna paragraf till kreditinstitutets konsolideringsgrupp utöver kreditinstitutet räknas endast sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i vilka kreditinstitutet har sådant bestämmande inflytande som avses i 5 § 2 mom. 1 punkten eller till vilka det står i ett sådant förhållande som avses i samma moments 2 eller 3 punkt.*

*Vid beräkningen av de investeringsbelopp som avses i 1—3 mom. skall såsom kreditinstitutets och de till dess konsolideringsgrupp hörande företagens investeringar beaktas också de i 5 b § 2 mom. avsedda finansiella institutens och tjänsteföretagens aktie- och andelsinnehav, beräknade så som anges i det nämnda momentet.*

*Vid beräkningen av de i 1—3 mom. angivna relationstalen beaktas inte aktier som kreditinstitutet eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har tecknat på basis av förbindelser i samband med en ak-*

*Gällande lydelse*

basis av förbindelser i samband med aktieemission som det ordnat, *och inte* aktier i ett försäkringsbolag som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/79), inte heller aktier och andelar vilkas innehav är nödvändigt för sanering av affärsverksamheten hos någon av kreditinstitutets, dess dotterföretags eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitutets eller finansiella institutets kunder.

## 22 §

*Begränsning som gäller innehav av fastigheter och fastighetssammanslutningar*

Kreditinstitutet får ensamt eller tillsammans med dotterföretag samt ovan i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som hyrs ut utan anslutning till finansieringsverksamheten investera högst ett belopp som för kreditinstitutets vidkommande utgör 13 procent av dess balansomslutning eller för kreditinstitutets och dess dotterföretags samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretags vidkommande 13 procent av konsolideringsgruppens sammanräknade balansomslutning, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

*Kreditinstitutets dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag vilkas rätt att äga aktier och andelar i fastigheter och fastighetssammanslutningar har begränsats i lag, räknas inte med när det innehav som avses i 1 mom. räknas ut.*

Med aktier och andelar som ett kreditinstitut och dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag äger i fastighetssammanslutningar jämställs när det i 1 mom. avsedda relationstalet räknas ut krediter som kreditinstitutet och dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag har givit fastighetssammanslutningen och garantier som ställs för det, i samma förhållande som de aktier och andelar i fastighetssammanslutningen som innehas av kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda

*Föreslagen lydelse*

tieemission som det ordnat, aktier i försäkringsbolag som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/1979) eller aktie- och andelsinnehav som är nödvändiga för sanering av affärsverksamheten hos kreditinstitutets kunder eller hos kunder till företag inom kreditinstitutets konsolideringsgrupp.

## 22 §

*Begränsning som gäller innehav av fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar*

*Ett kreditinstitut får i fastigheter samt i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar investera högst ett belopp som utgör 13 procent av dess balansomslutning. Kreditinstitutet får tillsammans med företag som hör till dess konsolideringsgrupp i fastigheter samt i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar investera högst ett belopp som utgör 13 procent av kreditinstitutets konsoliderade balansomslutning.*

Med aktier och andelar som kreditinstitutet och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag äger i fastighetssammanslutningar jämställs, när det i 1 mom. angivna relationstalet beräknas, de krediter som kreditinstitutet och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har beviljat fastighetssammanslutningen samt de garantier som institutet eller företaget har ställt för sammanslutningen, i samma förhållande som kreditinstitutets eller det till dess konsolideringsgrupp hörande företags aktie- eller andelsinnehav i fastighetssammanslutningen utgör av dens aktie- eller andelskapital. Vid beräkning-

## Gällande lydelse

kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag utgör av fastighetssammanslutningens aktie- och andelskapital.

## Föreslagen lydelse

en av det i 1 mom. angivna konsoliderade relationstalet inkluderas i detta inte krediter som beviljats en fastighetssammanslutning inom kreditinstitutets konsolideringsgrupp och inte heller garantier som har ställts för en sådan fastighetssammanslutning, ifall fastighetssammanslutningen sammanställs i den konsoliderade balansräkningen.

Vid beräkningen av det i 1 mom. angivna relationstalet beaktas inte sådana fastigheter och aktier eller andelar i en fastighetssammanslutning, vilka

1) kreditinstitutet eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har övertagit som säkerhet för en obetald fordran, eller vilka

2) har leasats i samband med finansieringsverksamhet och för vilka värdeminskingsrisken huvudsakligen har avtalats bli överförd på leasingtagaren.

Med avvikelse från 5 § skall vid tillämpningen av denna paragraf till kreditinstitutets konsolideringsgrupp utöver kreditinstitutet räknas endast sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i vilka kreditinstitutet har sådant bestämmande inflytande som avses i 5 § 2 mom. 1 punkten eller till vilka det står i ett sådant förhållande som avses i samma momens 2 eller 3 punkt. Kreditinstitutets i 1 mom. angivna konsoliderade balansräkning skall upprättas genom sammanställning av dessa företags balansräkningar, enligt vad som i bokföringslagen och i 39 § bestäms om koncernbokslut.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från de krav som anges i 1 mom.

## 23 §

## Temporärt innehav

Ett kreditinstitut, dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag får utan hinder av 22 § temporärt inneha aktier och andelar eller fastigheter som varit säkerhet för en fordran som lämnats obetald.

Kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag skall överlåta egendom som förvärvats med stöd av 1 mom. så snart det är möjligt utan för-

## 23 §

## Temporärt innehav

(upphävs)

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

*luster och senast inom fem år från det i 1 mom. angivna förvärvet har skett, om inte finansinspektionen av särskilda skäl medger förlängning.*

*Finansinspektionen meddelar föreskrifter om hur finansinspektionen skall underrättas om temporärt förvärv av egendom till ett kreditinstitut eller dess dotterföretag eller ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag.*

## 24 a §

*Finansiering av förvärv och emottagande som pant av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer*

*Ett kreditinstitut och ett till samma konsolideringsgrupp hörande företag får bevilja lån för förvärv av egna och sitt moderföretags aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av kreditinstitutets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel ställs för återbetalningen av lån som avses i föregående mening.*

*Om annat inte följer av 3 mom. får ett kreditinstitut och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag, utan hinder av 7 kap 1 § 1 mom. och 12 kap. 7 § 3 mom. lagen om aktiebolag samt 34 § 3 mom. lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv eller emottagande som pant av egna eller moderföretagets aktier och andelar, om dessa är sådana börs- eller marknadsvärdepapper som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen (495/1989) och om beviljandet av lånet eller emottagandet av panten hör till kreditinstitutets eller det till dess konsolideringsgrupp hörande företagets normala affärsverksamhet och lånet har beviljats eller panten tagits emot på sådana sedvanliga villkor som kreditinstitutet iakttar i sin verksamhet.*

*Ett kreditinstitut och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag får såsom pant ta emot egna och moderföretagets aktier och andelar högst till ett nominellt belopp som motsvarar 10 procent av det långivande företagets eller, ifall aktier eller andelar i det långivande företagets moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

4 kap.

**Bokslut och revision**

30 §

*Tillämpningsområdet för stadgandena om bokslut*

Bokslutet för ett kreditinstitut och koncernbokslutet skall uppgöras enligt stadgandena i bokföringslagen och detta kapitel. Stadgandena i 11 kap. 1—3 och 5—12 §§ lagen om aktiebolag samt 79—79 b §§ lagen om andelslag, med undantag av 79 b § 1 mom., tillämpas inte på kreditinstitutet.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur kreditinstitutens bokslut skall uppgöras.

4 kap.

**Bokslut, delårsrapport och revision**

30 §

*Tillämpningsområdet för bestämmelserna om bokslut*

*Ett kreditinstituts bokslut och koncernbokslut skall upprättas och offentliggöras enligt detta kapitel och de med stöd därav meddelade föreskrifterna. På kreditinstitut tillämpas bokföringslagen till de delar som nedan inte bestäms annat. På kreditinstitut i aktiebolagsform tillämpas dessutom bokslutsbestämmelserna i lagen om aktiebolag och på andelsbanker bokslutsbestämmelserna i lagen om andelslag, till de delar som annat inte bestäms nedan. Genom finansministeriets beslut föreskrivs till vilka delar bokföringsförordningen skall tillämpas på kreditinstitut. På kreditinstitut tillämpas inte 11 kap. 13 § lagen om aktiebolag.*

*Vid upprättande av bokslut för kreditinstitut tillämpas inte 1 kap. 4 § 1 mom., 3 kap. 1 § 3 mom., 2 § 2 mom. och 6 §, 4 kap. 1 och 4 § samt 5 kap. 2 och 3 § och 6 § 1 mom. bokföringslagen, 11 kap. 1, 2, 6, 6 a, 7 och 8 § och 9 § 7 mom. lagen om aktiebolag samt 79 § 2 och 3 mom., 79 a § och 79 b § 2 mom. lagen om andelslag.*

*Vid upprättande av koncernbokslut för kreditinstitut tillämpas inte 6 kap. 1 § 3 och 4 mom., 2 § 2 mom., 3 § 1 mom., 12 § 2 mom. och 18 § 1 mom. bokföringslagen, 11 kap. 10 § 1 mom. och 11 § lagen om aktiebolag samt 79 d § lagen om andelslag. Vid upprättande av koncernbokslut tillämpas 6 kap. 4 § 2 och 3 mom. bokföringslagen i den omfattning som de däri angivna beräkningsprinciperna och lagrummen med stöd av 2 mom. skall tillämpas på kreditinstitut.*

*Gällande lydelse*

Vad 30—37 §§ stadgar om kreditinstitut tillämpas på motsvarande sätt på holdingsammanslutning och på ett finansiellt institut som utgör dotterföretag till ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning.

*Föreslagen lydelse*

Vad som ovan i 1 och 2 mom. samt nedan i 31—38 § bestäms om kreditinstituts bokslut skall på motsvarande sätt tillämpas på finländska holdingsammanslutningar som hör till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp samt på andra finländska finansiella institut som hör till konsolideringsgruppen. Vad som bestäms i ovan 3 mom. och nedan i 39 § skall på motsvarande sätt tillämpas på finländska holdingsammanslutningar.

Vad som bestäms i 3 kap. 9 och 11 § bokföringslagen, 11 kap. 14 § lagen om aktiebolag och 79 c § lagen om andelslag skall inte tillämpas på registrering eller annat offentliggörande av ett kreditinstituts eller en holdingsammanslutnings bokslut.

## 31 §

*Närmare stadganden, föreskrifter, anvisningar, utlåtanden och dispens*

Genom finansministeriets beslut meddelas föreskrifter om de scheman som skall iakttas vid upprättandet av ett kreditinstituts och dess koncerns resultaträkning och balansräkning samt om resultaträkningens och balansräkningens bilageuppgifter och verksamhetsberättelsen. I finansministeriets beslut skall i tillämpliga delar beaktas vad som i bokföringslagen och -förordningen samt i lagen om aktiebolag bestäms om bilageuppgifterna och verksamhetsberättelsen. Finansministeriet skall innan det utfärdar beslutet inhämta utlåtanden från finansinspektionen och bokföringsnämnden.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur bokslut och koncernbokslut för kreditinstitut skall upprättas. Finansinspektionen kan genom sina föreskrifter begränsa rätten att som räkenskapsperiodens intäkter bokföra ränte- och hyresinkomster som grundar sig på sådana fordringar eller finansieringsleasingavtal, vilkas till betalning förfallna räntor, amorteringar eller hyror vid bokslutstidpunkten har varit obetalda i minst 90 dagar eller som till följd av gäldenärens konstaterade insolvens sannolikt inte kommer att betalas. Finansinspektionen skall innan den meddelar dessa föreskrifter inhämta utlåtanden från finansministeriet och bokföringsnämnden.

Finansinspektionen kan ge anvisningar och

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

utlåtanden om hur de i detta kapitel, i finansministeriets beslut enligt 1 mom., i lagen om aktiebolag och i lagen om andelslag ingående bokslutsbestämmelserna och -föreskrifterna samt om hur bokföringslagen, bokföringsförordningen och de med stöd av dessa givna ministeriebesluten skall tillämpas på kreditinstitut. Ifall en anvisning eller ett utlåtande är av betydelse för den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller förordningen, lagen om aktiebolag eller lagen om andelslag skall finansinspektionen, innan den ger anvisningen eller utlåtandet inhämta bokföringsnämndens utlåtande.

Finansinspektionen kan på ansökan av ett kreditinstitut av särskilda skäl för viss tid bevilja tillstånd att avvika från de i 3 mom. angivna bestämmelserna och föreskrifterna i sådana fall som avses i bokföringsförordningen eller ifall undantaget behövs för att ge en rättvisande bild av resultatet av kreditinstitutets verksamhet och ekonomiska ställning. Ifall ett ärende är av betydelse för den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller förordningen eller bokföringsbestämmelserna i lagen om aktiebolag eller lagen om andelslag, skall finansinspektionen innan den avgör ärendet inhämta bokföringsnämndens utlåtande om ansökan.

## 33 §

*Räkenskapsperiod*

Kreditinstitutets räkenskapsperiod är ett kalenderår. När affärsverksamheten inleds eller läggs ned får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än ett kalenderår, dock högst 18 månader.

## 31 §

*Bokslut*

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut som omfattar bokslut och verksamhetsberättelse enligt bokföringslagen och detta kapitel.

Styrelsen och verkställande direktören skall detera och underteckna bokslutet. Om en styrelsemedlem eller verkställande direktören har anfört avvikande avsikt mot bokslutet, skall uttalande om det fogas till bok-

## 32 §

*Räkenskapsperiod*

Räkenskapsperioden är ett kalenderår. När affärsverksamheten inleds eller läggs ned får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än ett kalenderår, dock högst 18 månader.

## 33 §

*Bokslut*

Bokslut skall upprättas inom två månader efter räkenskapsperiodens utgång, om inte finansinspektionen på kreditinstitutets ansökan av något särskilt skäl beviljar undantag.

I bokslutet skall ingå resultaträkning och balansräkning för föregående räkenskapsperiod. Om specifikationerna till resultaträkningen och balansräkningen har ändrats un-

*Gällande lydelse*

slutet på hans yrkande.

I bokslutet skall resultaträkningen och balansräkningen för den föregående räkenskapsperioden tas in. I bilaga till resultaträkningen och balansräkningen skall ges sådana upplysningar som finansinspektionen föreskriver. Om specifikationen av resultaträkningen eller balansräkningen har ändrats under räkenskapsperioden, skall de uppgifter som ingår i det tidigare bokslutet i den mån det är möjligt rättas så att de kan jämföras med det senare bokslutet.

Bekslutet skall lämnas till revisorerna minst en månad före den ordinarie bolagsstämman eller andelsägarnas eller medlemmarnas ordinarie stämma.

## 32 §

*Verksamhetsberättelse*

*Verksamhetsberättelsen skall uppgöras enligt god bokföringssed och i den skall lämnas uppgifter om sådana för bedömning av kreditinstitutets tillstånd och resultatet av dess verksamhet viktiga omständigheter som inte skall redovisas i resultaträkningen, balansräkningen eller bilagor till dessa, samt om händelser som är viktiga från kreditinstitutets synpunkt, även om de har inträffat efter räkenskapsperiodens utgång.*

*Om kreditinstitutet under räkenskapsperioden har förvärvat bestämmanderätten i ett annat företag eller genom fusion har mottagit ett annat företags tillgångar och skulder, skall redogörelse för detta lämnas i verksamhetsberättelsen.*

*I verksamhetsberättelsen skall meddelas det genomsnittliga antalet anställda hos kreditinstitutet under räkenskapsperioden samt de under perioden utbetalda lönernas och ersätningarnas belopp, å ena sidan i fråga om styrelsen, förvaltningsrådet och verkställande direktören och å andra sidan i fråga om övriga anställda vid institutet. Delarvoden som har betalats till styrelsen och verkställande direktören skall meddelas separat.*

*Styrelsen skall i sin verksamhetsberättelse lägga fram förslag om åtgärder i fråga om kreditinstitutets vinst eller förlust.*

*Verksamhetsberättelsen skall innehålla en redogörelse för väsentliga förändringar som*

*Föreslagen lydelse*

*der räkenskapsperioden, skall det föregående bokslutets uppgifter i mån av möjlighet rättas så att de kan jämföras med det senare bokslutet.*

*Styrelsen och verkställande direktören skall datera och underteckna bokslutet. Om en styrelsemedlem eller verkställande direktören har anfört avvikande åsikt mot bokslutet, skall ett uttalande om detta på hans yrkande fogas till bokslutet.*

*Bokslutet skall lämnas till revisorerna minst en månad före den ordinarie bolagsstämman eller ordinarie andelslagsstämman, principalmötet eller hypoteksföreningens stämma.*



*Gällande lydelse*

*har inträffat i kreditinstitutets affärsfunktioner under den föregående räkenskapsperioden och en bedömning av hur affärsfunktionerna utvecklas under den nya räkenskapsperioden.*

## 35 §

*Balansräkning*

I balansräkningen skall tillräckligt specificerat, enligt vad finansinspektionen närmare bestämmer, såsom egna poster under aktiv antecknas pengar och fordringar hos centralbankerna, krediter, fordringsbevis som satts i omlopp bland allmänheten, aktier och andelar, den oavskrivna delen av anskaffningsutgifterna för materiella och immateriella nyttigheter med lång verkningstid, betalda förskott och resultatregleringar, aktie-, placeringsandels- och grundfondsemissionsfordringar, samt övriga tillgångar. Under passiva skall antecknas skulderna till kreditinstitut och allmänheten, fordringsbevis som kreditinstitutet självt har satt i omlopp bland allmänheten, erhållna förskott och resultatregleringar, skulder som har sämre förmånsrätt än andra skulder samt övriga skulder och reserveringar, aktie-, andels- eller grundkapitalet, palaceringsandelskapitalet eller grundfonden, reservfonden, uppskrivningsfonden samt vinsten eller förlusten från tidigare räkenskapsperioder. Räkenskapsperiodens vinst meddelas särskilt för sig som tillägg till det egna kapitalet och förlusten som minskning av det.

Såsom reservering för de allmänna riskerna inom finansieringsverksamheten får i bokslutet dessutom göras en allmän förlustreservering.

*Föreslagen lydelse*

## 34 §

*Bokföring av transaktioner*

*Avtal om förvärv eller överlåtelse av värdepapper, kursdifferenser vid förvärv och överlåtelse av valuta samt derivatkontrakt skall tas upp i balansräkningen enligt datum för ingående av avtalet eller derivatkontraktet.*

## 35 §

*Bokföring av värdepapper*

*Till bestående aktiva hänförs*

*1) aktier och andelar i dotter- och ägarintresseföretag samt av sådana företag emitterade konvertibla skuldebrev och teckningsrätter, ifall dessa är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder,*

*2) fordringsbevis som uppfyller av finansinspektionen närmare angivna villkor och som är avsedda att innehas till förfallodagen, samt*

*3) övriga värdepapper som uppfyller av finansinspektionen närmare angivna villkor och som är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder.*

*Andra värdepapper än sådana som avses i 1—3 punkterna hänförs till rörliga aktiva.*

*Värdepapper som avses i 1 mom. 2 punkten får före förfallodagen avyttras eller överföras till rörliga aktiva endast i sådana av finansinspektionen närmare angivna situationer som kreditinstitutet inte skäligen kunnat förutse när det förvärvade värdepapperen.*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 34 §

## 36 §

## Värdering av tillgångarna

## Värdering av tillgångar och skulder

I bokslutet antecknas:

1) krediter och andra dylika fordringar till det nominella värdet, dock högst till det sannolika värdet,

2) värdepapper som är avsedda att överlåtas enligt anskaffningsutgiften, dock högst till det sannolika överlåtelsepriset,

3) värdepappers som är avsedda att ge inkomst under flera än en räkenskapsperiod, till anskaffningsutgiften eller, om deras sannolika överlåtelsepris på bokslutsdagen permanent är lägre, till detta belopp.

Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om att ett större sannolikt värde skall anges i balansräkningen för värdepapper som avses i 1 mom. 2 punkten och som är lätta att marknadsföra samt för derivativavtal.

Tillgångar i utländsk valuta samt skulder och andra förbindelser i utländsk valuta omvandlas till finskt mynt enligt den kurs som Finlands Bank noterar på bokslutsdagen. Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om att omläggningstillgångar skall antecknas i bokslutet enligt den kurs som Finlands Bank noterat vid tidpunkten för anskaffningen.

1) fordringar, med undantag av sådana lånefordringar på koncern- och ägarintresseföretag som skall anses vara långfristiga investeringar, upptas till nominellt belopp, likväl högst till det sannolika värdet;

2) sådana till rörliga aktiva hänförliga fordringsbevis, i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen angivna övriga värdepapper samt med dessa jämförliga utländska värdepapper som kreditinstitutet handlar med samt andra derivatkontrakt än sådana som har ingåtts i säkringssyfte, upptas till sannolikt överlåtelsepris;

3) andra än i 2 punkten avsedda, till rörliga aktiva hänförliga värdepapper upptas till beloppet av anskaffningsutgiften eller, om bokslutsdagens sannolika överlåtelsepris är lägre, till det sistnämnda beloppet;

4) till bestående aktiva hänförliga värdepapper, sådana lånefordringar på koncern- och ägarintresseföretag som skall anses vara långfristiga investeringar samt andra sådana långfristiga investeringar upptas till beloppet av anskaffningsutgiften eller, om bokslutsdagens sannolika överlåtelsepris är lägre, till det sistnämnda beloppet; samt

5) skulder upptas till nominellt belopp eller, om skulden är bunden vid index eller någon annan jämförelsegrund, till det högre belopp vartill den stiger på grund av den förändrade jämförelsegrunden.

Om en fordran eller skuld har betalats eller mottagits till ett högre eller lägre kapitalbelopp än dess nominella belopp, skall fordran eller skulden vid tillämpningen av 1 mom. 1 och 5 punkterna inte upptas till det nominella beloppet utan i stället till det kapitalbelopp som betalades eller mottogs när fordran eller skulden uppkom. Den mellan en sådan fordrans nominella belopp och anskaffningsutgift uppkomna differensen, vilken bokförts som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad, skall upptas som en ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för fordran. På motsvarande sätt skall den differens mellan en skulds nominella belopp och det vid skuldens uppkomst mottagna kapitalbeloppet,

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

vilken bokförts som räkenskapsperiodens kostnad eller kostnadsminskning, i bokslutet upptas som en ökning eller en minskning av skuldens bokföringsvärde.

Som räkenskapsperiodens intäkt eller kostnad skall, utöver vad som bestäms i bokföringslagen, bokföras differensen mellan de i 1 mom. 2 punkten angivna värdepapperens sannolika överlåtelsepris vid bokslutstidpunkten och deras bokföringsvärde enligt det föregående bokslutet eller, om värdepappren har förvärvats under räkenskapsperioden, anskaffningsutgiften. Ifall som effektiv säkring mot värdeförändringar som berör värdepapper, skulder eller derivatkontrakt har ingåtts derivatkontrakt, emitterats skuldförbindelser eller förvärvats värdepapper, skall sådana i förhållande till varandra säkrande posters värdeförändringar inte upptas i resultaträkningen som räkenskapsperiodens intäkter eller kostnader.

Uppskrivning enligt 5 kap. 17 § bokföringslagen får ske endast med tillstånd av finansinspektionen.

## 37 §

## Poster i utländsk valuta

Tillgångar, skulder och övriga förbindelser i utländsk valuta skall omräknas till finska mark enligt den kurs som Finlands Bank noterar på bokslutsdagen. Den i valuta angivna anskaffningsutgiften för materiella och immateriella nyttigheters och till bestående aktiva hänförliga aktier eller andelar får, då den inte är effektivt säkrad mot förändringar i växelkursen, omräknas till finska mark enligt den kurs som Finlands Bank noterar på anskaffningsdagen.

De kursdifferenser som uppkommer vid omräkning av valutaposter till finska mark upptas i resultaträkningen som räkenskapsperiodens intäkter eller kostnader.

## 36 §

## Bundet och fritt eget kapital

Kreditinstitutets eget kapital skall i balansräkningen delas i bundet eget kapital och fritt eget kapital. Det bundna egna kapitalet består av aktie-, andels- eller grundkapitalet,

## 38 §

## Bundet och fritt eget kapital

Ett kreditinstituts egna kapital skall i balansräkningen indelas i bundet eget kapital och fritt eget kapital samt i kapitallån som upptas som en särskild post. Det bundna

## Gällande lydelse

tilläggsandelskapitalet, placeringsandelskapitalet eller grundfonden, reservfonden överkursfonden och uppskrivningsfonden. Till kreditinstitutets bundna egna kapital hänförs dessutom en kapitalinvestering som uppfyller följande krav:

1) säkerhet får inte ställas för investeringen och den skall inte kunna sägas upp,

2) investeringen får återbetalas endast med tillstånd av finansinspektionen och på villkor att kreditinstitutet eller kreditinstitutets och kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps soliditet inte sjunker under den gräns som stadgas i 79 §,

3) på investeringen får betalas ränta endast i den mån kreditinstitutets, eller om kreditinstitutet är moderföretag, koncernens vinstutdelningsbara medel eller de i 40 § sparbankslagen avsedda vinstmedlen förslår till detta,

4) när kreditinstitutet upplöses eller försätts i konkurs har investeringens kapital och obetalda ränta sämre förmånsrätt än kreditinstitutets övriga förbindelser, men bättre rätt än aktierna, andelarna och placeringsandelarna eller grundfundsandelarna.

De övriga fonderna utgör fritt eget kapital. Räkenskapsperiodens vinst och vinst från tidigare räkenskapsperioder anges särskilt för sig såsom tillägg till det fria egna kapitalet, räkenskapsperiodens förlust och förlust från tidigare räkenskapsperioder som avdrag från det.

En ovan i 1 mom. avsedd kapitalinvestering får, om inte annat följer av villkoren för investeringen, användas till att täcka sådan förlust för vilken det fria egna kapitalet och reservfonden inte förslår, förutsatt att aktiekapitalet, andelskapitalet, eller om andelskapitalet har använts, placeringsandelskapitalet eller grundfonden på motsvarande sätt minskas i samma förhållande. Vinstmedlen och reservfonden får, utöver vad som stadgas i annan lag, användas för ökning av kapitalinvesteringens värde högst med det belopp med vilket kapitalinvesteringens värde under tidigare räkenskapsperioder har minskats för täckande av förlust.

Till kapitalinvesteringen kan fogas rätt att konvertera investeringen till aktier, betalning av insats och tilläggsinsats, placeringsandelar eller grundfundsandelar. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad lagen om aktiebolag, andelslagslagen och sparbankslagen

## Föreslagen lydelse

egna kapitalet består av aktie-, andels- eller grundkapitalet, tilläggsandelskapitalet, placeringsandelskapitalet, grundfonden, reservfonden, överkursfonden och uppskrivningsfonden. Övriga fonder hänförs till det fria egna kapitalet. Räkenskapsperiodens vinst och tidigare räkenskapsperioders vinst skall uppges särskilt, som tillägg till det fria egna kapitalet, medan räkenskapsperiodens förlust och tidigare räkenskapsperioders förlust skall uppges som en minskning av det fria egna kapitalet.

Till det egna kapitalet hänförs kapitallån, ifall det uppfyller följande villkor:

1) kapital, ränta och annan gottgörelse får betalas endast vid kreditinstitutets upplösning och konkurs, efterställda alla andra skulder;

2) kapital får i övrigt återbetalas endast då det i kreditinstitutets och, ifall detta är ett moderföretag, då det i koncernens för den senast avslutade räkenskapsperioden fastställda balansräkning finns full täckning för det bundna kapitalet och de övriga icke utdelningsbara tillgångarna;

3) ränta och annan gottgörelse får betalas endast ifall det belopp som betalas ut får användas till vinstutdelning enligt kreditinstitutets och, ifall detta är koncernens moderföretag, enligt koncernens för den senast avslutade räkenskapsperioden fastställda balansräkning; samt

4) kapitalet upptas i balansräkningen som en särskild post av det egna kapitalet.

Kreditinstitutet eller ett till samma koncern som detta hörande företag får inte ställa säkerhet för betalning av lånekapital, ränta eller annan gottgörelse. Ränta och annan gottgörelse som betalas på kapitallån minskar det belopp som för den senast avslutade räkenskapsperioden får användas till vinstutdelning.

Avtal om kapitallån skall ingås skriftligen. Mot 2 mom., 1, 2 eller 3 punkten stridande ändringar i lånevillkoren är ogiltiga. På återbetalning av kapital, på betalning av ränta och annan gottgörelse i strid med 1 mom. samt på ställande av säkerhet enligt 3 mom. skall, när det gäller kapitallån som har emitterats av kreditinstitut i aktiebolagsform och andelslag, i tillämpliga delar iakttas 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag och 39 § lagen om andelslag.

*Gällande lydelse*

stadgar om låt mot konvertibla skuldebrev. Över kapitalplaceringen skall ges ett kapitalbevis som är ställt till viss man. På överlåtelse och pantsättning av kapitalbevis tillämpas vad 13, 14 och 22 §§ lagen om skuldebrev (622/47) stadgar om löpande skuldebrev, om inte något annat följer av villkoren i kapitalbeviset. Om kapitalplaceringens värde i bankens bokföring har sänkts eller höjts, skall kapitalbevisets nominella värde ändras i motsvarande mån och en anteckning om detta skall omedelbart göras på kapitalbeviset.

## 37 §

*Resultaträkning*

*Resultaträkningen skall uppgöras så att av den framgår hur räkenskapsperiodens resultat har uppstått.*

*I resultaträkningen skall enligt vad finansinspektionen närmare föreskriver särskilt för sig antecknas intäkterna och kostnaderna tillräckligt specificerade. I den skall som egna poster antecknas ränteintäkterna och räntekostnaderna, dividendintäkterna, arvodesintäkterna och arvodeskostnaderna, värdepappersverksamhetens bidrag, valutaverksamhetens bidrag, förvaltningskostnaderna, övriga intäkter och kostnader för verksamheten, värdenedskrivningarna på fordringar och andra värdepapper än sådana som är avsedda att överlåtas, avskrivningarna på byggnader, maskiner och inventarier samt på andra utgifter med lång verkningstid samt förändringar i reserveringarna och de direkta skatterna. Tillfälliga intäkter och kostnader skall uppges skilt för sig i resultaträkningen.*

## 38 §

*Koncernbokslut*

*En holdingsammanslutning samt ett kreditinstitut, som är moderföretag i en koncern, skall uppgöra och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut enligt stadgandena i bokföringslagen och i detta kapitaltsamt enligt finansinspektionens föreskifter.*

*Uppgifterna för sådana dotterföretag som inte är kreditinstitut eller finansiella institut sammanställs med koncernbokslutet så som*

*Föreslagen lydelse*

*Kapitallån har sinsemellan samma företräde i förhållande till kreditinstitutets tillgångar, om inte annat har avtalats mellan kreditinstitutet och kapitallånets borgenärer.*

## 39 §

*Koncernbokslut*

*Dotter- och samföretag som inte är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag, skall enligt 6 kap. 13 § bokföringslagen*

## Gällande lydelse

finansinspektionen bestämmer.

Vid uppgörandet av koncernbokslutet skall utöver det som stadgas i bokföringslagen i tillämpliga delar iaktas 31 § i denna lag.

Koncernens eget kapital skall i koncernbalansräkningen delas i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller i totalförlust med beaktande av koncernens resultat för den avslutade räkenskapsperioden.

I moderföretagets verksamhetsberättelse skall om koncernen lämnas de upplysningar som anges i 32 § 1—3 och 5 mom. Dessutom skall det belopp uppges som de företag som hör till koncernen enligt bolagsordningen eller stadgarna skall överföra från det fria egna kapitalet till det bundna egna kapitalet.

Moderföretagets namn skall meddelas i dotterföretagets verksamhetsberättelse.

Om stadgandena om koncernbokslut på grund av koncernens sammansättning eller av något annat särskilt skäl inte kan iaktas när koncernbokslutet uppgörs, får avvikelse ske från dem med stöd av beslut som finansinspektionen meddelar i varje enskilt fall. För avvikelser skall redogöras i koncernbokslutet.

## Föreslagen lydelse

sammanställas i koncernbokslutet.

En nyttighet som enligt ett finansieringsleasingavtal som avses i 6 kap. 18 § bokföringslagen har överförs till hyrestagaren skall i koncernbokslutet upptas som om den vore såld ifall koncernföretaget är hyresgivare och som om den vore köpt ifall koncernföretaget är hyrestagare.

Finansinspektionen kan på ansökan av ett kreditinstitut bevilja dispens från kravet att upprätta koncernbokslut eller från kravet att sammanställa ett dotterföretag i koncernbokslutet, ifall detta är motiverat enligt 6 kap. 1 § 3 eller 4 mom. eller 3 § bokföringslagen och annat inte följer av 11 kap. 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag. Finansinspektionen kan, då detta enligt 6 kap. 3 § bokföringslagen är motiverat, på ansökan av kreditinstitutet bevilja dispens från kravet att sammanställa intresseföretags bokslut. Dotterföretag som avses i denna lags 5 § 4 mom. och intresseföretag som uppfyller motsvarande förutsättningar får emellertid utan finansinspektionens dispens lämnas utanför koncernbokslutet, ifall det enligt 6 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten bokföringslagen finns någon grund för detta. Också ett intresseföretag som är ett bostads- eller fastighetsaktiebolag får utan finansinspektionens dispens lämnas utanför koncernbokslutet, ifall det finns någon i 6 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten bokföringslagen angiven grund för detta.

Ett finländskt kreditinstituts eller en finländsk holdingsammanslutnings dotterföretag

## Gällande lydelse

## 39 §

*Inhämtande av bokföringsnämndens utlåtande*

*Finansinspektionen skall inhämta bokföringsnämndens utlåtande innan föreskrifter som avses ovan i detta kapitel meddelas.*

## 40 §

*Hur bokslutet skall hållas tillgängligt för allmänheten*

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning skall ge var och en som begär det kopia av sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse. För kopian får inte uppbäras någon avgift som överstiger kopieringskostnaden.

## Föreslagen lydelse

*får utan finansinspektionens dispens lämnas utanför koncernbokslutet, ifall det föreligger i 6 kap. 1 § 4 mom. bokföringslagen angivna skäl för detta och annat inte följer av 11 kap. 10 § 2 mom. lagen om aktiebolag.*

## 40 §

*Offentliggörande av bokslutet*

*Kreditinstitut och holdingsammanslutningar skall anmäla bokslutet för registrering inom två månader efter att det fastställts. Till anmälan skall fogas en kopia av bokslutet jämte bilagor och av revisionsberättelsen, en styrelsemedlems eller verkställande direktörens skriftliga intyg om datum för fastställandet av bokslutet samt om bolagsstämmans eller andelsbankens stämmas, fullmäktiges, principalmötets eller hypoteksföreningens stämmas beslut om kreditinstitutets vinst eller förlust. Kreditinstitutet och den holdingsammanslutning som är koncernens moderföretag skall göra registreringsanmälan också om koncernbokslutet och koncernrevisionsberättelsen.*

*Ett kreditinstitut skall, när två veckor har förflutit efter att resultaträkningen och balansräkningen fastställts, hålla kopior av de i 1 mom. nämnda, senast fastställda handlingarna rörande kreditinstitutet samt den holdingsammanslutning eller det kreditinstitut som är dess moderföretag framlagda för allmänheten på sitt kontor. Holdingsammanslutningen skall dessutom hålla kopior av handlingarna framlagda på sitt huvudkontor. Var och en som ber om en kopia av de framlagda handlingarna skall ges en sådan inom två veckor.*

*Moderföretaget skall på begäran ge kopior av ett i 39 § angivet dotterföretags bokslut, ifall detta inte anmäls för registrering.*

*Ett kreditinstitut och en holdingsam-*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

*manslutning har rätt att av andra än myndigheter uppbära avgifter för kopior, enligt motsvarande avgiftsgrunder som registermyndigheten tillämpar.*

*Som den registermyndighet som avses i 1 mom. verkar patent- och registerstyrelsen. Registermyndigheten övervakar iakttagandet av den i 1 mom. nämnda anmälningsskyldigheten. Ifall anmälningsskyldigheten försummas kan registermyndigheten ålägga den som enligt 32 § skall underteckna bokslutet att vid vite inkomma med anmälan inom föreskriven tid. I beslutet om föreläggande av vite får inte sökas ändring.*

*I andelsbankslagen föreskrivs om skyldigheten för de till ett i 7 a § andelsbankslagen angivet centralinstitut hörande medlemskreditinstituten att hålla sammanslutningens sammanställda bokslut framlagt till påseende.*

## 41 §

## Delårsrapport

*En depositionsbank skall för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader upprätta en delårsrapport för antingen de sex första eller för de fyra och åtta första månaderna. På delårsrapporterna skall i övrigt tillämpas vad som bestäms nedan i 2 och 3 mom. samt i 2 kap. 5 § 2—5 mom. värdepappersmarknadslagen. Angående delårsrapporterna för depositionsbanker på vilka tillämpas 2 kap. 5 § värdepappersmarknadslagen eller 11 kap. 12 § lagen om aktieföretag gäller dessutom vad som bestäms i dessa lagar, om annat inte följer av denna paragraf.*

*En depositionsbanks delårsrapport skall innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, ifall depositionsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och balansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i skulderna och förbindelserna utanför balansräkningen samt i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för bankens eller*



## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. I delårsrapporten skall dessutom redogöras för bankens soliditet eller, ifall banken hör till en konsolideringsgrupp, för dess konsoliderade soliditet den sista dagen av rapportperioden och av de fem föregående rapportperioderna. Delårsrapportens uppgifter skall dessutom vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande period under den föregående räkenskapsperioden.

Delårsrapporten skall offentliggöras inom två månader efter utgången av rapportperioden. Offentliggörandet skall i tillämpliga delar ske i enlighet med 40 § 2 och 4 mom. samt med iakttagande av vad som på något annat ställe i lag bestäms om offentliggörande av delårsrapporter.

I andelsbankslagen föreskrivs om skyldigheten för ett i 7 a § andelsbankslagen angivet centralinstitut att upprätta och offentliggöra sammanslutningens delårsrapport.

Om en holdingsammanslutning är en depositionsbanks moderföretag skall på dess delårsrapporter tillämpas vad som föreskrivs ovan i 1—3 mom. På en depositionsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en delårsrapport skall inte tillämpas vad som bestäms ovan i denna paragraf, om inte annat bestäms på något annat ställe i lag.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och utlåtanden om upprättande av delårsrapporter samt av särskilda skäl för viss tid bevilja dispens från bestämmelserna i denna paragraf, ifall detta inte leder till att investerarnas eller deponenternas ställning äventyras. I fråga om föreskrifterna, anvisningarna, utlåtandena och dispensererna skall i tillämpliga delar iaktas 31 § 2—4 mom. På delårsrapporter som avses i denna paragraf skall inte tillämpas 2 kap. 11 § 3 mom. värdepappersmarknadslagen. I delårsrapporten skall nämnas om dispens har beviljats.

## 41 §

## Revisionsskyldighet

Ett kreditinstituts bolagsstämma, ett andelslags stämma, principalernas sammanträde eller medlemmarnas möte skall årligen

## Gällande lydelse

*för inspektion av kreditinstitutets förvaltning, bokföring och bokslut utse minst två revisorer och ett behövligt antal revisorssuppleanter, som i sitt uppdrag är oberoende. Vad denna lag stadgar om revisorer skall också tillämpas på revisorssuppleanterna.*

## 42 §

*Revisors behörighet*

*Minst en revisor skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller vara en i 2 mom. angiven sammanslutning. Den som är omyndig eller försatt i konkurs kan inte vara revisor. Revisorn skall ha en sådan kännedom om och erfarenhet av redovisning, ekonomiska och juridiska frågor samt sådan kännedom om och erfarenhet av revision som med hänsyn till omfattningen och arten av kreditinstitutets verksamhet behövs för skötseln av uppdraget.*

*Minst en revisor och en revisorssuppleant skall vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning. Har en av Centralhandelskammaren godkänd revisionsammanslutning utsetts till revisor, skall denna underrätta kreditinstitutet om vem som bär det huvudsakliga ansvaret för verkställandet av revisionen. Den*

## Föreslagen lydelse

## 42 §

*Tillämpning av bestämmelserna om revision och revisorer*

*På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (936/1994) och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom lagen om aktiebolag. och när det gäller andelsbanker dessutom lagen om andelslag (247/1954) om inte nedan bestäms annat.*

*På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 24 § 2 mom. revisionslagen. En revisor skall emellertid underrätta finansinspektionen om kredit som han fått av kreditinstitutet eller av ett till samma koncern eller konsolideringsgrupp hörande företag samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för honom.*

## 43 §

*Revisorernas behörighet*

*Till revisor för ett kreditinstitut får väljas endast en sådan godkänd revisor som avses i 2 § 2) punkten revisionslagen. Minst en revisor skall uppfylla kraven i 4 § revisionslagen eller vara en sådan revisionsammanslutning som avses i 5 § revisionslagen.*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

huvudansvariga revisorn skall ha minst samma behörighet som revisionsammanslutningen. Med tillstånd av finansinspektionen kan också en av handelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning vara revisor, revisorssuppleant eller revisionsammanslutning.

## 43 §

*Revisors jäv*

*En revisor för ett kreditinstitut får inte vara*

1) medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktör, fullmäktig eller ha motsvarande ställning i kreditinstitutet eller i en sammanslutning eller delägd sammanslutning som på det sätt som avses i bokföringslagen hör till samma koncern som kreditinstitutet eller ha som uppgift att sköta kreditinstitutets bokföring eller medelsförvaltning eller att övervaka dessa,

2) i anställnings- eller annars i underställnings- eller boroendeförhållande till ett kreditinstitut eller en sammanslutning eller person som avses i 1 mom., eller

3) en i 1 punkten avsedd persons make eller person som utan att ha ingått äktenskap med honom lever med honom i äktenskapsliknande förhållande, bror eller syster eller en person i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag till honom eller i ett sådant svägerlag till honom att den ena av dem är gift med den andras bror eller syster.

Revisorn i ett kreditinstituts dotterbolag får inte vara en person som enligt 1 mom. inte får bli vald till revisor i kreditinstitutet.

Revisorn skall underrätta finansinspektionen om kredit som han har fått av en sammanslutning som avses i 1 mom. samt om garantier eller andra ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förväner som den ställt för honom.

*Gällande lydelse*

## 44 §

*Av finansinspektionen förordnade revisorer*

Finansinspektionen skall för kreditinstitutet förordna en revisor som uppfyller behörighetskraven, om

- 1) 41 och 42 §§ inte har iakttagits,
- 2) revisorn är jävig enligt 43 § 1 mom. och antalet ojäviga revisorer inte är tillräckligt enligt denna lag eller bolagsordningen eller stadgarna,
- 3) föreskriften om antalet revisorer eller deras behörighet i bolagsordningen eller stadgarna inte har iakttagits, eller
- 4) revisorns förutsättningar för en oberoende revision har äventyrats och han inte har frånträtt sin uppgift.

Förordnandet är i kraft tills en revisor har valts i stället för den revisor som avses i 1 mom.

Finansinspektionen meddelar kreditinstitutet förordnande enligt 10 kap. 1 § 3 mom. och 14 § 1 och 2 mom. lagen om aktiebolag.

Finansinspektionen kan under mandatperioden skilja en revisor som den förordnat från hans uppgift.

## 45 §

*Verkställande av revision*

*Revisorn skall i den omfattning som god revisionsred förutsätter granska räkenskapsperiodens bokföring, bokslut och förvaltning.*

## 46 §

*Revisionsberättelse*

*Revisorn skall för varje räkenskapsperiod avge en revisionsberättelse till det möte som avses i 41 §. Berättelsen skall överlämnas till kreditinstitutets styrelse eller motsvarande organ senast två veckor före det möte då bokslutet skall läggas fram för att fastställas,*

*Revisionsberättelsen skall innehålla uttalande om*

- 1) *bokslutet har uppgjorts enligt bok-*

*Föreslagen lydelse*

## 44 §

*Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare*

Finansinspektionen skall för kreditinstitutet förordna en revisor enligt 27 § revisionslagen och 10 kap. 1 § 4 mom. lagen om aktiebolag samt om särskild granskning och granskare enligt 10 kap. 14 § lagen om aktiebolag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskning och granskare i de ovan angivna fallen skall i övrigt tillämpas revisionslagen och lagen om aktiebolag. Finansinspektionen skall dessutom förordna en behörig revisor för kreditinstitut som saknar en revisor som uppfyller de i 43 § angivna kraven.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

*föringslagen och övriga stadganden och förskrifter om uppgörande av bokslut,*

*2) bokslutet ger riktiga och tillräckliga upplysningar om kreditinstitutets resultat och ekonomiska ställning under räkenskapsperioden,*

*3) beviljande av ansvarsfrihet,*

*4) fastställande av resultaträkningen och balansräkningen för räkenskapsperioden, samt om*

*5) dispositionen av resultatet på det sätt som styrelsen eller motsvarande organ föreslår.*

*Om en medlem av kreditinstitutets förvaltningsråde eller styrelse eller motsvarande organ, verkställande direktören, en fullmäktig eller någon annan redovisningsskyldig har gjort sig skyldig till en gärning eller försummelse som kan leda till skadeståndsskyldighet eller till något annat som strider mot en lag som gäller kreditinstitutet eller mot bolagsordningen eller stadgarna, skall revisorn göra en anmärkning om detta i berättelsen. Revisorn har också annars rätt att i berättelsen lämna uppgifter som han anser att det möte som nämns i 1 mom. bör få kännedom om.*

## 47 §

*Revisionsprotokoll*

*Revisorn kan i fråga om styrelsen, förvaltningsrådet, verkställande direktören, kontrollant eller motsvarande organ eller andra redovisningsskyldiga göra anmärkningar om sådana omständigheter som inte läggs fram i revisionsberättelsen. Sådana omständigheter antecknas i ett protokoll som skall ges den som har till uppgift att sörja för kreditinstitutets förvaltning och för att verksamheten ordnas på behörigt sätt. Denne skall behandla protokollet utan dröjsmål och förvara det på ett säkert sätt.*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 48 §

*Revisors närvaro*

*Revisorn har rätt att vara närvarande och yttra sig vid sådana möten av kreditinstitutets organ där ärenden som hör samman med hans verksamhet behandlas.*

*Revisorn skall vara närvarande vid mötet, om de ärenden som behandlas är sådana att hans närvaro är påkallad.*

## 49 §

*Revision i koncern*

*Till revisor i en dottersammanslutning till ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning skall om möjligt utses minst en av moderföretagets revisorer.*

## 66 §

*Likviditet*

*Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om tryggande av kreditinstitutens likviditet.*

(upphävs)

## 67 §

*Kassareserv*

Till en depositionsbanks kassareserv hör följande:

4) lätt marknadsförda fordringsbevis enligt föreskrifter av finansinspektionen.

4) *fordringsbevis som emitterats av sådana offentliga sammanslutningar och kreditinstitut som avses i 76 § 1 mom. I gruppen 2—4 punkterna och i II gruppen 1 punkten samt övriga av finansinspektionen godkända och offentligt noterade fordringsbevis som har hänförs till rörliga aktiva, med undantag av fordringsbevis som är efterställda emitentens övriga skulder.*

*Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om de poster som ingår i den i 2 mom. nämnda kassareserven samt om rap-*

## Gällande lydelse

68 §

*Generalklausul om riskkontroll*

Ett kreditinstitut, en holdingsammanslutning eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp, får inte i sin verksamhet ta en så stor risk att detta medför väsentlig fara för kreditinstitutets eller konsolideringsgruppens soliditet. Kreditinstitutet, holdingsammanslutningen och företag som hör till samma konsolideringsgrupp skall med hänsyn till verksamheten ha tillräckliga riskkontrollsystem.

Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystemen samt om valutakursriskerna gällande ett kreditinstitut och ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet. I föreskrifterna kan anges gränserna för valutakursriskerna i förhållande till ett kreditinstituts och till ett konsolideringsgrupps egna medel.

69 §

*Anmälan av kundrisker*

Kreditinstitutet skall anmäla stora kundrisker till finansinspektionen minst fyra gånger om året.

Med kreditinstitutets kundrisk avses i denna lag det sammanlagda beloppet av de i 76 § avsedda fordringarna och investeringar samt i 77 § avsedda förbindelser utanför balansräkningen vilka gäller en och samma person eller en och samma sammanslutning och en person eller en sammanslutning som står i ekonomisk intressegemenskap med en sådan person eller en sådan sammanslutning.

## Föreslagen lydelse

68 §

*Generalklausul om riskkontroll*

*portering av relationstalet till finansinspektionen.*

Ett kreditinstitut och till dess konsolideringsgrupp hörande företag får inte i sin verksamhet ta så stora risker att kreditinstitutets soliditet eller konsoliderade soliditet utsätts för väsentlig fara. Kreditinstitutet och de till dess konsolideringsgrupp hörande företagen skall ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern övervakning och tillräckliga riskkontrollsystem.

*Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de krav som ställs på de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystemen och på den interna kontrollen.*

69 §

*Kundrisker och riskrapportering*

*Med ett kreditinstituts kundrisker avses i denna lag summan av de i 76 § angivna fordringar och investeringar som hänförs till en och samma fysiska eller juridiska person eller till en fysisk eller juridisk person som tillsammans med denna utgör en väsentlig ekonomisk intressegemenskap samt i 77 § angivna förbindelser utanför balansräkningen.*

*I ett kreditinstituts kundrisker ingår emellertid inte:*

*1) poster som hänförs till 76 § I gruppen, om inte gruppindelningen uteslutande baserar sig på sådan garanti som avses i I gruppen 6 punkten;*

*2) sådana till 76 § II gruppen 1 och 2 punkterna hänförliga poster vilkas återstående löptid är högst ett år, om inte gruppindelningen uteslutande baserar sig på garanti som avses i II gruppen 1 och 2 punkterna; samt*

*3) sådana fordringar, investeringar eller*

## Gällande lydelse

Med stor kundrisk avses i denna lag en kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets kapitalbas enligt 72—75 §§.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om anmälan av uppgifter som avses i denna paragraf och i 71 § till finansinspektionen och om uträkning av de relationstal som avses i 70 och 71 §§.

## 70 §

*Begränsningar av kundriskerna*

Det som stadgas i 1 och 2 mom. tillämpas inte, om kundsammanslutningen är kreditinstitutets moderföretag som själv är kreditinstitut eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut eller finansiellt institut och som hör till en konsolideringsgrupp som övervakas enligt denna lag eller på något annat motsvarande sätt.

Stadgandena i 1 och 2 mom. tillämpas inte heller om kundsammanslutningen är ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag eller ett kreditinstituts dotterföretag som är ett kreditinstitut,

## Föreslagen lydelse

*förbindelser utanför balansräkningen som avses i 1 mom. och hänför sig till ett till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet hörande kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag. Vad som i 3 punkten bestäms om kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som hör till en och samma konsolideringsgrupp skall vid beräkningen av de kundriskerna som är förenade med ett medlemskreditinstitut till en i 7 a § andelsbankslagen avsedd sammanslutnings centralinstitut tillämpas på sådana sammanslutningar som avses i 7 a § 1 mom. andelsbankslagen samt på sådana under deras gemensamma bestämmande inflytande stående sammanslutningar som sammanställs vid beräkningen av kundriskerna.*

Med stor kundrisk avses i denna lag kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets kapitalbas.

*Ett kreditinstitut skall inrapportera sina stora kundrisker till finansinspektionen minst fyra gånger om året.*

*Finansinspektionen meddelar, för att uppfylla kraven i rådets direktiv 91/121/EEG om övervakning och kontroll av kreditinstituts stora exponeringar och 92/30/EEG om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut, närmare föreskrifter om rapportering till finansinspektionen av sådana uppgifter som avses i denna paragraf och 71 § samt om beräkning av de relationstal som avses i 70 och 71 §.*

*Om ett kreditinstituts kundrisker eller sammanlagda stora kundrisker överskrider den i 1 eller 2 mom. angivna gränsen, skall kreditinstitutet utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen samt vidta åtgärder för att uppfylla de krav som är förenade med kundriskerna. Finansinspektionen skall bestämma en tid inom vilken kreditinstitutet skall uppfylla de i 1 eller 2 mom. angivna kraven, eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets koncession.*



*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

finansiellt institut eller tjänsteföretag.

Till kundriskerna behöver vid tillämpningen av 1 och 2 mom. inte räknas följande:

- 1) poster som hör till kategori I enligt 76 §,
- 2) sådana poster i punkt 1 i kategori II enligt 76 § vilkas återstående löptid är högst ett år,
- 3) poster som skall räknas till punkt 2 i kategori II enligt 76 §, samt
- 4) övriga av finansinspektionen godkända poster.

Finansinspektionen kan bevilja undantag från 1 och 2 mom. för viss tid, om överskridningen av de i momenten avsedda relationstalen följer av orsaker som inte beror på kreditinstitutet och föranleds av att kreditinstitut eller kreditinstituts kundföretag fusioneras.

## 71 §

*Konsolideringsgruppens kundrisker*

En holdingsammanslutning och ett kreditinstitut som är moderföretag i en koncern eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag skall anmäla konsolideringsgruppens stora kundrisker så som 69 § stadgar.

I fråga om förhållandet mellan konsolideringsgruppens kundrisker och konsolideringsgruppens egna medel gäller 70 §.

## 71 §

*Konsoliderade kundrisker*

En holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut som är moderföretag i en konsolideringsgrupp skall i enlighet med 69 § inrapportera kreditinstitutets konsoliderade stora kundrisker.

I fråga om förhållandet mellan de konsoliderade kundriskerna och den konsoliderade kapitalbasen gäller på motsvarande sätt 70 §.

Vid beräkningen av de konsoliderade kundriskerna skall de kundrisker som är förenade med sådana samföretag som avses i bokföringslagen beaktas i samma förhållande som vid sammanställningen av samföretagets balansräkning med kreditinstitutets eller holdingsammanslutningens koncernbalans. Ett samföretag kan i detta avseende lämnas obeaktat, varvid i tillämpliga delar iakttas vad som i 5 § 4 mom. bestäms om en konsolideringsgrupps dotterföretag.

Om en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut som avses i 1 mom. är dotterföretag till en finländsk holdingsammanslutning eller ett finländskt kreditinstitut, skall 1 och 2 mom. inte tillämpas.

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

72 §

72 §

*Kapitalbasens minimibelopp**Kapitalbasens och den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp*

För tryggnad av kreditinstitutets soliditet skall beloppet av kreditinstitutets kapitalbas i förhållande till de risker som är förenade med dess fordringar, investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen vara minst så stor som detta kapitel stadgar.

För tryggnad av kreditinstitutets soliditet och konsoliderade soliditet skall beloppet av dess kapitalbas och konsoliderade kapitalbas i förhållande till de risker som är förenade med dess tillgångar och förbindelser utanför balansräkningen samt i förhållande till de konsoliderade tillgångarna och de konsoliderade förbindelserna utanför balansräkningen, vara minst så stort som anges i detta kapitel.

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas dessutom det kapitalkrav som vid täckningen av kapitalbasen enligt 74 a § orsakas av de risker som anges i 78 a och 78 b §§ samt av kundriskerna i samband med poster som ingår i handelslagret.

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas, vid täckningen av kapitalkravet på grund av de risker som avses i 78 a § och kundriskerna i sådana poster som ingår i handelslagret, dessutom de i 74 a § angivna tillgångarna.

73 §

73 §

*Primära egna medel**Primär kapitalbas*

Till kreditinstitutets egna medel räknas när den i 72 § angivna relationen räknas ut (primära egna medel)

Till ett kreditinstituts kapitalbas räknas den primära kapitalbasen, som består av

- 1) aktiekapital, andels- och tilläggsandelsskapital samt grundkapital,
- 2) placeringsandelskapital och grundfond,
- 3) det kapital som finns på aktie-, placerings-, andels-, eller grundfondsemissionsskonton,

4) ovan i 36 § avsedd kapitalinvestering,

4) kapitallån som avses i 38 § 2 mom.,

- 5) reservfond och överkursfond,
- 6) fonder under fritt eget kapital och oanvända vistmedel,
- 7) allmän förlustrervering, samt

8) under räkenskapsperioden influten vinst, om denna är baserad på en delårsresultaträkning som enligt en revisors utlåtande är upprättad enligt de bestämmelser och föreskrifter som gäller bokföring och bokslut, samt

8) övriga av finansinspektionen godkända poster som kan jämföras med dem som nämns i 1—7 punkten.

9) övriga av finansinspektionen godkända poster som kan jämföras med dem som nämns ovan.

*Gällande lydelse*

Till primära egna medel kan dessutom räknas under räkenskapsperioden influten vinst så som finansinspektionen bestämmer.

Innan de i 1 och 2 mom. nämnda posterna räknas till egna medel skall från dem dras av den skatt som eventuellt hänför sig till dem enligt kreditinstitutets skattefot.

*Föreslagen lydelse*

*Till de poster som avses i 1 mom. 1—4 punkterna får inte räknas poster vilkas kapital inte har inbetalts till kreditinstitutet och inte heller poster som medför kumulativ rätt till dividend, ränta eller annan gottgörelse. Innan de poster som avses i 1 mom. inräknas i den primära kapitalbasen skall avdrag göras för den skatt som eventuellt hänför sig till dem enligt kreditinstitutets skattesats.*

*Till de poster som avses i 1 mom. 1—4 punkterna får inte räknas kapital-, dividend-, ränte- eller andra gottgörelseposter för vilkas betalning säkerhet har ställts av:*

*1) kreditinstitutet självt eller av en till samma koncern eller konsolideringsgrupp hörande sammanslutning;*

*2) en sammanslutning som med stöd av lag eller avtal ansvarar för kreditinstitutets skulder eller en sammanslutning som står under en sådan sammanslutnings bestämmande inflytande så som avses i 5 § 2 mom. 1 punkten eller i ett sådant förhållande till den som avses i samma moments 2 eller 3 punkt; eller av*

*3) en sammanslutning av vars röstetal sammanslutningar som avses i 2 punkten tillsammans innehar över hälften eller en sammanslutning i vilken en sådan sammanslutning har bestämmande inflytande enligt 5 § 2 mom. 1 punkten eller till vilken den står i ett sådant förhållande som avses i samma moments 2 eller 3 punkt.*

## 74 §

*Supplementära egna medel*

Till kreditinstitutets egna medel räknas när den i 72 § angivna relationen räknas ut också (supplementära egna medel)

- 1) uppskrivningsfond,
- 2) på de villkor som finansinspektionen bestämmer sådana av kreditinstitutet emitterade förbindelser som har sämre förmånsrätt än kreditinstitutets andra förbindelser,
- 3) tillskottsplikten för medlemmarna i kreditinstitut av andelslagsform, samt
- 4) andra av finansinspektionen godkända poster som kan jämföras med dem som nämns i 1—3 punkten.

## 74 §

*Supplementär kapitalbas*

*Till ett kreditinstituts kapitalbas räknas den supplementära kapitalbasen, som består av*

- 1) uppskrivningsfonden,
- 2) skuldförbindelser som emitterats på obestämd tid, under de förutsättningar som anges i 2 mom. och av
- 3) minst femåriga debenturer och med dem jämförbara förbindelser, under de förutsättningar som anges i 3 mom.

*Skuldförbindelser som avses i 1 mom. 2 punkten får hänföras till den supplementära kapitalbasen om de uppfyller följande villkor:*

- 1) deras kapital återbetalas endast ifall finansinspektionen på ansökan av emittenten tillåter det,

## Gällande lydelse

Av sammanlagda supplementära egna medel beaktas när relationen enligt 72 § räknas ut högst ett belopp som är lika stort som primära egna medel. När supplementära egna medel räknas får av det sammanlagda beloppet av posterna som nämns i 1 mom. 2 och 3 punkten dock beaktas högst hälften av primära egna medels belopp.

## 74 a §

## Övrig kapitalbas

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas på det sätt som finansinspektionen närmare bestämmer, vid täckningen av det kapitalkrav som hänförs till de risker och kundrisker som avses i 78 a och 78 b §§, handelslagrets nettointäkter och andra förbindelser än sådana som avses i 74 § 2 och 4 punkten och som är efterställda kreditinstitutets övriga förbindelser.

## Föreslagen lydelse

2) betalningen av ränta på dem kan enligt avtalsvillkoren uppskjutas med hänvisning till kreditinstitutets ekonomiska ställning,

3) deras kapital kan användas för täckning av förluster medan kreditinstitutet bedriver verksamhet eller de kan annars jämföras med eget kapital vid bedömningen av skyldigheten att försätta kreditinstitutet i likvidation,

4) de är efterställda kreditinstitutets övriga skulder,

5) kreditinstitutet eller något annat sådant företag som avses i 73 § 3 mom. har inte ställt säkerhet för betalningen av kapital, ränta eller annan gottgörelse,

6) deras kapital har betalats till kreditinstitutet.

Skuldförbindelser som avses i 1 mom. 3 punkten får räknas till den supplementära kapitalbasen om de uppfyller de ovan i 2 mom. 4—6 punkterna angivna förutsättningarna och de får återbetalas tidigast fem år efter att de emitterats, om inte finansinspektionen beviljar tillstånd till förtida återbetalning. Sådana skuldförbindelser får emellertid under de fem sista åren före förfallodagen beaktas högst till det belopp som erhålls genom att från det föregående år beaktade beloppet dras av en femtedel av förbindelsens ursprungliga belopp.

Av de poster som avses i 1 mom. får till kapitalbasen räknas högst ett belopp som motsvarar summan av de poster som avses i 73 §. Av de poster som avses i 1 mom. 3 punkten får emellertid till kapitalbasen räknas högst hälften av det belopp som motsvarar summan av de poster som avses i 73 §.

## 74 a §

## Övrig kapitalbas

Vid beräkningen av det kapitalkrav som avses i 78 a § och den övre gräns för de stora kundriskerna som avses i 78 c § 2 mom. får till kapitalbasen, utöver vad som bestäms i 73 och 74 §, räknas:

1) handelslagrets nettointäkter, till den del dessa inte räknas till den primära kapitalbasen enligt 73 §;

2) debenturer och med dem jämförbara förbindelser vilka uppfyller de krav som an-

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

ges i 74 § 2 mom. 4—6 punkterna och vilka får återbetalas tidigast två år efter att de emitterats, om inte finansinspektionen beviljar tillstånd till förtida återbetalning, samt vilkas återbetalning enligt avtalsvillkoren kan uppskjutas ifall en återbetalning av kapitalet skulle leda till att det i 78 a § angivna lägsta kapitalkravet underskrids; samt

3) sådana i 74 § 1 mom. 2 punkten angivna förbindelser som inte med stöd av 74 § 4 mom. kan räknas till den supplementära kapitalbasen.

## 75 §

## Avdragsposter

Från det sammanlagda beloppet av kreditinstitutets primära och supplementära egna medel avdras när det i 72 § avsedda relationstalet beräknas följande:

1) sådana aktier och andelar i kreditinstitut och finansiella institut som inte skall räknas till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet och av vilka kreditinstitutet äger mera än 10 procent samt sådana fordringar hos dessa sammanslutningar som har sämre förmånsrätt än andra förbindelser,

2) sådana aktier och andelar i kreditinstitut och finansiella institut av vilka kreditinstitutet äger högst 10 procent, samt sådana fordringar hos dessa sammanslutningar som har sämre förmånsrätt än andra förbindelser, till den del dessa posters sammanlagda belopp före de avdrag som skall göras från primära och supplementära egna medel överstiger 10 procent av kreditinstitutets egna medel,

3) sådana aktier och andelar i sammanslutningar vilka idkar försäkringsverksamhet av vilka kreditinstitutet äger över 10 procent, liksom sådana fordringar hos dessa sammanslutningar som har sämre förmånsrätt än andra förbindelser.

Från det sammanlagda beloppet av kreditinstitutets primära och supplementära kapitalbas skall avdras:

1) aktier, andelar och kapitallån i sådana kreditinstitut och finansiella institut av vars samtliga aktier eller andelar kreditinstitutet äger över 10 procent;

2) andra än i 1 punkten avsedda kreditinstituts och finansiella instituts aktier, andelar och kapitallån till den del dessa sammanlagt, inklusive de poster som avses i 4 punkten, överstiger 10 procent av kreditinstitutets kapitalbas före de avdrag som skall göras från den sammanlagda primära och supplementära kapitalbasen;

3) sådana försäkringsanstalters aktier, andelar och kapitallån av vars samtliga aktier eller andelar kreditinstitutet äger över 10 procent; samt

4) lånefordringar på depositionsbankers säkerhetsfonder, till den del de tillsammans med de poster som avses i 2 punkten överstiger det belopp som avses i 2 punkten.

Vid beräkningen av de avdrag som avses i 2 mom. 1—3 punkterna skall med aktier, andelar och kapitallån jämföras sådana fordringar på företaget vilka är efterställda gäldenärens övriga skulder. Vid beräkningen av avdrag enligt 1 punkten anses kreditinstitutets innehav omfatta också av sådana finansiella institut och tjänsteföretag som avses i 5 b § 2 mom. ägda aktier, andelar, kapitallån och därmed jämförbara fordringar, räknade på det sätt som avses i det nämnda

*Gällande lydelse*

Med tillstånd av finansinspektionen får de avdrag som avses i 2 mom. 1 och 3 punkten lämnas ogjorda, när det är nödvändigt att inneha aktier eller andelar i ett annat kreditinstitut eller ett annat finansiellt institut eller en sammanslutning som bedriver försäkringsverksamhet för att sanera deras affärsverksamhet.

## 76 §

*Riskgruppering av fordringar och investeringar*

Kreditinstitutets fordringar och investeringar grupperas vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstalet som följer:

## I gruppen

3) fordringar hos finska kommuner, samkommuner och församlingar samt landskapet Åland liksom av dem garanterade fordringar,

*Föreslagen lydelse*

momentet. Vid beräkningen av sådana avdrag som avses ovan i detta moment beaktas inte investeringar i sammanslutningar inom samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet.

Med finansinspektionens tillstånd får ett avdrag enligt 2 mom. lämnas ogjort då en investering som avses i 2 mom. är nödvändig i samband med saneringen av ett annat kreditinstituts eller finansiellt instituts eller en försäkringsanstalts affärsverksamhet eller då det finansiella institutets huvudsakliga verksamhet går ut på att äga aktier eller andelar i andra företag än kreditinstitut eller finansiella institut och det finansiella institutet inte hör till något annat kreditinstitut eller värdepappersföretags konsolideringsgrupp.

Vad som ovan i denna paragraf bestäms om det till en konsolideringsgrupp hörande sammanslutningarna, skall vid beräkningen av ett till en sammanslutning som avses i 7 a § andelsbankslagen hörande medlemskreditinstituts soliditet tillämpas på sammanslutningar som avses i 7 a § 1 mom. andelsbankslagen samt på sådana under deras gemensamma bestämmande inflytande stående sammanslutningar som sammanställs vid beräkningen av soliditeten av andelsbankernas sammanslutning.

## 76 §

*Riskgruppering av tillgångarna*

Ett kreditinstituts tillgångar skall vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstalet grupperas som följer:

3) fordringar hos finska kommuner, samkommuner och församlingar, *Kommunernas garanticentral, den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagarare (202/1964) avsedda kommunala pensionsanstalten* samt landskapet Åland och av dem garanterade fordringar,

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## II gruppen

*Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om värderingen av de säkerheter som avses i denna paragraf.*

77 §

*Poster utanför balansräkningen*

Kreditinstitutets garantiförbindelser och andra förbindelser utanför balansräkningen viktas när det i 72 § avsedda relationstalet räknas ut med den i dem ingående kreditrisken, enligt vad finansinspektionen närmare bestämmer. De på detta sätt viktade posterna räknas enligt motparten i förbindelsen till de grupper som anges i 76 §.

78 §

*Kapitalkrav för täckning av kreditrisker*

Kreditinstitutets egna medel skall utgöra minst 8 procent av det sammanlagda beloppet av de fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen som skall hänföras till grupperna II—IV enligt 76 §, uträknat så att av de poster som hör till II

7) fordringar hos värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag och hos utländska värdepappersföretag vilka övervakas i motsvarighet till lagen om värdepappersföretag samt fordringar som dessa har garanterat och likaså fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper emitterade av ett sådant värdepappersföretag,

8) fordringar hos optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), hos fondbörser som avses i värdepappersmarknadslagen och hos den värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) samt hos utländska optionsföretag, fondbörser och clearingorganisationer som är reglerade på motsvarande sätt och övervakas i motsvarighet till de ovan nämnda lagarna och likaså fordringar som sådana sammanslutningar har garanterat samt fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som har emitterats av sådana sammanslutningar.

77 §

*Förbindelser utanför balansräkningen*

Ett kreditinstituts garantiförbindelser och andra förbindelser utanför balansräkningen skall vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstalet beaktas genom att deras enligt rådets direktiv 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut uträknade kreditmotvärde multipliceras med ett tal som bestäms enligt 76 och 78 §.

78 §

*Kapitalkrav för täckning av kreditrisker*

Kreditinstitutets kapitalbas skall utgöra minst 8 procent av de till 76 § II—IV grupperna hänförliga tillgångarnas samt de i 77 § angivna förbindelsernas och derivatkontraktens sammanlagda belopp, så räknat att av II gruppens poster beaktas 20 procent, av

*Gällande lydelse*

gruppen beaktas 20 procent, av de poster som hör till III gruppen 50 procent och av de poster som hör till IV gruppen 100 procent av dessa posters bokföringsvärde eller de värden som bestäms enligt 77 §.

## 78 a §

*Kapitalkrav för täckning av positionsrisker samt avvecklings- och motpartsrisker*

Kreditinstitutet skall utöver vad som stadgas ovan i detta kapitel ha en kapitalbas som åtminstone täcker de risker som avses i 2 mom.

Kreditinstitutet skall beräkna de allmänna och specifika risken i de poster som ingår i handelslagret samt den av teckningsförbindelserna orsakade risken (positionsrisken). Med allmän risk avses den risk som orsakas av den allmänna utvecklingen på marknaden. Med specifik risk avses den risk som orsakas av omständigheter hänförliga till den som har utfärdat instrumentet eller, i fråga om ett derivatinstrument, den som har utfärdat det underliggande instrumentet. Dessutom skall ett kreditinstitut beräkna den risk som orsakas av till handelslagret hänförliga, icke avvecklade transaktioner (avvecklingsrisk) samt den till handelslagret hänförliga risk som orsakas av en motparts betalningsoförmåga (motpartsrisk).

För att fylla kraven i rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut skall finansministeriet efter att ha hört finansinspektionen meddela föreskrifter om beräkning av de risker som anges i 2 mom., om beloppet och beräkningen av den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker samt om rapporteringen till finansinspektionen.

## 78 b §

*Kapitalkrav för täckning av valutakursrisker och andra risker*

Kreditinstitutet skall utöver vad som stadgas ovan i detta kapitel ha minst en så stor kapitalbas att den täcker de risker som anges i 2 mom.

Kreditinstitutet skall beräkna den med hela verksamheten förenade valutakursrisken

*Föreslagen lydelse*

III gruppens poster 50 procent och av IV gruppens poster 100 procent av dessas bokföringsvärde eller i enlighet med 77 § bestämda värde.

## 78 a §

*Kapitalkrav för täckning av positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursrisker*

Kreditinstitutet skall utöver vad som bestäms ovan i detta kapitel ha minst en kapitalbas som täcker följande risker i samband med handelslagret:

- 1) den risk som orsakas av den allmänna utvecklingen på marknaden (allmän risk),
- 2) den risk som orsakas av omständigheter hänförliga till den som har utfärdat ett instrument eller, i fråga om derivatinstrument, den som har utfärdat det underliggande instrumentet (specifik risk),
- 3) den risk som orsakas av teckningsförbindelser (övrig positionsrisk),
- 4) den risk som orsakas av icke avvecklade transaktioner (avvecklingsrisk), samt
- 5) den risk som orsakas av en motparts insolvens (motpartsrisk).

Kreditinstitutet skall utöver vad som bestäms i 1 mom. ha en kapitalbas som täcker hela den valutakursrisk som är förenad med verksamheten samt risker som kan jämföras med dem som nämns i 1 mom.

Det kapitalkrav som avses i 1 och 2 mom. skall beräknas i enlighet med rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut.

## 78 b §

*Kapitalkrav för täckning av valutakursrisker och andra risker*

(upphävs)



## Gällande lydelse

samt de övriga risker som är jämförbara med dem som avses i detta kapitel (övriga motsvarande risker).

För att fylla kraven i rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut skall finansministeriet efter att ha hört finansinspektionen meddela föreskrifter om beräkning av de risker som anges i 2 mom., om beloppet och beräkningen av den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker samt om rapporteringen till finansinspektionen.

## Föreslagen lydelse

## 78 c §

*Undantag som orsakas av handelslagret*

Finansinspektionen kan bevilja kreditinstitutet tillstånd att hänföra de i handelslagret ingående posterna till de fordringar och investeringar som avses i 76 § samt till de förbindelser utanför balansräkningen som avses i 77 §, varvid den inte behöver sänka det kapitalkrav som anges i 78 a §. Efter att ha fått ett sådant tillstånd skall kreditinstitutet beräkna den kundrisk som är förenad med posterna i handelslagret enligt 69 § 2 mom., utan att därvid tillämpa vad som anges ovan i 2 mom.

Finansinspektionen kan på ansökan av kreditinstitutet bevilja tillstånd att hänföra de i handelslagret ingående posterna till de tillgångar som avses i 76 §, varvid på kreditinstitutet inte tillämpas 78 a § 1 mom. Efter att kreditinstitutet beviljats sådant tillstånd skall kundriskerna beräknas också med avseende på posterna i handelslagret enligt 69 § 2 mom., utan tillämpning av vad som anges ovan i 2 mom.

## 79 §

*Konsoliderad kapitalbas*

Som konsoliderad primär kapitalbas beaktas kreditinstitutets eller, om en holdingsammanslutning är moderföretag i kreditinstitutets konsolideringsgrupp, holdingsammanslutningens

1) i koncernbalansen upptagna poster som avses i 73 §,

2) koncernreserv enligt koncernbalansen, samt dess

3) i koncernbalansen upptagna minoritetandel av koncernens egna kapital.

Från den konsoliderade primära kapitalbasen skall dras av affärsvärdet enligt koncernbalansen. Som konsoliderad supplementär kapitalbas skall beaktas de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 74 § och som övrig kapitalbas de i koncernbalansen

## Gällande lydelse

## 79 §

*Minimibeloppet av konsolideringsgruppens kapitalbas.*

Om kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen är moderföretag i koncernen eller ett kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen är moderföretag i koncernen eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag, skall kapitalkravet enligt detta kapitel beräknas inte endast för kreditinstitutet utan också för konsolideringsgruppen.

Principerna för uppgörande av koncernbokslut skall i tillämpliga delar iakttas vid beräkningen av konsolideringsgruppens kapitalbas. Motsvarande förfarande skall iaktas vid beräkningen av kapitalbasens minimibelopp enligt 78 § samt vid beräkningen av kapitalkravet för täckning av avvecklings- och motpartsrisker enligt 78 a §. Från konsolideringsgruppens primära kapital skall dras av det affärsvärde som återstår efter avräkning av de till konsolideringsgruppen hörande företagens inbördes innehav.

Den kapitalbas som konsolideringsgruppen förutsätts ha för täckning av den i 78 a § angivna positionsrisken som är förenad med de i handelslagret ingående posterna samt den kapitalbas som konsolideringsgruppen förutsätts ha för täckning av den valutakursrisk som enligt 78 b § är förenad med hela verksamheten samt för täckning av övriga

## Föreslagen lydelse

## 79 a §

*Den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp*

*upptagna poster som avses i 74 a §. Från den sammanlagda konsoliderade primära och supplementära kapitalbasen skall dras av de i koncernbalansen upptagna poster som avses i 75 §.*

*Om det till konsolideringsgruppen hör i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag som inte har upptagits i koncernbokslutet som dotterföretag, skall de i 1 mom. avsedda posterna räknas på den konsoliderade balansräkningen, i vilken utöver koncernföretagen har sammanställts i 5 § 2 mom. avsedda företag, i tillämpliga delar med iakttagande av bestämmelserna om hur kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag sammanställs i koncernbokslut.*

*Om ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning är moderföretag i en konsolideringsgrupp skall kreditinstitutet utöver det minimikravet som gäller kreditinstituts kapitalbas uppfylla det i detta kapitel angivna minimikravet på den konsoliderade kapitalbasen.*

*Vid beräkningen av det i 78 § samt i 78 a § 1 mom. 4 och 5 punkterna angivna kravet på den konsoliderade kapitalbasen skall såsom konsoliderade tillgångar, skulder och förbindelser utanför balansräkningen beaktas de i koncernbokslutet upptagna tillgångarna och skulderna samt det sammanlagda beloppet av de förbindelser som koncernföretagen givit, från vilket avdragits förbindelserna till övriga koncernföretag.*

*Om det till konsolideringsgruppen hör i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag som inte har upptagits i koncernbokslutet som dotterföretag, skall de i 2 mom. avsedda tillgångarna och skulderna räknas på den konsoliderade balansräkningen, i vilken utöver koncernföretagen har sammanställts i 5 § 2 mom. avsedda företag, i tillämpliga delar med iakttagande av bestämmelserna om sammanställning av kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i koncernbokslut. Som konsoliderade förbindelser utanför balansräkningen*

*Gällande lydelse*

motsvarande risker skall beräknas så som finansinspektionen bestämmer.

## 80 §

*Skyldighet att öka kapitalbasen*

Om kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas sjunker under det minimibelopp som stadgas ovan i detta kapitel, skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall fastställa en tid inom vilken kreditinstitutet och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kapitalkravet eller hos finansministeriet framställa att kreditinstitutets koncession återkallas.

## 81 §

*Förbud mot utdelning av vinst*

Beloppet av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps egna medel är mindre än vad som stadgas i denna lag, får kreditinstitutet inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet, om inte finansin-

*Föreslagen lydelse*

*skall beaktas det sammanlagda beloppet av de till konsolideringsgruppen hörande företagen förbindelser, från vilket har avdragits de till övriga företag inom konsolideringsgruppen givna förbindelserna.*

*Vid beräkningen av det i 78 a § 1 mom. 1—3 punkterna och 2 mom. angivna kravet på den konsoliderade kapitalbasen skall de till konsolideringsgruppen hörande företagens risker sammanräknas på det sätt som finansinspektionen närmare föreskriver.*

*Om ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning som avses i 1 mom. är dotterföretag inom ett annat finländskt kreditinstituts konsolideringsgrupp, skall på institutet eller sammanslutningen inte tillämpas 1 mom.*

*Vid beräkningen av den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp får sådana samföretag som avses i bokföringslagen lämnas obeaktade, i tillämpliga delar med iakttagande av vad som i 5 § 4 mom. bestäms om dotterföretagen inom en konsolideringsgrupp.*

## 80 §

*Skyldighet att öka kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen*

Om kreditinstitutets kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det minimibelopp som stadgas i denna lag skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall *bestämma* en tid inom vilken kapitalkravet och det konsoliderade kapitalkravet skall vara uppfyllt eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets koncession.

## 81 §

*Soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstmedel*

Om kreditinstitutets kapitalbas underskrider den i denna lag angivna gränsen får kreditinstitutet inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet och inte heller använda vinstmedel för inlösning eller

*Gällande lydelse*

spektionen av något särskilt skäl beviljar undantag för en viss tid.

*Föreslagen lydelse*

annat förvärv av egna aktier, om inte finansinspektionen av något särskilt skäl beviljar undantag för en viss tid. Om kreditinstitutets konsoliderade kapitalbas underskrider den i denna lag angivna gränsen får kreditinstitutet och till dess konsolideringsgrupp hörande företag inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet och inte heller använda vinstmedel för inlösning eller annat förvärv av egna aktier, om inte finansinspektionen av något särskilt skäl beviljar undantag för en viss tid.

*I fråga om den rätt till utdelning som tillkommer aktieägarna i andra finansiella institut i aktiebolagsform än värdepappersföretag gäller, utan hinder av 1 mom., 12 kap. 4 § 2 och 3 mom lagen om aktiebolag.*

## 81 a §

*Närmare föreskrifter*

*Finansinspektionen meddelar sådana närmare föreskrifter om tillämpningen av detta kapitel som förutsäts i rådets direktiv 89/299/EEG om kapitalbasen i kreditinstitut, 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut, 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut, 92/30/EEG om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut.*

## 94 §

*Tystnadsplikt*

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ inom ett kreditinstitut, en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet, ett finansiellt institut, ett tjänsteföretag eller en kreditinstitutssammanslutning eller som anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon kund vid kreditinstitutet eller hos någon annan person med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den för vilken tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke till att saken röjs. Uppgifter som skall hållas hem-

## 94 §

*Tystnadsplikt*

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ inom ett kreditinstitut, inom ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företag eller inom en kreditinstitutssammanslutning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon av kreditinstitutets kunder eller hos kunder till kreditinstitutets konsolideringsgrupp tillhörande finansiella institut eller hos någon annan person med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den för vilken tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke till att

*Gällande lydelse*

liga får inte heller lämnas till *kreditinstitutets* bolagsstämma, principalmöte, andelslagsstämma eller fullmäktige eller till en hypoteksförenings stämma eller till aktieinnehavare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, ett finansiellt institut och ett tjänsteföretag är skyldiga att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt att lämna sådana till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, ett finansiellt institut och ett tjänsteföretag har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, om den tystnadsplikt som avses i 1 mom. eller en motsvarande tystnadsplikt åligger medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda *och om upplysningen behöver lämnas med hänsyn till den mottagande sammanslutningens riskkontroll.*

*Föreslagen lydelse*

saken röjs. Uppgifter som skall hållas hemliga får inte heller lämnas till bolagsstämma, principalmöte, andelslagsstämma eller fullmäktige eller till en hypoteksförenings stämma eller till aktieinnehavare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

*Kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande företag* är skyldiga att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

*Kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande företag* har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern *eller konsolideringsgrupp, om medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda har tystnadsplikt enligt 1 mom. eller motsvarande tystnadsplikt.*

## 94 b §

*Utlämnande av upplysningar för forskningsändamål*

*En handling som innehåller upplysningar av det slag som avses i 94 § får utlämnas för vetenskaplig forskning när minst 60 år har förflutit från dess tillkomst och om mottagaren skriftligen förbinder sig att inte utnyttja handlingen för att skada eller förringa vederbörande eller hans närstående eller för att kränka de övriga intressen som sekretessen skall skydda.*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 97 b §

*Vinstutdelning och annan användning av tillgångarna*

*På kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande finansiella institut tillämpas inte 12 kap. 7 § lagen om aktiebolag. I 24 a § ingår särskilda bestämmelser om länefinansiering för förvärv av egna aktier eller aktier i moderföretaget.*

## 97 c §

*Skadeståndsskyldighet*

*Ett kreditinstituts stiftare, medlemmarna av förvaltningsrådet, styrelsen eller direktionen, verkställande direktören, fullmäktige och medlemmarna i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag är skyldiga att ersätta skada som de i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat kreditinstitutet. Detsamma gäller skada som genom överträdelse av lagen om aktiebolag, lagen om andelslag, affärsbankslagen, sparbankslagen, andelsbankslagen, lagen om hypoteksföreningar (936/1978) denna lag, eller stadganden och föreskriftag, som har utgivits på grund av denna lag, eller genom överträdelse av kreditinstitutets bolagsordning eller stadgar har åsamkats aktieägare, medlemmar, innehavare av placeringsandelar eller grundfondsbevis eller andra.*

*En av förvaltningsrådet eller styrelsen utsedd granskare är under de förutsättningar som anges i 1 mom. ersättningsskyldig både för skada som han själv har orsakat och för skada som hans biträde har orsakat uppsåtligen eller av vårdslöshet. Bestämmelser om revisorers skadeståndsansvar finns i revisionslagen.*

*Ett kreditinstituts aktieägare, en sparbanks principaler och en andelsbanks medlemmar eller fullmäktige är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av de författningar, den bolagsordning eller de stadgar som avses i 1 mom. uppsåtligen eller av grov vårdslöshet har orsakat kreditinstitutet, aktieägare, medlemmar, innehavare av placeringsandelar eller grundfondsbevis eller andra.*

*Angående jämkning av skadestånd samt*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

fördelning av skadeståndsansvar mellan två eller flera ersättningsskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/1974).

I affärsbankslagen, sparbankslagen och andelsbankslagen bestäms om väckande av skadeståndstalan för en affärsbanks, sparbanks eller andelsbanks räkning.

## 100 c §

## Kreditinstituts bokföringsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 4 kap., finansministeriets beslut eller föreskrifter som finansinspektionen har meddelat med stöd därav,

2) bryter mot vad som i 40 § bestäms om anmälan av bokslut för registrering eller framläggande av bokslut,

3) bryter mot vad som i 41 § bestäms om upprättande av delårsrapport eller

4) bryter mot bestämmelserna om slutredovisning över ett kreditinstituts fusion, delning eller likvidation

skall, om inte gärningen enligt 30 kap. 9 eller 10 § strafflagen skall bestraffas som ett bokföringsbrott eller som ett bokföringsbrott av oaktsamhet eller om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans, för kreditinstituts bokföringsförseelse dömas till böter.

## 100 d §

## Brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel

Den som uppsåtligen

1) bryter mot bestämmelserna om återbetalning av kapitallån, betalning av ränta eller annan gottgörelse eller ställande av säkerhet,

2) utbetalar kreditinstitutets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel i strid med denna lag, lagen om aktiebolag, lagen om andelslag, affärsbankslagen, andelsbankslagen, sparbankslagen eller lagen om hypoteksföreningar (936/1978),

3) i strid med 24 a § beviljar lån, ställer säkerhet eller som pant tar emot egna eller moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara förbindelser,

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

109 §

## Säkerhet för masskuldebrevslån

*Om det bestäms i villkoren för ett långfristigt masskuldebrevslån som emitterats av ett kreditinstitut av det i finansinspektionens besittning skall överlämna en betryggande säkerhet för lånet skall kreditinstitutet på förhand anhålla om att finansinspektionen skall godkänna säkerhetens art och omfattning.*

*Kreditinstitutet skall i finansinspektionens besittning överlämna av finansinspektionen godkända säkerheter för varje masskuldebrevslån som det ensamt har tagit upp, till ett belopp som motsvarar det sammanlagda nominella beloppet av de skuldebrev som vid varje enskild tidpunkt är i omlopp och till ett av finansinspektionen godkänt belopp säkerheter för ett sådant av det upptaget lån där förbudsorderna som lånet medför för kreditinstitutet är solidariska med någon annan låntagare. För kostnaderna för förvaringen av säkerheterna svarar den som emitterar masskuldebrevslånen.*

*Såsom interimistisk säkerhet för ett lån som ett kreditinstitut har tagit upp kan det i stället för de säkerheter som anges i 1 mom. också lämna garanti ställd av Finlands Bank eller ett kreditinstitut som inte hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp eller depositionsbevis hos en depositionsbank till ett motsvarande belopp.*

*De interimistiska säkerheterna skall så snart som möjligt och senast inom två år från det de ställdes som säkerhet bytas ut mot säkerheter som finansinspektionen bestämmer. finansinspektionen kan också bevilja uppskov på högst två år vid utbytet.*

109 §

## Säkerhet för masskuldebrevslån

(upphävs)

*skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för den inte föreskrivs på något annat ställe i lag, för brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel dömas till böter eller fängelse i högst ett år.*



## Gällande lydelse

## 110 §

*Tilläggsäkerhet för masskuldebrevslån*

*Om beloppet av säkerheterna för ett masskuldebrevslån som ett kreditinstitut har emitterat sjunker under det som bestäms med stöd av 109 §, skall kreditinstitutet senast inom två månader ställa en av finansinspektionen godkänd tilläggsäkerhet.*

## 111 §

*Utbyte av skuldebrev*

*Ett kreditinstitut får, om finansinspektionen inte bestämmer annat, till nominellt värde byta ut masskuldebrev som det har återförvärvat före förfallodagen mot säkerheter för samma masskuldebrevslån. Sådana masskuldebrev skall på följande betalningsdag enligt amorteringsplan användas för extra amortering av masskuldebrevslånet.*

## Föreslagen lydelse

## 110 §

*Tilläggsäkerhet för masskuldebrevslån*

*(upphävs)*

## 111 §

*Utbyte av skuldebrev*

*(upphävs)*

1. Denna lag träder i kraft den 199 .

2. Utan hinder av 36 § 1 mom. 2) punkten får däri angivna värdepapper och derivatkontrakt under den räkenskapsperiod då denna lag träder i kraft samt under de två följande räkenskapsperioderna upptas i bokslutet så som föreskrivs i 36 § 1 mom. 3) punkten.

3. På kapitalbevis som har emitterats före denna lags ikraftträdande skall utan hinder av denna lag tillämpas vad som har föreskrivits om dem i samband med emissionen. Till kapitalbasen får emellertid inte räknas kapitalbevis ifall efter denna lags ikraftträdande enligt 73 § 3 mom. har ställts säkerhet för betalningen av dessas kapital eller ränta, dividend eller annan gottgörelse.

4. Den som väljs till revisor för ett kreditinstitut skall uppfylla de i 43 § angivna behörighetsvillkoren senast vid den ordinarie bolagsstämma, det principalmöte eller hypoteksföreningsmöte som följer efter denna lags ikraftträdande. Denna lags bestämmelser om revision skall för första gången tillämpas vid revisionen av den räkenskapsperiods bokföring och bokslut samt förvaltning, för vilken en revisor som uppfyller i 43 § angivna behörighetsvillkor enligt vad som an-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

förs ovan senast skall väljas.

5. De upphävda 109—111 § skall tillämpas på masskuldebrev, vilka har emitterats före denna lags ikraftträdande eller under de två år som följer efter ikraftträdandet samt på de säkerheter som ställts för sådana masskuldebrevslån.

## 2.

## Lag

## om ändring av affärsbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/1990) 7 § 2 mom., 13 §, 16 § 1 mom., 18, 60—63 och 66 §, av dessa lagrum 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1609/1993 och 1684/1995, 16 § 1 mom. sådan den lyder i lag 931/1992, 18 § sådan den lyder i den sistnämnda lagen och 66 § i lag 573/1996, samt ändras 64 och 65 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Vid ökning av aktiekapitalet får en ny aktie med finansministeriets tillstånd tecknas mot apportegendom eller kvittning.

(upphävs)

13 §

En medlem i en affärsbanks förvaltningsråd eller direktion, verkställande direktören eller ett förrättningsställes kontrollant får inte vara principal i en annan depositionsbank, medlem eller suppleant i en sådan banks förvaltningsråd, styrelse eller direktion, ej heller fullmäktig, verkställande direktör, ett förrättningsställes kontrollant eller anställd vid en sådan bank.

(upphävs)

13 §

En medlem i förvaltningsrådet eller direktionen för den affärsbank eller det sparbank-saktiebolag som är centralt finansiellt institut får utan hinder av 1 mom. vara medlem i förvaltningsorganen för eller verkställande direktör i en depositionsbank som ägs gemensamt av centralt finansiellt institut och de depositionsbanker som är delägare i detta, och i en depositionsbank som är delägare i det centrala finansiella institutet, om inte något annat i det senare fallet följer av spar-

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

bankslagen eller andelsbankslagen.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte depositionsbanker som hör till en affärsbanks koncern.

## 16 §

På en affärsbanks bolagsstämma får ingen rösta med mera än en tjugonedel av det på stämman företrädda röstetalet, om inte statsrådet av särskilda skäl medger undantag.

(upphävs)

## 16 §

## 18 §

Stadgandena i 12 kap. 4 § 2 och 3 mom. samt 7 § lagen om aktiebolag tillämpas inte på affärsbanker.

(upphävs)

## 18 §

## 60 §

En affärsbanks stiftare, en medlem av förvaltningsrådet eller direktionen eller verkställande direktören är skyldig att ersätta en skada som han i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat banken.

(upphävs)

## 60 §

Den som nämns i 1 mom. är skyldig att ersätta en skada som han i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat aktieägare eller någon annan genom att överträda denna lag, lagen om depositionsbankernas verksamhet, lagen om aktiebolag eller någon annan författning som gäller affärsbankernas verksamhet eller bolagsordningen.

## 61 §

Affärsbankens revisor eller en av förvaltningsrådet utsedd inspektör är skadeståndsskyldig enligt de grunder som stadgas i 60 § 1 mom. och ansvariga för en skada som han själv eller hans medhjälpare uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat.

(upphävs)

## 61 §

Om en revisionsammanslutning är revisor, svarar denna och den som är huvudansvarig för revisionen för en skada som avses i 1 mom.

## 62 §

En aktieägare i affärsbanken är skyldig att ersätta den skada som han genom att medverka till att någon författning som avses i 60 § 2 mom. eller bolagsordningen har överträtts, uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet har vållat affärsbanken, en aktieägare eller någon annan.

(upphävs)

## 62 §

## Gällande lydelse

## 63 §

Angående jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera ersättningskyldig gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/74).

## 64 §

Om väckande av skadeståndstalan för en affärsbanks räkning gäller 15 kap. 5—7 §§ lagen om aktiebolag.

Utän hinder av 15 kap. 5 och 6 §§ lagen om aktiebolag har bankinspektionen rätt att väcka skadeståndstalan för en affärsbanks räkning mot en person eller den sammanslutning som avses i 60—62 §§, om bankinspektionen anser att deponenternas intresse kräver det.

## 65 §

Den som

1) grovt försummar att fullgöra en skyldighet som enligt 27—30, 33 och 34 §§ åligger direktionen,

2) i strid med 32 § 1 mom. delar ut dividend, eller

3) i strid med 66 § 2 mom. tar emot aktier som pant,

skall för affärsbanksförseelse dömas till böter, om inte gärning är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag.

## 66 §

I samband med värdepappersverksamhet som finansinspektionen har definierat får en affärsbank utan hinder av 7 kap. 1 § 1 mom. lagen om aktiebolag ta emot egna och sitt moderbolags aktier som pant.

Affärsbanken får inte ta emot egna eller sitt moderbolags aktier som pant för ett penninglån som banken har beviljat för förvärv av bankens egna eller moderbolagets aktier vid en aktieemission. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

## Föreslagen lydelse

## 63 §

(upphävs)

## 64 §

Om skadeståndsskyldighet för en affärsbanks stiftare och aktieägare, medlemmarna av dess förvaltningsråd och direktion, verkställande direktören samt granskare som utsetts av förvaltningsrådet föreskrivs i kreditinstitutslagen (1607/1993) och om skadeståndsskyldighet för revisorerna i revisionslagen (936/1994). Om väckande av skadeståndstalan för en affärsbanks räkning gäller 15 kap. 5—7 § lagen om aktiebolag.

Utän hinder av 15 kap. 5 och 6 § lagen om aktiebolag har finansinspektionen rätt att väcka skadeståndstalan för en affärsbanks räkning mot en person eller sammanslutning som avses i 97 a § kreditinstitutslagen, om finansinspektionen anser att deponenternas intresse kräver det.

## 65 §

Den som grovt försummar att fullgöra en skyldighet som enligt 27—30, 33 och 34 § åligger direktionen skall för brott mot bestämmelserna om affärsbanks likvidation dömas till böter, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs i någon annan lag.

## 66 §

(upphävs)

## 3.

**Lag****om ändring av sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i sparbankslagen av den 28 december 1990 (1270/1990) 20 § 3 mom., 57 och 127—130 §, 135 § 1 mom. samt 136 § 2 och 5 punkterna,  
 av dessa lagrum 57 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1610/1993 och 1685/1995 och 135 § 1 mom. sådant det lyder i lag 601/1995,  
*ändras* 20 § 2 och 4 mom., 38 § 3 mom. 40 § 2 och 5 mom., 131 § 1 mom., 133 och 134 §,  
 av dessa lagrum 40 § 5 mom. sådan den lyder i lag 1610/1993 samt  
*fogas* till 131 § ett nytt 1 mom., varvid det ändrade 1 mom. och nuvarande 2 och 3 mom. blir 2—4 mom., som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

## 20 §

En sparbank eller dess dotterbolag får inte mot vederlag förvärva en annan sparbanks grundfundsandelar eller *mot vederlag förvärva eller som pant ta emot egna eller moderbankens grundfundsandelar*. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

*I samband med en värdepappersverksamhet som bankspektionen har definierat får en sparbank utan hinder av 2 mom. ta emot egna grundfundsandelar som pant. Sparbanken får inte ta emot egna grundfundsandelar som pant för ett penninglån som sparbanken har beviljat för förvärv av bankens egna grundfundsandelar vid en grundfondsemission ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.*

Vad som sägs i 2 och 3 mom. utgör inte hinder för att en sparbank, då en enligt 81 § genom fusion övertar ett aktiebolag, förvärvar grundfundsbevis som aktiebolaget äger, att banken löser in grundfundsbevis enligt 80 § 1 mom. eller att den på auktion ropar in ett för sparbankens fordran utmätt grundfundsbevis. Av sparbanken förvärvat grundfundsbevis skall säljas så snart detta kan ske utan förlust, om det inte har dragits in genom nedsättning av grundfonden. Bevis som har förvärvats i samband med övertagande

En sparbank eller dess dotterföretag får inte mot vederlag förvärva en annan sparbanks grundfundsandelar eller egna eller moderbankens grundfundsandelar. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

(upphävs)

Vad som sägs i 2 mom. *och i 24 a § kreditinstitutslagen (1607/1993)* utgör inte hinder för att en sparbank, då denna enligt 81 § genom fusion övertar ett aktiebolag, förvärvar *eller som pant tar emot en grundfond-sandel som tillhör aktiebolaget*, att banken löser in *en grundfundsandel* enligt 80 § 1 mom. eller att den på auktion ropar in en för sparbankens fordran utmätt *grundfundsandel*. En av sparbanken förvärvad *grundfundsandel* skall säljas så snart detta kan ske utan förlust, om den inte har dragits in genom

## Gällande lydelse

av ett aktiebolag eller i enlighet med 80 § skall dock säljas inom två år efter förvärvet.

## 38 §

*Beslut om nedsättning av grundkapitalet och grundfonden kräver finansministeriets samtycke, och nedsättningen skall anmälas för registrering inom fyra månader efter nedsättningsbeslutet. Grundkapitalet och grundfonden anses nedsatta då registreringen har skett. Har registeranmälan inte gjorts inom stadgad tid eller har registrering vägrats, förfaller beslutet. Likaså förfaller ett sådant beslut om ändring av stadgarna som förutsätter att grundkapitalet eller grundfonden nedsätts.*

## 40 §

Som vinstandel kan endast utdelas sådan vinst och sådant annat fritt eget kapital som har uppkommit efter att grundfonden inrättades.

En sparbank som är moderföretag i en koncern får inte som vinst, även om vinstutdelning vore tillåten enligt 1—3 mom., dela ut ett belopp som överskrider det sammanlagda beloppet av vinsten enligt den fastställda koncernbalansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och koncernens övriga fria egna kapital, minskat med den förlust som koncernbalansräkningen utvisar samt det belopp som de företag som hör till koncernen enligt lag eller stadgarna skall överföra till reservfonden eller annars lämna utdelat.

## Föreslagen lydelse

nedsättning av grundfonden. En grundfondandel som har förvärvats i samband med övertagande av ett aktiebolag eller i enlighet med 80 § skall dock säljas inom två år efter förvärvet.

## 38 §

Nedsättning av grundkapitalet och grundfonden skall anmälas för registrering inom fyra månader efter nedsättningsbeslutet. Grundkapitalet och grundfonden anses nedsatta då registreringen har skett. Har *registreringsanmälan* inte gjorts inom stadgad tid eller har registrering vägrats, förfaller beslutet. Likaså förfaller ett sådant beslut om ändring av stadgarna som förutsätter att grundkapitalet eller grundfonden nedsätts.

## 40 §

Som vinstandel kan utdelas endast sådan vinst och sådant annat fritt eget kapital som har uppkommit efter att grundfonden inrättades, *efter avdrag av ett belopp motsvarande de i balansräkningen aktiverade utgifterna för sparbankens bildande och ett belopp motsvarande anskaffningsutgiften för de grundfondsbevis som banken innehar. I 38 § kreditinstitutslagen föreskrivs om sådan begränsning av vinstutdelningen som följer av ränta och annan gottgörelse som skall betalas för kapitallån och i 81 § kreditinstitutslagen om soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstutdelningen.*

En sparbank som är moderföretag i en koncern får inte, *det oaktat att vinstutdelning enligt 1—3 mom. vore tillåten, som vinst* dela ut ett belopp som överskrider det sammanlagda beloppet av vinsten enligt den fastställda koncernbalansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och koncernens övriga fria egna kapital, minskat med den förlust som koncernbalansräkningen utvisar, *med de övriga icke utdelningsbara poster som avses i 2 mom., med det belopp till vilket de i koncernföretagens bokslut gjorda reserveringarna enligt 5 kap. 15 § bokföringslagen ( / ) och skillnaden mellan de gjorda och planliga avskrivningarna i*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

57 §  
En principal, medlem i förvaltningsrådet eller styrelsen, fullmäktig eller verkställande direktören får inte vara principal i en annan depositionsbank, medlem eller suppleant i en sådan banks förvaltningsråd, styrelse eller direktion, fullmäktig, verkställande direktör eller tjänsteman vid denna.

Utan hinder av 1 mom. får en principal, medlem i förvaltningsrådet eller styrelsen, fullmäktig, verkställande direktör eller kontrollant i en sparbank vara medlem i förvaltningsrådet eller direktionen för den affärsbank eller det sparbanksaktiebolag som är centralt finansiellt institut för sparbankerna.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte depositionsbanker som hör till en sparbanks koncern, ej heller depositionsbanker som sparbankernas centralpenninginrättning och sparbankerna äger tillsammans.

127 §  
En sparbanks stiftare, en medlem av förvaltningsrådet eller styrelsen, verkställande direktören eller en fullmäktig är skyldig att ersätta en skada som de i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat banken

Den som nämns i 1 mom. är skyldig att ersätta en skada som han i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat en grundfundsandelsägare eller någon annan genom att överträda denna lag, lagen om depositionsbankernas verksamhet eller någon annan författning som gäller sparbankernas verksamhet, eller sparbankens stadgar.

128 §  
En sparbanks revisor eller en av förvaltningsrådet eller styrelsen utsedd inspektör är skadeståndsskyldig enligt de grunder som stadgas i 127 § 1 mom. och ansvarig för en skada som han själv eller hans medhjälpare uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat.

Om en revisionsammanslutning är revisor, svarar denne och den som är huvudansvarig för revision för en skada som avses i 1 mom.

koncernbokslutet har tagits upp i det fria egna kapitalet samt med det belopp som enligt lag eller stadgarna skall avsättas till reservfonden eller annars lämnas outdelat.

(upphävs) 57 §

(upphävs) 127 §

(upphävs) 128 §

## Gällande lydelse

## 129 §

En principal är skyldig att ersätta den skada som han genom att medverka till överträdelse av någon i 127 § 2 mom. nämnd författning eller stadgarna uppsåtligen eller enom grov vårdslöshet har vållat sparbanken, en grundfondsandelsägare eller någon annan.

## 131 §

Om väckande av skadeståndstalan för en sparbank med stöd av 127—129 § beslutar principalerna. Styrelsen har dessutom rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan på grund av en straffbar gärning.

## 133 §

Talan för en sparbank enligt 127—129 §§ som inte grundar sig på en straffbar gärning kan inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år har förflutit från det beslutet om sparbankens bildande fattades på den konstituerande stämman,

2) någon annan som nämns i 127 § 1 mom. eller 129 § sedan tre år har förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan, eller

3) den som nämns i 128 § sedan tre år har förflutit efter att den revisionsberättelse eller det utlåtande eller intyg som ligger till grund för talan lades fram.

Har tiden för väckande av talan för en sparbank gått ut, kan inte 131 § 3 mom. nämnd talan väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.

## Föreslagen lydelse

## 129 §

(upphävs)

## 131 §

Om skadeståndsskyldighet för en sparbanks stiftare och principaler, medlemmarna av dess förvaltningsråd och styrelse, verkställande direktören och fullmäktige samt för inspektorer som utses av förvaltningsrådet och styrelsen föreskrivs i kreditinstitutslagen. Om revisorernas skadeståndsskyldighet föreskrivs i revisionslagen (936/1994).

Principalerna beslutar med stöd av 97 c § kreditinstitutslagen om väckande av skadeståndstalan för en sparbanks räkning. Styrelsen har dessutom rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan som baserar sig på en straffbar gärning.

## 133 §

För en sparbanks räkning får sådan talan som avses i 97 c § kreditinstitutslagen och som inte grundar sig på en straffbar gärning, inte väckas mot

2) förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmarna, verkställande direktören, fullmäktige eller principalerna sedan tre år har förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan, eller mot

3) revisorerna eller en av förvaltningsrådet eller styrelsen utsedd granskare sedan tre år har förflutit efter framläggandet av den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg som ligger till grund för talan.

Har tiden för väckande av talan gått ut, kan inte talan som avses i 131 § 4 mom. väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.



## Gällande lydelse

## 134 §

Bankinspektionen och sparbanksinspektionen har rätt att väcka skadeståndstalan för en sparbank mot en person eller sammanlutning som avses i 127—129 §§, om det anses att deponenternas eller grundfundsandelsägarnas intresse kräver det.

## 135 §

Den som bryter mot de stadganden i kreditinstitutslagen som gäller uppgörande av bokslut, koncernbokslut eller revisionsberättelse eller mot stadgandena i denna lag om avgivande av slutredovisning över en sparbanks likvidation skall för sparbanksbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, som inte gärningen är ringa eller strängare straff för den stadgas på något annat ställe i lag.

## 136 §

Den som

1) gör sig skyldig till grov försummelse av vad som stadgas i 92—99 §§,

2) i strid med 97 § delar ut vinstmedel,

3) i strid med 18 § utger grundfundsbevis eller optionsbevis eller vid utgivande av grundfundsbevis, interimbevis, grundfondsemissionsbevis eller optionsbevis handlar i strid med denna lag,

4) försummar att föra grundfundsandelsbok eller förteckning över grundfundsandelsägarna eller att hålla dem tillgängliga, eller

5) i strid med 20 § 3 mom. tar emot grundfundsandelar som pant,

skall för sparbanksförseelse dömas till böter, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag.

## Föreslagen lydelse

## 134 §

Finansinspektionen och sparbanksinspektionen har, om de anser att deponenternas eller grundfundsandelsägarnas intresse kräver det, rätt att för en sparbanks räkning väcka skadeståndstalan mot en person eller sammanslutning som avses i 97 c § kreditinstitutslagen.

## 135 §

(upphävs)

## 136 §

(upphävs)

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den

199 .

## 4.

## Lag

## om ändring av lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen den 6 november 1992 om ändring av lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (972/1992) 4 § 3 mom. samt 8—10 §  
 av dessa lagrum 8—10 § sådana de lyder i lag 1176/1994 samt  
*ändras* 4 § 2 mom., 6 § 1 mom., 7 § 2 mom. och 11 §., som följer:

## Gällande lydelsen

## Föreslagen lydelse

## 4 §

Med avvikelse från 4 § 1 mom. lagen om depositionsbankernas verksamhet (1268/90) behöver koncession inte sökas för den bank som fortsätter sparbankens verksamhet.

*Ansökan om fastställande av sparbanksaktiebolagets och affärsbankens bolagsordning och ändringar i den skall göras hos finansministeriet.*

*Ny koncession behöver inte sökas för den bank som fortsätter sparbankens verksamhet.*

(upphävs)

## 6 §

Utan hinder av 7 § affärsbankslagen överlåts de aktier som motsvarar aktiekapitalet i sparbanksaktiebolaget eller affärsbanken och som har bildats av grundkapitalet och reservfonden utan vederlag till en eller flere stiftelser som i enlighet med 7 § förordnas till ägare av aktierna eller grundas för detta ändamål. Stiftelsen får inte överlåta dessa aktier utan finansministeriets tillstånd.

## 6 §

*Utan hinder av lagen om aktiebolag (734/1978) skall de aktier som motsvarar sparbankens av grundkapitalet och reservfonden bestående aktiekapital utan vederlag överlåtas till en eller flera stiftelser som enligt 7 § utses till ägare av aktierna eller grundas för detta ändamål.*

## 7 §

Utan hinder av 6 § 2 mom. 2 punkten lagen om stiftelser får stiftelsen införas i det i 8 § nämnda registret innan aktierna har mottagits av stiftelsen.

*Utan hinder av 6 § 2 mom. 2 punkten lagen om stiftelser (109/1930) får stiftelsen införas i stiftelseregistret innan den har mottagit aktierna.*

## 8 §

Med avvikelse från vad som stadgas i lagen om stiftelser ankommer de till justitieministeriet i enlighet med lagen om stiftelse hörande ansökningsärenden som gäller i denna lag avsedda stiftelser på finansministeriet. Finansministeriet skall innan ärendet avgörs inhämta justitieministeriets utlåtande.

Registrerings- och andra anmälningar som i enlighet med lagen om stiftelser görs till justitieministeriet, skall göras till bankinspektionen. I denna lag avsedda stiftelser

(upphävs)

## 8 §

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

skall införas i bankinspektionens register.

I bankinspektionens register skall på sätt som nämns i 10 § överföras även de i justitieministeriets stiftelseregister införda stiftelserna till vilka ett sparbanksaktiebolags eller en affärsbanks aktier överläts enligt denna lag.

## 9 §

De tillsynsuppgifter som i enlighet med 3 kap. lagen om stiftelser ankommer på justitieministeriet hör till bankinspektionen till den del de gäller i denna lag avsedda stiftelser.

Bankinspektionen skall tillse att i bankinspektionens register införd stiftelses förvaltning handhas enligt lag och stiftelsens stadgar.

## 10 §

Om en sådan sparbanks principaler som skall ombildas till sparbanksaktiebolag eller till affärsbank har förordnat att sparbanksaktiebolagets eller affärsbankens aktier överläts så som avses i denna lag utan vederlag till stiftelse som är införd i justitieministeriets stiftelseregister, skall sparbanken underrätta justitieministeriet om detta

Till bankinspektionens register överförs i 1 mom. avsedd stiftelse efter det stiftelsen gjort ansökan om överföringen hos justitieministeriet. Ansökan skall göras inom två månader räknat från den dag sparbanksaktiebolaget eller affärsbanken har införts i handelsregistret. En stiftelse som inte har gjort en ovan avsedd ansökan inom utsatt tid, skall av justitieministeriet omedelbart efter utgången av den utsatta tiden överföras till bankinspektionens register.

## 11 §

Med avvikelse från 6 § lagen om depositionsbankernas verksamhet skall ett sparbanksaktiebolag i sin firma utöver den beteckning som anger bankens samfundsform även använda ordet eller sammansättningsleden "sparbank".

## 9 §

(upphävs)

## 10 §

(upphävs)

## 11 §

Med avvikelse från 8 § kreditinstitutslagen (1607/1993) skall ett sparbanksaktiebolag i sin firma utöver den beteckning som anger bankens sammanslutningsform även användas ordet eller sammansättningsleden "sparbank".

Denna lag träder i kraft den 199 .  
Finansinspektionen skall inom två månader efter denna lags ikraftträdande överföra sådana stiftelser till patent- och registerstyrel-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*sens stiftelseregister, vilka när denna lag träder i kraft är införda i finansinspektionens register.*

## 5.

**Lag****om ändring av andelsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs* i andelsbankslagen av den 28 december 1990 (1271/1990) 11 § 2 mom., 12 § 3 mom., 19 §, 41 f § 4 mom., 85—88 §, 92 § 1 mom. och 93 § 2 och 5 punkterna, av dessa lagrum 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1611/1993 och 575/1996, 41 f § 4 mom. sådant det lyder i lag 1126/1993, 92 § 1 mom. sådant det lyder i lag 602/1995 samt 93 § 5 punkt sådan den lyder i lag 575/1996,

*ändras* 12 § 2 och 4 mom. samt 13 a, 90 och 91 §, av dessa lagrum 13 a § sådan den lyder i den nämnda lagen 1611/1993 och 91 § i den nämnda lagen 575/1996, samt *fogas* till 7 m §, sådan den lyder i lag 575/1996, ett nytt 4 mom. samt till 89 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1611/1993 ett nytt 1 mom., varvid nuvarande 1—4 mom. blir 2—5 mom., som följer:

Gällande lydelsen

Föreslagen lydelse

## 7 m §

*Centralinstitutets medlemskreditinstitut skall hålla en kopia av det bokslut som avses i 2 mom. framlagd för allmänheten och ge kopior av bokslutet med iakttagande av 40 kap. 2 och 4 mom. kreditinstitutslagen (1607/1993). Centralinstitutet skall upprätta och offentliggöra en sammanställd delårsrapport i tillämpliga delar med iakttagande av 2 mom. och 41 § kreditinstitutslagen. Centralinstitutets medlemskreditinstitut skall på begäran ge kopior av delårsrapporten, enligt vad som föreskrivs i 40 § kreditinstitutslagen.*

## 11 §

*För en nedsättning av placeringsandelskapitalet krävs tillstånd av finansministeriet.*

(upphävs)

## 12 §

En andelsbank eller dess dotterbolag får inte mot vederlag förvärva en annan andelsbanks placeringsandelar eller *mot vederlag förvärva eller som pant ta emot* egna eller moderbankens placeringsandelar. Ett avtal

En andelsbank eller dess *dotterföretag* får inte mot vederlag förvärva en annan andelsbanks placeringsandelar eller egna eller moderbankens placeringsandelar. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

som strider mot detta förbud är ogiltigt.

*I samband med en värdepappersverksamhet som bankinspektionen har definierat får en andelsbank utan hinder av 2 mom. ta emot egna placeringsandelar som pant. Andelsbanken får inte ta emot egna placeringsandelar som pant för ett penninglån som banken har beviljat för förvärv av bankens egna placeringsandelar vid en placeringsandelsemmission. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.*

Vad som sägs i 2 och 3 mom. utgör inte något hinder för att en andelsbank vid övertagande av ett aktiebolag genom fusion enligt 39 § förvärvar till aktiebolaget hörande placeringsandelar, löser in placeringsandelar enligt 38 § 1 mom. eller på auktion ropar in en för andelsbankens fordran utmätt placeringsandel. Av andelsbanken förvärvad placeringsandel skall säljas så snart detta kan ske utan förlust, om den inte har dragits in genom nedsättning av placeringsandelskapitalet. Placeringsandelar som har förvärvats i samband med övertagande av ett aktiebolag eller enligt 38 § skall dock säljas inom två år efter förvärvet.

## 13 a §

En andelsbank som är moderföretag i en koncern får inte som vinst, även om vinstutdelning vore tillåten enligt 35 § 3 mom. lagen om andelslag, dela ut ett belopp som överskrider det sammanlagda beloppet av vinsten enligt den fastställda koncernbalansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och koncernens övriga fria egna kapital, minskat med den förlust som koncernbalansräkningen utvisar samt det belopp som de företag som hör till koncernen enligt lag

(upphävs)

Vad som sägs i 2 mom och i 24 a § kreditinstitutslagen utgör inte något hinder för att en andelsbank vid övertagande av ett aktiebolag genom fusion enligt 39 § förvärvar till aktiebolaget hörande placeringsandelar, löser in placeringsandelar enligt 38 § 1 mom. eller på auktion ropar in *placeringsandelar som utmäts för andelsbankens fordran*. En av andelsbanken förvärvad placeringsandel skall säljas så snart detta kan ske utan förlust, om den inte har dragits in genom nedsättning av placeringsandelskapitalet. Placeringsandelar som har förvärvats i samband med övertagande av ett aktiebolag eller enligt 38 § skall dock säljas inom två år efter förvärvet.

## 13 a §

*Som en andelsbanks vinst får utdelas det belopp som avses i 35 § 3 mom. lagen om andelslag (247/1954), efter avdrag motsvarande de i balansräkningen aktiverade utgifterna för andelsbankens bildande samt anskaffningsutgiften för de egna placeringsandelar som andelsbanken innehar. I 36 § kreditinstitutslagen föreskrivs om sådan begränsning av vinstutdelningen som följer av ränta och annan gottgörelse som skall betalas för kapitallån och i 80 § kreditinstitutslagen om soliditetsrelaterade inskränkningar i användningen av vinstutdelningen.*

En andelsbank som är moderföretag i en koncern får inte, *det oaktat att vinstutdelning enligt 35 § 3 mom. lagen om andelslag vore tillåten, som vinst* dela ut ett belopp som överskrider det sammanlagda beloppet av vinsten enligt den fastställda koncernbalansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och koncernens övriga fria egna kapital, minskat med den förlust som koncernbalansräkningen utvisar, *med de övriga icke utdelningsbara poster som avses i 2 mom., med*

## Gällande lydelse

eller stadgarna skall överföra till reservfonden eller annars lämna outdelat.

## 19 §

En medlem i förvaltningsrådet eller direktionen, verkställande direktören eller en kontrollant i en andelsbank får inte vara principal i en annan depositionsbank, medlem eller suppleant i en sådan banks förvaltningsråd, styrelse eller direktion, ej heller fullmäktig, verkställande direktör, kontrollant eller tjänsteman vid en sådan bank.

En medlem i förvaltningsrådet eller direktionen för en andelsbank, dess verkställande direktören eller en kontrollant får utan hinder av 1 mom. vara medlem i förvaltningsrådet eller i direktionen för den affärsbank som är centralpenninginrättning för andelsbankerna.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte depositionsbanker som hör till en andelsbanks koncern, ej heller depositionsbanker vilka andelsbankernas centralpenninginrättning och andelsbankerna äger tillsammans.

En medlem i förvaltningsrådet eller direktionen för en andelsbank, dess verkställande direktör eller en kontrollant kan med tillstånd av finansinspektionen vara medlem eller suppleant i förvaltningsrådet eller direktionen för eller verkställande direktör, kontrollant eller funktionär i depositionsbanker som ägs av andelsbankernas centralorganisation eller av centralinstitutet för den i 7 a § avsedda sammanslutningen av andelsbanker eller av den affärsbank som är centralpenninginrättning för andelsbankerna eller ägs av centralorganisationen, centralinstitutet eller centralpenninginrättningen tillsammans med andelsbankerna.

## Föreslagen lydelse

det belopp till vilket de i koncernföretagens bokslut gjorda reserveringarna enligt 5 kap. 15 § bokföringslagen ( /1997) och skillnaden mellan de gjorda och planenliga avskrivningarna i koncernbokslutet har tagits upp i det fria egna kapitalet samt med det belopp som enligt lag eller stadgarna skall avsättas till reservfonden eller annars lämnas outdelat.

## 19 §

(upphävs)

## 41 f §

Ansökan om fastställande av bolagsordning och ändringar i bolagsordningen för de i 41 a § 1 mom. och 41 b § avsedda bankerna samt om fastställande av stadgarna och

(upphävs)

## Gällande lydelse

ändringar i dem för andelslag som avses i 41 a § 1 mom. skall göras ho finansministeriet. Andelslagets stadgar och ändringar i dem skall fastställas, om de stämmer överens med lag och det inte finns särskilda skäl att inte fastställa dem.

## 85 §

En andelsbanks stiftare, en medlem av förvaltningsrådet eller direktionen, verkställande direktören eller en medlem i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag är skyldig att ersätta en skada som han i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat banken.

Den som nämns i 1 mom. är skyldig att ersätta en skada som han i sin syssla uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat en medlem i andelsbanken, en placeringsandelsägare eller någon annan genom att överträda denna lag, lagen om depositionsbankernas verksamhet, lagen om andelslag eller någon annan författning som gäller andelsbankernas verksamhet, eller andelsbankens stadgar.

## 86 §

En andelsbanks revisor eller en av förvaltningsrådet utsedd inspektör är skadeståndsskyldig enligt de grunder som stadgas i 85 § 1 mom. och ansvariga för en skada som han själv eller hans medhjälpare uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat

Om en revisionssammanslutning är revisor, svarar denna och den som är huvudansvarig för revisionen för en skada som avses i 1 mom.

## Föreslagen lydelse

(upphävs)

## 85 §

(upphävs)

## 86 §

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 87 §

En medlem elef en fullmäktig i en andelsbank är skyldig att ersätta den skada som han genom att medverka till överträdelse av någon i 85 § nämnd författning eller stadgar uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet har vållat andelsbanken, en medlem i andelsbanken, en placeringsandelsägare eller någon annan.

(upphävs)

## 87 §

## 88 §

Angående jämkning av skadeståndet samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera ersättningskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/74).

(upphävs)

## 88 §

## 89 §

Om skadeståndsskyldighet för en andelsbanks stiftare, medlemmar och fullmäktige samt för dess förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör och för medlemmarna i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag föreskrivs i kreditinstitutslagen. Om revisorernas skadeståndsskyldighet föreskrivs i revisionslagen (936/1994).

## 89 §

## 90 §

Talan för en andelsbank enligt 85—87 §§ som inte grundar sig på en straffbar gärning kan inte väckas mot

## 90 §

För en andelsbanks räkning får sådan talan som avses i 97 c § kreditinstitutslagen och som inte grundar sig på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år har förflutit från det att stiftelseurkunden undertecknades,

2) någon annan som nämns i 85 § 1 mom. eller 87 § sedan tre år har förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan, och

3) den som nämns i 86 § sedan tre år har förflutit från det de nrevisionsberättelse eller det utlåtande eller intyg som ligger till grund för talan lades fram.

2) förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmarna eller medlemmarna i en kommission som sköter förvaltningsuppdrag, verkställande direktören, andelsbankens medlemmar eller fullmäktige sedan tre år har förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan, eller mot

3) revisorererna eller en av förvaltningsrådet utsedd inspektör sedan tre år har förflutit efter framläggandet av den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg som ligger till grund för talan.



## Gällande lydelse

91 §  
 Utan hinder av 97 och 98 §§ lagen om andelslag har finansinspektionen och, när en andelsbank hör till centralinstitutet inom sammanslutningen av andelsbanker, centralinstitutet rätt att väcka skadeståndstalan för en andelsbank mot en person eller sammanslutning som avses i 85—87 §§, om det anses att deponenternas eller placeringsandel-sägarnas intresse kräver det.

92 §  
*Den som bryter mot de stadganden i kreditinstitutslagen som gäller uppgörande av bokslut, koncernbokslut eller revisionsberättelse eller mot stadgandena i denna lag om avgivande av slutredovisning över en andelsbanks likvidation skall för andelsbanksbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den stadgas på något annat ställe i lag.*

93 §

Den som

1) gör sig skyldig till grov försummelse av vad som stadgas i 50—57 §§,

2) i strid med 55 § delar ut andelsbankens vinstmedel,

3) i strid med 169 § 1 mom. eller 190 § 1 mom. lagen om andelslag utger placeringsandelsbrev eller optionsbevis eller vid utgivande av placeringsandelsbrev, interimsbevis eller optionsbevis handlar i strid med denna lag eller lagen om andelslag.

4) försummar att föra placeringsandelsbok eller att hålla den tillgänglig,

5) i strid med 12 § 3 mom. tar emot placeringsandelar som pant, eller

6) försummar sin till uppgifterna hörande upplysningsskyldighet enligt 43 § 1 mom., skall för andelsbanksförseelse dömas till böter, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag.

## Föreslagen lydelse

91 §  
*Finansinspektionen och centralinstitutet har, då andelsbanken hör till centralinstitutet inom sammanslutningen av andelsbanker, om de anser att deponenternas eller placeringsandelsägarnas intresse kräver det, rätt att väcka skadeståndstalan för andelsbankens räkning mot en person eller sammanslutning som avses i 97 c § kreditinstitutslagen.*

(upphävs) 92 §

93 §

(upphävs)

(upphävs)

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

\_\_\_\_\_

*Denna lag träder i kraft den  
199 .*

\_\_\_\_\_

7.

**Lag****om ändring av 23 § lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* 23 § 1 mom. lagen den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) som följer:

*Gällande lydelsen**Föreslagen lydelse*

5 kap.

**Särskilda stadganden**

23 §

*Likviditet*

En filials likviditet skall vara tryggad på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om tryggandet av filialens likviditet.

*En filial skall till stöd för sin likviditet ha en kassareserv, enligt vad som föreskrivs i 67 § kreditinstitutslagen. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om beräkning av relationstalet för kassareserven samt om rapporteringen av relationstalet till finansinspektionen.*

\_\_\_\_\_

*Denna lag träder i kraft den  
199 .*

\_\_\_\_\_

## 8.

**Lag****om ändring av lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 22—25 §, 27 och 28 §, 32—43 § och 6 kap.,  
 av dessa lagrum 32 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 583/1997 samt  
*ändras* 6 och 21 §, 26 § och 28—31 samt  
*fogas* till 1 § ett nytt 5 mom., till 5 § ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 16 a, 56 a och 56 b § som följer:

*Gällande lydelsen*

*Föreslagen lydelse*

## 1 §

*Tillämpningsområde*

-----  
*På värdepappersföretag tillämpas kreditinstitutslagen (1607/1993) enligt vad som föreskrivs i denna lag.*

## 5 §

*Definitioner*

-----  
*Med tjänsteföretag avses i denna lag ett företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter, eller som producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande, till värdepappersföretags huvudsakliga verksamhet hörande tjänster för ett eller flera värdepappersföretag.*

## 6 §

*Konsolideringsgrupp*

Till ett värdepappersföretags konsolideringsgrupp räknas värdepappersföretaget, dess holdingsammanslutning samt sådana värdepappersföretag och övriga finansiella institut, som är dotterföretag till värdepappersföretaget eller dess holdingsammanslutning.

Till en konsolideringsgrupp räknas dessutom värdepappersföretaget och övriga finansiella institut som har gemensam förvaltning med värdepappersföretaget eller dess holdingsammanslutning eller dessas dotter-

## 6 §

*Konsolideringsgrupp*

Till ett värdepappersföretag konsolideringsgrupp räknas värdepappersföretag, dess *inhemska eller utländska* holdingsammanslutning samt *inhemska och utländska* värdepappersföretag, finansiella institut och tjänsteföretag

1) *vari värdepappersföretaget eller dess holdingsammanslutning har sådant inflytande bestämmande som avses i 1 kap. 5 och 6 §,*

2) *som har gemensam förvaltning med värdepappersföretaget, dess holdingsammanslutning eller dessas dotterföretag, eller*

## Gällande lydelse

företag, eller gemensam ledning med värdepappersföretaget eller holdingsammanslutningen eller dessas dotterföretag.

## Föreslagen lydelse

3) som har gemensam ledning med värdepappersföretaget, dess holdingsammanslutning eller dessas dotterföretag.

Vad som i 1 mom. 2 och 3 punkterna sägs om dotterföretag skall på motsvarande sätt tillämpas på företag till vilket värdepappersföretag eller dess holdingsammanslutning står i ett sådant förhållande som avses i 2 eller 3 punkten.

En holdingsammanslutning samt ett värdepappersföretag som har i 1 mom. 1 punkten angivet inflytande bestämmande i ett värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag eller som står i ett i 1 mom. 2 eller 3 punkten angivet förhållande till ett i fråga om balansomslutningen mindre värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag, benämns i denna lag konsolideringsgruppens moderföretag. Ett värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag vari ett annat värdepappersföretag eller en holdingsammanslutning har i 1 mom. 1 punkten angivet bestämmande inflytande, samt ett värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag till vilket en holdingsammanslutning eller ett värdepappersföretag som är större i fråga om balansomslutningen står i ett sådant förhållande som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten, benämns i denna lag konsolideringsgruppens dotterföretag.

En konsolideringsgrupps dotterföretag vars balansomslutning utgör mindre än en procent av den för moderföretaget senast fastställda balansomslutningen och inte når upp till 10 miljoner ecu eller motsvarande belopp, behöver inte sammanställas med konsolideringsgruppen. Om ett till en konsolideringsgrupp hörande dotterföretags balansomslutning sammanräknad med andra till konsolideringsgruppen hörande dotterföretags balansomslutning utgör minst fem procent av den konsoliderade balansomslutningen eller om uppgifterna för företaget skall sammanställas med koncernbokslutet, skall företaget likväl hänföras till konsolideringsgruppen.

Ett till konsolideringsgruppen hörande företag kan vid tillämpningen av bestämmelserna om gruppbaserad tillsyn, enligt vad finansinspektionen i det enskilda fallet beslutar, lämnas obeaktat ifall tillämpningen inte behövs för uppnående av syftet med den

Om stadgandena om koncern eller konsolideringsgrupp inte kan tillämpas eller om det inte är ändamålsenligt att tillämpa dem på grund av koncernens eller konsolideringsgruppens sammansättning eller av något an-

*Gällande lydelse*

nat särskilt skäl, kan värdepappersföretaget eller holdingsammanslutningen avvika från dessa stadganden, enligt beslut som finansinspektionen meddelar i varje enskilt fall.

*Föreslagen lydelse*

*gruppbaseade tillsynen.*

## 16 a §

*Finansiering av förvärv och emottagande som pant av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer*

*Ett värdepappersföretag och ett till samma konsolideringsgrupp hörande företag får bevilja lån för förvärv av egna och sitt moderföretags aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av värdepappersföretagets eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företags medel ställs för återbetalningen av lån som avses i föregående mening.*

*Om annat inte följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag, utan hinder av 7 kap. 1 § 1 mom. och 12 kap. 7 § 3 mom. lagen om aktiebolag (734/1978) samt 34 § 3 mom. lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv eller emottagande som pant av egna eller moderföretagets aktier och andelar, om dessa är sådana börs- eller marknadsvärdepapper som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen och om beviljandet av lånet eller emottagandet av panten hör till värdepappersföretagets eller det till dess konsolideringsgrupp hörande företags normala affärsverksamhet och lånet har beviljats eller panten tagits emot på sådana sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.*

*Ett kreditinstitut och ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag får såsom pant ta emot egna och moderföretagets aktier och andelar högst till ett nominellt belopp som motsvarar 10 procent av det långivande företagets eller, ifall aktier eller andelar i det långivande företagets moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.*

*Denna paragrafs bestämmelser om egna och moderföretagets aktier och andelar skall på motsvarande sätt tillämpas på egna och av moderföretaget emitterade grundfundsan-*

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 21 §

*Skyldighet att uppgöra bokslut*

För värdepappersföretag skall uppgöras bokslut och koncernbokslut enligt bokföringslagen (655/73) och lagen om aktiebolag, om inte något annat stadgas i detta kapitel.

*Finansinspektionen meddelar kompletterade föreskrifter om uppgörande av bokslut för värdepappersföretag, om schema för resultaträkning och balansräkning samt om bokslutets bilageuppgifter. Finansinspektionen kan på ansökan bevilja tillstånd till avvikelser från de krav som anges i 1 mom. då detta är påkallat för att korrekta och tillräckliga uppgifter skall kunna läggas fram.*

*Vad 21—28 §§ stadgar om värdepappersföretag gäller på motsvarande sätt dess holdingsammanslutning samt finansiella institut som är värdepappersföretagets eller dess holdingsammanslutnings dotterföretag.*

*Utän hinder av 21—28 §§ kan ett värdepappersföretag som hör till ett kreditinstituts eller dess holdingsammanslutnings koncern uppgöra sitt bokslut enligt kreditinstitutslagen.*

## 22 §

*Räkenskapsperiod*

*Ett värdepappersföretags räkenskapsperiod är ett kalenderår. När affärsverksamheten inleds eller läggs ned får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än ett kalenderår, dock högst 18 månader.*

## 21 §

*Bokslut och delårsrapport*

*delar, placeringsandelar, kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga förbindelser som är efterställda emittentens övriga skulder.*

*På värdepappersföretags bokslut och koncernbokslut skall tillämpas 30-39 § kreditinstitutslagen.*

*På offentliggörande av värdepappersföretags bokslut samt på värdepappersföretags delårsrapporter skall tillämpas lagen om aktiebolag och värdepappersmarknadslagen (495/1989).*

## 22 §

*Räkenskapsperiod*

*(upphävs)*

## Gällande lydelse

## 23 §

## Värdering av tillgångarna

*I bokslutet skall antecknas*

1) krediter och andra fordringar till det nominella värdet, dock högst till det sannolika värdet,

2) värdepapper avsedda att överlätas till anskaffningsutgiften, dock högst till det sannolika överlåtelsepriset, och

3) värdepapper som är avsedda att ge inkomst under flera än en räkenskapsperiod, till anskaffningsutgiften eller, om deras sannolika överlåtelsepris på bokslutsdagen permanent är lägre, till det sannolika överlåtelsepriset.

Finansinspektionen kan föreskriva att likvida värdepapper av den typ som avses i 1 mom. 2 punkten samt derivatinstrument skall anges i balansräkningen till ett entydigt fastställt sannolikt värde som överstiger anskaffningsutgiften. I föreskriften skall anges enligt vilka grunder sådana investeringsobjekt väljs.

Tillgångar i utländsk valuta samt skulder och andra förbindelser i utländsk valuta skall i balansräkningen omvandlas till finska mark enligt den kurs som Finlands Bank fastställt på bokslutsdagen. Finansinspektionen kan föreskriva att anläggningstillgångar skall antecknas i bokslutet enligt den kurs som Finlands Bank fastställt på anskaffningsdagen.

## 24 §

## Koncernbokslut

Ett värdepappersföretags holdingsammanslutning samt ett värdepappersföretag som är moderföretag i en koncern skall uppgöra och till sitt bokslut föga ett koncernbokslut, enligt bokföringslagen och detta kapitel stadgar samt enligt vad finansinspektionen föreskriver.

Uppgifterna för ett i 1 mom. angivet företags dotterföretag, som inte är ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut, skall sammanställas med koncernbokslutet så som finansinspektionen föreskriver.

Ett värdepappersföretags holdingsam-

## Föreslagen lydelse

## 23 §

## Värdering av tillgångarna

(upphävs)

## 24 §

## Koncernbokslut

(upphävs)

*Gällande lydelse*

*manslutning samt ett värdepappersföretag som är moderföretag i en koncern skall alltid uppgöra koncernbokslut oberoende av undantagsstadgandet i 22 a § 4 mom. bokföringslagen.*

25 §

*Bokföringsnämndens utlåtande*

*Finansinspektionen skall innan den meddelar föreskrifter som avses i 21, 23 och 24 §§ inhämta bokföringsnämndens utlåtande.*

26 §

*Revisionskyldighet*

*Revision i värdepappersföretag skall utföras enligt vad revisionslagen (936/94) och detta kapitel stadgar*

*Värdepappersföretaget skall ha minst två revisorer och ett behövligt antal revisorssuppleanter.*

27 §

*Revisors behörighet*

*Minst en revisor och en revisorssuppleant skall vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionssammanslutning.*

28 §

*Revisorer som utses av finansinspektionen*

*Finansinspektionen skall för värdepappersföretag utse en sådan revisor som avses 27 § revisionslagen.*

29 §

*Allmänt stadgande om riskkontroll*

*Ett värdepappersföretag, dess holdingssammanslutning eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa får*

*Föreslagen lydelse*

25 §

*Bokföringsnämndens utlåtande*

(upphävs)

26 §

*Revision samt särskild granskning och granskare*

*I fråga om värdepappersföretags revision och revisorer samt förordnande av särskild granskning och granskare gäller vad som föreskrivs i revisionslagen (936/1994) och 42—44 § kreditinstitutslagen.*

27 §

*Revisors behörighet*

(upphävs)

28 §

*Revisorer som utses av finansinspektionen*

(upphävs)

29 §

*Generalklausul om riskkontroll*

*Ett värdepappersföretag och till dess konsolideringsgrupp hörande företag får inte i sin verksamhet ta en så stor risk att kreditin-*



*Gällande lydelse*

inte i sin verksamhet exponera sig för så stora risker att värdepappersföretagets soliditet väsentligen äventyras. Värdepappersföretaget, dess holdingsammanslutning och ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa skall ha med hänsyn till verksamheten tillräckliga system för uppföljning och kontroll av de risker som avses i detta kapitel samt av ränterisken.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de uppföljningssystem som avses i 1 mom. samt om begränsning av värdepappersföretagets och till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags valutakurs-, ränte- och övriga marknadsrisker i förhållande till värdepappersföretagets och konsolideringsgruppens kapitalbas.

## 30 §

*Likviditet*

Ett värdepappersföretags likviditet ska vara tryggad på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt. *Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om värdepappersföretagets likviditet.*

## 31 §

*Minsta kapitalbas*

För tryggande av ett värdepappersföretag soliditet skall dess kapitalbas uppnå minst den i detta kapitel stadgade nivån i förhållande till de risker som utgörs av värdepappersföretagets fördringar, investeringar och förbindelser utanför balansräkningen.

Ett värdepappersföretags kapitalbas ska alltid uppgå minst till startkapitalet enligt 13 §.

*Till ett värdepappersföretags kapitalbas hänförs den primära kapitalbasen i 32 § och den supplementära kapitalbasen i 33 §, minskade med de poster som avses i 35 §. Vid beräkningen av kapitalbasen skall dessutom beaktas vad som stadgas neda i detta kapitel.*

Vid fusion mellan två eller flera värdepappersföretag kan finansinspektionen medge undantag från det krav som stadgas i 2 mom. Det övertagande värdepappersföretagets eller det nybildade värdepappersföretagets kapitalbas får emellertid inte sjunka

*Föreslagen lydelse*

*stitutets soliditet eller konsoliderade soliditet utsätts för väsentlig fara. Kreditinstitutet och de till dess konsolideringsgrupp hörande företagen skall ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern övervakning och tillräckliga riskkontrollsystem.*

*Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de krav som ställs på de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystemen och på den interna kontrollen.*

## 30 §

*Likviditet*

Ett värdepappersföretags likviditet skall vara tryggad på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt.

## 31 §

*Minsta kapitalbas*

*På värdepappersföretags kapitalbas och konsoliderade kapitalbas skall tillämpas 72 § 3 och 4 mom., 73—75 och 79 § kreditinstitutslagen.*

*Ett värdepappersföretags sammanlagda kapitalbas skall alltid uppgå till minst det startkapital som föreskrivs i 13 §. Vid fusion mellan två eller flera värdepappersföretag kan finansinspektionen medge undantag från detta krav. Det övertagande värdepappersföretagets eller det nybildade värdepappersföretagets kapitalbas får emellertid inte sjunka under den sammanlagda kapitalbas som de fusionerade företagen hade vid tidpunkten för fusionen.*

*Gällande lydelse*

under den sammanlagda kapitalbas som de fusionerade företagen hade vid tidpunkten för fusionen.

*Föreslagen lydelse*

Beloppet av ett värdepappersföretags kapitalbas och konsoliderade kapitalbas skall alltid uppgå till minst det enligt 71 § 1 mom., 76—78, 79 a § och 81 a § kreditinstitutslagen beräknade beloppet. Utöver vad som föreskrivs i de nämnda paragraferna får beloppet av värdepappersföretagets kapitalbas och konsoliderade kapitalbas inte underskrida en fjärdedel av de fasta kostnader som upptagits i den för föregående räkenskapsperiod godkända resultaträkningen eller, ifall det efter fastställandet av bokslutet har skett betydande förändringar i värdepappersföretagets verksamhet, det belopp som finansinspektionen fastställt på ansökan av värdepappersföretaget.

På värdepappersföretags stora kundrisker och konsoliderade stora kundrisker tillämpas 69-71 § kreditinstitutslagen.

Om ett värdepappersföretags kapitalbas eller konsoliderade kapitalbas sjunker under det belopp som föreskrivs i 2—4 mom. skall värdepappersföretaget utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kravet på kapitalbasen eller den konsoliderade kapitalbasen. Finansinspektionen skall för värdepappersföretaget bestämma en tid inom vilken kravet på kapitalbasen och den konsoliderade kapitalbasen skall vara uppfyllt eller framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets koncession.

Om ett värdepappersföretags kapitalbas sjunker under det i 2—4 mom. angivna beloppet får företaget inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar dispens. Om ett värdepappersföretags konsoliderade kapitalbas sjunker under det i 2—4 mom. angivna beloppet, får värdepappersföretaget och till dess konsolideringsgrupp hörande företag inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar dispens. I fråga om den rätt till dividend som tillkommer aktieägarna i sådana finansiella institut i aktiebolagsform samt i tjänsteföretag som hör till samma konsolideringsgrupp som ett värdepappersföretag gäller, utan hinder av vad som sägs ovan,

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

12 kap. 4 § 2 och 3 mom. lagen om aktiebolag.

## 32 §

## 32 §

## Primär kapitalbas

## Primär kapitalbas

Till ett värdepappersföretags primära kapitalbas räknas

(upphävs)

- 1) aktiekapitalet,
- 2) kapital som finns på emissionskontot,
- 3) reservfonden,
- 4) fonder under fritt eget kapital och oanvända vinstmedel,

5) kapitallån som avses i lagen om aktiebolag,

6) allmän förlustreservering, samt

7) övriga av finansinspektionen godkända poster som kan jämföras med dem som nämns i 1—6 punkten.

Till den primära kapitalbasen kan dessutom, enligt vad finansinspektionen föreskriver, räknas under räkenskapsperioden influenten vinst.

Innan de poster som nämns i 1 och 2 mom. räknas till kapitalbasen skall den skatt avdras som eventuellt hänför sig till dem enligt värdepappersföretagets skattesats.

## 33 §

## 33 §

## Supplementär kapitalbas

## Supplementär kapitalbas

Till ett värdepappersföretags kapitalbas räknas också den supplementära kapitalbasen, som utgörs av

(upphävs)

- 1) uppskrivningsfonden,
- 2) på de villkor som finansinspektionen bestämmer sådana av värdepappersföretaget emitterade förbindelser som är efterställda värdepappersföretagets övriga förbindelser, samt

3) övriga av finansinspektionen godkända poster som kan jämföras med dem som nämns i 1 eller 2 punkten.

Av den supplementära kapitalbasen kan vid beräkning av den sammanslagda kapitalbasen beaktas högst ett belopp som motsvarar den primära kapitalbasen. Vid beräkning av den supplementära kapitalbasen kan av de sammanlagda poster som nämns i 1 mom. 2 punkten likväl beaktas högst hälften av den primära kapitalbasen.

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 34 §

## Övrig kapitalbas

Till ett värdepappersföretags kapitalbas får vid beräkning av den lägsta nivå för kapitalbasen som avses i 38, 40 och 45 §§, enligt vad finansinspektionen närmare bestämmer och utöver vad 32 och 33 §§ stadgar, räknas nettovinsten i handelslagret samt andra förbindelser än sådana i 33 § angivna förbindelser som är efterställda värdepappersföretagets övriga förbindelser.

## 35 §

## Avdragsposter

Från ett värdepappersföretags primära kapitalbas skall vid beräkning av den sammanlagda kapitalbasen avdras de egna aktier som värdepappersföretaget äger, den oavskrivna anskaffningsutgiften för immateriella nyttigheter med lång verkningstid samt förlusterna under tidigare räkenskapsperioder och under den innevarande räkenskapsperioden.

Från värdepappersföretagets sammanlagda primära och supplementära kapitalbas skall vid beräkning av den sammanlagda kapitalbasen avdras

1) aktier och andelar i värdepappersföretag smat kreditinstitut och finansiella institut som inte hör till samma konsolideringsgrupp som värdepappersföretaget, om detta äger över en tiondedel av aktierna och andelarna i en sådan sammanslutning samt efterställda fordringar hos sådana sammanslutningar,

2) aktier och andelar i andra värdepappersföretag samt i andra kreditinstitut och finansiella institut än sådana som avses i 1 punkten, om värdepappersföretaget äger högst en tiondedel av aktierna och andelarna i en sådan sammanslutning samt efterställda fordringar hos sådana sammanslutningar, till den del dessa poster sammanlagt före de avdrag som skall göras från den sammanlagda primära och supplementära kapitalbasen överstiger en tiondedel av värdepappersföretagets kapitalbas, samt

3) aktier och andelar i sammanslutningar som idkar försäkringsverksamhet, om värde-

## 34 §

## Övrig kapitalbas

(upphävs)

## 35 §

## Avdragsposter

(upphävs)

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

pappersföretaget äger över en tiondedel av aktierna och andelarna i en sådan sammanslutning, samt efterställda fordringar hos sådana sammanslutningar.

## 36 §

## Kapitalkrav för täckning av kreditrisker

Vid beräkningen av ett värdepappersföretags minsta kapitalbas skall i tillämpliga delar iakttas vad 76—78 §§ kreditinstitutslagen stadgar om riskgruppering av fordringar och investeringar, poster utanför balansräkningen samt om minsta kapitalbasen.

Till det handelslager som nämns i 37 § hörande fordringar, investeringar och förbindelser utanför balansräkningen behöver inte hänföras till värdepappersföretagets fordringar, investeringar och förbindelser utanför balansräkningen, om inte något annat stadgas nedan.

## 37 §

## Handelslager

Till ett värdepappersföretags och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags handelslager hänförs

1) värdepapper och derivatinstrument som värdepappersföretaget eller ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företag har förvärvat för att på kort sikt dra nytta av faktiska eller förväntade differenser mellan anskaffnings- och försäljningspriser eller andra förändringar av priser eller räntesatser,

2) skulder och derivatinstrument som skyddar sådana poster som avses i 1 punkten, samt

3) övriga poster som kan jämföras med dem som avses i 1 och 2 punkten.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur de poster som nämns i 1 mom. skall hänföras till handelslagret.

## 36 §

## Kapitalkrav för täckning av kreditrisker

(upphävs)

## 37 §

## Handelslager

(upphävs)

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 38 §

Täckning av positions-, avvecklings-,  
motparts- och valutakursrisker

Ett värdepappersföretag skall, utöver vad 36 § stadgar, ha en tillräcklig kapitalbas för att täcka följande risker i handelslagret:

1) risker som föranleds av den allmänna marknadsutvecklingen (generell risk),

2) risker som föranleds av en värdepappersmittent eller den som har emitterat ett derivatinstruments underliggande tillgångar (specifik risk),

3) risker som föranleds av teckningsförbindelser (annan positionsrisk),

4) risker som föranleds av transaktioner som inte är avvecklade (avvecklingsrisk) samt

5) risker som föranleds av motpartens insolvens (motpartsrisk).

Värdepappersföretaget skall, utöver vad 1 mom. stadgar, ha en tillräcklig kapitalbas för att för hela verksamheten täcka valutakursrisken samt risker som kan jämföras med riskerna enligt 1 mom.

Finansinspektionen meddelar närmare forskrifter om beräkning av de risker som avses i 1 och 2 mom., om den kapitalbas som krävs för täckning av riskerna och om beräkning av kapitalbasen samt om rapporteringen till finansinspektionen.

## 39 §

## Undantag som gäller handelslager

De poster som ingår i handelslagret skall inte beaktas när ett värdepappersföretag minsta kapitalbas enligt 36 § 1 mom. beräknas.

I handelslagret ingående fordringar, investeringar och förbindelser utanför balansräkningen beaktas vid beräkningen av maximala exponeringar gentemot kunder enligt 45 § så som finansinspektionen närmare bestämmer.

Finansinspektionen kan bevilja ett värdepappersföretag tillstånd att räkna in de poster som ingår i handelslagret i de fordringar och investeringar samt poster utanför balansräkningen som avses i 36 § 1 mom., varvid värdepappersföretaget inte behöver räkna i kravet på kapitalbas enligt 38 § 1 mom.

## 38 §

Täckning av positions-, avvecklings-,  
motparts- och valutakursrisker

(upphävs)

## 39 §

## Undantag som gäller handelslager

(upphävs)

## Gällande lydelse

## 40 §

*Kapitalkrav för täckning av verksamhetsrisker*

Utöver vad 36 och 38 §§ stadgar får kapitalbasen inte underskrida en fjärdedel av de fasta kostnaderna enligt föregående års godkända balansräkning eller, om det sedan bokslutet fastställts har skett väsentliga förändringar i värdepappersföretagets verksamhet, det belopp som finansinspektionen på ansökan har fastställt.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de poster som ingår i de fasta kostnaderna.

## 41 §

*Minsta kapitalbas för en konsolideringsgrupp*

Om ett värdepappersföretag eller en holdingsammanslutning är moderföretag i en koncern eller om värdepappersföretaget till ett annat värdepappersföretag eller ett annat finansiellt institut står i ett sådant förhållande som avses i 6 § 2 mom., skall kapitalbasen beräknas för värdepappersföretaget och dessutom för konsolideringsgruppen. Värdepappersföretagets kapitalbas samt beloppet av dess fördringar, investeringar och poster utanför balansräkningen räknas härvid i tillämpliga delar med iakttagande av de principer som gäller uppgörande av koncernbokslut. Från konsolideringsgruppens primära kapitalbas avdras dessutom affärsvärdet enligt koncernbalansräkningen. finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur de till en konsolideringsgrupp hörande företagens motsatta riskpositioner skall avräknas mot varandra vid beräkningen av det konsoliderade kapitalkrav som avses i 38 och 45 §§.

## 42 §

*Skyldighet att öka kapitalbasen*

Om ett värdepappersföretags eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas sjunker under den nivå som detta kapitel eller 59 § stadgar, skall värdepappersföretaget eller

## Föreslagen lydelse

## 40 §

*Kapitalkrav för täckning av verksamhetsrisker*

(upphävs)

## 41 §

*Minsta kapitalbas för en konsolideringsgrupp*

(upphävs)

## 42 §

*Skyldighet att öka kapitalbasen*

(upphävs)

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

holdingsammanslutningen utan dröjsmål underrätta finansinspektionen om saken samt vidta åtgärder för att återställa paitalbasen till den stadgade nivån eller för att avsluta värdepappersföretagets verksamhet. Finansinspektionen skall bestämma en tid inom vilken värdepappersföretaget och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kapitalkravet eller upphöra med verksamheten.

## 43 §

## Närmare föreskrifter

Vederbörande ministerium meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 29—42 §§ samt om rapporteringen av de i lagrummen stadgade uppgifterna till finansinspektionen

Finansinspektionen kan enligt rådets direktiv om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (93/6/EEG för en bestämd tid bevilja ett värdepappersföretag tillstånd att i stället för 29—42 §§ i tillämpliga delar iaktta kreditinstitutslagen.

## 44 §

## Beräkning av exponeringar gentemot kunder

Med ett värdepappersföretags exponeringar gentemot kunderna avses de sammanlagda fordringar, investeringar och förbindelser utanför balansräkningen som hänför sig till enskilda kunder eller sammanslutningar eller till personer eller sammanslutningar som har en väsentlig ekonomisk intressegemenskap med dessa personer eller sammanslutningar.

En stor exponering gentemot en kund innebär att värdet av exponeringen utgör minst en tiondedel av värdepappersföretagets kapitalbas.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om beräkningen av exponeringar gentemot kunder.

## 43 §

## Närmare föreskrifter

(upphävs)

## 44 §

## Beräkning av exponeringar gentemot kunder

(upphävs)



## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 45 §

*Begränsning av exponeringar gentemot kunder*

*Exponeringarna gentemot kunderna får inte överstiga en fjärdedel eller, om en kundsammanslutning är moder- eller dotterföretag till värdepappersföretaget eller dotterföretag till moderföretaget, en femtedel av värdepappersföretagets kapitalbas.*

*Sammanlagt får de stora exponeringarna gentemot kunderna inte överstiga 800 % av värdepappersföretagets kapitalbas.*

*Vad 1 och 2 mom. stadgar gäller inte en kundsammanslutning som är ett företag inom värdepappersföretagets konsolideringsgrupp.*

*Vid beräkningen av exponeringar gentemot kunder skall 106 § kreditinstituslagen iakttas i tillämpliga delar.*

*Finansinspektionen kan för viss tid medge undantag från 1 och 2 mom., om de i 1 och 2 mom. nämnda relationstalen har överskridits av orsaker som beror på fusion mellan värdepappersföretag och som är oberoende av värdepappersföretaget.*

## 46 §

*En konsolideringsgrupps exponeringar gentemot kunder*

*På relationen mellan en konsolideringsgrupps exponeringar gentemot kunder och konsolideringsgruppens kapitalbas tillämpas 45 §.*

## 47 §

*Rapportering av exponeringar gentemot kunder*

*Ett värdepappersföretag skall minst en gång i kvartalet till finansinspektionen rapportera stora exponeringar gentemot kunderna.*

*Ett värdepappersföretags holdingsammanslutning och ett värdepappersföretag som är moderföretag i en koncern skall till finansinspektionen rapportera konsolideringsgruppens stora exponeringar gentemot kunderna, så som 1 mom. stadgar.*

## 45 §

*Begränsning av exponeringar gentemot kunder*

(upphävs)

## 46 §

*En konsolideringsgrupps exponeringar gentemot kunder*

(upphävs)

## 47 §

*Rapportering av exponeringar gentemot kunder*

(upphävs)

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 kap.

**Straffstadganden**

56 a §

*Värdepappersföretags bokföringsförseelse*

*Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 4 kap., i strid med beslut som finansministeriet utfärdat med stöd därav eller i strid med finansinspektionens föreskrifter skall, om inte gärningen är straffbar som ett bokföringsbrott eller som ett bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 9 eller 10 § strafflagen och om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, dömas till böter för värdepappersföretags bokföringsförseelse.*

56 b §

*Brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier*

*Den som uppsåtligen bryter mot vad som i 16 a § föreskrivs om lån och säkerheter eller om emottagande av moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara förbindelser som pant skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs på något annat ställe i lag, för brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier, dömas till böter eller fängelse i högst ett år.*

---

Denna lag träder i kraft den

199 .

9.

**Lag****om ändring av 15 § lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras 15 § 1 mom. lagen den 26 juli 1996 om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

15 §

15 §

*Likviditet**Likviditet*

En filials likviditet skall tryggas på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt. *Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om tryggnad av filialers likviditet.*

En filials likviditet skall vara tryggad på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt.

Denna lag träder i kraft den 199 .

10.

**Lag****om ändring av lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut  
upphävs i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) 2 § 17 punkten, sådan den lyder i lag 572/1992,  
ändras 3 § 2 mom. samt 11 § 1, 2 och 4 mom., samt  
fogas till 2 § en ny 20 punkt och till 23 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

*Tillsynsobjekt*

Med tillsynsobjekt avses i denna lag

17) stiftelser som avses i 6 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktieföretagsform (972/92),

(upphävs)

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

20) kreditinstituts och värdepapperföretags holdingsammanslutningar.

## 3 §

*Stadganden som skall tillämpas*

Lagen om förvaltningsförfarande (598/82) och lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/89) skall tillämpas på finansinspektionen.

Lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/1989) samt lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/1951) skall tillämpas på finansinspektionen.

## 11 §

*Granskningsrätt och rätt att få uppgifter*

Finansinspektionen har rätt att på ett förrättningsställe som hör till ett tillsynsobjekt eller ett i 4 mom. avsett företag för granskning få tillgång till de handlingar och andra dokument som gäller tillsynsobjektet och dess kunder och som anses vara behövliga för utförandet av uppdraget. Finansinspektionen har även rätt att för granskning få tillgång till tillsynsobjektets databehandlingssystem och andra system samt kassa och övriga tillgångar.

Tillsynsobjektet skall dessutom utan obefogat dröjsmål tillställa finansinspektionen de anmälningar och utredningar som den begär och som är behövliga för tillsynen.

Finansinspektionen har dessutom rätt att för tillsynen över ett tillsynsobjekt få behövliga uppgifter av

1) ett företag i vilket tillsynsobjektet eller, om tillsynsobjektet är moderföretag, tillsynsobjektet eller dess dotterföretag ensamt eller tillsammans med ett annat dotterföretag har bestämmanderätt enligt 22 b § bokföringslagen (655/73) eller betydande inflytande enligt 19 § bokföringsförordningen (1575/92) samt

2) ett företag som förhållande till tillsynsobjektet har bestämmanderätt enligt 22 b § bokföringslagen.

Finansinspektionen har rätt att på ett förrättningsställe som hör till ett tillsynsobjekt för granskning få tillgång till de handlingar och andra dokument som gäller tillsynsobjektet och dess kunder och som anses vara behövliga för utförandet av uppdraget. Finansinspektionen har även rätt att för granskning få tillgång till tillsynsobjektets databehandlingssystem och andra system samt kassa och övriga tillgångar.

Tillsynsobjektet skall dessutom utan obefogat dröjsmål tillställa finansinspektionen de uppgifter som den begär samt de utredningar som finansinspektionen anser vara behövliga för fullgörande av sitt uppdrag.

Vad som ovan i 1—3 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt skall tillämpas också på

1) företag som i förhållande till tillsynsobjektet är ett sådant moderföretag, dotterföretag eller intresseföretag som avses i bokföringslagen ( / ), samt

2) andra företag som hör till ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretags konsolideringsgrupp.

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

23 §

*Vite*

---

*Finansinspektionen har i 1 mom. angiven befogenhet mot ett företag som vägrar uppfylla sina skyldigheter enligt 11 §.*

*Denna lag träder i kraft den \_\_\_\_\_ 199 .*

